

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

Tractatvs V. De Sacramento Ordinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

TRACTATVS QVINTVS

De Sacramento Ordinis.

R E S O L V T I O P R I M A .

An Christus Dominus determinauerit in individuo omnes materias Sacramenti Ordinis? Ex part. 10. tr. 11. & Mise. 1. Ref. 65.

Alibi in to. §. 1. p. 1. ex la. j. 1. ex la. doctrina Ref. 67. §. 1. Dicendum, & Nota: mena, fed le- ge eam per dicitur, & ex Nostris impugnat doctus, & Videlit, & amicissimus Pater D. Augustinus de Bellis. Et ego hic infra in Ref. 67. q. in tom. 4. t. 2. Petrum a Sancto Joseph, & Arcudium. Sed Cardinalis Iustinianus bon. mem. hanc sententiam impugnauit, & ex Nostris impugnat doctus, & Videlit, & amicissimus Pater D. Augustinus de Bellis. Et ego iterum ipsam amplector; nam, præter Doctores citatos, illam tenet sapientissimus & numquam satius laudatus Joannes de Dicatillo, tom. 1. de Sacrament. tract. 1. disp. 1. dub. 2. n. 363. & tract. 6. disp. 1. dub. 10. n. 265. & dub. 11. n. 174. & Leandrus de Sacram. tom. 1. tract. 1. disp. 1. q. 11. & tom. 2. tract. 6. disp. 3. q. 3. Dico itaque ad propositam quæstionem, quod Christus Dominus, instituendo Ordines, determinauit tantum corum materias in genere; nimurum, ut ea esset legitima cuiuslibet Ordinis materia, qua existens sensibilis, sui traditione debite, & sufficienter facta, tam ex parte Ministri, quam intentionis, significaret tunc de facto, potestatem tali ordinis propriam dari ei, qui materiam istam sensibilem, seu signum istud sensibile acciperet in sua ordinatione; particulare autem istius signi determinationem, iei imponere, & veluti affigere significacionem practicam istius potestatis huic, vel illi rei sensibili particulari; reliqui faciendum Ecclesia, prout, & quando illa iudicaret esse conueniens. Itaque Christus non determinauit in individuo materiam, & formam Sacramenti Ordinis, materialiter sumptas; Nec materiam Eucharistie. Nam pro materia, & forma Ordinis, instituit signum sensibile significacionum potestatis, qua traditur; & verba talen potestatem exprimentia. Pro materia Eucharistie instituit panem, non determinando hunc, vel illum, sed panem, quicunque esset: nec Vinum album, vel rubrum, sed vinum quocunque. Et ita in Ecclesia Graeca ordinantur Presbyteri, & Diaconi per solam manuum impositionem sub certa forma verborum. In Ecclesia vero Latina per manus impositionem, & per traditionem Panis, & Vini. In Ecclesia Graeca consecratur in Pane fermentum; in Latina in Azimo. Igitur quia virtus Ecclesia confert ordinationem per signum sensibile, & per verba significantia traditionem Sacerdotij, virtus validè conficit; virtus, formaliter loquendo, seruat materiam, & formam a Christo institutam; licet non moraliter, cum sic vici signis diversis. Et ideo Martinus de San Joseph in Monita Confess. tom. lib. 1. de Sacram. Ordin. tractat. 2. num. 5. sic ait: [En la Iglesia Grega la materia de este Sacramento es solamente la imposición de las ma-

Tom. II.

nos del Obispo, que dice estas palabras: Diuina gratia, que semper infirma sanat, & quæ defunct supplere, creat, seu promouet N. Venerabilem Diaconum in Presbyterum, &c. Con que quedan ordenados los Sacerdotes Griegos sin entregarles la Hostia en la Patena, ni el vino en el Caliz. Y dice Padre Lugo de Sacrament. in genere, disp. 2. sect. 5. num. 85. que vio en Roma, que Obispos Griegos Catolicos ordenauan desta manera, fabiendolo, constituyendo el Sumo Pontifice. Y no obstante a lo dicho, que la materia, y forma de los Sacramentos deye ser la misma en todas las Iglesias, por que Christo Señor nuestro no determinó en particular la materia, y forma individual del: lo que quiso fue, que se diese este Sacramento por alguna señal sensible, que significase la potestad, que se concede, y por palabras, que significuen lo mismo, y las dos Iglesias Latina, y Griega dan el Sacramento del Orden por señal sensible, y formalmente guardan la materia y forma, que instituyó Christo Señor nuestro; aunque no es así materialmente; porque vía cada una de señales diueras.] Ita ille.

2. Et tandem nouissimè latè & solidè hanc sententiam sustinet, & docet Nicolaus Ysambert, Doctor, & Socius Sorbonicus in 3. part. D. Thomae, tom. 3. de Sacram. Ordin. disp. 3. art. 6. & 7. qui omnino videndum erit: si firmat enim validis argumentis sententiam nostram & responderet ad contraria. Et post haec scripta inueni, huic sententiae adhaerere etiam Castrum Palam, tom. 4. tract. 27. punct. 4. n. 11. qui citat Bellarminum, Coninch, Laymar, & Bonaciam, unde patet hodie inter Theologos recentiores hanc sententiam communem.

3. Verum post haec scripta etiam inuenio Martimon de Sacram. tom. 5. diff. 66. sect. 4. & 5. omnia superius dicta confirmare, & postquam notauit plures differentias; quoad conferendos Ordines inter Ecclesiam Latinam, & Græcam, tandem firmat Christum, non determinasse in specie materiam & formam huius Sacramenti; Sed genericè tantum instituisse, ut loco materiei adhibetur signum aliquod sensibile, significacionum potestatis, qua traditur: & loco forme adhibentur verba eandem potestatem sufficienter exprimentia. Hoc autem requiriuit in utraque Ecclesia. Quare utraque seruat omnia essentialia à Christo instituta. Determinatio vero istius signi sensibilis, & materialis ad manus impositionem, facta est ab Apostolis: vt indicat Gregorius IX. cap. Presbyter super arlano; patetque eos sic ordinasse Diaconos, Altor. 6. Presbiteros, Altor. 14. verf. 12. iuxta vim textus Graci; Episcopos, 1. Timoth. 4. & 2. Timoth. 2. quem ritum Graeca Ecclesia hucusque seruavit, atque etiam Latina in iis Ordinibus, qui certò Sacramentales sunt, nempe in Episcopatu, Presbiteratu, & Diaconatu: de aliis enim incertum est, aut potius falsum, quod sint Sacramentales, & à Christo ipso instituti. Sed impositioni manuum adiunxit porrectionem instrumentorum, ad maiorem expressionem potestatis per ordinem collata: ita tamen, ut in rigore alterutra sufficiat ad valorem

Z. 2. Sacer

Sacramentum. Nam quod sufficiat impositio manuum sine porrectione instrumentorum, patet ex ritu Graecorum. Quod item sufficit porrectio instrumento fine manum impositione, significare videtur Gregorius IX. cap. Presbyteri sapientia citato. Et probatur efficaciter eos, qui tenent Subdiaconatum, & quatuor Minores esse Sacraenta. Nam conferuntur per porrectionem instrumentorum sine manum impositione. Ex parte vero formae liquet, utramque Ecclesiam adhibere verba sufficienter exprimentia potestatem, qua confertur per ordinem. Quare utrumque Ecclesia seruat essentialia Sacraenta, & tantum differt penes accidentalem determinationem signi sensibilis, & verborum. Item Christus non determinauit in unica ceremonia, vel multiplici Episcopatus conferti debere, vel Presbyteratus, aut Diaconatus, vi in Ecclesia Latina confertur duplice, unica vero in Ecclesia Graeca; sed liberum Ecclesia reliquit, vel una ceremonia, vel diuersis significare omnem potestatem, que ab unoquoque illorum Ordinum confertur. Obiectio, Concilium Florentinum, ex utraque Ecclesia Graeca, & Latina coactum, damnasse tacite ritum ordinandi Graecorum, cum definitiuit, materiam Ordinis e' eid, per cuius traditionem confertur Ordo. Sicut Presbyteratus tradidit per Calicis cum vino, & Patene cum pane porrectionem, &c. formam vero Sacerdotij talem esse. Accipe potestatem offerendi Sacrificium in Ecclesia pro viuis, & mortuis, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Vbi nota Graecos hunc definitionem non reclamasse, atque ita, tacite saltem, consentisse. Respondeo cum Arcadio, lib. 6. cap. 5. initio, Graecos non interfuisse, quando in fine Concilii factum est illud Decretum Eugenii pro institutione, & unione Armenorum, qui per suos Legatos se Romana Ecclesiæ tuncadiunxerunt. Quare Eugenius Pontifex, & Concilium per illud Decretum nihil definivit contra Graecos, nempe illos corrigerre, aut docere intendit: sed tantum instituire Armenos de modo celebrandi Sacraenta, iuxta ritum in Ecclesia Romana vslitatum, quem ibi describit. Hoc patet ex ipsiusmodi Decreti verbis, p. a tertium initio, & ex actis Concilij, que habentur, tom. 4. Conciliorum veteris editionis: Non potuerunt ergo, neque debuerunt Graeci reclamare huic Decreto, cum neque illi consciendo adessem, neque per illud peterentur; sed tantum docerentur Armeni Ritum, quo utitur Ecclesia Romana in Sacramentorum administratione,

Sup. hoc in
tom. 3. tr. 1.
Ref. 6.6. & in
tom. 4. tr. 8.
Ref. 19. à lin.
4. & hic in-
fra in Rel. 7.
§. Probatur,
ad medium,
& in Rel. 8. à
§. 2. & in Rel.
9. §. 2. prope
finem, à vers.
Imo, & in
Rel. 1. §. 1.
ad medium,
à vers. Et
hæc à for-
tiori, & in
Rel. 19. §.
vnde, à lin. 8.

4. Notandum autem contra eos, qui putant contactum instrumentorum, quæ portiguntur ab Episcopo, esse essentiale Sacramento, Concilium Florentinum non dicere, materiam esse contactum instrumentorum, sed porrectiōnem, vel traditionem, quæ potest fieri sine contactu ex parte ordinandi. Cūque Episcopi Graci validē ordinant sine illa, immo & sine porrectione instrumentorum; certum esse debet, non esse de essentiis Sacramenti. In praxi tamen non debet omitti à Latinis, quia præscribitur in Pontifici Romano illis, qui ritu Latino ordinantur. Et hac omnia docet Martinon, loco citato.

5. Nec etiam deserant hic apponere ea, quæ asserit, tom. 4. d. p. 27. sect. 3. num. 25. Concilium Florentinum (ait) non omnia, quorum mentionem facit in assignandis Sacramentorum materiis sunt essentia; ut patet inductione. Pro materia enim Catholicis Eucharistici assignat vinum cum aqua modicissima, quæ tamen de essentia non est. In Sacramento Pénitentia satisfactionem numerat inter actus penitentis, qui sunt materia, & tamen satisfactio est tantum pars integralis. In Sacramento Ordinis ait, materiam esse illud per cuius traditionem confertur

Ordo: sicut, inquit, Presbyteratus tradit per Cœlicis cum vino, & Patenæ cum pane porrectissimum. Diaconatus vero per libri Euangeliorum dationem, &c. Et tamen Græci sola manu impositiones ordinant, & ut ex eorum prætaxis, & libris referat Arcadius, lib. 6. de Sacrament. cap. 2. & sequuntur. Similiter agnouimus, & eadem manus impositione, & forma verbaverunt dant utramque potestatem Sacerdotalem, consecranti feliciter, & absoluendi a peccatis, non diffimili, ut sit in Latina Ecclesia. Neque vñspurant eadem verba, qua Florentinum tradit, aliquo Presbiteri Græci non essent veri Sacerdotes. Quos tamen, ut agnouimus Ecclesia Romana, & vñspurant Ecclesia in eodem Concilio, quotidie permitit, eos celebantes inter Latinos, nullumque eorum recordantur, quando ad Schismate ad uniuersitatem cum Ecclesia Catholica accedit. Ita Martinon, cui eriam addere preter dies Doctores à me citatos in pár. 8. tract. 1. et seq. 40. quoniam videndum eruditissimum Francie, Huiusmodi in Sacris Ord. cap. 2. art. 1. §. 11. per totum. Gameut in Sunm. Theol. tom. 2. de Sarum Ordin. cap. 5. propriis fin. Elstium in 4. distinc. 7. §. 10. & in Bernardo Sarumi. Iacob. diff. 17. sect. 1. 1. Coninch. de Sacram. diff. 1. cap. 1. n. 6. & Auerlani de Sacram. Ordin. que. 1. f. 15. 2. Vnde apparet, ut dixi, nostram sententiam inter 2. Nov. Doctores recentiores esse communem.

6. Et hæc omnia in vnum congeruntur, q[uod] est ea

R E S O L . II.

*An materia, & forma Ordinum fuerint infinita
Christo Domino? Ex p. 6. tr. 8. & Misc. 3. Ref. 18.*

S. I. **A**d hanc satis difficultem questionem respondebat Joannes Prepositus in p. Reg. D. Thomas, q. vnic de Sacram. Ordin. ad i. t. n. o. Ex hac tenus dicti de materia & forma ordinantis, & diuersitate in Ecclesia Romana, & Gracca patet, quām si probabile Christum non influisse ordinum materialium, & formam in particulari, sed solam in genere, monendo scilicet, ut Ordines conferuntur per aliquod symbolum sensibile, quo significatur eorum potestati, arque ad celitatem esse causam determinante materialium, & formam, summodo per illas significavit potestas, quae in ordine conferitur, & ita censet Ruardus s. de materia, istato. Accidens lib. 6. cap. 4. s. itaque credibile. Formatus cap. 2. ad Ordine, & plures viri doctissimi, quos haec de re cognoscunt, tenentur etiam aliqui Louani: idem censet saltem respectu Apotholorum Bellarm. cap. curato, in fine. Verum probabilitas illius sententiae etiam sine hac restrictione patet ex modo, quo ordinis apud Gracos conferuntur. Quem modum Romane Ecclesia non reuocat in dubium, v. consilat

2. Vnde censco, quod licet haec non sit
materia, & forma singulorum adiuncta videantur
probabiliora, si spectetur vius, qui modo feruntur
in Ecclesia Latina, ita ut Ordo yr. alter collatus in
Ecclesia Latina esset nullus, illa constitueret determinacionem materiae & formae: quia iam est in viis
alter tamen collatus potest substitui, si videlicet
Ecclesia alio modo materiam & formam determinaret.
Quemadmodum substituit ordinatio Graecorum
predicto modo facta, & forte substituit ordinatio
Diaconorum facta modo relata à Durando.

3. Nec dictis repugnat Trident. *sess. 21. cap. 2.*
non enim vult Ecclesia nihil posse circa determinationem materie sacramentorum, sed solum vult contra hereticos quod Ecclesia possit prescribere, ut Eucaristia sub una specie funatur, cum in eo non tollat usum sacramenti, & eius substantiam. Quae substantia non potest dici tolli, si Ecclesia pro potestate sibi concilia varia determinet materiam, & formam ordinationis. Hec omnia Praepositus, qui quidem viris doctis maturanda relinquunt; mihi etenim non plurimum ardent.

RESOL. III.

*De materia Ordinis Subdiaconatus.**Et notetur non esse necessarium in traditione Calicis huic Ordinis Calicem esse consecratum. Ex part. 3. tr. 4. Ref. 188. alias 189.*

§. 1. Eesse duplēm respondet Filiūc. *to. 1. tr. 4. c. 2. n. 45.* Prima est traditio calicis vacui, & patena vacuae superpositae. Secunda est traditio libri Epistolarii, de prima non est controveria; de feconde probatur eodem modo, quo supra, de Diaconi; nam eodem modo conferetur. Subdiacono liber Epistolarii, ut dicatur, *Accipe potestarem, &c.* Sed in hoc traditio libri Euangeliorum est partialis materia; ergo etiam in Subdiacono traditio libri Epistolarii. Ita Filiūc. Vide etiam Viguerium in *infiss. Theol. cap. 16. §. 6. verb. 1. & 2. cum aliis.*

2. Sed contraria sententia sustinendam esse puro, nempe materiam Subdiaconatus esse traditionem calicis vacui cum patena. Et ita docet Sylvius in *3. p. 9. 37. art. 2. queritur 3.* Coninch. *de Sacr. disp. 20. dub. 6. n. 69.* Layman. *in Theol. moral. lib. 5. tract. 9. cap. 5. n. 3.* Valentia *tom. 4. disp. 9. q. 1. punct. 5.* Comitus *in resp. mor. lib. 1. q. 12.* Molfesius *in sum. tom. 1. tract. 2. cap. 8. n. 22.* Valquez in *3. part. tom. 5. disp. 2. 3. cap. 3.* Fornarius *tract. de ordinatione, cap. 20. & alii*

Sup. hoc in Ref. 4. & in aliis s. eius primis an-

§. 3. Notandum est etiam non esse necesse, Calicem esse consecratum contra Sylvestri *verb. ordinatio. §. 4. verb. 2. & alios.* Ita Henriquez *lib. 10. cap. 5. in glossa littera F. & alii.*

RESOL. IV.

*An Subdiaconus Ordinatus cum Calice non consecratus debet iterum ordinari?**Et quid, si traditio est Subdiacono Calix non consecratus cum Patena consecrata?**Et infertur, an Calix, qui in Ordinatione Subdiaconatus cum Patena porrigitur, debet esse consecratus de necessitate Sacramentum?**Et an, si Presbitero tradatur ab Episcopo materia vera panis, & vini in Calice, & Patena non consecratis, aut in aliis quibuscumque vasis, Ordo sit validus? Ex part. 10. tr. 1. & Misc. 1. Ref. 9.*

§. 1. R^esolutio huius dubij pender ex illa difficultate, an Calix, qui in ordinatione Subdiacono cum Patena porrigitur, debet esse consecratus de necessitate Sacramentum? Ego negavi in sententiam olim docui cum Soto, Ledesma, & Henriquez: & me citato, illam docet Leandrus de *Sacram. tom. 2. tract. 6. disp. 3. que. 16.* Barbolus de *Iure Eccles. lib. 1. cap. 37. n. 7.* Molfesius in *Summa tom. 1. tract. 2. cap. 8. n. 23.* Sanchez *Oport. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 2. n. 5.* & me citato, Machadus, *tom. 2. lib. 4. part. 1. tract. 7. docum. 1. n. 5.* vbi sic ait: [T]ambien es dudoso, y controvero entre los Doctores, si el Caliz, que co-

mo hemos dicho, viene a ser la materia sustancial del Subdiacono, ya de ser consagrado, neceſſitare Sacramenti. Silvestro y otros sienten, que si fundados en que el Caliz, que no está consagrado, no se distingue de otro qualquiera vaso Laycal, y profano; ni es apto proximamente para contener en si la sangre y cuerpo de Christo; y así lo ha declarado el voto comun de la Iglesia, el qual deve tener grande fuerza en las cosas morales, en que evidentemente no consta lo contrario. Con todo esto Soto, Ledesma, y otros muchos con mas probabilidad defienden lo contrario; porque no se halla derecho alguno, del qual conste, que sea necesario, que el Caliz esté consagrado.] Ita ille. Verum sententiam Sylvestri docent alii, quos citat, & sequitur Marchinus de *Sacram. Ordinis. tract. 2. part. 6. dub. 1. n. 3.* Fornarius de *Sacram. Ordinis. cap. 2. num. 6.* Dicastillus de *Sacram. tom. 1. tract. 6. disp. 1. dub. 12. num. 182.* quia Calix non consecratus non est materia ministerij Subdiaconi; qui non ordinatur ad ministrandam patenam, & vasculum non consecratum, nec destinatum ad ministerium Altaris; sed ad ministrandum vasa predicto ministerio consecrata. Vnde non recte argumentantur aduersarij, dum dicunt nullo iure constare oppositum: constat enim ex ipsa institutione, & ordinatione, qua ordinatur ad tale ministerium, & talia vasa ministranda. Paritas etiam somptuaria consecratione, que fieri potest in vase non consecrato, nulla est: nam materia consecrandā a Sacerdote est ipsam materia panis, & vini consecrabitis, in quocunque vase, aut loco sit. Vnde si Presbitero tradatur ab Episcopo materia vera panis & vini in Calice, & Patena non consecratis, aut in aliis quibuscumque vasib; omnino puro Ordinari est validum: quia potestas officij, & Ordinis sui circa materiam ipsam panis & vini est non circa ipsa vase; officium vero Subdiaconi circa ipsa vase ministranda versatur. Vnde mirum non est, quod si Vasa non sint talia, qualia requiruntur ad suum ministerium, non sint materia, cuius traditione conferatur Ordo. Dicendum est itaque quod Calix non consecratus non distinguatur a laico Calice, nec est idoneum instrumentum, & vas proxime aptum continere Eucharistiam: ergo requiruntur, ut sit consecratus, scilicet quotidiano vase comprobatum videntur: vase autem valde spectandum est in rebus moralibus, vbi oppositum evidenter non colligitur. Et confirmatur haec sententia ex eo, quod Christus Dominus in ultima Cena suo contactu reddidit illum Calicem, quo vase est, Sacrum: quem effectum cum praestare nequeant nostri Episcopi solo contactu; necessario sequitur, ipsum debere esse consecratum ex Ecclesie institutione, ne Calix noster dissimilis illi omnino sit, quo Christus in ultima Cena vase sit.

2. Stante itaque maxima probabilitate huius affirmatiæ sententiae, puto supradictam Ordinationem, ut in facti contingenti interrogatus respondi, esse sub conditione reiterandam, sicut dicit Leandrus *vbi supra, que. 15.* si Subdiaconatus datum fuerit per solam traditionem Calicis vacui absque Patena.

RESOL. V.

*De materia Ordinis Diaconatus.**Et an si Episcopus ordinet aliquem Diaconum cum traditione libri Euangeli tantum sine impositione manum effici vere ordinatus? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 187. alias 188.*

§. 1. M^ratrem ordinationis Diaconi esse traditio-

Sup. hoc in
2. 3. manum

ex Ref. 67. manuum tradunt Sylvius in 3. part. quest. 37. art. 2. ege doctrinam 3. Layman. in Theol. moral. lib. 5. tract. 9. cap. 5. num. 2. Fillius. tom. 1. tract. 9. cap. 2. n. 44. Coninch. de Sacram. disp. 20. dub. 7. concl. 3. Henriquez lib. 10. cap. 8. n. 3. Bellarmino. de sacram. Ordinis. lib. 1. cap. 9. & alij penes ipsos.

2. Non defult tamen Doctores, afferentes traditionem libri Euangeliorum esse solam materiam essentiale Diaconatus, & ita docent Valentia tom. 4. disp. 9. quest. 1. punct. 5. Faber. de sacram. Ordinis in 4. sent. disp. 24. quest. 1. dub. 1. cap. 4. num. 3. Villalobos in sum. tom. 1. tract. 11. disp. 4. num. 1. & disp. 5. n. 2. Nungus in 3. part. tom. 2. quest. 37. art. 5. Et ideo si Episcopus ordinaret aliquem Diaconum sine impositione manuum, esset verè ordinatus. Vtraque opinio est probabilis.

RESOL. VI.

Præter doct. etiam Ref. annovatio- num seqq. lego in to. 3. rr. 1. ex Ref. 67. doctrinam 3. Deducitur tertio.

Pro forma huius primæ materiæ in Ref. 3. not. seq. 5. Et pro forma huius secundæ materiæ, in to. 1. rr. 3. lego latæ doctrinam, Ref. 1. & signanter in tom. 3. rr. 1. Ref. 12. 12. rē à principio, & in resol. 67. Et licet, & in to. 4. rr. 8. Ref. 22. s. ultim. cursum ad medium.

§. 1. Secundum aliquos materia sacerdotij est duplex. Prima est, traditio calicis cum vino, & potestatis offrendi sacrificium, &c. Secunda est, impositionem manuum cum verbis secunda forma esse de essentia, & substantia ordinis Sacerdotalis, sed adhibenda sum ratione præcepti. Ex part. 3. rr. 4. Ref. 186. alias 187.

Sup. hac f. sententiam non minus probabilem esse existimo, quam tenuerit Valentia tom. 4. disp. 9. quest. 1. punct. 5. Faber. de sacram. Ordinis in 4. sent. disp. 24. quest. 1. dub. 1. cap. 4. n. 96. Ioan. dela Cruz in direct. confi. part. 2. de sacram. Ordinis. dub. 2. concl. 5. Sotus in 4. disp. 24. quest. 1. art. 4. concl. 5. Nungus in 3. part. tom. 2. q. 37. art. 5. & alij afferentes ordinacionem Sacerdotis perfici in prolatione prima formæ cum applicatione materiæ sua; & impositionem manuum cum verbis secunda formæ non esse de essentia, & substantia ordinis Sacerdotalis, sed esse sacramentalia, quæ sunt adhibenda ratione præcepti, non quia sunt de essentia. Ita Doctores citati, qui respondent ad argumenta Bellarmini, & contrarium. Vtraque opinio (vt dixi) est satis probabilis.

RESOL. VII.

An instrumenta Ordinis debeant necessario Ordinandas porrigi immediate ab Episcopo, & non per Archidiaconum?

Et an contactus physicus, & non moralis instrumentorum sit de necessitate Sacramenti ordinis?

Et an Sacerdos ordinatus cum Calice, & Patenam consecratis, debet iterum ordinari cum conditione? Et quid dicendum de Subdiacono, & Diacono? Ex part. 10. rr. 15. & Misc. 5. Ref. 20.

§. 1. A D hunc casum sic responder Emanuel Salterus ordinatus presbyter fit, dum ei traditur materia consecranda; Diaconus dum liber Subdiaconus dum calix cum patena (sufficit verò celi etiam non consecratus) Acolythus dum vicarius, vel candelabrum; Ezorista, & lector dum liber Ostiarius dum clavis. Sufficit verò in ceteris officiis præter Sacerdotium tradere materiam per Archidiaconum. Ita ille.

2. Sed aliqui obseruant ipsam assertere, immendo quod sufficiat in ceteris ordinibus præter sacerdotium tradere materiam per Archidiaconum. Non in omnibus ordinibus maioribus materia debet porrigi immediate ab ipsomet Episcopo, alias ordinatio nullus, & sic habetur in cap. Subdiaconi disp. 1. Et ita docet cum Marchino, & aliis P. Lendens de Sacram. tom. 2. tract. 6. disp. 3. quest. 28. quibus ergo abdo Garciam in Summa Theol. Moral. tract. 1. difficult. disp. 8. num. 4. in fine Escobar in Theol. Moral. tract. 7. exam. 8. cap. 8. num. 69. Gersaldum in Theol. Moral. tom. 1. tract. 31. cap. 3. num. 8. Suarez, Filio. Silistrini, Bonac. & Coninch. penes ipsum bellum in Flor. Theol. ver. Ordo 2. num. 2. cum dicto Nicolo Isambert in 3. part. D. Thoma de Sacram. disp. 3. num. 4. cum seq. vbi sit ait: Videret etiam esse de essentia ordinacionis, ut Episcopus ordinans ponat per se ipsum instrumenta ei quem ordinat per illorum traditionem.

3. Probatur ex modo loquendi Concilij Cathag. IV. supra; nam agens de ordinacione, ut fuit semper ait, accipiat scilicet ordinandus de manu Episcopi, vel tradat ei Episcopus, quo loquendi formula satis indicat requiri in ordinatione, ut haec traditio instrumentorum fiat ab ipsomet Episcopo ordinante.

4. Addidit hanc particulari Fere, quia id sufficit agendo de singulis ordinationibus, ut non dum agit de ordinatione Acolyti, dicat illum quidem esse ab Episcopo instruendum qualiter in officio suo gerere le debet. At quantum spectat ad ordinationem materiæ, ita loquatur de illa, sed ab Archidiacono accipiat ceroferarium cum Cero, & sciat se ad ascendenda Ecclesiæ lumina mancipari. Hoc tamen videatur correptum per Pontificale Rom. vbi semper habetur, ut ipsomet Episcopus ponat quemadmodum animaduertit Caerian. tom. 1. pp. 17. 18. tract. 11. sive etiam ex ipso Pontificale Rom. probatur nostra propositio.

5. Probatum etiam ratione, in Sacramentis in usu consistentibus applicatio materiæ ad subiectum, debet fieri à ministro talis Sacramenti, licet etiam in eius forma non semper exprimatur, quod talis applicatio fiat à Ministro formare Sacramenti profrente, ut videtur est in Sacramento Extremæ Vicordinis, cuius usus debet essentialiter perfici à Ministro formam eius proferente: Atque Sacramentum ordinationis est in usu, ut cohabit apud omnes Theologos, & per se patet, ordinarius eius minister est Episcopus ordinans, ut dicetur infra; materia vero ordinationis est traditio instrumentorum, ut supra docuimus, igitur debet haec traditio instrumentorum fieri ab Episcopo ordinante ei, quem ordinans. Major propositio probatur vniuersitatem omnibus sacramentis formaliter consistentibus in usu, sive eorum formæ importent materiæ applicationem fieri à ministro proferente formam sacramenti (casu

Dicitur
in R.
4. &
5. &
6. &
7. &
8. &
9. &
10. &
11. &
12. &
13. &
14. &
15. &
16. &
17. &
18. &
19. &
20. &
21. &
22. &
23. &
24. &
25. &
26. &
27. &
28. &
29. &
30. &
31. &
32. &
33. &
34. &
35. &
36. &
37. &
38. &
39. &
40. &
41. &
42. &
43. &
44. &
45. &
46. &
47. &
48. &
49. &
50. &
51. &
52. &
53. &
54. &
55. &
56. &
57. &
58. &
59. &
60. &
61. &
62. &
63. &
64. &
65. &
66. &
67. &
68. &
69. &
70. &
71. &
72. &
73. &
74. &
75. &
76. &
77. &
78. &
79. &
80. &
81. &
82. &
83. &
84. &
85. &
86. &
87. &
88. &
89. &
90. &
91. &
92. &
93. &
94. &
95. &
96. &
97. &
98. &
99. &
100. &
101. &
102. &
103. &
104. &
105. &
106. &
107. &
108. &
109. &
110. &
111. &
112. &
113. &
114. &
115. &
116. &
117. &
118. &
119. &
120. &
121. &
122. &
123. &
124. &
125. &
126. &
127. &
128. &
129. &
130. &
131. &
132. &
133. &
134. &
135. &
136. &
137. &
138. &
139. &
140. &
141. &
142. &
143. &
144. &
145. &
146. &
147. &
148. &
149. &
150. &
151. &
152. &
153. &
154. &
155. &
156. &
157. &
158. &
159. &
160. &
161. &
162. &
163. &
164. &
165. &
166. &
167. &
168. &
169. &
170. &
171. &
172. &
173. &
174. &
175. &
176. &
177. &
178. &
179. &
180. &
181. &
182. &
183. &
184. &
185. &
186. &
187. &
188. &
189. &
190. &
191. &
192. &
193. &
194. &
195. &
196. &
197. &
198. &
199. &
200. &
201. &
202. &
203. &
204. &
205. &
206. &
207. &
208. &
209. &
210. &
211. &
212. &
213. &
214. &
215. &
216. &
217. &
218. &
219. &
220. &
221. &
222. &
223. &
224. &
225. &
226. &
227. &
228. &
229. &
230. &
231. &
232. &
233. &
234. &
235. &
236. &
237. &
238. &
239. &
240. &
241. &
242. &
243. &
244. &
245. &
246. &
247. &
248. &
249. &
250. &
251. &
252. &
253. &
254. &
255. &
256. &
257. &
258. &
259. &
260. &
261. &
262. &
263. &
264. &
265. &
266. &
267. &
268. &
269. &
270. &
271. &
272. &
273. &
274. &
275. &
276. &
277. &
278. &
279. &
280. &
281. &
282. &
283. &
284. &
285. &
286. &
287. &
288. &
289. &
290. &
291. &
292. &
293. &
294. &
295. &
296. &
297. &
298. &
299. &
300. &
301. &
302. &
303. &
304. &
305. &
306. &
307. &
308. &
309. &
310. &
311. &
312. &
313. &
314. &
315. &
316. &
317. &
318. &
319. &
320. &
321. &
322. &
323. &
324. &
325. &
326. &
327. &
328. &
329. &
330. &
331. &
332. &
333. &
334. &
335. &
336. &
337. &
338. &
339. &
340. &
341. &
342. &
343. &
344. &
345. &
346. &
347. &
348. &
349. &
350. &
351. &
352. &
353. &
354. &
355. &
356. &
357. &
358. &
359. &
360. &
361. &
362. &
363. &
364. &
365. &
366. &
367. &
368. &
369. &
370. &
371. &
372. &
373. &
374. &
375. &
376. &
377. &
378. &
379. &
380. &
381. &
382. &
383. &
384. &
385. &
386. &
387. &
388. &
389. &
390. &
391. &
392. &
393. &
394. &
395. &
396. &
397. &
398. &
399. &
400. &
401. &
402. &
403. &
404. &
405. &
406. &
407. &
408. &
409. &
410. &
411. &
412. &
413. &
414. &
415. &
416. &
417. &
418. &
419. &
420. &
421. &
422. &
423. &
424. &
425. &
426. &
427. &
428. &
429. &
430. &
431. &
432. &
433. &
434. &
435. &
436. &
437. &
438. &
439. &
440. &
441. &
442. &
443. &
444. &
445. &
446. &
447. &
448. &
449. &
450. &
451. &
452. &
453. &
454. &
455. &
456. &
457. &
458. &
459. &
460. &
461. &
462. &
463. &
464. &
465. &
466. &
467. &
468. &
469. &
470. &
471. &
472. &
473. &
474. &
475. &
476. &
477. &
478. &
479. &
480. &
481. &
482. &
483. &
484. &
485. &
486. &
487. &
488. &
489. &
490. &
491. &
492. &
493. &
494. &
495. &
496. &
497. &
498. &
499. &
500. &
501. &
502. &
503. &
504. &
505. &
506. &
507. &
508. &
509. &
510. &
511. &
512. &
513. &
514. &
515. &
516. &
517. &
518. &
519. &
520. &
521. &
522. &
523. &
524. &
525. &
526. &
527. &
528. &
529. &
530. &
531. &
532. &
533. &
534. &
535. &
536. &
537. &
538. &
539. &
540. &
541. &
542. &
543. &
544. &
545. &
546. &
547. &
548. &
549. &
550. &
551. &
552. &
553. &
554. &
555. &
556. &
557. &
558. &
559. &
560. &
561. &
562. &
563. &
564. &
565. &
566. &
567. &
568. &
569. &
570. &
571. &
572. &
573. &
574. &
575. &
576. &
577. &
578. &
579. &
580. &
581. &
582. &
583. &
584. &
585. &
586. &
587. &
588. &
589. &
590. &
591. &
592. &
593. &
594. &
595. &
596. &
597. &
598. &
599. &
600. &
601. &
602. &
603. &
604. &
605. &
606. &
607. &
608. &
609. &
610. &
611. &
612. &
613. &
614. &
615. &
616. &
617. &
618. &
619. &
620. &
621. &
622. &
623. &
624. &
625. &
626. &
627. &
628. &
629. &
630. &
631. &
632. &
633. &
634. &
635. &
636. &
637. &
638. &
639. &
640. &
641. &
642. &
643. &
644. &
645. &
646. &
647. &
648. &
649. &
650. &
651. &
652. &
653. &
654. &
655. &
656. &
657. &
658. &
659. &
660. &
661. &
662. &
663. &
664. &
665. &
666. &
667. &
668. &
669. &
670. &
671. &
672. &
673. &
674. &
675. &
676. &
677. &
678. &
679. &
680. &
681. &
682. &
683. &
684. &
685. &
686. &
687. &
688. &
689. &
690. &
691. &
692. &
693. &
694. &
695. &
696. &
697. &
698. &
699. &
700. &
701. &
702. &
703. &
704. &
705. &
706. &
707. &
708. &
709. &
710. &
711. &
712. &
713. &
714. &
715. &
716. &
717. &
718. &
719. &
720. &
721. &
722. &
723. &
724. &
725. &
726. &
727. &
728. &
729. &
730. &
731. &
732. &
733. &
734. &
735. &
736. &
737. &
738. &
739. &
740. &
741. &
742. &
743. &
744. &
745. &
746. &
747. &
748. &
749. &
750. &
751. &
752. &
753. &
754. &
755. &
756. &
757. &
758. &
759. &
760. &
761. &
762. &
763. &
764. &
765. &
766. &
767. &
768. &
769. &
770. &
771. &
772. &
773. &
774. &
775. &
776. &
777. &
778. &
779. &
780. &
781. &
782. &
783. &
784. &
785. &
786. &
787. &
788. &
789. &
790. &
791. &
792. &
793. &
794. &
795. &
796. &
797. &
798. &
799. &
800. &
801. &
802. &
803. &
804. &
805. &
806. &
807. &
808. &
809. &
810. &
811. &
812. &
813. &
814. &
815. &
816. &
817. &
818. &
819. &
820. &
821. &
822. &
823. &
824. &
825. &
826. &
827. &
828. &
829. &
830. &
831. &
832. &
833. &
834. &
835. &
836. &
837. &
838. &
839. &
840. &
841. &
842. &
843. &
844. &
845. &
846. &
847. &
848. &
849. &
850. &
851. &
852. &
853. &
854. &
855. &
856. &
857. &
858. &
859. &
860. &
861. &
862. &
863. &
864. &
865. &
866. &
867. &
868. &
869. &
870. &
871. &
872. &
873. &
874. &
875. &
876. &
877. &
878. &
879. &
880. &
881. &
882. &
883. &
884. &
885. &
886. &
887. &
888. &
889. &
890. &
891. &
892. &
893. &
894. &
895. &
896. &
897. &
898. &
899. &
900. &
901. &
902. &
903. &
904. &
905. &
906. &
907. &
908. &
909. &
910. &
911. &
912. &
913. &
914. &
915. &
916. &
917. &
918. &
919. &
920. &
921. &
922. &
923. &
924. &
925. &
926. &
927. &
928. &
929. &
930. &
931. &
932. &
933. &
934. &
935. &
936. &
937. &
938. &
939. &
940. &
941. &
942. &
943. &
944. &
945. &
946. &
947. &
948. &
949. &
950. &

De Sacramento Ordinis. Ref. VIII. 271

iusmodi sunt formæ baptismi, & confirmationis, / si-
us non importent (vt in extrema-vnctione, & ordi-
ne.) Probatur inquam hoc modo : in Sacramentis
consistensibus in vnu, idem sunt aliquem esse mini-
strum Sacramenti, & eundem actu per se ipsum ap-
plicari materiali, & formam talis sacramenti suo
subiecto, quia administratio sacramentorum eius-
modi consistit formaliter in tali applicatione, vnde
dicuntur esse in vnu : atque ordinatio, seu collatio
ordinum Ecclesiasticorum est Sacramentum consis-
tens in vnu (sicut, & baptismus, confirmationis, &
Extrema-Vnctio ex communi consenso Theologorum) cuius proprius minister est Episcopus, ma-
teria eius propria est traditio instrumentorum facta
ei qui ordinatur tanquam subiecto, vt ostendimus
supra, sicut debet talis instrumentorum traditio sie-
ti ordinando per ipsummet Episcopum.

6. Probatur etiam nostra propositio ex citato de-
creto Clementis VIII. Vna enim ex causis propter
quas statuit ordinatos ab Episcopo Sagieni esse sub
conditione reordinandos, est quod Episcopus non
traderet per se ipsum instrumenta ordinandis. Ambae
tamen istae propositiones non sunt de fide, quia
Summus Pontifex in illo decreto ait si id statueret
amplectendo tutorem partem, nullumque verbum
adlibet, quo videatur id definire. Et haec omnia docet
Ysambert loco citato, qui antea ex dicto decreto
Clementis VIII. notauerat quod Summus Pontifex
iussit ordinari falem sub conditione eos, qui à
Sagieni Episcopo offensa tantum sibi materia fuerant
ordinati, quod ego prorsus facendum esse puto
si casus accidere in ordinatione Presbyteratus. Et
in aliis ordinibus idem dicendum videat stante su-
pradiuto decreto, & opinione afferente, contra id
quod ego cum D. Thoma, Vazquez, & aliis olim
docui contactum physicum instrumenti esse de ne-
cessitate Sacramenti. Et ideo Martinus de San Ioseph, in Mon. Confess. tom. 1. lib. 1. tract. 2. de Sacram.
Ordinis num. 13. liceret me citato afferat sufficere pro
validitate ordinum contactum moralem, & non
physicum, tamen postea sic addit. [Elta opinion me
parece mucho mas probable que la contraria, però
porque son de contrario parecer Autores muy gra-
ves, con que se haze probable scilicet, que es nece-
sario el contacto de la materia, y que sin el no ay
verdadera acception, me parece que el que no to-
ca la materia se buelva a ordenar debajo de condi-
cio[n] Ita ille. Et quidem decretum Clem. VIII. ad
ut. Ref. 66. duolum ab Ysambert magnam vim mihi assert. Vide
ut. Ref. 19. dub. 14. m. 205. liceret scelus hoc decreto in aliis or-
dinibus præter Sacerdotium aliqui Doctores con-
trarium afferant, ut ego alibi adnotau.]

Alibi infra in Ref. 19. §. 7. Nota tamen quod post hæc scripta inueni Pa-
trum Auerlam de Sacram. Ordinis q[uo]d. 2. fol. 2. circa
principale qualitatem huius Resolutionis sic afferere.
Pariter de maioribus ordinibus factum erit, nec
etiam de eorum necessitate, & validitate fuisse insti-
tutum ab ipso Christo, vt sacra instrumenta ab eo
dem Episcopo in ordinatione traderentur. Non so-
lum, quia iam vniuersaliter de omnibus ordinibus
diximus non fuisse à Christo ipso determinatam tal-
lem materiali, scilicet traditionem factorum instru-
mentorum. Sed quia etiam si fuisse hæc traditio de-
terminata ab ipso Christo, non per hoc erat ne-
cessario facienda immediate propriis manibus ab
eodem ministro ordinante, sed sufficienter fieri
poterat iustificatione ipsius ministri moraliter æquiva-
lentis.

8. Solum videti potest falem ex ipsa determina-
tione Ecclesia requiri ad valorem ordinationis hanc

traditionem instrumentorum per manum eiusdem
ordinantis, supposito nempe quod absolute instru-
mentorum traditio falem ex determinatione Eccle-
sia sit apud nos necessaria ad valorem, & sanè si
Episcopus aliquis quempiam his ordinibus insigni-
re tentaret, non porrigitur sacri instrumenta pro-
priis manibus, sed iubendo vt alius porrigeret, vel
vt ipse Ordinandus per se de mensa sumeret, hæc
ordinatio reputaretur satis dubia, & sub condicio-
ne iteranda. Ita ille. Vnde quicquid speculatiue di-
cendum sit, tamen omnes pro præci concordant, alia-
quem si in ordinatione non acciperet instrumenta
à manu Episcopi, esse denudū sub conditione ordi-
nandum.

9. Ex his etiam dicendum est, Sacerdotem or-
dinatum cum Calice, & Patena non conferata de-
bere iterum reordinari cum conditione. Nam Ca-
strus Palau, tom. 4. tract. 27. punct. 5. num. 15. & alij
doceunt: Necessestati Sacramenti Calicem, & Pate-
nam consecratam esse debere, quia seclusa consecra-
tione non sunt vasa Sacrificij, neque ad Sacrificium
deputata. Ergo eorum traditio & contactus ad Sa-
crificium referri non potest, neque significare tan-
gentem ea vasa, eo contactu in Sacrificij obsequium
deputari. Quare, esto, nullib[us] caueatur, praedicta
vasa consecrata esse debere, id ex natura rei sequitur
ob significationem, quam habere debet materia or-
dinationis. Quod vero in materia non consecrata
Eucharistia confici non possit, non probat mate-
riam ordinationis non debere esse consecratam. Et
enim Eucharistia confectio solù ex materia panis,
& vini penderet; At ordinatio in materia pendet ex
significatione Sacrificij, quam si non obtinet, ma-
teria ordinationis esse non potest. Præterea si ex eo,
quod Eucharistia confici possit in calice, & patenam non
consecratis; infurter calicem, & patenam non
consecrata deservire posse pro materia ordinationis,
cu[m]libet vasculi, pilei, & ligni traditio, ma-
teria ordinationis erit, cum in his omnibus Eucha-
ristia de facto possit confici, quod dici nullatenus
potest. Requiruntur ergo necessitate Sacramenti va-
sa consecrata.

10. Itaque stante probabilitate huius opinionis,
sequitur Sacerdotem, qui recipit presbyteratum cum
calice, & patenam non consecrata ad uitanda damnatione
subsequenti, (si talis ordinatio esset inutilida) de-
bere iterum ordinari sub conditione, Quicquid dic-
endum esset de Subdiacono, & Diacono. Non de-
funt tamen, vt dixi, graues Autores afferentes calicem,
& patenam, que exhibentur ad tangendum
non debere esse consecrata, vt ex multis tener Opa-
touius, tract. de ordine disp. 1. quæst. 4. num. 17. Quia
nullum habetur ius, quod hoc prescribat. Tum quia
vt in calice non consecrato validè potest confici Sa-
cramentum, ita & validè potest Character Ordinis
Subdiaconatus conferri per traditionem Calicis non
consecratis; Et idem hanc sententiam me citato tener
Leandrus de Sacram. tom. 2. tract. 6. disp. 3. quæst. 16.
& alij penes ipsum. Sed ego vt dixi si casus in præ-
dicta, puto sacerdotium sub conditione reite-
randum esse. Vnde non approbo id quod afferit
Gesualdus in Theol. Mor. tom. 1. tract. 21. cap. 3. n. 6. in
fine, quoad Ordinem Presbyteratus.

RESOL. VIII.

An ordinandus Sacerdos debet de necessitate Sa-
cramenti tangere Hostiam vel aliam materiali Or-
dinis?

Et an sufficiat non solum tangere Hostiam, sed patenam

Sup. hoc
cursum, sed
contrarium
supra in Re-
fol. 4. §. 1. in-
ter medium,
& finem,
vers. Vnde si
Presbytero,
& in tom. 4.
tr. 8. Rel. 47.
§. Probatur
tertio, & lo-
ge etiam §.
not. seq.

Sup. hoc vi-
de infra do-
ctrinam §.
vlt. Ref. 11.
& lege etiā
vers. anno
præterit.

Sup. hoc si-
conferat; Et idem hanc sententiam me citato tener
præ in ref. 4.
a lin. 2. & in
alio §. eius
prime an-

tanium, imo & solum calicem? Ex part. 3. t. 4.
Ref. 184. alias 185.

S. I. A firmarium sententiam tenet nonnullus
Fernandez in exam. Theol. mor. part. 3. cap.
11. §. 6. num. 1. & Faber Lector publicus S. Theologie
in Academia Patauina de sacrum. Ordinis in 4. sente-
diss. 14. quaest. 1. diss. 1. cap. 4. num. 12.1. & seg. & rel-
ponder ad argumentum, quod vinum ab ordinando
non tangatur, sic enim ait. Quod autem non tan-
gatur vinum, cum sit in calice, ergo nec hostia ne-
cessario est tangenda. Respondetur non valere con-
seuientiam, quia neque Apostoli terigerunt vinum,

requientibus, quod neque in calice, neque in patene, cùm datum fuerit in calice, & regulariter accipiens vinum, non soleat tangere vinum, sed illud recipere in aliquo vase. At Hostia, & panis cum datur, accipitur in manibus, & tangitur: ergo dicendum est esse de necessitate Sacramenti. Quod etiam adducitur de sermonibus familiaribus, in quibus quis donat equum aliqui, & ille cum recipit absque eo, quod eum tangat, multo minus concludit; quia aliud est loqui de similibus actionibus familiaribus, & de actione sacramentali. Ita Faber.

- Quae nunc
 hanc sequen-
 tia, in fine
 eius, §. 2. a
 us. Intra, &
 in s. seq. & in
 Ref. 1. not.
 praeterea
 §. 1. ante me-
 dium, a us. 2.
 Ethicæ de
 fitioni, & hoc
 intellige pro
 cōdicto phy-
 sico conen-
 do in hoc §.
 & in Ref.
 præterita, &
 infra in Ref.,
 lin. 5. Unde, à
 lin. 8. & latè
 in to. 4. tr. 8.
 Ref. 19. à lin.
 4. & hic fu-
 pria in Ref. 1.
 notandum
 autem, & in
 tom. 3. tr. 1.
 Ref. 66.

2. Sed ego hanc opinionem refello in tract. 3.
miscell. ref. 3. vbi etiam addidi, & nunc addo contra
 Doctores, quos citat, & sequitur Bonacina de Sa-
 cram. disp. 8. quæst. unica punct. 5 n. 10. realem, &
 Physicam contactum materia, quæ in ordinatione
 traditur, ad substitutiam, seu vaorem Sacramenti
 non pertinetur. Et prater quos *vbi* citauit, docet
 etiam hanc sententiam Albertus Magnus in 4. sent.
 disp. 24. art. 3. 8. ad 2 Zambianus de saj. tempore mor-
 tis, cap. 6. dub. unico, n. 6. Ragucius in lucerna Paro-
 chorum de sacrum. Ordin. qn. 3. num. 2. & nouissime
 Layman, in Theol. mor. lib. 5. tract. 9. cap. 5. n. 4. vbi sic
 asserit, Mibi placet magis sententia aliorum, qui ne-
 gant ad substantiam, & valorem ordinationis con-
 tactum requiri; nam rationes sententiae affirmantis,
 cui præterit in re tam graui probanda onus in-
 cumbit, non coniungunt. Ad primum enim respon-
 deret, vacuum, *accipere*, solium significare spiritualem
 Potestatem ordinando conferendam, per exhibicio-
 nem Symboli externi, quo collatio talis potestatis
 significatur. Quare negandu[m] est verbum illud ex
 necessitate Sacramenti referri ad eum, qui ordinan-
 dus est, ut capit, seu manu tangat exterrum sym-
 bolum. Cur enim necessariò illud tangere debeat,

non video aliam caufam afferri posse, nū vt traditio
potestatis ab illo acceptetur. Id verò dici non po-
test, cùm Sacramentum istud non consistat in con-
tactu aliquo, sicut matrimonium, quid proinde tra-
ditionem, & acceptationem postularat. Sed neque ad
ipsum matrimonij contactum, corporum contactus
necessariò requiritur, cùm alia signa mutue tradi-
tionis, & acceptationis exhiberi possint. Quanto igit
ur magis, cùm traditio spiritualis potestatis fieri
possit sine reali contactu per solam exhibitionem
symboli factam homini præsentis. Adde, si natura is
acceptatio significata ad valorem Sacramenti neces-
sariò requiritur, consequens esse, vt parvuli, qui
vulum rationis nondum habentes, huiusmodi accep-
tationis signum edere non possunt, inuidè ordi-
nentur, quod repugnat communī sententiaz. Ad se-
cundum respondet ex praxi Ecclesie plus collig-
non posse, quām quod talis ceremonia tangendis
materiis ab Ecclesia precipiatur. Ita Layman, qua-
omnia adnotare volui ad extirpandos scripulos, qui
ordinandos feci semper vexare solent, maxime pro-
tactu hostiæ. Notandum est tamen hic, quod Do-
ctores afferentes necessarium esse contactum physi-
cum in ordinatione concedunt, quod non sit neces-

satius contactus hostie, sed sufficit tangere parentem. Ex. 14. 19.
3. Imo Sotus, & Sylvester, quos citat & sequitur Villalobos in sum. tom. i. tract. 1. diff. 4. nam. 1. asserunt fatis esse, vt quis in tali calix tangat sollem calicem; & ita docet Coninch, de Sacram. diff. 1. 2. dub. 7. nam. 7. 1. & Io. de la Cruz. in direct. compag. part. 2. de sacram. Ordinis. dub. 2. concil. 1. & Leodim in summa tom. 1. de sacram. Ordinis. concil. 2. concil. 1. ita finem, debent tamen ipsi diligenter curare, & in ordinatione subdiaconatus tangatur calix cum patre, & diaconatu liber Evangeliorum, in presbyteratu calix cum vino, & patena, cum hostia, & eo prae- ne, nam ita Ecclesia præcipit.

R E S O L . I X.

*Quidam Diaconus, cum ordinem Sacerdotalem sump-
ret tetigit Calicem cum Patena, sed non tetigit His-
tiam, quæsivit à me postea; an talis consuetudo fuisset
necessitate Sacramenti.*

*Et quid, si tantum tangat calicem, in quo est pars
cum Hostia, non vero tangat ipsam Hostiam, recipi-
tenam?*

Et quid est sentiendum, si tantum tangat Hosianam, & non Patenam, neque Calicem? Et an saltet talis ordinarius sacerdos?

*Et an saltem talis ordinandus teneatur tangentia Cal-
cem, & Patenam?*

*Et an contactus physicus instrumentorum in ordinatione
sit de necessitate Sacramenti, vel tantum de rea-
tate praecipii? Ex part. 2. tr. 16. & Miles. R. 1.*

§. I. **A** Liqui, ut notat Coninch de Sacra Missione, dub. 7. n. 57. putant ordinandum Sacerdotem, non solum debere tangere phisice ipsum Calicem, ac Patenam, sed etiam ipsam Hostiam.

2. Sed contraria opinio protulit et timet
quam docent Sotus in 4. dis. 24. quaest. 1. art. 1. Lumen
branos in decif. cas. conf. cap. 6. dub. 20. nunc. num. 11. a. 2.
Summa Corona part. 3. cap. 3. de eis maiestatis
mer. 11. Camerota de Sacram. tral. 1. 1. cap. 3. dub.
Valent. tom. 4. dispat. 9. quaest. 1. punct. 3. Lectorum
summ. 10. 3. de Sacram. Ordens cap. 3. vel. num. 41. Ne
ga in summ. 10. 2. cap. 5. 7. cap. 5. & in Speciale. 1. 1.
S. f. num. 2. 1. Victorcellus in addit. ad tractat. de
Martini Fornarii cap. 2. Bonacina de Sacram. dispa-
quaest. unio. punct. 3. num. 10. & Didacus Nogus in
add. 3. p. 10. 2. quaest. 24. art. 5. diff. vbi queat
qui. dicendum si quis tangat vnu manu Calicem,
est in consuetudine, altera vero manu tangat Par-
nam, non Hostiam, vel Hottiam & non Patenam
respondeat, runc esse etiam Sacramentum. Et ratio
est, quia sicut vinum sufficienter tangunt racto Cali-
ce, in quo est; ita & Hostia sufficienter tangunt se
esta Patena, in qua est, vel etiam Calice, in quo est
Patena cum Hostia: nam etiam in aliis rebus huma-
nis, non solent specialiter rang omnia que inven-
tur, quando vnum eorum est in alio. Item in Ruti-
li, vbi que in hoc contactu necessaria sunt, ex aliis
mē describantur, illud nullu modo, vel legeru-
sinuatur, nec etiam Episcopus ordinans, cuiusque mi-
nistri sunt folliciti, vt fiat. Inmod huc opinio cit-
etiam vera in sententia eorum, qui putant con-
statum physicum esse de necessitate Sacramenti, & se-
cam debere sic intelligi, vt sit probabilis, obiectum
Vasquez in 3. part. 3. tom. 3. dispat. 246. cap. 2. num. 19. o. 1.
& 20. Nam cum ordinandi habent totus manus
linterco colligatas, difficultate fieri potest, vt ipsa
Hottiam simul cum Calice tangent, præteritum quan-
tum habeant digitos breviores.

do habent digitos dieci. 3. Non reticcam tamen ad tollendos omnes
scrupulos, esse opinionem probabilium illam, quam
doceo.

De Sacramento Ordinis. Ref. X.&c. 273

& supra in docet Sotus *vbi supra*? Victoria in *summ. Sacram.*
Ref. 7. §. Pro-
batur etiam
notitia, ad
medium, &
lat. in 10. 3.
Ref. 6. Vasquez loco citato, nempe, non esse necessarium,
ut ordinandus tangat phyllicem materiam, sed suffi-
cere ut extensio manuum ostendat se eam ab ordi-
nante acceptare, quia Concilium Flotentinum de
ordine nihil meminit de contactu, sed tantum de
traditione, cum tamen diligentissime egerit de ne-
cessariis pertinentibus ad efficiendum Sacramentorum.

Secundum, traditio instrumentorum tantum deseruit
ad determinandum potestatem, quae datur. Sed ad
hoc non requiritur contactus, sed ostensio praesens
cum signo acceptatio, quia non est eadem ratio,
qua in Baptismo, Confirmatione, & Vincione:
non enim dicitur quis lauari, vel vngui, nisi aqua,
vel oleum arringat eius corpus. Tertio constatur,
qui vere dicitur quis accipere equum, vel numeros
in suos, licet illos non tangat, modo sit ostensio
praesens, qua tradantur, & ab ipso acceptentur.
Denique aliquando potest acquiri possessio, & esse
vera traditio sine reali apprehensione, modis sit ali-
quod signum exterius loco illius apprehensionis
realis, ut patet. Ergo, &c. Hac omnia intelligenda
sunt de necessitate Sacramenti, nam de necessitate
praecepti ordinandus, ut notat Coninch. de Sacram.
d. sp. 20. dub. 7. n. 71. concl. 6. tenetur tangere saltem
calicem & patenam.

Sap. hoc in
Ref. seq. par-
to post huc
tenuerit.

RESOL. X.

An qui in ordinatione Sacerdotis tetigit tantum Cali-
cem, & non Patenam, valide ordinatus fuerit? Ex
part. 6. tract. 8. & Misc. 3. Ref. 19.

Sap. hoc in
Ref. seq. par-
to post huc
tenuerit.

¶ 1. Causa in praxi accidit, & de illo ego inter-
rogatus fui à quadam illustrissimo Anti-
quitate, & affirmatiue respondi: & ita hanc sententiam
tenet nouissime Joannes Petit in *Theol. Sacram.* part.
centum ad 2. tract. 7. lect. 95. vbi sic ait. Communis sententia est
contactum materie esse de essentia, in qualibet
Sacramento habente materialia, necesse est, ut susci-
piens contingat illam, ut parat in Baptismo & aliis.
Tenetur ergo ordinandus Sacerdos, tangere calicem
& patenam, saltem ex necessitate praecepti: quia hoc
expresse in rituali praeficitur: quia tamen si qui
tangit calicem, secundum communem usum videtur
tangere etiam patenam ei impositam, est satis pro-
babile, hunc contactum ad valorem Sacramenti suf-
ficiere, & contactum patenæ tantum ad maiorem se-
curitatem exigere. Ita Petrus cui etiam adde Stephanum
Bauny in *Theol. Moral.* pari. 1. tract. 7. quaf. 12. vbi
ita afferit. Qui in Sacerdotem ordinatur tenetur ne-
cessitate praecepti tangere calicem & patenam cui
superposita est hostia. An autem immediatus esse hic
contactus debet, disputant Auctores. Probabilis est
opinio mediatur sufficere saltem respectu patenæ,
quia secundum communem usum, tangi censetur
patena, quando calix tangitur, & proinde sufficit cal-
licis solius contactus ad valorem Sacramenti. Ita ille.
Verum quia hoc certè non constat, & est omnis in
Sacramentis quærenda securitas, cut adum est, ut tam
calix, quam patena immediate tangatur, grauitéque
proinde peccaturum, quiescesceret cu aduerteret.

RESOL. XI.

An Sacerdos, qui in ordinatione tetigit Calicem, &
non Patenam possit pro Missis dicendi accipere si-
-

pendium, nisi denuo ordinetur sub conditione?
Et an contactus physicus Patena requiratur de necessi-
tate Sacramenti?
Et utrum sit equalis ratio de contactu Hostia, ac de
contactu Calicis, & Patena?
Et deducitur, an contactus physicus instrumentorum
sit necessarius pro validitate in Ordine Sacerdotij,
& aliorum Ordinum?
Et an sit futura valida consecratio, se Episcopus porri-
gat panem extra Patenam?
Idem est dicendum de vino extra calicem? Ex part. 10.
tr. 16. Misc. 6. Ref. 88.

¶ 1. **A**liquis posset affirmatiue respondere: nam
qui tergit Calicem, dicitur moraliter tan-
gere Patenam, & talis ordinatio esset valida. Et idem
Martinus de San Joseph in *Mon. Confess.* tom. 1. lib. 1.
tract. 1. de Ordine, num. 14. sic afferit: [En caso, que
no se toque la Patena, ni la Hostia, si no solamente
el Caliz, siento es mucho mas probable, que es va-
lido el Sacramento: porque en tocando el Caliz se
tocan la Patena, y Hostia, que estan en cima, arg. 1.
vulgaris 21 ff. de fort. Gloss. carmen in l. restituta 47. ff.
ad Treb. & sufficit tangere modicum, quod non ha-
bet discontinuationem ad totum, argum. cap. 2. n. 1. de
consecrat. Eccles. lib. 6.] Ita ille, qui citat Sotum,
Valentiam, Vasquez, Hurtadum, & Granadum;
quibus addit Castrum Palmae tom. 4. disputat. 27.
punct. 5. num. 20. & alios, quos citat. Et hoc a fortio-
ri tenent Doctores, afferentes, contactum physicum
non esse necessarium pro validitate Sacramenti in
ordinatione Sacerdotij, & aliorum Ordinum, ut no-
uissimum, me citato tenet Martinus de *Sacram.* tom. 2.
disp. 66. sect. 5. num. 61. qui postea pro casu nostro
num. 68. sic ait: Cæterum, plerique illorum, qui
volunt, contactum materiae necessariò requiri ad
valorem Sacramenti ordinis, dicunt, non esse neces-
sarium tangere proximè singula, quæ pro materia
offeruntur: sed sufficere, quod in Sacerdotis ordina-
tione, v.g. tangatur Calix suppositus Patenæ: ne-
que magis necessarium esse tangere Hostiam ipsam Pa-
tenæ superpositam, quam vinum in Calice conten-
tum, quod certè nullus ordinatur tangere. Sic il-
le, & alii, quos citat Quintanaduenias in *Infract. or-
din. par.* 3. §. 2. num. 14. vbi sic ait: [No es necesario
tocar todas las cosas, como son en el Sacerdotio el
Caliz, Patena, y Hostia, sino qualquiera que toquen
basta, estando unida con las otras, y qualquiera par-
te de qualquiera de estas cosas: y este tacto solo re-
querir por bastante los Doctores, que afirman ser
necessario con tacto fisico, sienten otros.]

2. Sed, his non obstantibus, quia non defunt
Doctores, quos citat Coninch. de *Sacram.* disp. 20.
dab. 7. num. 71. & Opatouius de *Sacram.* tract. de
Ordine, disp. 1. quest. 4. num. 66. afferentes contactum
physicum Patenæ requiri de necessitate Sacramenti;
ideo respondeo ad casum propositum negatiue, quod
idem dicendum est in casu aliarum opinionum pro-
babilium, nempe non posse secundum illas ordinati-
onem celebrare, nec stipendium pro Missis sumere,
nisi denuo ordinetur sub conditione. Et ita me cita-
to tenet nouissime Cardinalis de Lugo in *Confil.
mor.* lib. 1. dub. 1. num. 11. Tannerus tom. 4. disp. 7.
q. 2. dub. 1. n. 14. & alii. Vnde hanc sententiam in ter-
minis docet amicissimus P. Dicastro de *Sacram.* tom.
1. tract. 6. disp. 1. dub. 14. num. 205. Qui tamen, me
citato, recte obseruat, hoc non esse dicendum, si
tangeret Calicem, & Patenam, non tamen Hostiam;
nam in tali casu moraliter certum est, ordinatio-
nem esse validam.

3. Sed nouissime duo viri docti contrarium affe-
runt,

pendium, nisi denuo ordinetur sub conditione?
Et an contactus physicus Patena requiratur de necessi-
tate Sacramenti?
Et utrum sit equalis ratio de contactu Hostia, ac de
contactu Calicis, & Patena?
Et deducitur, an contactus physicus instrumentorum
sit necessarius pro validitate in Ordine Sacerdotij,
& aliorum Ordinum?
Et an sit futura valida consecratio, se Episcopus porri-
gat panem extra Patenam?
Idem est dicendum de vino extra calicem? Ex part. 10.
tr. 16. Misc. 6. Ref. 88.

¶ 1. **A**liquis posset affirmatiue respondere: nam
qui tergit Calicem, dicitur moraliter tan-
gere Patenam, & talis ordinatio esset valida. Et idem
Martinus de San Joseph in *Mon. Confess.* tom. 1. lib. 1.
tract. 1. de Ordine, num. 14. sic afferit: [En caso, que
no se toque la Patena, ni la Hostia, si no solamente
el Caliz, siento es mucho mas probable, que es va-
lido el Sacramento: porque en tocando el Caliz se
tocan la Patena, y Hostia, que estan en cima, arg. 1.
vulgaris 21 ff. de fort. Gloss. carmen in l. restituta 47. ff.
ad Treb. & sufficit tangere modicum, quod non ha-
bet discontinuationem ad totum, argum. cap. 2. n. 1. de
consecrat. Eccles. lib. 6.] Ita ille, qui citat Sotum,
Valentiam, Vasquez, Hurtadum, & Granadum;
quibus addit Castrum Palmae tom. 4. disputat. 27.
punct. 5. num. 20. & alios, quos citat. Et hoc a fortio-
ri tenent Doctores, afferentes, contactum physicum
non esse necessarium pro validitate Sacramenti in
ordinatione Sacerdotij, & aliorum Ordinum, ut no-
uissimum, me citato tenet Martinus de *Sacram.* tom. 2.
disp. 66. sect. 5. num. 61. qui postea pro casu nostro
num. 68. sic ait: Cæterum, plerique illorum, qui
volunt, contactum materiae necessariò requiri ad
valorem Sacramenti ordinis, dicunt, non esse neces-
sarium tangere proximè singula, quæ pro materia
offeruntur: sed sufficere, quod in Sacerdotis ordina-
tione, v.g. tangatur Calix suppositus Patenæ: ne-
que magis necessarium esse tangere Hostiam ipsam Pa-
tenæ superpositam, quam vinum in Calice conten-
tum, quod certè nullus ordinatur tangere. Sic il-
le, & alii, quos citat Quintanaduenias in *Infract. or-
din. par.* 3. §. 2. num. 14. vbi sic ait: [No es necesario
tocar todas las cosas, como son en el Sacerdotio el
Caliz, Patena, y Hostia, sino qualquiera que toquen
basta, estando unida con las otras, y qualquiera par-
te de qualquiera de estas cosas: y este tacto solo re-
querir por bastante los Doctores, que afirman ser
necessario con tacto fisico, sienten otros.]

2. Sed, his non obstantibus, quia non defunt
Doctores, quos citat Coninch. de *Sacram.* disp. 20.
dab. 7. num. 71. & Opatouius de *Sacram.* tract. de
Ordine, disp. 1. quest. 4. num. 66. afferentes contactum
physicum Patenæ requiri de necessitate Sacramenti;
ideo respondeo ad casum propositum negatiue, quod
idem dicendum est in casu aliarum opinionum pro-
babilium, nempe non posse secundum illas ordinati-
onem celebrare, nec stipendium pro Missis sumere,
nisi denuo ordinetur sub conditione. Et ita me cita-
to tenet nouissime Cardinalis de Lugo in *Confil.
mor.* lib. 1. dub. 1. num. 11. Tannerus tom. 4. disp. 7.
q. 2. dub. 1. n. 14. & alii. Vnde hanc sententiam in ter-
minis docet amicissimus P. Dicastro de *Sacram.* tom.
1. tract. 6. disp. 1. dub. 14. num. 205. Qui tamen, me
citato, recte obseruat, hoc non esse dicendum, si
tangeret Calicem, & Patenam, non tamen Hostiam;
nam in tali casu moraliter certum est, ordinatio-
nem esse validam.

3. Sed nouissime duo viri docti contrarium affe-
runt,

pendium, nisi denuo ordinetur sub conditione?
Et an contactus physicus Patena requiratur de necessi-
tate Sacramenti?
Et utrum sit equalis ratio de contactu Hostia, ac de
contactu Calicis, & Patena?
Et deducitur, an contactus physicus instrumentorum
sit necessarius pro validitate in Ordine Sacerdotij,
& aliorum Ordinum?
Et an sit futura valida consecratio, se Episcopus porri-
gat panem extra Patenam?
Idem est dicendum de vino extra calicem? Ex part. 10.
tr. 16. Misc. 6. Ref. 88.

¶ 1. **A**liquis posset affirmatiue respondere: nam
qui tergit Calicem, dicitur moraliter tan-
gere Patenam, & talis ordinatio esset valida. Et idem
Martinus de San Joseph in *Mon. Confess.* tom. 1. lib. 1.
tract. 1. de Ordine, num. 14. sic afferit: [En caso, que
no se toque la Patena, ni la Hostia, si no solamente
el Caliz, siento es mucho mas probable, que es va-
lido el Sacramento: porque en tocando el Caliz se
tocan la Patena, y Hostia, que estan en cima, arg. 1.
vulgaris 21 ff. de fort. Gloss. carmen in l. restituta 47. ff.
ad Treb. & sufficit tangere modicum, quod non ha-
bet discontinuationem ad totum, argum. cap. 2. n. 1. de
consecrat. Eccles. lib. 6.] Ita ille, qui citat Sotum,
Valentiam, Vasquez, Hurtadum, & Granadum;
quibus addit Castrum Palmae tom. 4. disputat. 27.
punct. 5. num. 20. & alios, quos citat. Et hoc a fortio-
ri tenent Doctores, afferentes, contactum physicum
non esse necessarium pro validitate Sacramenti in
ordinatione Sacerdotij, & aliorum Ordinum, ut no-
uissimum, me citato tenet Martinus de *Sacram.* tom. 2.
disp. 66. sect. 5. num. 61. qui postea pro casu nostro
num. 68. sic ait: Cæterum, plerique illorum, qui
volunt, contactum materiae necessariò requiri ad
valorem Sacramenti ordinis, dicunt, non esse neces-
sarium tangere proximè singula, quæ pro materia
offeruntur: sed sufficere, quod in Sacerdotis ordina-
tione, v.g. tangatur Calix suppositus Patenæ: ne-
que magis necessarium esse tangere Hostiam ipsam Pa-
tenæ superpositam, quam vinum in Calice conten-
tum, quod certè nullus ordinatur tangere. Sic il-
le, & alii, quos citat Quintanaduenias in *Infract. or-
din. par.* 3. §. 2. num. 14. vbi sic ait: [No es necesario
tocar todas las cosas, como son en el Sacerdotio el
Caliz, Patena, y Hostia, sino qualquiera que toquen
basta, estando unida con las otras, y qualquiera par-
te de qualquiera de estas cosas: y este tacto solo re-
querir por bastante los Doctores, que afirman ser
necessario con tacto fisico, sienten otros.]

2. Sed, his non obstantibus, quia non defunt
Doctores, quos citat Coninch. de *Sacram.* disp. 20.
dab. 7. num. 71. & Opatouius de *Sacram.* tract. de
Ordine, disp. 1. quest. 4. num. 66. afferentes contactum
physicum Patenæ requiri de necessitate Sacramenti;
ideo respondeo ad casum propositum negatiue, quod
idem dicendum est in casu aliarum opinionum pro-
babilium, nempe non posse secundum illas ordinati-
onem celebrare, nec stipendium pro Missis sumere,
nisi denuo ordinetur sub conditione. Et ita me cita-
to tenet nouissime Cardinalis de Lugo in *Confil.
mor.* lib. 1. dub. 1. num. 11. Tannerus tom. 4. disp. 7.
q. 2. dub. 1. n. 14. & alii. Vnde hanc sententiam in ter-
minis docet amicissimus P. Dicastro de *Sacram.* tom.
1. tract. 6. disp. 1. dub. 14. num. 205. Qui tamen, me
citato, recte obseruat, hoc non esse dicendum, si
tangeret Calicem, & Patenam, non tamen Hostiam;
nam in tali casu moraliter certum est, ordinatio-
nem esse validam.

3. Sed nouissime duo viri docti contrarium affe-
runt,

pendium, nisi denuo ordinetur sub conditione?
Et an contactus physicus Patena requiratur de necessi-
tate Sacramenti?
Et utrum sit equalis ratio de contactu Hostia, ac de
contactu Calicis, & Patena?
Et deducitur, an contactus physicus instrumentorum
sit necessarius pro validitate in Ordine Sacerdotij,
& aliorum Ordinum?
Et an sit futura valida consecratio, se Episcopus porri-
gat panem extra Patenam?
Idem est dicendum de vino extra calicem? Ex part. 10.
tr. 16. Misc. 6. Ref. 88.

¶ 1. **A**liquis posset affirmatiue respondere: nam
qui tergit Calicem, dicitur moraliter tan-
gere Patenam, & talis ordinatio esset valida. Et idem
Martinus de San Joseph in *Mon. Confess.* tom. 1. lib. 1.
tract. 1. de Ordine, num. 14. sic afferit: [En caso, que
no se toque la Patena, ni la Hostia, si no solamente
el Caliz, siento es mucho mas probable, que es va-
lido el Sacramento: porque en tocando el Caliz se
tocan la Patena, y Hostia, que estan en cima, arg. 1.
vulgaris 21 ff. de fort. Gloss. carmen in l. restituta 47. ff.
ad Treb. & sufficit tangere modicum, quod non ha-
bet discontinuationem ad totum, argum. cap. 2. n. 1. de
consecrat. Eccles. lib. 6.] Ita ille, qui citat Sotum,
Valentiam, Vasquez, Hurtadum, & Granadum;
quibus addit Castrum Palmae tom. 4. disputat. 27.
punct. 5. num. 20. & alios, quos citat. Et hoc a fortio-
ri tenent Doctores, afferentes, contactum physicum
non esse necessarium pro validitate Sacramenti in
ordinatione Sacerdotij, & aliorum Ordinum, ut no-
uissimum, me citato tenet Martinus de *Sacram.* tom. 2.
disp. 66. sect. 5. num. 61. qui postea pro casu nostro
num. 68. sic ait: Cæterum, plerique illorum, qui
volunt, contactum materiae necessariò requiri ad
valorem Sacramenti ordinis, dicunt, non esse neces-
sarium tangere proximè singula, quæ pro materia
offeruntur: sed sufficere, quod in Sacerdotis ordina-
tione, v.g. tangatur Calix suppositus Patenæ: ne-
que magis necessarium esse tangere Hostiam ipsam Pa-
tenæ superpositam, quam vinum in Calice conten-
tum, quod certè nullus ordinatur tangere. Sic il-
le, & alii, quos citat Quintanaduenias in *Infract. or-
din. par.* 3. §. 2. num. 14. vbi sic ait: [No es necesario
tocar todas las cosas, como son en el Sacerdotio el
Caliz, Patena, y Hostia, sino qualquiera que toquen
basta, estando unida con las otras, y qualquiera par-
te de qualquiera de estas cosas: y este tacto solo re-
querir por bastante los Doctores, que afirman ser
necessario con tacto fisico, sienten otros.]

2. Sed, his non obstantibus, quia non defunt
Doctores, quos citat Coninch. de *Sacram.* disp. 20.
dab. 7. num. 71. & Opatouius de *Sacram.* tract. de
Ordine, disp. 1. quest. 4. num. 66. afferentes contactum
physicum Patenæ requiri de necessitate Sacramenti;
ideo respondeo ad casum propositum negatiue, quod
idem dicendum est in casu aliarum opinionum pro-
babilium, nempe non posse secundum illas ordinati-
onem celebrare, nec stipendium pro Missis sumere,
nisi denuo ordinetur sub conditione. Et ita me cita-
to tenet nouissime Cardinalis de Lugo in *Confil.
mor.* lib. 1. dub. 1. num. 11. Tannerus tom. 4. disp. 7.
q. 2. dub. 1. n. 14. & alii. Vnde hanc sententiam in ter-
minis docet amicissimus P. Dicastro de *Sacram.* tom.
1. tract. 6. disp. 1. dub. 14. num. 205. Qui tamen, me
citato, recte obseruat, hoc non esse dicendum, si
tangeret Calicem, & Patenam, non tamen Hostiam;
nam in tali casu moraliter certum est, ordinatio-
nem esse validam.

3. Sed nouissime duo viri docti contrarium affe-
runt,

pendium, nisi denuo ordinetur sub conditione?
Et an contactus physicus Patena requiratur de necessi-
tate Sacramenti?
Et utrum sit equalis ratio de contactu Hostia, ac de
contactu Calicis, & Patena?
Et deducitur, an contactus physicus instrumentorum
sit necessarius pro validitate in Ordine Sacerdotij,
& aliorum Ordinum?
Et an sit futura valida consecratio, se Episcopus porri-
gat panem extra Patenam?
Idem est dicendum de vino extra calicem? Ex part. 10.
tr. 16. Misc. 6. Ref. 88.

¶ 1. **A**liquis posset affirmatiue respondere: nam
qui tergit Calicem, dicitur moraliter tan-
gere Patenam, & talis ordinatio esset valida. Et idem
Martinus de San Joseph in *Mon. Confess.* tom. 1. lib. 1.
tract. 1. de Ordine, num. 14. sic afferit: [En caso, que
no se toque la Patena, ni la Hostia, si no solamente
el Caliz, siento es mucho mas probable, que es va-
lido el Sacramento: porque en tocando el Caliz se
tocan la Patena, y Hostia, que estan en cima, arg. 1.
vulgaris 21 ff. de fort. Gloss. carmen in l. restituta 47. ff.
ad Treb. & sufficit tangere modicum, quod non ha-
bet discontinuationem ad totum, argum. cap. 2. n. 1. de
consecrat. Eccles. lib. 6.] Ita ille, qui citat Sotum,
Valentiam, Vasquez, Hurtadum, & Granadum;
quibus addit Castrum Palmae tom. 4. disputat. 27.
punct. 5. num. 20. & alios, quos citat. Et hoc a fortio-
ri tenent Doctores, afferentes, contactum physicum
non esse necessarium pro validitate Sacramenti in
ordinatione Sacerdotij, & aliorum Ordinum, ut no-
uissimum, me citato tenet Martinus de *Sacram.* tom. 2.
disp. 66. sect. 5. num. 61. qui postea pro casu nostro
num. 68. sic ait: Cæterum, plerique illorum, qui
volunt, contactum materiae necessariò requiri ad
valorem Sacramenti ordinis, dicunt, non esse neces-
sarium tangere proximè singula, quæ pro materia
offeruntur: sed sufficere, quod in Sacerdotis ordina-
tione, v.g. tangatur Calix suppositus Patenæ: ne-
que magis necessarium esse tangere Hostiam ipsam Pa-
tenæ superpositam, quam vinum in Calice conten-
tum, quod certè nullus ordinatur tangere. Sic il-
le, & alii, quos citat Quintanaduenias in *Infract. or-
din. par.* 3. §. 2. num. 14. vbi sic ait: [No es necesario
tocar todas las cosas, como son en el Sacerdotio el
Caliz, Patena, y Hostia, sino qualquiera que toquen
basta, estando unida con las otras, y qualquiera par-
te de qualquiera de estas cosas: y este tacto solo re-
querir por bastante los Doctores, que afirman ser
necessario con tacto fisico, sienten otros.]

2. Sed, his non obstantibus, quia non defunt
Doctores, quos citat Coninch. de *Sacram.* disp. 20.
dab. 7. num. 71. & Opatouius de *Sacram.* tract. de
Ordine, disp. 1. quest. 4. num. 66. afferentes contactum
physicum Patenæ requiri de necessitate Sacramenti;
ideo respondeo ad casum propositum negatiue, quod
idem dicendum est in casu aliarum opinionum pro-
babilium, nempe non posse secundum illas ordinati-
onem celebrare, nec stipendium pro Missis sumere,
nisi denuo ordinetur sub conditione. Et ita me cita-
to tenet nouissime Cardinalis de Lugo in *Confil.
mor.* lib. 1. dub. 1. num. 11. Tannerus tom. 4. disp. 7.
q. 2. dub. 1. n. 14. & alii. Vnde hanc sententiam in ter-
minis docet amicissimus P. Dicastro de *Sacram.* tom.
1. tract. 6. disp. 1. dub. 14. num. 205. Qui tamen, me
citato, recte obseruat, hoc non esse dicendum, si
tangeret Calicem, & Patenam, non tamen Hostiam;
nam in tali casu moraliter certum est, ordinatio-
nem esse validam.

3. Sed nouissime duo viri docti contrarium affe-
runt,

pendium, nisi denuo ordinetur sub conditione?
Et an contactus physicus Patena requiratur de necessi-
tate Sacramenti?
Et utrum sit equalis ratio de contactu Hostia, ac de
contactu Calicis, & Patena?
Et deducitur, an contactus physicus instrumentorum
sit necessarius pro validitate in Ordine Sacerdotij,
& aliorum Ordinum?
Et an sit futura valida consecratio, se Episcopus porri-
gat panem extra Patenam?
Idem est dicendum de vino extra calicem? Ex part. 10.
tr. 16. Misc. 6. Ref. 88.

¶ 1. **A**liquis posset affirmatiue respondere: nam
qui tergit Calicem, dicitur moraliter tan-
gere Patenam, & talis ordinatio esset valida. Et idem
Martinus de San Joseph in *Mon. Confess.* tom. 1. lib. 1.
tract. 1. de Ordine, num. 14. sic afferit: [En caso, que
no se toque la Patena, ni la Hostia, si no solamente
el Caliz, siento es mucho mas probable, que es va-
lido el Sacramento: porque en tocando el Caliz se
tocan la Patena, y Hostia, que estan en cima, arg. 1.
vulgaris 21 ff. de fort. Gloss. carmen in l. restituta 47. ff.
ad Treb. & sufficit tangere modicum, quod non ha-
bet discontinuationem ad totum, argum. cap. 2. n. 1. de
consecrat. Eccles. lib. 6.] Ita ille, qui citat Sotum,
Valentiam, Vasquez, Hurtadum, & Granadum;
quibus addit Castrum Palmae tom. 4. disputat. 27.
punct. 5. num. 20. & alios, quos citat. Et hoc a fortio-
ri tenent Doctores, afferentes, contactum physicum
non esse necessarium pro validitate Sacramenti in
ordinatione Sacerdotij, & aliorum Ordinum, ut no-
uissimum, me citato tenet Martinus de *Sacram.* tom. 2.
disp. 66. sect. 5. num. 61. qui postea pro casu nostro
num. 68. sic ait: Cæterum, plerique illorum, qui
volunt, contactum materiae necessariò requiri ad
valorem Sacramenti ordinis, dicunt, non esse neces-
sarium tangere proximè singula, quæ pro materia
offeruntur: sed sufficere, quod in Sacerdotis ordina-
tione, v.g. tangatur Calix suppositus Patenæ: ne-
que magis necessarium esse tangere Hostiam ipsam Pa-
tenæ superpositam, quam vinum in Calice conten-
tum, quod certè nullus ordinatur tangere. Sic il-
le, & alii, quos citat Quintanaduenias in *Infract. or-
din. par.* 3. §. 2. num. 14. vbi sic ait: [No es necesario
tocar todas las cosas, como son en el Sacerdotio el
Caliz, Patena, y Hostia, sino qualquiera que toquen
basta, estando unida con las otras, y qualquiera par-
te de qualquiera de estas cosas: y este tacto solo re-
querir por bastante los Doctores, que afirman ser
necessario con tacto fisico, sienten otros.]

2. Sed, his non obstantibus, quia non defunt
Doctores, quos citat Coninch. de *Sacram.* disp. 20.
dab. 7. num. 71. & Opatouius de *Sacram.* tract. de
Ordine, disp. 1. quest. 4. num. 66. afferentes contactum
physicum Patenæ requiri de necessitate Sacramenti;
ideo respondeo ad casum propositum negatiue, quod
idem dicendum est in casu aliarum opinionum pro-
babilium, nempe non posse secundum illas ordinati-
onem celebrare, nec stipendium pro Missis sumere,
nisi denuo ordinetur sub conditione. Et ita me cita-
to tenet nouissime Cardinalis de Lugo in *Confil.
mor.* lib. 1. dub. 1. num. 11. Tannerus tom. 4. disp. 7.
q. 2. dub. 1. n. 14. & alii. Vnde hanc sententiam in ter-
minis docet amicissimus P. Dicastro de *Sacram.* tom.
1. tract. 6. disp. 1. dub. 14. num. 205. Qui tamen, me
citato, recte obseruat, hoc non esse dicendum, si
tangeret Calicem, & Patenam, non tamen Hostiam;
nam in tali casu moraliter certum est, ordinatio-
nem esse validam.

3. Sed nouissime duo viri docti contrarium affe-
runt,

pendium, nisi denuo ordinetur sub conditione?
Et an contactus physicus Patena requiratur de necessi-
tate Sacramenti?
Et utrum sit equalis ratio de contactu Hostia, ac de
contactu Calicis, & Patena?
Et deducitur, an contactus physicus instrumentorum
sit necessarius pro validitate in Ordine Sacerdotij,
& aliorum

& infra in ruit, videlicet Bernal ex Societate Iesu de Sacram.
ref. 19. 5. Vn. dñsp. 47. fct. 7. num. 16. assertens, quod videtur esse
de in fine, &
in Ref. 12. a
equalis ratio de contactu Hostie, ac de contactu Ca-
licis, & Patenæ : & Philippus Faber Ordinis Mino-
rum Professor publicus in Academia Patauina de Sa-
ceram. Ordinis, in 4. son. dñsp. 2. 4. quæst. 1. cap. 3. n. 122.
mordicus sustinet hanc sententiam, & idem sic ait:
Ego puto, simpliciter esse necessarium tactum Ca-
licis, & Hostie. Ratio est, quia licet in Concilio
Florentino hoc non prescribatur, tamen in Ponti-
ficali Romano, ad quod se remittit Concilium in
ritu seruando in his Sacramentis, præcipit discretis
verbis, ut ordinandus tangat materiam porrectam, &
prescribit modum. Et sic cessat ratio Caetani in
Summa. Quod autem inquit in Pontificali non præ-
cipi contactum tanquam necessarium, nullum ha-
bet fundamentum. Cum enim præcipiat tactum il-
lum, potius dicendum est, præcipere tanquam rem
necessariam, alioquin frustra præcipetur, ita discretè
præscribendo modum acceptancei, & tactus. Accedit
quod in consecratione Apostolum in ultima Cœna
à Christo Domino facta, non solùm fuit traditus Cal-
ix, & panis, sed etiam accepérunt Calicem, & pa-
nem in suis manibus, siquidem manducauerunt, &
biberunt, ergo cum tunc prescriberit materiam
huius Sacramenti, sequitur, quod actus sit de ne-
cessitate hujus Sacramenti. Quod autem ait, quod non
tangitur vinum, cum sit in Calice, ergo nec Hostia
necessaria est tangenda. Respondebat, non valere
consequentiam; quia neque Apostoli tetigérunt
vinum, cum datum fuerit in Calice, & regulariter
accipiens vinum non soleat tangere vinum, sed illud
recipere in aliquo vase; at Hostia, & panis cum
datur, accipitur in manibus, & tangit, ergo dicen-
dum est esse de necessitate Sacramenti. Ita Faber.
Vnde stante hac opinione, qui non tangenter Ho-
stiam ex doctrina superioris adducta, ex Lugo, & aliis
communiter, esset denud ordinandus sub condicione.
Sed ego puto, quod in tali easu, ut dixit Dic-
astillus vbi supra, moraliter certum est, ordinationem
esse validam, ac proinde non reiterandam: quod
etiam docuit individualiter Castrus Palau tom. 4.
tract. 27. punct. 5. num. 20. & Doctores, quos etiam
me citato, adducit & sequitur Leandrus de Sacram.
tom. 2. tract. 6. dñsp. 3. quæst. 24. & 26.

4. Vnde optimè dixit Præpositus in 3. part. quæst.
vnica, de Sacram. Ord. dub. 10. num. 92. hanc senten-
tiam esse omnino certam, & in praxi securam. Pro-
batur primò, non potest ostendi, quod potius requi-
ratur contactus Hostie in se, quam vini, qui extra
controversiam non requiritur, ut patet ex praxi to-
tius orbis. Secundò, in Romano Pontificali dicitur,
quod ordinandi tangant simul cupam Calicis, &
Patenam, nulla facta Hostia mentione. Tertiò, ut
quis accipiat potestatem per contactum rei, quae in
alio ponitur, sufficit tangi id quod continet aliud,
& in praesenti ex nullo solido fundamento contra-
rium colligi potest, & proinde nulla probabilitatis
specie potest affterri contactum Hostie in se requiri.
Quarto, nullus Episcopus etiam doctus, & timora-
tus reperit etiam sub conditione ordinationem eius,
qui scit, se Hostiam non tetigisse, vel de eo rationa-
bile dubitat; nullus etiam Doctor consultus vir-
get ordinationem eo casu etiam sub conditione repe-
ti: ergo à posteriori omnino certum est contactum
Hostie in se non requiri, quia alia Ecclesia in gra-
vissimo errore versatur, ex quo grauia sacrilegia
saltem materialia sequentur, & maxima animarum
damna. Vnde pertinet ad Diuinam prouidentiam
eamdem Ecclesiam docere, quod phylicus conta-
ctus Hostie esset necessarius; alioquin illi decesserit in

principio puncto practico pertinente ad Sacramen-
ta. Et per hunc discurlum animus poterit, & debet
omnino conquesceri, cum eam certitudinem patet,
quam in his rebus circa fideli definitionem habeat
possumus, quamvis enim aliqui existim spacio-
rum sententia contrarium tenent, & corum ratio-
nes sint patui ponderis, accedente vlo non vnu,
vel alterius Prelati, sed communi, hac sententia di-
ci potest ex tacita consensu Ecclesie comprobatur
hac omnia docet Præpositus vbi supra.

5. Sed hic pro curiosis non deficiat apponere
dubium, quod suscitat Præpositus vbi supra, n. 29.
Vtrum sit futura valida consecratio, si Episcopos
porrigat panem extra Patenam? Repondo, quod
uis id etiam videatur illicitum propter contraria
consuetudinem, speculativè tamen videt omnino
verius subtile consecrationem: primò, quia vero
ius est Christi Corpus in ultima Cœna Apolo-
lis traditum. Secundò, quia illa ratione vera traditio
materia, circa quā veratur potestas Sacerdotale, que
Paten etenim solum requiritur, quare in seculi
traditur materia apta ad designandam postulare Se-
cerdotalem. Idem censem de Calice, quod ista
cerdotale solum debeat porrigi: quodcumq[ue] nolle
est, vt porrigat vinum, quod cum sit in seculi
potest apte in se præberi. Si tamen tangetur tunc vlo, in
vas sufficienter inueniretur materia. Hocunque tra-
positus, quæ quidem non inuenies apud illos.

RESOL. XII.

An Sacerdos, si in ordinatione tetigerit Paten, &
non Hostiam, sit sub conditione ordinandi?

Et quid, si in Patena Hostia non esset?

Iadem est dicendum de eo, qui ordinare ut sit Cal-
icis, non tangens Patenam?

Et an peccet mortaliter iste, qui immediat Hostiam
non tanget in supradicto casu?

Et an saltem ordinandus debeat de necessitate Sacra-
menti tangere immediate Calicem, sicutq[ue] lat-
nam?

Et an si in porreclione Calicis, in Calice non fieri o-
poterit vinum, talis ordinatio fieri valda, et vo-
ro nulla, & iteranda?

Supradictus adhuc alias singularias, & curiosas casu
littere, Ioannes Sacerdos concordiau accedit.
Episcopum Patenam, & Calicem porrigit, sit
turbatus, sive aliunde non tangit mala manu Pat-
enam, sive Calicem, sed digitos Episcopi. & mulier
manica Alba Calicem, queritur, an valida or-
dinatio, an vero sub conditione iteranda? Ex part. 10.
tr. 13. & Misc. 3. Ref. 50.

S. 1. Causa frequentes soler accidere: sed licet non
communiter Doctores afferant Hostiam non
non esse de necessitate tangendam; tamen pauci pro-
ponebant difficultatem, an stante opinione contra-
tali casu Ordinatio esset sub conditione reiteranda: &
Nouissime tamen auctor diligens, & accuratus Ca-
rolus de Baucio in Miscellan. Casuum Conscientia, p. 2.
2. post Opus 6. 4. in Appendix, qu. 4. affirmatione fer-
tentiam teneri; quia, ait ipse, Fernandez, & Fabris se-
docent necessarium esse, ut Ordinandus tangat Ho-
stiam: Et Ledesma obseruat, quod Ecclesia valdet
Hostia ab Ordinario tangatur: Vnde ex his fabula
Baucius id quod afferit Villalobos, quod quando-
cumque deest in collatione Ordinis id quo Ecclesia
tangitur, & adeo opinio pro viragine parte probabi-
lis, quod sit validus Ordo collatus, & non trivialis,
quod dictum Sacramentum repetendum sit sub con-
ditione:

ditione: Et ita senserunt doctiores, & vii universitatis Salamancae. Quae opinio potest confirmari ex eo quia Ecclesia non sumpit, id quod deest circa essentialia Ordinis, non sic quando agitur de iurisdictione ut alibi docet, nam quando adeo opinio probabilis, quod talis casus v. g. potest absolum a carente potestate circa reservata, & alia opinio docet oppositum, tunc Ecclesia confert iurisdictionem, ac proinde remanet absolutum peccatum, etiam si forte a parte rei non poterat absolu illud peccatum, nam communis opinio probabilis, vt supra dictum est, confert iurisdictionem, vt docent communiter Doctores, teste Lessio de Iust. & iure, lib. 2. n. 129. dub. 8. n. 68. secus dicendum est de Sacramento Ordinis, ut colligitur ex Sanchez in Summa, lib. 1. cap. 19. num. 34. & 35. Et ratio mihi est, quia si reuera opinio est falsa a parte rei, Ordinatus bona fide non conficit sacramentum Eucharistiae, non absolvit peccata, &c. que damna sunt magna in Ecclesia Dei, ac proinde non est recedendum ab eo, quod in via habet Ecclesia circa collationem Ordinis, & quia contraria opinio non est reiecta ab Ecclesia, idecirque arbitror sub conditione, esse reiterandam collationem Ordinis, quando non sicut obseruarum ac peractum, quod in via habet Ecclesia circa collationem Ordinis, &c. Ita mihi est dicendum, salvo doctori iudicio, ac sensu Ecclesia Romana cui libenter me substicio, Ita Bau-

cios.

opus est tangi vinum, sed vas cum vino, ita tradendo Patenam cum hostia, non est necessarium tangi hostiam, sed Patenam quasi hostia. Error tamen esset, si in Patena hostia non esset. Sic ille.

4. Sed an saltum ordinandas debeat de necessitate Sacramenti tangere immediate Calicem, simulque Patenam? Respondeo negatiue: quia ad valorem Sacerdotij sufficit tangere Calicem, super quem imposita est Patena: nam qui tangit Calicem censetur tangere Patenam illi super positum. Sic Soto, Valentia, Vasquez, Hurtado, Granados, & alii, quos citat, & sequitur Leandrus q. 25. quibus additum Martinum de San Joseph, ubi infra, tract. 2. n. 14. vbi sic ait: En caso que no se toque la Patena, ni la Hostia, sino solamente el Caliz, siento es mucho mas probable, que es valido el Sacramento: porque en tocando el Caliz se tocan la Patena y la Hostia, que estan en cima

arg. leg. Vulgata 12. ff. de puris. glos. earum in leg. refuta. 47. ff. ad Trebelian. & sufficit tangere modicum

quod non habet discontinuationem ad totum, arg.

cap. Vniuersitatis de confess. Ecclesie lib. 6. Ita Martinus, qui

citat plures alios.

5. Et tandem pro Curiosis non deseram hic apponere ea, quae nouissime docet Petrus Marchant in Tribus Sacram. tom. 3. par. 1. tract. 6. tit. 2. q. 3. corol. 2. vbi sic ait: Ex dictis iterum res. huiusmodi duo casus mihi aliquando propositi, ob portonarum, quos contingebant, perplexitatem. Quatuor Religiosi, inter

quos Titius, ab Episcopo eodem tempore sunt ordinati Sacerdotes: Post ordinationem inuentum in

correctione Calicis vacuum fuisse Calicem, sive de-

fuisse vinum; Titius post aliquod tempus super hoc

reflectens turbatus est maximis scrupulis: Quare-

bat, an ordinatio fuisse valida? an nulla, & reiteran-

da? Respondi: Non obstantibus pluribus responsio-

nibus Doctorum in contrarium, qui saltem sub con-

ditione reiterandam Ordinationem iudicabant, vel

ut nullam, vel saltem dubiam. Respondi: inquam:

Ordinationem simpliciter fuisse validam, nec abfo-

liata, aut sub conditions repetendam. Ratio funda-

mental is fuit; quia ex S. Bonaventura, & aliis, por-

rectio Calicis cum vino, sicut & Patenæ cum pane,

par materia integralis est, que ad essentiam non

pertinet per se: modo tamen Forma prouincia

fuerit: Quæ autem tantum ad integratatem, & ex-

pressiore significacionem spectant, etiæ sine culpa

omitti non possint: Ordinationem ratiem, & Sacra-

mentum non invalidant: Et plura addidi, quæ cer-

tam, & securam hanc sententiam reddunt, ita ut du-

bium practicum in hoc calu generari nequeat.

Si Deus dederit, ut resolutiones, quas in casibus per-

plexis aliquando dedit, lucem videantur, hac latissime

deducta prodibit: Modo, quæ supra dicta sunt, suf-

ficienter hanc responsionem probant.

6. Alter casus erat: Ioannes Sacerdos consecran-

doz accedens ad Episcopum Patenam & Calicem

potrigentem, sive turbatus, sive aliunde, non tergit

viduam Patenam, sive Calicem, sed digitos Epis-

copi, & inediante manica Alba Calicem. Quareba-

tur an valida esset Ordinatione iteraenda? Respondi,

validdam esse, nec repetendam; quia etiæ porrectio

precipiatum, & qualitate tamen contactas nihil ab

Ecclesia decretum est: unde moralis contactus, qui

acceptationem quandam significat, in hac re morali

sufficere censendus est. Praterquam quod, ut do-

eui, porrectio Patenæ, & Calicis ad essentiam non

pertinet, modo tamen, ut iam sepe inculcatum est,

non omittatur Forma verborum, quæ Materialm de-

terminat. Hucusque Marchant.

7. Sed ego priorsus contra illum puto in dictis Ca-

libus Ordinationes illas esse repetendas sub condizio-

ne,

Sup. hoc
eritote in
ref. post. pri-
me post leq.
Sup. conten-
to in hoc §.
supria in Ref.
10. & in aliis
iis primæ,
annotationis.

Sap. hoc in
Ref. præ-
dicta cursum
in lin. 1. &
§. Sed his
post
medium.

Sap. hoc in
Ref. præ-
dicta cursum
in linea 2.
& sic supra
in Ref. 8. §.
¶. Sed his
ad medium
¶. In Ref. 10.

Sap. hoc in
Ref. præ-
dicta cursum
in linea 2.
& sic supra
in Ref. 8. §.
¶. Sed his
ad medium
¶. In Ref. 10.

Ita iste

</

Aliibi iusta ne, per ea quæ alibi ex Granado adduxi, & adducit
in Ref. 19. §. nouissimè Martinus de San Joseph in Mon. Confess.
Vnde, & iu-
pta in Ref.
7. Proba-
tur erat no-
& in tom. 4.
ti. 8. Ref. 47.
§. Verum.

tom. 1. lib. 1. tract. 3. de Sacram. Ordinis, n. 14. vbi hac
afficit: [Diversas veces he tratado casos en que ay
opiniones probables de los Doctores, que vios di-
zen que son validos los Ordenes, y otros afirman
que no son validos, y consejan, y aun obligan a que
se repitan los Ordenes debajo de condicion, y es ne-
cessario declarar mas esto. Contentame mucho la
opinion del Padre Granado de Sacram. in 3. part.
D. Thomas, controver. 3. tract. 1. diff. 6. n. 2. que tracta la
materia en proprios terminos, y dice que no ay dif-
ficultad en que se pueda repetir el Sacramento de-
bajo de condicion, acciendo opiniones probables
encontradas de los Doctores; pero que esto se ha de
entender en la ordinacion de los Obispos, y Sacer-
dotes, que controvirtiendose en los casos debajo de
opinion, si quedaran ordenados, o no, aurà obliga-
cion precisa de repetir Orden, porque sino se hace
así, se ponen a peligro de no consagrarse, ni absolu-
res los penitentes, de no ordenar Sacerdotes, ni confi-
rmo los Fieles, pues es probable, que carecen de la
potestad necessaria para exercer estos ministerios,
con notable daño de los mismos Fieles, que deuen
cuitar, ordenandose segun doctrina cierta, y no segun
opiniones en que puede aver engaño. Pero en
quanto a los demas Ordenes inferiores, afirma Gra-
nados que no obligaria, que se repitan en el que los
recið, legum opinion probable, porque no son
tan necessarios, que no se pueda suplir por el Orden
Sacerdotal la falta de los demas ministerios si la hu-
uiese, y porque a los demas Ordenes no está vincula-
do algun acto absolutamente necesario para la sa-
lud de las almas, de que pueda prouenir notable
daño a los Fieles, y estando ordenado dellos segun
opinion probable, puede el ordenado persuadirse
prudentemente a que est a bien ordenado sin que se
le obligue a repetir el Sacramento. Ita ille, & ite-
rum ego.

Sup. his in
§. 1. Ref. 1.
not præteri-
ta, & lege
ciam § 2. &
3. annot.
præterita,

riam doctissimi Villalobos in summa, tom. 1. tract. 1.
diff. 4. num. 1. ita assertentis. [Si sucediere en practica
de poner el vino en el caliz por descuido, hale de
reiterar el Sacramento de baxo de condicion, como
se hizo en estos tiempos, y desle parecer fueron los
doctos desta universidad de Salamanca a cor-
dillo.] Sic ille.

RESOL. XIV.

An in ordinatione Sacerdotum, si per incunab. Ma-
gistrorum ceremoniarum in Calice non apparetur
num, ordinatio sit nulla?
Et quid, si in Patena non sit Hostia triticea?
Et quid est agendum, si esset probabile non defini-
tio in Calice, & quid si esset certum non ful-
num in Calice?
Et obiter aduersitatem, quod Innocentius III. per missu-
m reiterare Sacramentum Confirmationis fiducia-
cium aeo sine balsum? Ex patr. 4. n. 4. & Ma-
Ref. 119.

§. 1. Hic casus potest frequentar accidente, de
temporibus in Hispania & Germania con-
dit, & ad illum negatiuè respondet Henrique lib. 10. cap. 6. n. 1. vbi cum dixisset materia in accep-
tio integrum, esse traditionem calicis cum vino, &
patena cum hostia, assertit. Traditionis vasis cum altera
speciem videtur esse materia sufficiens, ut si in obliuione contingit, non sit hic ordo iterandus in
necessitate. Ita ille, & hanc sententiam speculative
probabilem esse putat Tannerus in 3. part. D. Tom.
diff. 7. qua. 1. dub. 4. num. 94.

2. Sed ipse, & merito, docet Sacramentum in

tali casu esse nullum & invalidum, & hanc senten-
tiam tenet etiam Io. de la Cruz in direct. confit.
part. 2. de Sacram. Ordin. dub. 2. conclusi. vbi scribit.
Materia Sacerdotij est traditio patene cum hostia &
calicis cum vino, ita vt si in patena non sit hostia
triticea, & in calice vinum vitis, non maneat ordinatus. Sic ille.

Sic ille, & post illum Villa obsoletum, ann. 11.
tract. 11. diff. 4. num. 1. sic assert. [De loquela
infiere que si en la ordinacion del Sacerdotio
vuese vino en el caliz, ó la hostia no fuese de
trigo, no quedaria ordinado. Mas porque Henrique
con otros tienen lo contrario se sucediere en pra-
ctica (como ha sucedido de veces en estos tiempos)
dexar de poner el vino por descuido, ha se de re-
tirar el Sacramento de baxo de condicion, como se
hizo en estos casos, y desle parecer fueron los mas
doctos desta Universidad de Salamanca, y otras
partes que fueron consultados á cerca dello.] Et
tandem nouissime hanc sententiam docet Tortilis
in scel. diff. Theol. part. 1. diff. 21. dub. 2. vbi tra. 2.

Ex dictis constat solutio dubii, de quo ante aliquant
annos magna controversia orta est in Hispania, et
tigat enim aliquando, vt in ordinatione Sacer-
dotum in quodam Episcopatu datur calix sine vino
& disputatur fuit primò, quid agendum si esse
probabile non defuisse vinum; secundò quid agen-
dum si esset certum non fuisse vinum in calice. Circa
primum aliqui censuerunt non esse necessarium si
ordinatum iterum ordinari, quia putarunt posse or-
dinatum amplecti opinionem problematicam in pra-
dicto euentu, aliqui simpliciter docuerunt esse obli-
gacionem iterum suscipendi sacram Ordinem Sa-
cerdotij, quia in primo euentu non fuit venum Sa-
cramentum ex defectu vini, quod probabiliter indi-
catur defuisse. Mibi placet opinio, quod si sollem
agreteret de reverentia debita Sacramento, & vnu-

RESOL. XIII.

Quidam suscepit Ordinem Presbiteratus, & in Calice
non fuit vinum appositum, queritur an Sacra-
mentum fuerit invalidum, & sit deno Ordinandum?
Et quid si in Patena non sit Hostia triticea? Ex part. 3.
n. 4. Ref. 185. alias 186.

Sup. omni. §. 1. Hic casus potest in praxi accidere, ideo no-
contento in
has Ref. in
duabus Ref.
seqq. & pro-
parte defi-
ctus vini ta-
rum in Ref.
præterita, &
Et tandem,
& pro defi-
ctu Hostie
ibidem, cur-
sissime in
lin. vñm. §.
Imo, & pro-
defectu vini
in tom. 4. tr.
2. Ref. 47.
§. 1.

delma in summa, tom. 1. de Sacram. Ordinis, c. 3. diff. ul.
3. & Io. de la Cruz in direct. confit. part. 2. de Sacram.
Ordinis, dub. 2. conclusi. vbi sic ait. Materia Sacerdotis
est traditio patene cum hostia, & calicis cum vino,
ita vt si in patena non sit hostia triticea, & in calice
vinum vitis, non maneat ordinatus. Sic ille.
2. At negatiuam sententiam docent Filiuci
tom. 1. tract. 9. cap. 2. n. 4. Homobonus de exam. Eccles.
part. 1. tract. 4. cap. 9. qua. 75. Bonacina de Sacram.
diff. 8. qua. 2. punct. 3. n. 3. & Henrique lib. 10.
cap. 6. n. 1. vbi sit assert. Materia in illo, qui Sacer-
dotio initiatur, integra ex precepto est traditio calicis
cum vino, & patena cum hostia, quia & sacrificium
Missæ ex precepto, sit vitraque specie. At traditio
vasis cum altera speciem, videtur esse materia suffi-
cientis, ita vt si id ex obliuione contingat, non sit
hic ordo iterandus ex necessitate. Nec enim diuisum
datuſ potestas in vnam speciem, sed qui potest alte-
ram, potest & vitramque speciem consecrare. Ita
Henrique, & ego.

3. Non grauabor tamen hinc apponere senten-

illius, satis esse amplecti opinionem probabilem. Secundò tamen existimare esse obligationem non vendi Sacramento probabiliter solum suscepto propter damnum proximorum, quia si ille homo vere non est Sacerdos, non conficiet Sacramento Eucharistia, neque posset absoluere à peccatis, ex quo magnum detrimentum patentur proximi; & ita senserunt multi viri docti in Hispania de hac re interrogati. Circa secundum, quicquid sit de aliorum sensu, mihi videtur esse obligatio recipiendi iterum verum sacerdotium per veram materiam & formam; primò, quia non est probabile materiam Sacerdotis necessariò repetiri sine vino in calice; secundò licet est talis opinio, tamen ratio facta probat esse necessariò tuitorem partem amplecti in tali controversia. Hæc omnia Turrianus loco citato. Vide etiam pro hac firmanda sententia Petrum Ledesnam in summa tom. 2. de Sacramen. Ordinis, cap. 3. diffic. 5. & Tannerum ubi supra, qui assertor suo tempore hunc casum accidisse anno 1617. & multas rationes adducit, & solvi in contarium, & Villalobos, qui respondet ad cap. 1. de Sacr. non iter. vbi Innocentius III. non mandauit reiterare Sacramento Confirmationis factum cum oleo sine Balsamo. Vide etiam circa præsentem questionem multa alia quæ diximus in 3. part. tract. 4. ref. 186.

Sup. hoc inf.
in ref. 17.8.
vitrante mo-
dum.
Quæ hic est
sup. ref. 13.

RESOL. XV.

An si valida ordinatio se procerat Patena cum Hostia, vinum intra Calicem ex incuria non apponatur?
Et quid est faciendum in præsi, quando casus in facti contingens acciderit?
Et deducitur peccare mortaliter, qui malitiosa conficeret, vel ordinaretur cum una tantum specie. Ex p. 6. tr. 8. & Misc. 3. Ref. 2.2.

Sup. omni
contento in
Ref. d'
p. 5.
ordinationem
fogg. in dia-
bus prece-
deribus Ref.
& in aliis
tum pri-
marum an-
nunc.

De hoc casu his diebus à quadam Episcopo interrogatus fui, & responder affirmavi è nouissima Instructio Hispalensis pro ordinanti, p. 5. §. 6. n. 6. vbi sic habetur. [Si le entregara el Caliz sólo con el vino, & sola la Patena con el pan, era bastante materia] R. Que si, porque con qualquier de estas cosas se daña entera potestad de consagrar el cuerpo, & sangre, que esta no se dañida, que el que pude la vina, pude la otra. Y vemos que el Pontifice Innocentius VIII. dispense con algunas nationes, adonde no se podía llevar, & conservar el vino, que celebrassen solo la cósacración de la Ostia;

Sup. hac ef-
finita supra
la u. 1. Ref.
219. §. 1. &
1. dec.

Que hic est
sup. Ref.
13.

Que hic est
Ref. antece-
dens.

y alli no es de esencia de sacrificio la de ambas del species. Sic Henriquez supr. Pero pecaria mortamente el que solo confebrara en vna, y el que se ordenasse maliciosamente con vna sola.] Sic ibi, & hæc sententia docet etiam ex Henriquez Tiberius in instr. pro ordin. 3. q. 22. quibus adde Doctores quos ego citaui in part. 3. tract. 4. refol. 186. vbi quia hac sententia est propabilis illam sequutus sum.

2. Sed postea in part. 4. tract. 4. refol. 119. negotiata sententia tanquam probabilitati adhæsi, & nunc etiam adhæreo. Primo quia id aperte repugnat Concilio Florentino requirent traditionem utriusque materiae, scilicet panis, & vini.

3. Confirmatus, forma non tantum respicit alterutram partem materiae, sed vitraque ex æquo, ergo vitraque ex æquo per modum requiritur ad valorem ordinantis. Adde quod Patena cum pane, & Calix cum vino non tradantur diuisim, sed simul; ergo signum est neutra partem sufficere etiam ad partiam Sacramenti confessionem, & proinde, si vna pars tradatur, nullo modo confici Sacramento.

Tom. II.

4. Consequens probatur, videmus in omnibus aliis, quod quando Sacramento saltem partialiter ponit potest, partiali materia respondeat forma partialis distincta à forma partiali alterius, vt patet inunctionibus, item in consecratione speciei panis, & consecratione speciei vini: cum ergo nihil simile hic videamus, & aliquando non appareat sufficiens fundamentum afferendi alteram partem posse omitti salua sacramenti substancia, nō est verisimile eā omitti posse.

5. Secundò non videtur villo modo probabile ita institutum ordinationem Sacerdotis, vt per eam possit conferri potestas ad conficiendum corpus, & conficiendum sanguinem; vel ergo dicendum est necessariò requiri traditionem panis, & vini, vel per traditionem vnius partis confiri potestatem conficiendi Sacramento perfectum: posterius autem non videtur admittendum, quia traditio vnius partis per modū materia solum designat potestatem confecrandi hanc partem.

6. Antecedens argumēti probatur, quia non videatur posse subsistere potestas collata iure diuino, quæ, etiā sistendo intra limites illius iuris nonquam possit exire in actum sine peccato; iure autem diuino nemo potest, saltem seclusa Pontificis dispensatione, sine peccato, vñquam consecrare vñican speciem.

7. Confirmatur, formam ordinationis Sacerdotis significari potestem offrendi sacrificium eo modo, quo in Ecclesia communiter offerri solet, illud autem est perfectum, nec datur Sacerdos qui non possit vitraque speciem consecrare. Quamvis ergo consecratio vnius speciei subsistat sine consecratione alterius, non tamen subsistit ordinatio, per quam videtur solum dari potestas ad consecrandum vnam speciem, & non aliam. Et idem hanc sententiam præter Doctores à me ubi supra in refol. 119. aductos tenet nouissimum, me citato Raphaël Auera de Sacram. Ordinis, quæst. 2. scđ. 8. & Stephanus Bauny in Theolog. Moral. part. 1. tract. 7. quæst. 1. dub. 1. Verum itantibus supradictis opinionibus, quid faciendum in præsi quando casus in facti contingens accideret. Respondeat Bauny, Auera, & alii, quod si quando fuisset aliquis ordinatus Sacerdos per traditionem vnius tantum speciei, vt pote si non fuisset appositum vinum in Calice, deberet omnino ex integrō reperi ordinatio saltem sub condicione. Et ita ego sentio.

RESOL. XVI.

An si Episcopus proferat verba forma, antequam applicetur materia, vel contra, Ordo sit iterandus? Ex p. 5. tr. 13. & Misc. 1. Refol. 48.

§. 1. Affirmatiuam sententiam ex professo do-
cet Caiet, tom. 1. opus. tract. 26. Nuar, in
Manuali, cap. 22. num. 17. qui adducit cap. ultim. de
Sacram. non iterand. vbi Greg. IX. assert: Impotissimo
manuum debet fieri cum oratio super caput effundi-
tur ordinantis. Et idem in Pontificali statuitur, vt
singulis Sacerdotibus dicantur verba formæ, cum
ordinantur, vt nimis posse formæ simul cum ma-
teria existere saltem quoad aliquam partem.

2. Sed his non obitantibus aliqui assertur in Sa-
cramento Ordinis sufficere simulatatem materiae mo-
ralem, & formæ. Inde & esse speciale rationem in
hoc Sacramento, vt non petatur physica similitas.
Cum enim forma sit modi imperativi, sufficiētissime
verificatur, quod Episcopus dicit, scilicet, Accipe,
&c. Si finitis verbis sine magna mora accipiat, seu tan-
gat librū, vel Calicē, &c. In cuius confirmationem

Aa facit

facit, quod in Pontificali cum ordinantur Subdiaconi, dicitur omnes debere successivè tangere Calicem & Patenam, & tamen verba dicuntur simul omnibus, ita ut sit certum, cum plures accedunt ad tangendam, iam esse finitam prolationem formæ, & id ipsum notatur ibidem in minoribus Ordinibus.

3. Verum non grauabor hic apponere verba Iacobi Granado in 3. part. de Sacramenta, controvers. 9. tractat. 1. diff. 6. num. 16. vbi tenet posteriorem sententiam negatiuam esse longè probabiliorem, & addit. quod si iterius peratur an contraria opinio sufficientem habeat probabilitatem, vt iterari debeat Ordine, quando materia & forma secundum nullam partem coexistenter realiter, dicetur duo sub meliori iudicio. Primum est in Subdiaconatu, & minoribus Ordinibus nullo modo debete iterari, quia & varijs Doctores reputant Ordinem esse legitimè collatum, & non est credibile Pontificale Romanum sequatum esse opinionem, secundum quam non manaret omnino ritus, qui ordinatur. Et denique minor necessitas, & perfectio horum Ordinum facit ut minori certitudine debeamus esse contenti. Quare in praxi non video sufficientem probabilitatem, ut possit, vel debeat aliquis praedictorum Ordinum iterari, nec de his agitur in illo cap. sup. citato. Secundum est, in Presbyteratu, & Diaconatu esse sufficientem probabilitatem ut ordinari sine reali coexistente materia, & forma, possit iterare Ordinem sub conditione. Probatur, ut quia Caeteranus, & Nauarrius, viri doctissimi, sentiunt Ordinem aliter esse nullum. Tunc, quia isti Ordines sunt multo sacraiores, magis que necessarij, & ratio dictat in eiusmodi rebus querendam esse maiorem certitudinem; tum denique, quia in his Ordinibus peculiariter notat Pontificale, ita profert verba formæ, ut simul concurrere possint cum materia. Ex quo vltius infert, saltem esse probabile Sacerdotem praedicto modo ordinatum, teneri iterum petere Ordinem sub conditione; Diaconum vero non ita. Et haec omnia docet etiam Iacobus Granado vbi supra.

RESOL. XVII.

An Episcopus possit supplere aliquem defectum ordinacionis quouis tempore?

Et an quando supplendum est aliquis defectus Ordinum, non sit necessarium reiterari omnes ritus Ordinum, sed ille solus, in quo defectus commissus fuerit?

Et an sine peccato possit suppleri praedictus defectus, quin Episcopus induatur vestibus sacris? Ex part. 5. tra. 14. & Mise. 2. Rel. 63.

Sup. hoc in Ref. seq. & in Ref. 4. tra. 8. Rel. 10. ex doctrina §. Norat. paulo post initium à vers. Item nota.

§. 1. **O**Rdinatus, verbi gracia, est aliquis, & non tetigit calicem, vel librum, aut instrumentum, in cuius tactu comprimitur character, vel in Calice non fuit appositum vinum, &c. quaritur an eiusmodi iteratio possit fieri quouis anni tempore? Casus est probabilis, & negatiuam sententiam docet Tom. Sanch in opusc. tom. 2. lib. 7. c. 1. dub. 13. n. 7. vbi citat glossam, Panorm. Innocentium, D. Antonium, Tabienam, Angelum, & Henriquez, assertens talern supplementationem non posse fieri quouis tempore, sed tantum illo tempore, quo Ordines possunt celebrari. Et ratio est, quia supplete eiusmodi defectum, saltem si sit substantialis, est conferre sacramentum Ordinis saltem sub conditione, sed in iure prescriptum est tempus, extra quod non licet sine priuilegio conferre sacramentum Ordinis. ergo neque liebit supplere defectum saltem substantialiem.

2. **N**on definiam tamen hic pro curiosis adnotare,

contraria sententiam tanquam probabilem docere Iacobum Granado in 3. p. de Sac. contr. 9. tract. 1. diff. 3. vbi sic ait. Probabile est quod viri docti in me confulti opinantur quouis tempore licet praedictus defectus suppleret. Probator everto fundamento, cui inniti potest contraria opinio. Etenim propriè loquendo, supplete eiusmodi defectus non est Ordines celebrare, sed potius proficer id quod imperfectè præstum est tempore ordinationis, nec sententiam sunt repetendæ ceremonie omnes, aut Sacramentum ministrandum, sicut in diebus Ordinum ministranti sole, sed præcisè iteranda saeculo sub conditione ea ceremonia, quæ omista est, verbigratia, iterandus contactus instrumentorum, aut quid simile, quod potius est veluti appendix Ordinum praedictum. Vnde in c. pastorali, de Sacramentis, iterando. cum quidam in confirmatione delinitus esset oleo, & non chrismate, quod secundum veram opinionem est de essentiis sacramenti Confirmationis, respondit Pontifex nihil esse iterandum, sed casu supplementum, quod incaute fuerit praetermissum, quasi dicetur, solum repetendum est essentiale quod deficit reliqui omnes, idque siat, ita ut scindatur vicietur. Facit in huius rei confirmationem quod non minus videatur cadere sub praetcepto ceremonie, & ritus, quibus Ordines celebrantur, quia tempus iure praefixum; sed cum supplendum est decessus praedictus, non oportet iterari omnes ritus Ordinum, sed ille solum, in quo defectus consilii fuerat; ergo nec oportebit expectari tempus iure praefixum. Imò addunt aliquis ob eadem ratione posse sine peccato suppleri praedicti defectum, quin Episcopos induatur vestibus sacris, quia id enim pertinet ad solemnitatem requisitum, cum Ordines celebrantur, non vero cum defectus supplentur, nam est incerta, & dubium non est, quin oppositione sit tūtius, & magis pertinet ad reverentiam sollemnitatis, imò alii videtur certum id esse necessarium. Haec omnia Iacobus Granado loco citato, cuius sententiam improbablem esse non audeo dicere.

RESOL. XVIII.

An si in aliqua ordinatione non fuit v.g. applicata materia, possit die sequenti subiungi, non expellendo aliam ordinationem?

Et an si necessarium, ut in Ecclesia, vel alio publico decreto defectus suppleretur, vel si in secretiori loco?

Et an defectus possit suppleri a quocunque Episcopo.

Et si servitur in defectu substantiali iteranda quam est ea quae omessa sunt, vel de quibus dubitatur?

Et si licet a eodem die tam minores quam maioriter iterare, vel in magis consulum si minores ordines cum subdiaconatu uno die, & diuini sequebuntur diaconatum, & Sacerdotium sufficiere?

Et quare non, ut aliquis Episcopus ordinis aliquo prestatiali exercere possit in loco excepto de licencia ordinari illius loci, nulla ab Episcopo (intra omnius diaconum) locus ille est exceptus, si requiratur licencia?

Et quid, si locus exceptus ad nullum Diaconum primitur? Ex part. 9. tr. 8. & Mise. 3. Rel. 29.

Sup. hoc in

Rel. 14.

Sup. hoc in Rel. 14.

Sup. hoc in Rel. 14.

<div data-bbox="754 2512 743 2525" data-label="

interfuisse, v. g. quia debita materia non fuit; vel non fuit debite applicata, aut calicem, libritum non retigerat; aut absit in Sacerdotio manus impositio, posse quolibet tempore eiusmodi defectus suppleri; hoc enim non est Ordinem celebrare, sed perficere, quod imperfecte praesertim est tempore Ordinationis. & licet quando quid substantiale omisum esset, debetur suppleri statu temporibus, ut docet aliqui Doctores apud Thom. Sanch. lib. 7. conf. c. 1. dub. 13. n. 7. & cum iterantur Ordines ex dubio priui Baptismi, non debet eti suppleri iis temporibus, cum in his Ordinibus nihil defuerit, quod debito tempore non sit collatum; & hoc statutum est pro vera, & absoluta Ordinum collatione, non pro conditionata. Similiter, non est necesse, ut in Ecclesia, aut alio publico loco conferantur, sed sat est in secreti conferti. Propter haec ergo etiam existimarem, licet eodem die omnes Ordines, tam minores, quam maiores, simili iterati: licet consulem, minores cum Subdiaconatu uno die, & duobus sequentibus Diaconatum, & Sacerdotium suscipere, nisi aliquod scandalum aut incommodum notabile ex hoc ostiretur: quod quidem vitandum erit, & maximu[m] esset in publicitate, & interstitiis, videlicet, neape, quem Sacerdotem cognoverunt homines, modis scisciri intineri. Deinde solenitatem omnes, quibus Sacerdotium, Diaconatus, & Subdiaconatus, vel alii minores Ordines conferuntur, non esse necessaria, sed adhibendam in hac conditionali Ordinum repetitione existimo: sed solum precise sub conditione iteranda esse ea, que requiruntur ad valorem Sacramenti. Ita Granado contron. 9. de Ord. tr. 3. diff. 3. & alij ex Recentioribus ab ipso tacito nomine relata, certe, in defectu substantiali, itrata solum esse ea, que omisita sunt, vel de quibus dubitatur, v. g. contactus instrumentorum, vel manuum impositio, simul cum protectione forme. Quod precepit obseruari sufficiet in defectu dubio, & in iterando conditionaliter Ordine, cuius ceremonia omnes certe sciunt se factas, & fecit haec suppleri posse a quoque Episcopo. Huiusque Quintanaudus. Confirmantur super dicta ex doctrina Lessij, qui nouissime in Auditorio casuum conscientie ad 1. 2. D. T. b. verb. Ordines facit, n. 6. docet, Episcopum posse ordinare extra tempora Subdiaconum, qui suscepit Ordinem Subdiaconum cum actuali intentione, & prolatione illud: id suscipiendo: quia in foro externo ille iam censetur ordinem hunc suscepisse, et eque Subdiaconus ac proinde in foro externo satisficit Canonis de Ordinibus suis temporibus suscipiens, sicut qui in foro externo contraxit matrimonium praesumptum coram Parochio, & testibus; itriu[t] tamen ob aliquod occultum impedimentum, sublatu[m] impedimento potest contrahere ab absque Parochio, & testibus, ut declarauit Pius V. quia satisficerit foro externo, habeturque verus coniux. Ita Lessius, cuius opinio satis no[n] probabile esse declarat.

Sep. hoc in Ref. 1. 2. 3. primis
hinc Relol.
ad fin. 6. 5.
sed ad fin.

Sep. hoc in
supplemento
hunc in
principio 5.
Naa.

Sep. hoc in
fin. in tr. 6.
Ref. 145.

Sep. hoc in
fin. in Ref.
1. 2. 3. Alterit
unum, & in
Ref. 88. §. 1.
ligantur le-
gante me
diu a vers.
item Euge-
nii. Sed vi-
de eas per
coram, & hoc
hunc ge p.
Monasterii
Regularium
temporum
catum,

in Monasterio Regularium exemptorum illos ordi-
nare sine licentia Episcopi dicet, in cuius Diocesi
Monasterium illud extabat.

R E S O L . X I X .

*An si adhuc opiniones pro validitate, vel nullitate ali-
cu[m] ordinis, teneatur in hoc casu quis ordinem do-
nu[m] recipere?*

*Ex quo inferitur, quod Sacerdos, & Episcopus, si non te-
rigit vasa sacra, aut illud instrumentum, in cuius
correctione imprimitur Character, tenetur iterare
ordinem sub conditione, & secus autem si quis sumeret
Diaconatum, & Subdiaconatum.*

*Et an contumia vasorum sacrorum, aut instrumenti, v. g.
Calicis cum Patena, & Hostia in Sacerdotio sit de-
cessus Sacramenti, ita ut sine illo non sit verus ordo?
Et breviter notatur Sacerdotem, qui immediata terigit
Patenam, licet non retigerit Hostiam, possit tuta con-
scientia exercere ordinem Sacerdotalem, nec teneatur
illud iterare.*

*Et adhuc, quod sola oblitio, aut solus timor non
est sufficientes ad verum dubium, aut probabilitatem,
ut illic o[ste]ndo iterandus sit. Ex part. 5. tr. 13. & Milc.
1. Ref. 47. & ad pedem littere siccat in §. 1. dicto
Ref. in dicta part. 5. tr. 14. Ref. 64. sed hic tantum
Ref. 1. hic designata transcribitur.*

*§. 1. C*ertum est quoties dubium occurrit, an Or-
dinem si vere collatus, sive quia materia est du-
bia, sive quia sunt rationes sufficietes dubitandi,
posse tunc & debere iterari sub conditione. Sed dif-
ficilias est, quando adhuc opiniones probabiles pro-
nihilitate, vel validitate Ordinis; & in tali calo pla-
ceret mihi opinio Iacobi Granado in 3. part. de Sacram.
contron. 9. tract. 1. diff. 6. num. 2. vbi sic ad Suppon-
endum est, si sit opinio probabilis Ordinem vere
fuisse susceptum, & sic etiam probabilis opposita
sententia, posse tunc sine dubio iterari Ordinem sub
conditione, ut in generali diximus de omnibus Sa-
cramentis tract. 1. ac Sacramentis in gen. diff. 4. Utrum
autem teneatur quis illum Ordinem iterare, ibi-
dem breviter explicavimus, si enim Ordo sit Sacer-
dotalis, aut Episcopalis, tenetur sine dubio iterare,
quia aliqui expunitor periculo non consecrandi,
non abluendi penitentes, non ordinandi, cum
probabile sit illum non habere potestatem Ordinis
ad id requisitum; cum autem id cedat in maximum
deterimentum fiducium, tenetur Ordinarius vitare
huiusmodi incommodum, recipiendo praevidendum
Ordinem secundum certainam doctrinam, & non iux-
ta opiniones, in quibus potest esse deceptio. Quod
vero attinet ad reliquos Ordines inferiores, non
obligare eum, qui iuxta probabilem opinio-
nem eos receperit, ut illos iteraret etiam sub con-
ditione. Moreor ad ita sentendum, quia isti Or-
dines non sunt ita necessarii, ut per sacerdotalem po-
tentiam suppleri non possint munera, propter quae
sunt instituta, & propterea non habent annum aliquem
actum absolute necessarium ad salutem fide-
lium, aut defectu cuius proveniat Ecclesie notabile
deterimentum, ergo aliunde homo sit ordinatus
iuxta probabilem opinionem, ac proinde prudenter
possi sibi persuadere Ordinem suum validum, non
est cut ad illius iterationem obligetur. Ita Iacobus
Granado, & ego.

*2. Vnde ex his infertur cum dicto Granado,
quod Sacerdos, & Episcopus, si non tergit vasa sa-
cra, aut illud instrumentum, in cuius correctione im-
primitur character, tenetur iterare Ordinem sub con-
ditione; secus autem si quis sumeret Diaconatum,
vel Subdiaconatum. Et ratio est, quia adhuc opinio-*

*Sup. conti-
nuto in hoc §.
1. ad literam
infia in Ref.
79. §. Quoad
secundum, à
lin. eius 5. &
iteris ad pe-
dem litterae
in duplicata
ref. huius si-
tuli, que hic
non est trans-
cripta, signa-
nante infra
in tract. 6. ex
Refol. 16. §.
Respondet
secundo.
Sup. his in
duabus pri-
mis Relol.
not. seq. & in
eisdem §§.
& latè in ro.
4. tr. 8. Relol.
47. per totū
& signantes
§. Verum.*

*Sup. hoc se-
pra in Ref. 7.
ex doctrina
§. Probatur
etiam nostra,
in fine, & in
Ref. 1. §. vle.
& pro diff. 2.*

huius textus nes probabiles hinc inde; an contactus vasorum sa-
contenta à cotorum, aut instrumenti, verbi gratia, Calicis cum
in contactus Patena, & Hostia in fæceroorio sit de essentia Sacra-
vasorum &c. menti, ita ut sine illo non sit verus Ordo. Negat
late supra in enim Caetanus in sum. ver. Ordinantium peccata,
Ref. 9. §. 2. in Armilla verb. Ordo, n. 4. Sotus in 4. distin. 44. qu. 1.
fiae. vcl. art. 2. Victoria in summa, quæst. 211. Emanuel Sà verb.
Imo, & in Ord. n. 3. Tabepla eodem ver. 2. n. 1. Et hanc opinio-
not, & in nem probabilem esse docet Henriquez lib. de Ordin-
tom. 4. tr. 2. ex Ref. 47. §. ne, cap. 10. n. 1. Sed negatiuum sententiam tenet Diuus
Thomas in addit. ad 3. p. art. quæst. 3. 4. art. 5. ad ter-
ram & se retractans Caetanus tom. 1. opus tract. 26.
Paludanus in 4. distin. 24. quæst. 1. art. 1. num. 6. Le-
defina in 2. part. 4. quæst. 3. 6. art. 5. Palatus in 4. sen-
tenc. tom. 2. distin. 24. quæst. 1. Angelus verb. Ordo,
n. 9. Sylvestræ eodem verb. 2. quæst. 5. dicto 3. Naupactus
in Manuali, cap. 22. n. 3. Bartholomæus Ledefina de
Sacramento Ordinis, dub. 3. & alij afferentes, quod
necesse est ad Sacramenti veritatem attingere ipsa
instrumenta. Igitur in tali casu, ut dictum est, Sub-
diaconus & Diaconus non tenerunt iterare Ordinem,
Alibi supra si non terigerunt instrumenta; secus autem Sa-
in Ref. 8. & cerdos, & Episcopos. Nota tamen, ut ego alibi no-
in principio tari, & notar etiam Iacobus Granado ubi superia
Ref. 9. & in r. 10. S. sed his, in fine, & in duobus
§. 5. seqq. & in Ref. 11.
3. Et tandem pro scrupulis notandum est hic
oportere hac in re distingere scrupulum; aut nimia-
um timore in vero dubio, aut opinione non enim
quia quis timerit num ordinatus sit, aut præcise quia
non recordatur terigitse vala sacra, aut non terigitse
imaginatur, illico Ordo iterandus est, sola enim
obligatio, aut solus timor non est sufficiens ad veram
dubium, aut probabilitatem; multa enim oblitus in-
veniuntur, que vere fecimus, & timor ipse, ac nimia solli-
citudo tangendi instrumenta, in quorum portatione
imprimitur character, faciunt videri obliuioni
traditum, quod re vera memoramus. Sed ex his ori-
tur alia non leuis difficultas. Quero igitur.

RESOL. XX.

Quam intentionem habere debet Sacerdos noniter or-
dinatus, quando cum Episcopo in Missarum sole-
nitate concilebat? Ex part. 3. tra. 4. Ref. 30.

Sup. hoc §. 1. **H**ic casus frequenter accidit, relinquendo
lege doctrinam Ref. 5. & signanter in tom. 3. tr. 1. Ref. 48. per totam, & late in tom. 4. tr. 8. Ref. 89. & 90.
Hic casus frequenter accidit, relinquendo
legem doctrinam Ref. 5. & signanter in tom. 3. tr. 1. Ref. 48. per totam, & late in tom. 4. tr. 8. Ref. 89. & 90.
placita aliorum DD. ponam hic ea, quæ
citra præsentem questionem docet doctus Layman
in exam Theol. moral. lib. 5. tr. 8. 1. cap. 7. n. 5. vbi sic
affert Curandum est illi supradicto, scilicet Sacerdoti,
ut non post alios verba consecrationis finiat, nam
si alius quisquam absolutam consecrandi intentio-
nem habens, ante alios ipsumque principalem sacri-
ficantem Episcopum verba consecrationis finiat, so-
lus is consecrabat. Quod in contumodum ut existetur,
monent DD. concelebrantes oportere habete inten-
tionem conditionam, videlicet consecrandi, si li-
mul cum Episcopo verba consecrationis absoluant,
non item si praeveniant. Mili vero magis placet cau-
tio Doctorum monentum, ut noui Sacerdotes ser-
uent generalem intentionem profundi verba se-
cundum voluntatem Ecclesie, quia non desunt, qui
existimant, illos verba consecrationis non dicere
formaliter, & cum intentione consecrandi, sed tan-
tim recitatue, & materialiter in signum potestatis
sibi concessi; in quam sententiam valde probabilem
propendit Richardus, & Suarez. Hæc omnia Lay-

man, vide etiam Caetanum in 3. part. 9. 3. Hen-
riquez lib. 8. cap. 18. n. 2. & Suarez tom. 3. dist. 61. s. 2. 4.
& alios. Notentur hæc, quia multis scrupulis
sedabant.

RESOL. XXI.

An Sacerdos cum ordinatur, si intelligit iam vota
socio prolata esse, teneatur ipse non profere longa
verba consecratio? Ex part. 3. tra. 14. & Milz.
Ref. 82.

§. 1. **H**ic casus potest frequenter accidere, &
apud paucos inuenies perradatum, que ad eius resolutionem ponam hic ea, que inveniuntur in thesibus Theologicis defensis in Collo-
gio Romano Societatis IESV à Marchione Sutori
Pallavicino lib. 8. num. 145. & 146. vbi sic lucet.
Quando Sacerdotes ordinantur, & plures profeter
super eadem hostia verba cum Episcopo amnes ha-
bent debent intentionem consecrandi, sive cum
Pontificali Clementis VIII. dicendum est, ut
admonentur ut current simul absolute cum episcopo,
quod aliqui non esset necessarium, nec si
potest frequentia consecratio suspendatur, dicens
ne finierint, & quod talis sit consecratio inten-
tio. Etenim non est in potestate. Milius inpe-
rie Sacerdotum effectus, præterit quia in hoc
casu verba consecratio multorum non habent
veritatem de præsenti; si non statim veritate
Dicendum est, quicquid ideo non reuocari reuocari
quæ sit de plerique proferant fine effigientia
tamen innotescit hostiam esse, nam ab alio conser-
tam, quare vniuersaliter qui habet sufficientem veri-
tatem in prædictis, cum effectu formam conser-
cationis, quod si aliquis antequam absolvit, se-
diat verba esse ab alio complete prolatas specialiter
quidem existimamus cum tenui ad non profec-
dam viterius formam consecratio fuisse cum in-
tentione consecrandi; practice vero tunc ei pos-
sunt verba cum intentione faciendo id, quod una
intendit Ecclesia. Sic ibi.

RESOL. XXII.

An Episcopus conferat etiam Episcopalem Ordinem
Et si oporteat Episcopum ordinari ab Archiepisco
vel a Summo Pontifice?
Et an sicut Episcopus debet a tribus Episcopis
sciri? Ex part. 3. tr. 2. Ref. 3.

§. 1. **R**espondeo, quod Episcopus est suffi-
cientes minister, non solidum ad confi-
rendos omnes Ordines sed inferiores, sed etiam ad
conferendum aliis similiem Episcopalem Ordinem.
Non enim oportet Episcopum ordinari ab Archiepisco,
vel a Summo Pontifice. Quintino in to-
pione Ordinis non inuenitur aliis Ordo superior
Episcopali: igitur ipsi Episcopo debet beatum
ampliæ potestas confandi ipsius quoque Episcopalem
Ordinem. Sed vbi debeat superioritas, & velut
intensio, factum est, ut quandom extensione sup-
pleretur, quod vniuersaliter Episcopus a tribus R. laici
mul Episcopis consecraretur, & ordinaretur. Ut in
Pontificali præscribitur, & in praxi seruitur. Et
hæc omnia docet Anerla de Notariis Ordinis, q.
secunda.

Extremæ-Vnctionis. Ref. XXIII. &c. 281

RESOL. XXIII.

An solus Episcopus sit Minister Ordinarius Sacramenti Ordinis?
Et aduersum à quocumque vero Episcopo, sive heretico, sive schismatico sive Cachectico, conferri posse valide Sacramentum Ordinis, specie abit tamen lethaliter. Si Sacramentum hoc ministret, quando id facere prohibetur ab Ecclesia. Ex part. 8. tr. 1. Ref. 1.

§. 1. **R**espōsio affirmatiō est de fide, & idēdō omnem, & solum Episcopum validē consacratū esse Ministru ordinariū huius Sacramenti definiuit Concilium Tridētīnum *sess. 23. can. 7. ibi.* Si quis dixerit Episcopos non habere potestāc confirmandi, & ordinandi, vel eam quam habent esse illis cum Presbyteris communem, &c. anathema sit. Et sub ipso nomine ministri ordinarii sic definiuit Concilium Florentinū *sess. 17. in decreto Eugenii.* Ordinarii Minister huius Sacramenti est Episcopus. Idē docet Chrysostomus *bonit. 1. in priorum epist. ad Timotheum,* vbi agens de Episcopis, & Presbyteris, dicit sola quippe ordinatione superiores illis sunt: scilicet Episcopi Presbyteris. Et Hieronymus *epist. 85. ad Euagrius:* Quid facit Episcopus excepta ordinatione, quod Presbyter non faciat? tamen communis Ecclesiae sensus, ita ut Ā̄erius etiam hac de causa fuit habitus hereticus, quod conferre simplici Sacerdoti competere facultatem Ordines conferendi.

2. Hinc Apostolus scribens ad Timotho in epist. n. cap. 4. *Noli inquit negligere gratiam, que data est tibi per impositionem manus Presbyteri.* Vbi pater, sermonem esse de ordinatione S. Timothei: & per Presbyterium intelligiūt conuentus Episcoporum, qui olim Presbyteri etiam appellari solebant; etat enim nomen Presbyteri, sicut & nōmē Episcoporum, sacerdotibus commune, ut ex multis refertur, & docet Cardinalis Bellarmiū *tom. 1. lib. 1. de Clericis, cap. 15.* Ratio vero huius assertiōis definiuntur ex munere Episcoporum sicut enim Ecclesia gubernatores, quibus proinde incumbit creare ministros Ecclesiae media sacra ordinatione: & propriea applicantur Sacerdotes magni, seu perfecti, quia subuent manūs generandi sibi similes, conferendo omnibus hominibus Ordinem sacerdotalem, & alios inferiores, qui ad Sacerdotium ordinantur; sicut homo tunc est in statu perfecto, quando potest sibi similem corporaliter generare. Advertendūque est, à quo cum vero Episcopo, sive heretico, sive schismatico, sive catholico, conferri posse validē Sacramentum Ordinis: quia hanc potestatē habet rationē characteris indebilis, qui proinde auferri non potest, sicut nec à Sacerdote potest validē consecrari quantumvis in heresim labatur; aut degradetur: peccabit tamen lethaliter, si Sacramentum hoc administraret, quando id facere prohibetur ab Ecclesia.

RESOL. XXIV.

An Episcopū suspensiō, excommunicatiō, interdictus, depositus, degradatiō, vel hereticus valde conferat Ordines?
Et aduersum Ordinationes s. Etia à supradictis Episcopis esse irritas, quod exercitium Ordinum, non quoad validitatem. Ex part. 8. tract. 2. Ref. 2.

*Spho. lat.
In Ref. seq.
& in tom. 3. tr.
1. Ref. 6. §. 1.
& in tom. 4.
1. Ref. 6. 1.
§. 1. vi ad me-
dium, à ver.
Quippe. sed
lege tam per
coram, & ex
Ref. 99. §. 2.*

§. 1. **V**identur prima facie respondendum negati-
nē, ex Russino, & Faustino, ut refert glos-
Tom. 11.

la in cap. nos consecrationem, §. sed excommunicatiō. tātine in §. 4.
quāb. 1. Et fundumentum est, quia sic negasse videtur
Innocentius I. epist. 18. Leo I. epist. 48. & refertur
pān Ecclesia 1. q. 1. Gregorius Magnus lib. 3. epist. 20.
& refertur c. nos. consecrati. 9. q. 1. & lib. 8. epist. 65. &
refertur c. nos in hominem, ibid. Item Damasus Papa
epist. 4. sec. 3. & refertur c. per illicitam, ibidem
expresse dicens, talem ordinationem debere reiterari: ut etiam dicitur praecedenti c. excommunicatiō.
& similiter V. banū II. in Synodo Placent. & refertur c. ordinationes. ibidem.

2. His tamen non obstantibus, affirmatiō sententia adhucendum est. Dico igitur, Episcopum hæreticum, excommunicatum, interdictum, suspensum, validē ordinare, quia haec non tollunt characterem Episcopalem: ratione cuius potest validē Ordines conferre; & c. hereticos, de quo maius dubium esse possit, patet ex praxi Ecclesiæ quæ non curat iteratio ordinati ordinarios ab hereticis, idem iudicium est de degrato, in quo character Episcopalis remanet, quamvis aliqui, ut refert Richardus *diss. 25. art. 1.* quāb. 3. existimat eum non posse validē Ordines conferre.

3. Ad auctoritates Patrum, & sacerdorum Canonicum adductas, respondeo cum Baumio in *Theologia moral. tract. 7. quæst. 9. assert. 1.* Hurtado de *Sacram Ordinis, diff. 17.* indicare ordinationes factas a superdictis Episcopis esse irritas quod exercitium Ordinum, non quod validitatem. Vnde ait *Præpositus in 3. part. quæst. unica, de Sacramentis, Ordin. dnb. 123. num. 117.* quod si in sacris Canonibus ex sanctis Patribus ordinationes factas ab hereticis interdum decernantur irritae, non eo sensu dici irritas, quod sint invalidæ, sed quod per eas non accipiatur Ordinis executio; quia enim hereticis sunt excommunicati, & non possunt exercere functiones Ordinis, id est, qui ab illis ordinatur, non recipit executionem Ordinis.

4. Itaque cum per hæresim, suspensionem, aut excommunicationem, non amittunt Episcopii characterem: ergo nec potestatē conferendi Ordines, cum haec in charactere consistat, quod & clarissimum est cap. quod quidam, distinct. 1. canon. secund. mel, distinct. 6; sic tamen ordinati suspensi sunt ab executione suorum Ordinū, & pluribus ostendetur postea, cum de suspensione, & hoc sensu intelligi debet, quod a Gregor. assertar. lib. 3. Epist. epist. 20. ordinationem que celebrata est ab excommunicato, nullam esse, cum enim id quod in aetate reduci nequit, idem sit, quod rem; & si non esset, merito dicuntur non consecrati, qui per hereticos sunt initiati, cum usum suorum Ordinum nullum habeant, saltem licetum, negari tamen non debet, quoniam ordinati ab hereticis characterem & Sacramentum recipiunt.

5. Contra sensore olim Cypr. & Episcopi Africæ, cum enim in ea opinione essent, ut crederent baptizatos ab hereticis iterum baptizandos esse; iudicandum quoque similiter illis suis ordinatis ab hereticis, eos feliciter iterum ordinandos esse.

6. Quod autem Gratian. 1. quāb. 1. assertur ordinatos ab hereticis vēdū ordinatos non esse: id hunc sensu habet, non quod ordinatio non sit rata, sed quod Ordinis recepti exercitio sit suspensa, nec redigenda auctum, ut superius dictum est.

RESOL. XXV.

An Episcopū suspensiō à collatione Ordinum Ministrorum possit adhuc conferre Ordines maiores?

A 2 3 E

*Et an sedem in predicto casu posse Episcopum conferre
Tonsuram?*
Et quid, si suspendatur à collatione certi Ordinis?
*Ex cursim docetur, quod Episcopus suspensus ab officio
confirmandi, non ideo suspensus censor ab Officio
ordinandi, & consecrandi?*
*Etiamque notatur, quod quando quis suspenditur ab ad-
ministratio[n]e Sacramentorum, non suspenditur a ce-
lebratione Missae? Ex part. 5. tr. 10. Ref. 6.*

Negatiam sententiam docet Henriquez
lib. 13. cap. 32. n. 2. Sayrus lib. 4. cap. 4. n. 19.
Hugolinus tab. 4. cap. 6. §. 6. n. 3. & Avila p. 3. disp. 2.
dub. 2. conclus. 1. Toletus lib. 1. c. 43. n. 5.

2. Sed ego contraria sententia adhæreo, quam
tueris Coninck de Sacramentis. disp. 13. dub. 2. num. 10.
Layman lib. 1. tr. 12. cap. 5. part. 3. cap. 1. num. 6. Suarez
disp. 2. 6. sed. 4. num. 11. & 14. 8. Iohannes Praepositus
in 3. part. quest. 3. de suspensi. dub. 2. num. 18. vbi sic ait.
Si Episcopus suspendatur a collatione Ordinum,
non potest etiam minores conferre, potest tamen
conferre Tonsuram, quia non est Ordine: si suspenda-
tur a collatione certi Ordinis, videtur posse alios
Ordines conferre, quamvis digniores, qui collatio
Ordinum est functio eiusdem potestatis, non vero
vulnus potestatis sublimioris, & proinde conferendo
maiorem Ordinem, a quo non est suspensus, non
censetur ut Ordine sublimiori, sed solum exercere
functionem sui Ordinis, que illi non est interdicta,
pater in simili in eo, qui suspensus ab audiendis con-
fessionibus, communii iudicio potest celebrare, cum
tamen ad sit maius munus. Hæc Coninck. Hinc in-
fertur cum Layman loco citato quid Episcopus sus-
pensus ab officio confirmandi, non ideo suspensus
censetur ab officio consecrandi & ordinandi, quam-
vis hæc maiora sint, sed non connexa.

3. Nota etiam hic cum Praeposito, quando quis
suspenditur ab administratione Sacramentorum,
non suspenditur a celebratione Missæ, quia celebra-
tio Missæ non solet comprehendendi sub administra-
tione Sacramentorum.

RESOL. XXVI.

*An interdictus à Sacro facienda possit Ordines con-
ferre?*
*Et an in dicto casu non solum minores conferre possit
Episcopus, sed etiam alio celebrante possit maiores
Ordines conferre? Ex part. 5. tract. 10. Ref. 87.
alias 86.*

S. 1. Posse conferre minores constat eo quod non
necessariò conferantur in Sacro. Henriquez
lib. 13. cap. 43. num. 1. censetur non posse conferre ma-
iores, qui extra Missam conferti non possunt; sed
omnino verius est posse conferre alio celebrante,
quia non est necesse ut ordinans Sacrum faciat, &
ita docet Ioh. Praepos. in 3. part. quest. 4. de interd.
dub. 3. num. 25.

RESOL. XXVII.

*An Episcopus possit valide conferre Ordinem, quem
non suscepit?*
*Et deducitur simplicem Sacerdotem posse quidem ex
commissione Pontificis conferre aliquos Ordines, dum-
modo illos, quos confert, habeat?*
*Et docetur, quod illes, qui recipit Ordinem Sacerdo-
tem sine reliquo, vere est Sacerdos, possetque exer-*

*cere munera Diaconi, Subdiaconi, Acolyhi, &c.
Ex part. 8. tr. 2. Ref. 4.*

S. 1. **H**anc difficultatem laè discutit insigni-
natus in 3. part. convenerit 9. tract. 2. disp. 1. num. 4. &
quis Codex rarus est, ponam omnia hoc per exten-
sum, quæ ipse assertit itaque sic ait. Superest difficultas,
an scilicet Episcopus conferre possit Ordinem,
quem non habet; constat enim ex dictis in ista
præcedenti, accidere posse aliquem ordinari Sacer-
dotem, & consequenter Episcopum, qui non rece-
perit minores Ordines, aut certe Subdiaconi-
vel Diaconatum; & idem queritur, an præfatus Epis-
copus conferre alii possit illum Ordinem, quæ
forte non recepit.

2. Partem negantem amplecti videtur communi-
sententia Doctorum. Ita enim expressè docet Iacobus
Antonius 3. p. titul. 14. c. 16. §. 17. Alfonsis 3. p. 12. lib. 2.
c. 14. art. 3. column. 2. Syluester cum Raynero Ord.
q. 1. Summa Pisana verb. Ordinarium, 2. v. 1. dicit
ita sententia ferè omnes. Henriquez lib. de Ordine, 1.
§. 2. litera. H, addens has est esse communis senten-
tiam. Emmanuel Sa verb. Ordo, n. 23. & quies-
Angelus Ordo 2. absolútè affmet, omnes Ordines
conferri posse ab Episcopo, non addit episcopi, id
est verum, etiam aliquem Ordinem non recep-
imus in n. 2. addit cum Innocentio, summa Secu-
ritatis conferre aliquos Ordines factos, domino 2. et
illlos, quos confert habeat. Denique cum diligenter
in aliis Doctoribus hanc difficultatem intellige-
rim, nullum inueni, qui affirmet, posse ab Episcopo
conferti Ordinem, quem non recepit.

3. Nituntur plerique ex citatis authoribus ac-
thoritate canon. gloss. q. 1. & summa Pisana after can.
Daiherum, q. quest. 7. quibus addit Henriquez ratio-
nem, & Episcopi non conferunt eminentes Ordines
inferiores, ac proinde Episcopus, qui eos non habe-
nulli conferte potest.

4. Sed profectò nullum assertur ab his suis arti-
bus infirmum fundamentum. Nam in primis in con-
gratia, solum inuehitur Leo Papa in simoniacis
his verbis: Gratiam, quæ maxime in Ecclesiasticis
Ordinibus operatur, non accipiunt: si autem non
accipiunt, non habent: si autem non habent, nec
gratis, nec non gratis cuiquam dare possunt. Quod
ergo danti profectò quod habent. Quod habent pro-
ritum utique mendacij, &c. Vbi perfidum est non
esse sermonem de Episcopo, qui confert Ordinem,
quem non habet, sed solum dicitur, simoniacum
non accipere gratiam in sui ordinatione, quia pe-
cat lethaliter Ordinem suscipiendo in dico peccat
& similiter cum ipse alios ordinat, non confert
gratiam, quia peccat mortaliter, qui Sacramentum
ab illo suscipit, nisi in aliquibus eisibus excusat.
Quod autem attinet ad veritatem Sacramenti, nec
verbū quidem habegit in hoc canone, & abunde
certum est, simoniacum posse validè ordinari, & ce-
dine, si titus Ecclesiæ servetur.

5. Deinde eas. Daiherum, ut declarat glossa &
textus suader, proponit solum hunc casum, si
nimis Nezelon ordinatus Episcopus ab ecclesiis
præter formam Ecclesiæ, qui prouide vera Epis-
copus non erat, unde cum Daiherum contulit Dia-
conatum, iussit V. banus II. Daiherum item ordinari
Diaconum, qui Nezelon qui nihil habuit re-
hil dare potuit. Ex quibus patet, nullum nec veri-
mille principium defami posse ad assertendum verum
Episcopum, qui non recepisset Diaconatum, non
posse illum conferre.

6. Denique

6. Denique ratio, quam Henriquez afferit, potius confirmat contrarium: nam Ordo sacerdotalis continet quasi eminenter Ordines inferiores, tam factos, quam non factos; ergo eo ipso quod quis si Sacerdos, & Episcopus, potest reliquos Ordines conferre. Antecedens pater, tum auctoritate S. Thomas qnaf. 35. art. 5. tum præterim ratione, quia ille qui recipit Ordinem sacerdotalem sine reliquis, vere est Sacerdos, potestque exercere munera Diaconi, Subdiaconi, Acolythi, &c. vt omnes sine dissensu docentur: ergo in potestate sacerdotali continent potestates inferiorum Ordinum; ergo non est necessarium ab Episcopo fuisse receptum Diaconatum, v.g. vt illum conferre validè possit. Confirmatur efficaciter, quia Episcopus, qui non recipisset Ordines inferiores, potest ordinare Sacerdotes, ergo etiam Diaconos, Subdiaconos, & reliquos Inferiores ministros. Antecedens concedunt DD. quia Episcopus est vere Sacerdos, & consequenter potest alii conferre Ordinem sacerdotalem, cum nullus auferat ab eo potestatem valide conferendi Ordinem, quam habet. Consequentiū probō, quia eo ipso, quod ordine Sacerdotem, confert illis potestatem exercendi munera Diaconi, & Subdiaconi, &c. cum omnia Sacerdos hæc munera obire possit: ergo potest etiam conferre Ordinem Diaconi, & Subdiaconi, &c. Pater consequentiū, quia quidquid potestatis formaliter est in his Ordinibus, est eminentiori modo in Sacerdotio, ac proinde non est cur restingatur prædicta potestas Episcoporum ad solum Sacerdotium conferendū in predicto calu. Confirmatur iterum, quia potest conferendi omnes Ordines, tribuitur Episcoporatione characteris Episcopalis: sed etiam si non receperit Ordines inferiores, vere habet characterem Episcopalem; ergo habet potestatem omnes Ordines conferendi.

7. Responderi potest ab hanc rationem, in Sacerdotio esse quidem virtualiter, & veluti eminenter Ordines inferiores, & ideo Episcopum, eo ipso quod Sacerdos sit, posse illos Ordines conferre eminenter, id est, conferende dignitatem sacerdotalem; non tamen posse conferre illos formaliter: quia ad id non sufficit character Episcopalis, sed requiritur falso, ut conditio, quod inferiores ordines receperit: certumque est posse ab aliquo conferri aliquid, in quo continentur alia eminenter, aut virtualiter, quamvis non possint conferriri ea, que virtualiter continentur. Sic enim sol, verbi gratia, potest immediatè producere lucem, & non potest immediatè efficiere calorem, qui in luce eminenter continetur: homo potest producere hominem, & non potest producere alia corpora, quæ eminenti quædam ratione sunt in homine: & Cardinales eligere possunt Summum Pontificem, non tamen Episcopos inferiores, aut Magistratus sacerulares. Ita ergo Episcopus posset conferre Ordinem sacerdotalem, quin formaliter conferre posset Ordines inferiores.

8. Fateor quidem hac solutione satisficeri argumento proposito, si aliunde esset sufficiens fundamentum afferendi, non posse Episcopum conferre Ordinem, quem non recepit: absolute non audeo negare communem opinionem carete fundamentis: quia licet iura, quæ afferuntur, non virginis, virget autoritas Doctorum, à quo recedendum non est sine urgentissima ratione, quæ hinc non inveniuntur & ideo suppono vt probable fatis, non posse validè conferri ab Episcopo Ordinem, quem non habet. Si tamen contrarium docuissent boni Auctores, mihi certè illorum sententia non displiceret, quam tam modò non sequor. Hucfusque Granadus.

9. Ex quibus ultimis verbis amice (Lector)

vidisti ipsum in hac questione affirmatiuam sententiam non tenuisse, quia boni Auctores illam non docuerunt, quos tamen ipse non legit; qui plures post ipsum scripserunt. Unde scias hanc sententiam docuisse præstantissimos nostræ etatis Theologos, Vasquez in 3. tom 3. diff. 243. c. 2. n. 26. vbi sic ait: Hinc rectè sequitur, Episcopum, etiam si careat aliquibus Ordinibus, verè eos conferre posse, nempe si careat minoribus Ordinibus, & subdiaconatu, & Diaconatu; quia licet his careat, esse potest verus Sacerdos, & Episcopus recipia, vt præmissum: potestas autem conferendi Ordines est solum Episcopalis, alij autem Ordines hanc potestatem non tribuunt. Ita Vasquez, cui adde Layman lib. 5. tr. 9. c. 9. n. 8. Hurcadum de Sacram. Ordin. diff. 17. Præpositum in 3. p. de Sacr. Ordin. q. vnic. dub. 12. n. 114. Opacuum de Sacr. tr. de Ordine, diff. 5. n. 8. & alios.

10. Dico igitur potestatem ordinariam ordinandi eis apud Episcopum conferatam, & ipsi conuenire tantum ratione Ordinis Episcopalis, non ratione aliorum: & consequenter Episcopum, quamvis carentem Ordinibus Diaconi, & reliquis inferioribus (vi fieri potest) quia isti non necessariè presupponuntur ad valorē ordinarii in Episcopum, sicut presupponitur Ordo sacerdotialis, posse validè conferre, non solum eos, quos ipse habet (in quo Doctores conueniunt), sed etiam eos, quibus carer. Eos tamen, quibus carer, nequit licet conferre, quia qui carer inferioribus Ordinibus, prohibitus est in Ordine superiori ministrare.

11. Itaque ex dictis in superioribus resolutionibus pater, ordinariū Ministrum sacramenti Ordinis esse Episcopum consecratum.

R E S O L . XXVIII.

An Episcopus Titularis, licet posse conferre Ordines?
Et an Episcopus Titularis non possit familiarem suam, seu commensale Ordinare sine licentia sui Episcopi, quamvis cum illo per triennium commorauerit?
Et an in talibus Ordo teneat, si illam talis Episcopi ordinari, quamvis puniat arbitrio sui Ordinarij, & Episcopo Titulari, qui eum Ordinavit sine commendatione sui Episcopi à Pontificio suspendatur per annum? Ex part. 8. tr. 2. Ref. 5.

3. 1. R E spondeo, quod facultas conferendi Tonitram, vel alios Ordines, data Episcopis, tantum procedit in illis Episcopis qui habent Diœcesim, non in aliis, qui non habent Diœcesim: quia non possunt ministrare Ordines, nec etiam praetextu familiaritatis continua commensalitatis sui, absque proprij Praelati expresso consentiu, aut literis dimissoriis ad aliquos factos Ordines, aut minores, vel ad primam Tonitram promovere, seu ordinare valeat, uti cauerit in Concilio Tridentino sess. 14. de reformat. cap. 2. vbi habetur in hac verba formalia, quæ sequuntur,

2. Et quoniam nonnulli Episcopi Ecclesiæ, quæ in partibus infidelium constunt, Clero caretes, & populo Christiano, cum ferè vagabundi sint, & permanentem sedem non habeant, non que Iesu Christi, sed alienas oves, inscio proprio Patrore quærentes, dum per hanc Synodum sanctam & Pontificalia iura in alterius Diœcesi, nisi de loci Ordinarij expresa licet, in personas eidem Ordinario subiecta tantum exercere prohibitos vident, in legis fraudem, & contemptum, quasi Episcopalem cathedram in loco nullius Diœcesis sua temeritate eligunt, & quoquecumque ad se venientes

A a 4 stiam

ANT
Opere
Tom. I.
E III

etiam si suorum Episcoporum, seu Praelatorum literas commendatias non habeant, clericali charactere insignire, & ad sacros Ordines etiam Presbiteratus promouere presumunt, quo plerumque fit, ut minus idonei, & rudes, ac ignari, & qui à suo Episcopo tamquam inhabiles, & indigni electi fuerint ordinati, nec diuina officia peragere, nec Ecclesiastica Sacra menta recte valeant ministrare: nemo Episcoporum, qui Titulares vocantur, etiam in loco nullius Diocesis etiam exempto, aut aliquo Monasterio cuiusvis Ordinis recederint, aut mortuam traxerint vigore cuiusvis priuilegij sibi de promouendo quocunq; ad se venientes pro tempore concessi, alterius subditum etiam praetextu familiaritatis, continua commensalitatis sua absque sui proprii Prelati consensi, aut litteris dimissoriis aliquos sacros, aut Ordines minores, vel ad primam Tonsuram promouere, seu ordinare valeat. Contraria faciens ab exercitio Pontificalium per annum, taliter vero promotus ab exequitione Ordinum, sic suscepit, donec suo Praelato vobis fuerit, ipso iure sunt suscepiti. Hucusque Concilium.

Sup. hoc infra, in Ref. 60. & in to. 5. tr. 3. Ref. 26. et sim. in §. Verum.

3. Dicendum est igitur quod Episcopus titularis non potest familiariter suum, seu commensalem ordinare sine licentia sui Episcopi, quamvis cum illo per triennium commoratus fuerit, Trid. Jeff. 4. de reformat. c. 2. & Jeff. 6. c. 5. Gutierrez Canon, lib. 1. c. 26. n. 26. Plain de resign. lib. 1. q. 17. n. 17. Vgolin de postulat. Epis. c. 4. §. 14. Ordo tamen tenet, quamvis puniatur arbitrio sui Ordinarij, Episcopus titularis, qui cum ordinavit sine cōveniatiis sui Episcopi, à Pontificis suspenditur per annum, Trident. Jeff. 14. de reformat. c. 2. Azor. p. 2. lib. 3. c. 4. q. 6. Vasquez in part. 3. tom. 3. dist. 242. art. 74. 45. & alij.

RESOL. XXIX.

An Episcopus, qui tantum loco, & non dignitati renuncianit, possit conferre Ordines?
Et quid maxime, si rogetur ab alio Episcopo? Ex part. 8. tr. 2. Ref. 6.

§. 1. Respondeo affirmatiū, si rogetur ab alio Episcopo: nam certum est Episcopum qui renuncianit loco tantum, dignitate retenata, esse vero, & propriè Episcopum. Et probatur ex dict. cap. 1. de ordinatis ad Episcopo, qui renuncianit Episcopatum, vbi etiam tradunt Biss. & Abb. sufficiunt enim ad hunc effectum, semel administrationem Episcopatus attigisse ad hoc, ut etiam ea cessante remaneat integra dignitas, in exemplo Comitum qui semel Provinciam administravunt, qui tales manent etiam administratione cessante, l. fin. Cod. de Decur. l. viii. §. ieruns ff. de quib. i. feruus §. non solam. Cod. cod.

2. Et ita docet R. Magister Candidus tom. 4. disquis. 4. art. 3. dub. 5. vbi sic ait. Episcopus, qui tantum loco renuncianit rogit ab aliquo Episcopo, potest omnes Ordines conferre sicut ante; rogit, inquam, quia cum nullos subditos habeat, non potest ordinare alienos, nisi consensu illius, cuius sunt subditi. Ita Alexander III. cap. 1. requiritur a nobis, de ordinatis ab Episcopo, qui renuncianit Episcopatum. Verum igitur characterem Ordinis, & exequitionem illius, à tali Episcopo ordinati recipiunt.

RESOL. XXX.

An Episcopus, qui loco, & dignitati renuncianit, possit conferre Ordines minores?
Et notatur non posse maiores Ordines conferre etiam ab alio Episcopo rogatum? Ex part. 8. tr. 2. Ref. 7.

§. 2. Respondeo non posse maiores Ordines conferre, etiam ab alio Episcopo rogatum, & exequitionem ordinati maioribus Ordines recipiant. Et ratio est, quia Episcopus, qui loco, & dignitati renuncianit, officij sui exequitionem non habet; & nemo dat, quod non habet, ut patet in c. 1. de ord. ab Epis. qui renunt. Et docet in terminis Candidus tom. 4. dis. 4. art. 3. dub. s. leucus autem dicendum est cum ipso quoad Ordines minores, quod etiam præter Candidum docet Riccius in Euseb. lib. 2. cap. 3. num. 4.

RESOL. XXXI.

Quibus Episcopos possit validè ministrare Sacramentum Ordinis? Ex part. 8. tr. 2. Ref. 8.

§. 1. Respondeo suis subditis. Et id, ne Episcopus sibi non subditum ordinet, probatum est in Concilio Nyeno can. 17. & in Intento no. c. 23. can. 8. de reform. licet, ut obtemper. Villanos in summa, tom. 1. tr. 1. 1. diff. 9. n. 1. que sedet in le ordeneasse ali. que fuisse de otro Obispado, bala ejus es que quedaría or denado, mas peculia moria interque tiene precepto desto en derecho, por el qual si la hize a sabiendas, ó por ignorancia o fidelidad, quid suspeso de administrar los Ordenes por ea.

2. Sed notandum est, quod quis tripliciter efficitur subditus aliquius Episcopi. Primo, ratione originis, quia in eius Diocesi natus est, secundum ratione domicilii, quod in eius Diocesi haberet, (anno calice perpetuo ibi habitandi) tertio, ratione beneficij, quod in eius Diocesi obtinet: vide, qui in via Diocesi esset natus, & in altera habitarer, & in tercio habebet beneficium, ab illis tribus Episcopi potest ordinari, & literas dimissorias accipere. Et ita iste, cum nullus de temp. ord. in 6. sic haberet. Cā nullus Protophilia aliena, præter superioris ipsius licentia, debet ordinari: superior intelligitur in hoc casu Episcopus, de cuius Diocesi est, qui ad Ordines promoueri desiderat, oriundus, seu in cuius Diocesi beneficium obtinet Ecclesiasticum, seu haberet licet aliud natus fuerit, domicilium.

3. Sed ad ornatum huius textus, & materia plurim non incuriosæ, sed practicabiles quæsiones sunt inferius agitandæ.

RESOL. XXXII.

An Episcopus in aliena Diocesi sine licentia possit conferre suis subditis primam Tonsuram?
Et docetur Episcopum in aliena Diocesi non possit celebrare Missam in Pontificalibus in Baculo, & Missa ab absque licentia Ordinary? Ex p. 4. tr. 4. & Mili. Rec. 143.

§. 1. Negatiū respondet Campanil. in dñe. 14. cap. can. rubr. 6. cap. 1. num. 2. Barbula de poch. Epis. part. 2. all. gal. 6. num. 15. & nouissime Sanchez in opus. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 50. num. 2. ex iure no. 1. in concil. Trident. Jeff. 6. cap. 5. de refus. vbi probat. hec

2. Sed nouissimè affirmatiū sententiam teneret
Franciscus Zypaeus in suis eruditissimis consulationibus Canonicis, lib. 1. iii. de aste, & qualitate ordinandorum, cor. 3. quia hic variatio non contingit circa unum & idem subiectum, sed respectu diuerorum: quoniam Ordo suscepitus v. g. Diaconatus distat à suscipiendo v. g. Sacerdotij; itaque ut exclusa sit variatio quoad unum, qui & natura irreptibilis est, nihil vetat quoad alterum variare, & alterum Episcopum adire: si quidem nullus id iuris textus prohibet: & regula est, ut iure permisum censeatur, quod non invenitur prohibitum: sed magis quod in iure expressa sit concessio, ut adire licet, quoniamque lubeat, originis, domicilij, aut beneficij, Episcopum; neque haec exceptio adiiciatur, neque vero vobis decernatur, quod per aditionem vnius Episcopi, alter fiat alienus, seu non proptius. Ordinationis autem legitimæ causa efficiens est propria ex una trium causarum, originis, domicilij, iurisdictionis ordinantis in ordinandum: qua manente, manet legitima possiblitas effectus in que pacis, aut factis privatiorum, manente causa, potest ea legalis possibilis tolli. Et verò in l. 2. 3. 4. 5. & 20. ss. de opt. legat. optione quidem semel facta omne ius confunditur, sed rei eligendæ non omnibus autem exhibitis, quod non exhibita integra manet optio dicta l. 4. & rationem assignat dicta l. 20. huius iuris: cur voluntatem optans mutare non possit. Quia omne ius prima, inquit, resumptione consumpsit: quoniam res continuo eius fuit simul ac se dixerit eam sumere: itaque quoniam non eadem ratio in casu nostro obtinet, aditione vnius Episcopi non tolletur facultas a iure concessa pro alio ordine alium accendi, quem alioquin ius adire permisit.

Sup. hoc in l. 3. Norandum est etiam hic obiter suprà dictum Zypaeum vbi suprà docere, non obstante Decreto Clementis VIII. dit. I. Iunij 1599. possit hodie Regulares ordinari ab Episcopo originis: nec id à Concilio Tridentino prohibetur, nec à dicto Decreto, neque ab vobis contrario. Sed aduersus hanc sententiam vide Molleschum loco citato n. 23. & Mirandam in Manual. Prelatorum, tom. 1. q. 38. art. 2. Et certò hodie ex vi Decreti Clementis VIII. Regulares non audent mittere subditos pro suscipiendis ordinibus, nisi ad Episcopos Diccecelanos.

RESOL. XXXVI.

An subditus, si elegit, v. g. pro Ordine suscipiendo Episcopum domicili, possit postea variare, & sumere Ordines ab Episcopo originis, vel beneficij? Ex part. 8. tr. 2. Rel. 9.

§. 1. Negariè respondet Barbosa de potest, Episcopi, part. 2. allegat. 4. num. 1. vbi sic ait: Illud in hac materia est valde notandum quod si subditus aliquo ex predictis tribus modis semel elegisset unum Episcopum à quo aliquem Ordinem suscepisset, non posset variare, & assumere alios Ordines ab alio ex dictis Episcopis, nisi Episcopus qui prius illum ordinavit, iudicaret cessare causam ordinationis, & remittere ordinatum ad alium ex dictis Episcopis: ita post Archid. in cap. nec capienda, de concess. prab. Achil. de Grassis decis. 13. de pensionibus, Quarantam & Ricciū obseruat Mollesch. dict. cap. 2. n. 10. reddens rationem, quia si semel factus est subditus Episcopi ordinantis, cuius est omnis prouidere illi de beneficio, & sic de aliis iuribus Episcopaliibus, non potest talis subditus elegere alium Episcopum in praedictum electi per primam ordinationem. Ita Barbosa, cui etiam additum Pascuum in praxi, part. 1.

cap. 1. art. 2. num. 4. qui citat Quarantam, 2. Sed ego in part. 6. tract. 7. refolut. 35. proton. Quidam & doctum Iuris consultum Francicum Zypaeum, denunc addo Avesam de Sacram. Ordini, quod sibi per vbi ita asservat. Sufficit demum, quilibet ex his modis subiectiois: ita quod si qui piam sit ordinum residentiam in alio, & habeat beneficium non requirit, alio, poterit à quilibet ex his Prelatis promovet, & sumitur ex L. Senatores, ff. de Senatoribus. Et similiter ad vnum Ordinem ab uno, & alium ab alio. Et ita hanc sententiam tenet etiam Squillante de praeleg. Cleric. cap. 4. num. 236. vbi ex Novario testatur in Curia Archiep. Neapolitan. fuisse resolutum, ordinatum in loco domicili, posse ordinari in loco beneficij.

RESOL. XXXVII.

An qui v. g. suscepit Ordines minores ab Episcopo domicili, potest variare, & suscepere Subdiaconatum ab Episcopo originis proprie, & patre, & potest Diaconatum & Sacerdotium ab Episcopo beneficiorum?

Et absolute docetur habentem plura beneficia, nisi Diaconibus posse, à quo maluerit ordinari, videtur? Ex part. 9. tr. 9. & Misc. 4. Rel. 4.

§. 1. C^{ontra} Alus in Praxi saepe potest contingere, probabilem admisi contra Barbolam Ricciū Quarantam, & alios. Et quia scio viris dodis nimis placuisse, nunc iterum illum firmabo auctoritate locis Trullench de Sacram. lib. 6. cap. 6. nro. 4. v. 17. vbi sic ait: Aduerterit, & dicit validē notandum in hoc modo materia Barbolam, Molleschum, & alij, quod si subditus aliquo ex tribus modis predictis elegit unum à dicto Episcopum, à quo aliquem ordinem suscepisset, non posset variare, & assumere alios Ordines ab alio ex dictis Episcopis; nisi Episcopus, qui prorsus illum ordinavit, iudicaverit cessare causam ordinationis, & remittere ordinatum ad alium ex dictis Episcopis. Ita colligit Archidiaconus in cap. ne capienda, de concess. prab. Et reddit rationem, quia semel factus est subditus Episcopi ordinantis, cuius est munus prouidere illi de Beneficio, & sic de aliis iuribus Episcopaliibus; non potest talis subdito elegere alium Episcopum in praedictum electi per primam ordinationem. Consequenter idem Barbosa lib. 1. de Iure eni mero. cap. 33. num. 39. tenet cum quod habet plura Beneficia in diversis Diaconibus, si cedit vnum Episcopum, à quo incipit ordinari, non posse postea Ordines suscepere in alia Diaconi, ratione alterius beneficij. Nihilominus tamē, cum bona venia tantorum Doctorum, existimino talen posse post susceptionem vnius Ordinis variare, & ab alio Episcopo ordinari: tum quia, si hunc Episcopum modo elegerit, non id est definit esse subditus à loco aliorum: ergo, dum variat, virtut lute suo; consequenter nemini facit iniuriam: tum quia per primam electionem non abdicavit a se lus eligendi, quod habebat: tum quia Doctores citati, v. 17. verbo. Tertio Episcopus, absolutè docent habent plura Beneficia in diversis Diaconibus posse agere, quia maluerit Antistite ordinari: tum & praecepit, quia id nullo iure repetitur expresse prohibitum: nec dict. cap. ne capienda, quod citat Archid. et contrarios: nam illud solum loquuntur de illo, qui habet facultatem à Pontifice ad acceptandum Beneficium, quod priuè vacauerit; qui quidem, antequam Beneficium

nescium varet, non potest acceptare determinatum beneficium, sed tenetur acceptare primum beneficium quod vacauerit: quia quidē capitis dispositio non videtur accommodabilis nostro casui, p̄ticipue cum sit odiosa, & consequenter non extendenda. Quia quidē sententia, me consulto, anno 1635, fuit in praxi acceptata in hac Diocesi Valent. in quadam Beneficiari habente unum beneficium in Diocesi Segobricense, qui cūm suscepisset ibi ratione illius beneficij Subdiaconatum, postea ratione alterius beneficij in Diocesi Valentini suscepit alios Ordines. Hucvisque Trullench, satis probabilit.

RESOL. XXXVII.

An supradicta opinio in aliquo casu irritetur?
Et an hoc non solum in maioribus, verum etiam in minoribus Ordinibus locum habeat?
Et an laicus promoueri ad primam Tonsuram possit etiam per Episcopum non suum?
Et notari, quod in isto casu non incurrit suspensionem, quā ipso iure Sacerdos ordinatus incurret, si ab altero Episcopo Ordinem susciperet. Ex part. 8. tract. 2. Resol. 10.

§. 1. R espondeo affirmatiue. Et idē si aliquis à priori Episcopo originis Ordinem aliquem acceperit ad titulum beneficij residentiam requebit, vel ad titulum patrimonij pro utilitate, vel necessitate Ecclesie, iuxta formam Concilij Tridentini, *eff. 23. de reform. cap. 16.* quo casu non poterit noui domicilio Episcopus ei Ordines conferre, inconsulto priore Episcopo, à quo perquirere debet, virtutem iusta illa causa, quae ad collationem Ordinum coegerit, cessauerit, vel adhuc vigeat, & si adhuc eadem causa perdurauerit, remitti debet, ut inseruia Ecclesie, cuius gratia fuit ordinatus, ut appetet ex d. cap. 16. *eff. 23. de reformat.* & docet additio ad summam Bullarij Quaranta in verb. *Ordo, vers. circa tertium pag. 351.* quem sequitur Bartholom. Vgolin. d. tract. §. 2. in fine, & refert Piasecius in praxi Episcop. 1. part. cap. 1. de confer. Ordinib. n. 9. ampliat. 2. Aloysius Riccius d. praxi Ecclesiastica, *decif. 306. num. 4.* quamvis ibidem in *vers. Ceterum,* affirmit, contrarium confuluisse nonnullos Episcopos domiciliarios ordinate cupientes, scilicet Clericos, qui ab eorum originis Episcopis Ordines sumperunt, eo quod variatio maximè in Ordinibus, & aliis spiritualibus prohibeat, ex Archid. in cap. nec captanda, de concess. prebend. Aelst. de Graffis decif. 13. de pension. & aliis & probatur ex Clement. 1. de renunt.

2. Qua omnia, non solum in maioribus, verum etiam in minoribus Ordinibus locum habebunt, in modo in minoribus Ordinibus maior ratio est, cur prohibetur Episcopus, nisi post quantum legitimè domicilium Ordines conferre, quia tunc ponitur fundamentum sine quo reliqui Ordines conferri non possunt, & ab eo tempore ordinatus existimur a potestate sacerdoti, concurrentibus exercitibus administris: ut notat Rebuff. de litteris dimiss. n. 16. Quaranta d. verb. *Ordo,* quos sequitur Piasecius d. loc. n. 9. ampliat. 1.

3. Ex quo appetit, non modico errore lapsum fuisse Guid. Pap. decif. 44. dum existimauit, posse laicum promoueri ad primam Tonsuram, etiam per Episcopum non suum (cui & convenienter tradita per Pet. Alph. de Vasconel. in harmonia rubr. titul. de temp. ordin. num. 7.) si quidem manifeste convincitur ex iam dictis, & ex cap. fin. de temp. ordin. lib. 6. quem

etiam reprehendit Petr. Barbosa in l. 1. art. 2. n. 218. de iudic. licet in n. 220. affirmet, suspensionem, quam ipso iure Sacerdos ordinatus alias incurret, isto casu minimè contrahi, etiam si ab altero Episcopo primam Tonsuram suscipiat, ex Narbon. *conf. 29. n. 31. de temp. ordin.* Et hæc omnia docet Narbona in *Recipiat lib. 4. titul. 1. leg. 20. n. 132.* *& seq. cui adde Marchi-* num de sacram. Ordin. *pract. 1. part. 5. cap. 5. n. 20.*

RESOL. XXXIX.

An Episcopus possit ordinare aliquem qui fortuito natus est in sua Diocesis, ita ut sit si subditus originis? Ex p. 8. tr. 2. Resol. 11.

§. 1. A firmatiue respondet Gaspar Hurtadus de *Sacrament.* Ordin. difficult. 7. vbi ita assent: Quilibet ramen sit subditus Episcopo quoad suscep-
tionem Ordinum (vt exprimitur in e. cūm nullus de
temporibus ordinationum, n. 6.) aut ratione nativitatis in
hac Diocesi illius (ad quod credo sufficeret, quod in
ea fortuid natus sit, quia in ea erat causa itineris,
vel negotij) ita ille; in cuius favorem faciunt
Doctores, quos citat Narbona lib. 4. titul. 1. leg. 20.
num. 141.

2. Sed communis sententia est in contrarium. Di-
co igitur, quod licet sortiatur quis domicilium in
ea patria, vbi natus est ipsemet, qui ad Ordines pro-
moueri desiderat, ex eodem cap. cūm nullus: nam na-
tivitas propria facit ciuentem in eo loco, vbi natus est
ipse leg. 1. *eff. ad municip. leg. municipis ff. de. verb. si-*
gnificat. leg. ciues. C. de incol. lib. 10. docent Imola,
Paulus, Alexander in leg. bruismodi, §. legatum ff. de
leg. 1. Felinus cap. Rodulphus, conclus. 5. de rescript.
Menochius lib. 6. de præsumpt. præsumpt. 42. num. 4.
Bologn. in repet. Extraganantis Theodore, 11. part.
vers. natura suos ciues, vbi dicunt, quod quis sit ciuis,
vbi ortus est, & docet Grammat. voto 10. num. 15.
quod præter nativitatem est veritas, vnde poterior
est ciuitas originis, quam alia quelibet. *l. origine,*
C. de municip. & origin. lib. 10. Cald. Pereira in suo
conf. pro D. Ioan. a. Tassis, num. 6. probat Ord. Lusit.
lib. 2. tit. 5. 6. in princip. ibi Aquelle que della, ou de seu
termo for natural.

3. Hoc tamen intelligendum est ex parentibus, qui habent domicilium in eo loco, vbi ipse filius na-
tus est, non qui nascitur casu, & fortuid ex parentibus alibi pertentibus, vel ad tempus moram tra-
hentibus in aliquo loco, vbi natus est; nec enim con-
trahit ciuitatem originis, sed in eo loco vbi parentes
proprium domicilium censemunt habere, ex l. 1.
C. de cap. & postlim. reuers. Bart. num. 4. & Platina in l.
*sitos, num. 1. vers. quod intellige. C. de munic. & origi-
nal. lib. 10. Paulus & Alex d. §. legatum. Felinus d. cap.*
Rodulphus in 5. concil. Ial. conf. 77. lib. 3. i. Gregor. Lop.
1. 2. tit. 24. part. 4. verb. Maguer sea natural, & in his
terminis proprius Episcopus non erit is, qui fuerit
*illius Diocesis, in quo promouendus natus fuit ca-
su fortuito, sed erit Episcopus eius Diocesis; vbi*
parentes domicilium habuerunt, & singitur ibidem
*natus. Et ita docet Thomas Vallalcus in suis Allega-
tionibus, *com. 1. allegat. 5. num. 20.**

4. Et ideo Praepositus in 3. part. de sacrament. Ordin. quæst. unica, dub. 14. num. 130. ita assent: Episcopus originis, dicitur Episcopus loci, in quo quis na-
tus est, cum parentes ibi haberent domicilium, vel
saltantem confetur natus. Quod dico, quia vt aliquis
censeatur Episcopus originis, non sufficit aliquem
fortuid natum cīlo certo loco, v. g. in itinere, vel
vbi parentes versantur negotiorum causa, habentes
alibi

alibi domicilium, sed cum parentes eo loco domicilium haberent. Nam licet aliquis nascatur in Diœcœsi Cameracensi, ubi parentes versantur negotiorum causa, habentes domicilium in Diœcœsi Tornacensi, non censetur natus in Diœcœsi Cameracensi, sed in Tornacensi, & Tornacensi Episcopus est Episcopus originis. Videri potest l.cines 7.C.de incœlis. Panorritan. in c. Rodolphus, de rescriptis. Siluester verb. cœnitas, q.4. Ita Præpositus. Et ita hanc sententiam tenerit etiam Felicianus à Vegano c. postulaſt, de foro compet. n.18. Opatonius de Sacram. tr. de Ordin. q.3. sest. 6. Villalobos in summa, tom. I. tr. II. difficult. 9. n.2. Pius secundus in praxi, p. 1.c. 1.art. 2.n.1. qui optimè obseruat sic accipendum esse id quod dicitur, inde quem trahere originem, ubi fuerit baptizatus. Idem etiam docet Saarz de matrimonio lib. 3. disp. 23. num. 3. Auila de cœn. par. 4. disp. 5. dub. 7. Acugna in Decreto part. 1. distinct. 71. n.3. Hypæus in Anal. iur. Pont. lib. 1. iii. de ordinandis, num. 4.

RESOL. XL.

An dicatur Episcopus originis, in cuius Diœcœsi natus est Pater Clerici ordinandi?

Et quid, si Pater tempore nativitatis filii illius ad aliam Diœcœsi iam transtulerat domicilium, ex Sacra declaracione Congregationis Concilij possit filius ordinari ab Episcopo paterna originis? Ex part. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 14.8.

Sup. hoc in §. 1. Negatiua sententiam docet Emanuel Ref. seq. & Rodriguez, quem citat & sequitur nouisfaria in ref. simile Mauritius Alzedo in praxi Episcorum part. 2. 37. ex diffic. posita in titulo dictæ cap. 5. num. 44.

2. At ego contrariam sententiam teneo cum nostro Melchiorio in sum. tom. I. tract. 2. cap. 2. num. 7. ubi sic ait. Quatuor modis quis dicitur subditus Episcopo ut possit ab illo ordinari. Primo ratione originis: secundo ratione domicilii: quarto, ratione familiaritatis. Primo igitur ratione originis potest quis ordinari ab Episcopo, ut si ipse, vel eius pater natus sit in loco diœcœsis illius. Ita ille, qui probat hoc ex glossa, & alliis Doctoribus, quibus ego addo Bartolomaeo de potest. Epis. part. 2. alleg. 4. num. 7. & alios penes ipsum. Et ideo sacra Congregatio Concilij die 16. Decembr. 1599. & 12. Augus. 1628. & 7. Aprilis 1629. declarauit, quod quis ordinari potest ab Episcopo originis paternæ, tametsi pater tempore nativitatis illius filii ad aliam diœcœsim iam transtulerat domicilium.

RESOL. XLI.

An Episcopus possit ordinare aliquem, cuius pater natus est in sua Diœcœsi, licet filius natus fuerit in aliena? Ex part. 8. tr. 2. Ref. 12.

Sup. hoc in §. 1. PRO negatiua sententia adducit Rodriguez Ref. piætati, & in alia sic ait: Ille dicitur Episcopus originis, in cuius Diœcœsi ordinandus natus est, non vero Episcopus Diœcœsi, in qua ordinandi pater natus. Emanuel Rodriguez tom. 4. c. 61. alias 62. num. 12. for. 113.

2. Barbola vero in pastorali, ubi proxime, num. 7. & que ad 15. excludit etiam ad Episcopum in cuius Diœcœsi natus est pater, & ad hoc allegat glossam in cap. nullus. de tempor. ordin. lib. 6. Sed meo iudicio nihil probat. Ita ille.

3. Et hanc sententiam mordicus sustentat Acug-

na in Decretum Gratiani⁷, part. 1. distin. 71. num. 4. ita afferens. An quoiescumque aliquis cuius clavis alienus lo-

ci dicitur, siue natus ibi, ciuiliter, si est beneficium le-

gis, & gaudet priuilegio cuius talis loci, siue

alibus natus sit, possit a tali loci Episcopo ordinari,

ac si est esset Episcopus originis? Exempla sunt in

filio legitimo, qui nascitur ciuilitem originis

cuius loci, ubi pater natus est, l. dissumptio, §. 1. videlicet Bartol. ff. ad municipal. glossa 1. leg. 1. ff. adem. Bartol. & Platæa in 1. filio. C. de municipal. lib. 1. ad. Gail. lib. 2. præf. obser. cap. 3. num. 2. Item in filio illegitimo, qui nascitur domiciliu originis mo-

termæ leg. 1. ad finem. ff. ad municipal. leg. 1. §. 1. videlicet, vbi Accursius in summario huius legis. Pla-

leg. filios citata, numer. 2. de quo etiam viden potest

dispositio ordinandis Lusitanæ lib. 2. tit. 1. s. 6. C.

4. Alia exempla videri possunt, quibus acquiruntur naturalitas in legibus Castellæ l. 2. tit. 14. po. 4.

ordinatio nostra Lusitanæ lib. 2. tit. 1. s. 6. statutum in principio, & §. 1. 2. & 3. Respondeo verbum orien-

tum, de quo in textu, quem explicamus proprie pro-

iuncta glossa ibi, verb. oriondus, ff. ad municipal. &

quæ tradit Mandol. regula 17. quæst. 40. num. 3. num.

beneficium legis licet faciat incolam, seu domiciliu-

num, nunquam tamen facit ortum, seu ordinatio

l. 1. cum sequentibus. C. de municipal. & inj. & l. C.

de incolis, lib. 10. Gregor. Lopez prima eius.

Menoch. de arbitrat. lib. 2. cap. 86. & quamvis illa

possit dici naturalis ciuiliter, & improprie, tamen

dicitur ortus, siue oriondus, nih ab origine

propria, vt recte explicit Burgos de Paz l. 1. for.

part. 1. n. 37. 2. Auenand. de exequend. mandat l. 1. cap.

3. num. 5. Azeuedo in l. 19. titul. 3. lib. 1. recipit, cum

verba naturaliter propriæ sint intelligenda. Iffol.

de his qui veniam etatis, & ibi Bald. Manica de con-

iect. lib. 3. titul. 4. num. 15. Gallinius de rebus Hispaniæ l. 2. cap. 21. num. 8. & lib. 3. cap. 19. num. 11. Salazar de

2/3, & confut. cap. 1. num. 57. & 62. Tenet in specie Henriquez lib. 1. o. de ordine, cap. 22. num. 1. cum multis

quois ibi citat in comment. liss. B. Hocologo Acu-

gnæ cui addit Vallascum tom. 1. alleg. 5. num. 24.

4. Sed communiter Doctores affirmant senten-

tiam tenent. Ita Marcellus Vulpe in preci. 20.

clœf. cap. 7. numer. 24. & Melchiorius in summa, ma-

trat. 2. cap. 2. num. 3. ubi docet, quod ratione originis potest quis ordinari ab Episcopo, ut si pater eius natus sit in illius Diœcœsi. Unde non ga-

uabor hic apponere verba Machado de la

felio Confess. tom. 2. lib. 4. part. 1. titul. 3. dicim. no-

mero 4. sic me citato, afferunt. Queda para dñs, & contrauerſo entre los Doctores, si el origen del padre sia

sufficiente, para que el hijo, aunque eys nascidos en otra parte, se pueda ordenar con aquél Obispo, como si fuys

su originario, v.g. Pedro, que traia de ordenarsi, nasci en Sevilla, su Padre en Granada, si pedra, ordinari con el Arcobispo de Granada, por auer su padres or-

igenario de él. Algunos Doctores sienten, que an nro

caeo es licito, fundandas en que off. se determina en liss. Pero mas de veinte Autores, que recogs. j. siue Ma-

chino son de contrario parecer. Y Diana tras irraccio-

naciones, que podia ordenarse uno con el Obispo de ori-

gen paterno aunque el huio se nacio en otra parte, de

el padre ania ya mudado domicilio. Ita illi. Et ha-

affirmatiuam sententiam, me etiam citato, non

Auerfa de sacrament. Ordin. quest. 1. sest. 6. Torreblanca

ca in præf. iur. spqr. lib. 2. cap. 13. numer. 9. vbi citat

Vgolinum, Gutierrez, Campanilem, Zerolam, R-

ESOL.

R E S O L . X L I I .

An filius alicuius Officiale Regis in alio loco ordinari? Ex p. 8. tract. 2. Ref. 13.

§. 1. **H**ic casus in Lusitania accidit in praxi, & ad illum sic responderet Alarus Vallafeus 10. 1. allegat. s. n. 37. & seqq. Ex praedictis apparet, quod inter modos contrahendi domicilium, ille vnius est, quando quis in aliquo loco habet dignitatem, vel officiam Regis, vel Reginae, vel Domini illius loci, vel Consilij ipsius; quod tamen sufficiat ad congruam eius sustentationem; & de facto ex eo vivat, & habitationem habeat in eodem loco, vel in eius comitatu, in quo ea dignitate, vel officio fungatur.

2. Occurrit in facto, quod in Senatu Portugallensi, officio Senatoris, simul & Cancellearij fungebatur doct. Alarus, & integrerimus Senator Ludovicus Machado de Gouveia, vnde postea creatus est Cancellarius Senator superioris, qui vocatur vulgariter sermone, *Casa da supplicação*, & nunc inter Senatoris Palatii cooptatus, eius legitimus filius ex legitimo matrimonio natus Olyssipone Emmanuel Coutinho de Castello Branco, Doctor in Iure Canonico volebat ordinari, & Ordines petebat ab Illustrissimo Episcopo Dicēsis Portugallensis, Dominō statre Gondicālo de Moraes; dubitatum fuit an idem Ordines conferre posset propria iurisdictione, tamen subdito suo domiciliario, an vero esset necessarium afferre dimissoriam ab Illustrissimo Archiepiscopo Olyssiponensi.

3. Dubitationem faciebat, quod originis domicilium habebat in ciuitate Olyssiponensi, ex qua oriundus erat, non in domicilio, vbi pater Senatoris, & Cancellearij officio fungebatur: contrarium tamen fuit euictum: nam pater censetur domicilium habuisse in ciuitate, & Dicēsi Portugallensi, vbi habitabat, dum in ea praedictis officiis fungebatur, percipliens ex pecunias regis salario competens ad suam sustentationem, & habebat locum Ord. d. 1. 56. in pr. & l. penult. ff. de Senat, vbi sic ait fureconsultus Paul. Senatoris licet in urbe domicilium habeant, tamen ibi vnde oriundi sunt, habere domicilium intelligebantur, quia dignitas domicilij adiectio- nem potius dedisse, quam permutasse videatur. Et sic in duabus locis habet domicilium, quod ius admittit, l. assumptio, s. iuri sprudentibus, ff. ad municip. gloss. verb. domicilium, in d. c. cum nullus, de tempor. ordin. lib. 6. gloss. 1. Battol. Albert. Bald. Rebuff. n. 3. & Orof. n. 2. in d. l. penult. ff. de Senat. Idem probatur in l. pen. C. de Incol. lib. 10. vbi gloss. Lucas de Penna, & Platea, Andr. Gail. d. cap. 36. n. 1. lib. 2. præc. obseruat. Caldas in consl. pro Domino Ioanne da Tassis, n. 12.

4. Atque siue pater ibi censetur habere domicilium, sic etiam ipius filius in sua potestate retentus censetur habere ultra domicilium originis, & posse uti domicilio patris habitando cum eo, l. 2. leg. 3. vbi gloss. & Alber. ff. ad municip. & ita verificatur dispositio text. in d. c. cum nullus, dum dicit posse conferre Ordines Episcopum eius Dicēsis, vbi ordinandus vel habet originem, vel beneficium, vel domicilium quod posset verificari tam in proprio domicilio paterno, & docet ad nostrum intentum Nauar. consl. 11. Et hæc omnia docet Vallafeus loc. cit. cui addit Marchinum de sacr. Ordin. tr. 1. p. 5. cap. 7. n. 11. & Acognam in Decret. Gratiani, p. 1. dist. 71. n. 13. cum Machado de perfct. Confess. tom. 2. lib. 4. p. 1. & 3. docum. 3. n. 7. vbi sic ait: *Pero ha se de aduertir, que los hijos de los ministros perpetuos del Rey, como*

Tom. II.

son los oidores, &c. aunque no estan con anima de permanecer perpetuamente donde tienen los oficios, sino antes de mudar a otras partes, donde fueren promovidos, no obstante que (como dice en ley) por razón del oficio, ó dignidad, no son ciudadanos de aquel lugar: como consta de otra ley contraen allí domicilio y este basta, para que los unos, y los otros, como domiciliarios se puedan ordenar con el Obispo de aquel lugar. Ita ille, & ego.

R E S O L . X L I I I .

An si quis habeat duo domicilia, possit uterque Episcopus ipsius illum ordinare?

Ei quid dicendum est de eius filio?

Ei quid si sit alibi natus fortuito, modo explicato? Ex part. 3. tr. 2. Ref. 14.

§. 1. **R**espondeo affirmativè. Hinc si quis duo domicilia sub diversis Episcopis haberet, in quibus si non a quis mathematicis tenet potibus, saltem prope æqualitatem habaret, posset indifferenter à quocumque ex his duobus Episcopis ad Ordines promoueri, quia ratione virtusque domicilij fit singulis subditus. Et ita docet Aueria de sacr. Ordin. 9. scilicet 6. Torreblanca in pr. et iur. sp. it. lib. 2. c. 13. n. 11. ex l. babeo. l. assumptio. l. eius ff. ad municip. cap. 2. de sept. in 6. cap. penult. de tempor. ord. ead. iii. Hanc etiam sententiam tenet Mofescus in sum. tom. 4. tract. 2. c. 2. num. 6. Sanchez de matrim. lib. 3. diff. 24. n. 2. Marchinus de sacram. Ordin. tract. 1. part. 5. ap. 7. n. 10. & Præpositus in 3. part. de sacram. Ordin. quest. unio. aub. 14. n. 135.

2. Sed quid dicendum de eius filio? Respondeo debere recipere ab Episcopo loci, in quo natus est, cum parentis ibidem haberet domicilium, quia ibi non est natus fortuito, & Episcopus loci vere est Episcopus originis.

3. Dices: etiam aliud potest dici Episcopus originis, ratione domicilij paterni. Respondeo negando assumptum, quia vt aliquis alibi natus, censatur natus certo loco ratione domicilij paterni (saltem in ordine ad præsens negotium) debet esse natus in illo alio loco fortuito, seu cum parentis non haberet ibidem domicilium, quod hic non contingit.

4. Quid si sit alibi natus fortuito, modo explicato. Respondeo, eo casu singulos Episcopos posse censeri Episcopos originis ratione domicilij paterni, cum non sit potior ratio vnius, quam alterius. Ita Præpositus loco citato.

R E S O L . X L I V .

Quando quis dicatur contrahere domicilium, ut Episcopus possit illum ordinare?

Ei aliquis aduertitur pro Cleycio exterris; qui cum dimissoriis suorum Ordinariorū in ciuitate Neapolitana morantur: Ex p. 8. tr. 2. Ref. 15.

§. 1. **D**ico, quod constituitur domicilium, cum quis in locum aliquem maiorem parenta bonorum transferri, lucines, C. de incol. & ibi contrahit, dies festos celebrat; aliter enim sola emptio domus, vel aliquius partis bonorum, non facit domicilium, l. libertus, §. sol. aff. loco cit. cap. dilectio. 2. iuncta gloss. verb. domicilium, de re script. cap. et Dominicis, iuncta gloss. 1. de Paroch. & alia gloss. in cap. nullus, cit. in 6. verb. domicilium. Holt. in summa de foro compet. n. 4. Sum. Ang. Arm. & verb. domicilium. Quod si bona non adiunt, acquirere dicetur quis domicilium vbi habitat longo tempore; & continuè, cum animo, seu aliquo adjuncto actu, seu signo assumpti domi-

B b lii

Tractatus Quintus

290

lij: ut si protestatur quis, se velle in certa vrbe domicilium figere. Abb. in c. fin. de Paroch. circa finem, vel si impetrat priuilegium, quo ius ciuitatis obtineat Alciatus in leg. pupillae, §. incola. ff. de verborum significat, Decius conf. 283, n. 11. Si vero nullus adsit externus actas assumptum domiciliij, ex decem annorum habitatione presumetur assumptum domiciliu. Accurij. in leg. hares absens, §. proinde, ff. de iude. Bart. in leg. lex Cornelii, §. si tamen, ff. de iniur. Bald. confil. 311. vol. 4. Bursat. conf. 3. 6. vol. 1. nisi adsit aliquod indicium, ex quo appareret illum non habere animum permanendi, quod accidit in scholasticis, nec ipsi Cod. de incolis. Felinus in cit. c. dilecta 2. n. 11. de rescrip. Bartolus in l. question. ff. de leg. 3. Alioquin manet iudicis arbitrio, qui faciliter ex coniectari in facto occurrentibus iudicare potest, si assumptum domiciliu, etiam momento, non expectata diuturnitate temporis. Abb. in c. fin. n. 8. de Paroch. Menoch. de arbitri. iud. lib. 2. casu 86. cent. 1. Maecardus de prob. com. 5. 3. Rot. decis. 105. n. 4. part. 2. dicens. Et haec omnia docet etiam Piacetus in praxi, p. 1. art. 2. n. 2. cui addit Machinum de Sacr. Ord. tract. 1. p. 5. c. 7. n. 3. & seq. & Machadum de perficit. Confess. tom. 2. tib. 4. part. 1. tract. 3. document. 3. n. 5. vbi sic ait: [A cerca del segudo modo de acquirir al prelado por proprio Obispo, que como hemos dicho, es por razon del domicilio, se ha de aduertir, que segun dice vnaley, ay gran diferencia entre la habitacion, y el domicilio, porque para la habitacion basta habitat por algun tiempo, como por caufa de estudios, de algun pleyto, &c. Mas para el domicilio, non solamente se requiere assistencia personal, sino tambien intencion de permanecer alli perpetuamente. Y assi las leyes, que para la adquisicion del domicilio pidan diezanos de habitacion, proceden para presumir animo de habitar, en el que pretende el domicilio.

2. De aqui se inferen communemente los Dotores, que para adquirir domicilio en el fuero de la conciencia, basta sole el anima de habitar permanentemente en qualquier lugar, y por consiguiente, se puede ordinari con el Prelado del, como con proprio Obispo. No obstante, que por vna decision de la Rota Romana se declaro, que no bastava este animo, aunque fuese expreso, sino que con el era necesario algun acto significativo del domicilio, como comprar casa, o heredad.] Ita ille.

3. Non desinam tamen hic adnotare, quod observat Genuensis in praxi cap. 48. n. 2. vbi sic ait: Seruatur autem in Curia Archiepiscopali, quod Clerici exteri, qui cum dimissoriis suorum Ordinariorum in ciuitate Neapolitana morantur, quamus declarant se habere animum constitundi ibi domiciliu, & per longum tempus in ea habitauerint, non admittuntur ad ciuitatem Neapolitanam, nisi capta informatione, quod in eorum patria non habent aliqua bona, & tamdiu Neapoli habitauerint, quod presumptio sit, amplius non habere animum redeundi ad patriam; & postea, mediante decreto, declarantur ciues Neapolitani; & nisi praedicta siant, non habentur pro talibus, nec conferuntur eis Ordines sine dimissoriis suorum Episcoporum, nec etiam permittentur celebrare Missas in ciuitate, & Diocesi. Causa huius antiqua obseruantur fuit, quod multi Clerici delinquentes, condemnati a suis Episcopis, se conferunt ad hanc ciuitatem, & non valentes amplius obtainere dimissorias a suis Episcopis pro exercendis Ordinibus suscepunt, pro suscipiendo, de facili declarant se habere animum habitandi in ea: & nisi ita fieret, ciuitas Neapolitana abundaret dyscolis Clericis, ad notata in cap. fin. de consuet. Verum posset talis esse qualitas personæ, quod non

obstante hac obseruantia, debet statim admitti in ciuitat. Ita Genuensis. Et quidem Episcopi debet in hoc cautè procedere.

RESOL. XLV.

An Episcopus possit ordinare Barones fudataria, & eorum filios? Ex p. 8. tr. a. Ref. 16.

§. 1. A firmatioñ respondet cum Machino de sacra. Ordin. tract. 1. part. 5. cap. 7. nam 1. vbi sic ait: Obligerandum Baronies, seu feudatarios, posse ad Ordines ab eo Episcopo promouere, ius Diocesis obtinent feudum, etiam non habentes, & alibi domiciliu retinente, idem dicendum est, illis eorum qui acquirunt domiciliu in eodem loco, in quo pater contraxit, propter dictum feudum. Unde illi poterunt ad Ordines admitti ab eo Episcopo, in cuius Diocesis pater habet feudum. Ita ille, qui citat Campanilem, & Barbosam, quibus addit Aus. sam de sacra. Ordin. q. 3. sect. 6.

RESOL. XLVI.

An Episcopus possit ordinare s. bolaris Venerabilis? Et quid etiam, si per decennium ibide cuniverant, Et inferunt filios eorum, qui in Venerabilem uxorem duxerint animo in patriam redendi, non possit ordinari ab Episcopo Venerabilis. Ex part. 2. Ref. 17.

§. 1. R espondeo, studioſos alium Venerabilis etiam ad decennium in ea cunivantes, non contrahere ibidem domiciliu, si retinuerint animum in patriam redeundi, sed eorum domiciliū conferent esse in patria, unde non possum ordinari ab Episcopo, intra cuius territorium sita est Venerabilis, sed ab Episcopo domiciliu, qui in filiis familiis, qui nondum peculiarem sibi sedem praefixerunt, ab Episcopo domiciliu parentum, cum hi confessauit habere idem domiciliu cum parentibus.

2. Hinc etiam inferunt, filios eorum qui fuit in Venerabili uxorem duxerint animo in patriam redeundi, non posse ordinari ab Episcopo Venerabilis, quemadmodum enim respectu pacis non dicitur Episcopus domiciliu, ita respectu prolixi non dicitur Episcopus originis, vt ex dictis patet: ordinandus ergo eis ab Episcopo domiciliu parentum, in quo singitur natus. Et haec omnia docti homines Praepositus in 2. part. de sacra. Ordin. q. 2. sect. 11. num. 132. & 133.

RESOL. XLVII.

An Episcopus possit ordinare aliquem, qui ex fornicate ne natus est ex maatre certo loco domiciliu habens, & patre alio? Ex p. 8. tr. 2. Ref. 8.

§. 1. R espondeo cum Praeposito in 3. part. de sacra. Ordinis, quaf. unic. dub. 14. mon. 15. quod si quis suscepit sit ex fornicatione matre certo loco domiciliu habente, & patre alio, videatur co causa filium sequi domiciliu matris, à qua eurus procedit: quemadmodum in seruitus, vel libertatis conditione propter eandem rationem ex legum dispositione, matrem sequitur. Unde si talis vellet tonsuram suscipere ab Episcopo originis, videatur debere suscipere ab Episcopo domiciliu matrem, in quo

De Sacram. Ordinis. Ref. XLVIII.&c. 291

quo natus est, vel censetur natus. Idem dicendum de Ordinibus sacris, quos cum dispensatione possit suscipere.

RESOL. XLVIII.

An Episcopus, ut possit ordinare aliquem ratione beneficij, illud debet esse perpetuum?

Et afferitur, non posse quem ordinari ratione Capellaniæ, etiam perpetua: posse tamen ordinari in Commendam, si Commenda est perpetua: nam Commenda perpetua est beneficium. Ex part. 8. tract. 2. Refol. 19.

§. 1. Respondeo affirmatiuè cum Acugna de Sacramenti. Ordin. quæst. 3. scilicet 6. & aliis; nisi ordinandus aliunde habeat titulum. Vnde Acugna in Decretum Gratiani part. 1. distinct. 71. num. 8. sic ait: Quero an tale beneficium debeat esse perpetuum, & non sufficiat esse manuale, & amovibile? Respondeo negatiuè, cum Franc. Domin. citatus Rebuff. in princi. iii. de Clericis, & a quibus, num. 21. Garcia num. 3. Intelligi si ordinandus aliunde habeat titulum, non beneficium manuale, & amovibile ad nutum, non potest prestatre titulum, ad quemquis ordinatur.

2. Sed non deferam hic apponere verba Aluarius Valasci tom. 1. alleg. 5. num. 26. sic afferentis: Notandum est, quod sufficit ordinari ab eo Episcopo, in quo ordinandus habet beneficium, sive respectu ipsius ordinem suscepit, sive non, ut notat glossa verb. Ecclesiasticum, in d. cap. cum nullus, ea ratione, quia textus generaliter loquitur, & non distinguunt. Et idem nec nos distinguere debemus, non distinguemus, ff. de arbitrio cap. confutatio 2. q. 5. & sequuntur in d. cap. cum nullus, Lapis, Ioan. Andr. Dominic. num. 8. & Francus n. 3. vers. singlo. verb. Ecclesiasticum, ampliantes sive beneficium sit perpetuum, sive ad tempus, & ad nutum removibile, cum interim habeat titulum, secus si in Commendam, quia Commenda non est titulus, cap. nemo deinceps, de elect. Ita ille. Hinc Capellaniæ, quando est perpetua, & in titulum collata, sufficit ut Episcopus possit ad ordines promouere, ut tradit Riccius part. 1. decif. 189. num. 9. vbi citat Salcedum, Nauarrum, Azorium, Zerolam, & Felicianum, quibus adde Sanchez in opus. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 23. num. 8.

3. Nota tamen, quod Garcia de benef. tom. 1. pari. 2. cap. 4. num. 7. & Marchinius de sacrament. Ordin. tractat. 1. part. 5. cap. 8. num. 9. afferunt, non posse quem ordinari ratione Capellaniæ, etiam perpetua. Concedunt tamen Garcia num. 10. & Marchinus num. 12. posse quem ordinari in Commendam, si Commenda sive perpetua: nam Commenda perpetua est beneficium.

RESOL. XLIX.

An quis possit ordinari ab Episcopo, in cuius Diocesis est beneficium, licet sit tenuis?

Et notatur ratione beneficij tenuis posse aliquem ordinari ab Episcopo, vbi est beneficium, etiam si illud beneficium non requirat residentiam, nec in illo residet, nec in illius Dioecesi, & sic non eximatur a iurisdictione primi Episcopi. Ita Garcias, & Barbosa loc. cit. quos in casu contingenti, videlicet quando quis ordinari potest ratione beneficij, omnino videndos esse existimo.

Ref. 51.

Tom. II.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Prosper de Augustino, Vgolinius, Piascius, quos citat, & sequitur Squillante de obligat. cler. ca. 4. dub. 18. n. 138. quibus adde Riccius in decis. Archiep. part. 3. decis. 77. Et ratio est, quia Concilium Tridentinum fess. 21. de reformat. c. 2. postular, vt beneficium sit sufficiens, vt possit quis facris Ordinibus insigniti.

2. Sed ego proflus puto in tali casu, posse Episcopum sacros Ordines conferre, & ita hanc sententiam docet Garcia de benef. tom. 1. part. 2. cap. 4. num. 8. Henriquez lib. 10. cap. 22. §. 1. iuncta glossa lib. C. & cap. 17. in glossa lib. Q. & nouissimum Barbosa de iure Pontificis lib. 1. cap. 33. num. 38. Ratio est, quia cap. 33. nullus, de temp. ordin. simpliciter loquitur de habentibus beneficium, nec explicar illius valorem, & quantitatem; & ideo, quod est valde notandum, sacra Cardinalium Congregatio, teste eodem Barbosa ubi supra cap. 39. n. 17. consuit in una, Iauensi die 18. Mar. 1628. promotum ad Ordines cum collatione vnius beneficij redditus duorum scutorum annorum, qui incendens in habitu laicali cum armis, dum caperetur à birruarii vnum ex illic occidit, & ad carcerae laicales adductus fuit, gaudere priuilegio fori. Ita sacra Congregatio: vnde ex his non potest adduci in materia de qua loquimur, opinio Soti de iustit. lib. 10. quæst. 3. art. 3. alioquin beneficium tenuissimum esse, quod non attingit ducatos octo, vel secundum Campanili, quod non attingit quatuor ducatos in anno; non, inquam, obstant he Doctorum opiniones: nam, ut visum est, sacra Cardinalium Congregatio censuit beneficium duorum ducatorum esse sufficiens ad gaudendum priuilegio fori: ergo etiam ad sumendos Ordines; ex quibus ostium priuilegium fori. Sanchez in opuscul. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 22. num. 7. dixit, sufficere beneficium quantumvis tenuis, ut quis possit ordinari ab Episcopo vbi est beneficium. Restat modò respondere ad argumentum Concilij Tridentini adductum pro negativa sententia. Dico igitur, quod Concilium ibi determinat, quod quis non possit ordinari ad titulum beneficij tenuis, non autem afferit, quod si ordinandus beneficio patrimonii sufficiens ad vicuum adiungat, non possit ordinari ab Episcopo. Igitur aliud est querere, num beneficium sufficiat pro titulo, aliud si sufficiat ut tanquam subditus ratione beneficij possit promoueri ad Ordines.

3. Notandum est etiam hic obiter ratione beneficij tenuis, posse aliquem ordinari ab Episcopo vbi est beneficium, etiam si illud beneficium non requirat residentiam, nec in illo resideat, nec in illius Dioecesi, & sic non eximatur a iurisdictione primi Episcopi. Ita Garcias, & Barbosa loc. cit. quos in casu contingenti, videlicet quando quis ordinari potest ratione beneficij, omnino videndos esse existimo.

RESOL. L.

An Episcopus possit ordinare aliquem ratione beneficij si illud sit tenuis?

Et quid si tenui beneficio adiungatur patrimonium, ita ut ex conflatum ex utroque sufficiat ad sustentationem.

Et notatur Sacram Congregationem respondisse promovum ab alieno Episcopo ex causa beneficij tenuissimi male promovum fuisse, ipsumque promovum suspensum esse ab executione Ordinum, atque collatione à collatione per annum.

Et ex eadem declaratione, & Congregatione afferitur gaudere priuilegio fori quemdam Clericum ordinatum

Sup. hoc in
Ref. seq. & in
1. post seq. §.
vlt. & infra in
Ref. 53. §. vlt.

Sup. hoc in
Ref. 1. not.
præterita, &
in Ref. 2. in
eodem §.

Sup. hoc in
Ref. 1. not.
prima huius
Ref. 5. Et vt.
& in Ref. 3.
§. vlt. post
medium, à
vers. Quare.
Sup. hac resi-
denta inf. in
Ref. 51. & 52.

B b 2 cum

cum beneficio duorum scutorum. Ex part. 8. tractat. 2.
Ref. 20.

Sop. contem.
to in hoc &
duobus se-
quentibus
§§. in Ref.
præterita, &
in Ref. seq.
§. vlt. & infr.
in Ref. 55.

§. 1. **N**egatiū responderet. Mollesius, in summa,
10. i. tr. 2. cap. 2. n. 7. sic asserens: Ratione be-
neficij dicitur etiam subditus, si nempe in illa Diœ-
cesi habeat Ecclesiasticum beneficium, sufficiens ad
victum honeste, ut possit sacris Ordinibus insigniri;
securus verò si esset beneficij tenue, ut notant com-
munitate Doctores in cap. 1. & cap. nullus de temp. or-
din. in 6. Quaranta in compend. Bullarij, in verb. Ordo-

Vgolinius & alij, quos probat idem Riccius ubi su-
pra, à decr. 239. cum seqq. sive sit propriè beneficium,
sive sit præstimonium, quia hoc habetur loco bene-
ficij. Ita Mollesius, cui etiam additum Piaſecium in pra-
xi part. 1. cap. 1. art. 2. num. 3.

2. Sed contrarium tenendum est, quia in cap.
nullus de temp. ordin. in 6. & alia huiusmodi non ex-
pliçant valorem, & qualitatem, sed simpliciter, ac ge-
neraliter loquuntur; tum quia multi Caunes de
beneficio verba facientes, locum habent in benefi-
cio etiam tenui, puta text. Concil. Trident. in cap. 6.
f. 2. 3. de reformat. concedens tonsurato, vel possi-
denti beneficium gaudere priuilegio Clericallu in ci-
vili ne dum, sed in capitali etiam causa, qui intelligi-
tur, si quocunque quanuus exiguum possidat be-
neficium. Et ita docet, me cirato, Auerfa de Sacra-
ment. Ordin. question. 3. sect. 6. vbi ita ait. Potest fieri,
et habens originem in una ciuitate, accipiat bene-
ficium in alia; & tunc per hoc pariter subiicitur illi
Episcopo, in cuius Diœcesi obtinet beneficium, ut
possit ab eo ordinari. Addunt tamen aliqui, ad hoc
non sufficere quocunque tenui beneficium, sed
requiri ita commodum quo possit Clericus susten-
tari: eo quod tale beneficium postulatur à Concilio
Tridentino fess. 21. cap. 2. de reformat. Sed merito alij
plures censent, ad hunc effectum, de quo nunc lo-
quimur, sufficere qualemque beneficium. Ita de-
fendunt Henriquez lib. 10. cap. 22. §. 1. littera C. &
cap. 17. littera Q. Garcia de benef. part. 2. cap. 4. n. 8.
Barbosa lib. 1. de iure Pontifico, cap. 33. num. 38. Diana
part. 4. tractat. 4. refol. 51. & vt plurimum alij. Qui
etiam afferunt aliquam declarationem sacrae Con-
fessionis, & in gregorianis, que censuit gaudere priuilegio fori
quendam Clericum ordinatum cum beneficio non
excedente redditum duorum scutorum. Et quia sequi-
tur ex eodem decreto Bonacij, in quo non requiri-
vit ullam beneficij quantitatem. Nec quidquam ob-
stat aliud decretum Concilij: quod sane non lo-
quatur quoad hunc subiectio[n]is effectum, sed quoad
alium effectum congrua sustentacionis eius, qui vult
ad maiores Ordines promoueri, de quo dicimus postea. Nunc verò vt promouatur quis ab aliquo
Episcopo ad minores Ordines, vel etiam ad maiores,
si de reliquo habeat sufficiens patrimonium, sufficie
subiectio ad illum Episcopum per qualemque, li-
cet tenui beneficium. Hucvsque Auerfa. Recognos-
ce me ipsum loco cit.

3. Et vt verum fatear, vbi lex non distinguit,
nec nos distinguere debemus. At textus in d. cap. cum
nullus, non explicat valorem, & qualitatem benefi-
cij, sed simpliciter dicit, quem posse ordinari ratio-
ne beneficij ab Episcopo, in cuius Diœcesi consistit
beneficium. Quare, si tenui beneficio adjungeretur
patrimonium, ita vt constatum ex vitro que suffi-
ciat ad sustentacionem, sicut prærequisitum Tridenti-
num fess. 21. de reformat. cap. 2. tunc posset ab Episcopo
beneficij ordinari. Et hoc modo conciliantur
opiniones contrariae.

4. Nota tamen, quod post hac scripta inueni
apud Squillantem de prinileg. Cler. cap. 4. num. 239.

sæc. Congregationem respondisse Cardinali de
Aquauiu Archiepiscopo Neapolitano, promotum
ab alieno Episcopo ex caula beneficij renuillimma-
sum ab executione, atque collatorem à collatione
per annum. Optarem tamen de hac declaratione au-
thenticè constare.

R E S O L . L I

An et Episcopus possit ordinare aliquem ratione hu-
mili existentem in sua Diœcesi, sufficiat, ut benefici-
um simplex? Ex part. 6. tractat. 8. & Miss. Ref. 21.

§. 1. **N**egatiū sententiam tenet nouissime do-
ctus Stephanus Bauni in Trol. Merita, 2. 1.
tract. 11. quæst. 3. vbi sic ait. Episcopus beneficij auct. ap-
petit, qui in loco presidet vbi beneficium ibi
requiriens residentiam; nam eius occasione ibi hu-
rus est sedem perpetuam, cum si officio sanctorum
velit, ac siue conscientia, inde non sit recessus nisi
ad tempus. Dixi si residentiam exigit, nam impli-
cia hanc possello ei suo facultatem non tribuant, et
ab Episcopo in cuius sunt Diœcesi facto ordinari
tiari possit, aut tonsura. Ira ille, & ante illum Lullus
lib. 2. cap. 4. dub. 19. n. 92.

2. Sed contrarium sententiam netineat Epis-
copi in praxim deducere, quam præter alios tuos
Iohannes Praepositus in 3. part. D. Tommæq. omnia
de Sacram. Ordinis, dub. 14. 136. vbi alij Epis-
copi beneficij est is, in cuius Diœcesi aliquis habeat
beneficium etiam tenui, ut Henriquez lib. 6. cap.
n. 1. quia hic non agitur de titulo sufficiens, sed de
causa, propter quam aliquis sufficiens subiectio
subiicit alij, ut ab eo possit ordinis recipere, qua
inter ceteras est beneficium situm in alius Diœ-
cesi, ut patet ex cap. cum nullus sitatis beneficium a-
tem quantumvis tenui est verè beneficium.

3. Aliqui volunt, ut beneficium requiri resi-
dentiam, in qua non sit dispensatum cum bau-
trio, quia alias ratione beneficij non constituit do-
miciolum; sed probabilis videtur sufficere bene-
ficium non requiringens residentiam, quia canon ab-
lute loquitur.

4. Confirmatur: Pontifex non solum videtur
ne domicilijs aliquem subiecti Episcopo, ut possit ibi
ordinari, sed etiam alios iste ergo suffi-
cient quamvis aliquis properas non lassat do-
miciolum. Hac Præpositus ex quibus sequitur ordinum
ex certa Diœcesi habentem domiciliu[m] in
aliam, & in alia beneficium posse pro actibus Ordini-
ari à quolibet Episcopatu[m] dictorum locorum:
quod proportione dicendum est de habente plu-
sio[n]e domicilia, vel beneficia in variis Episcopatu[m] sit.

5. Notandum est hic obiter quod Bonacij de
Sacram. Ordinis, diff. 8. quæst. unica, p[ro]mpt. 14. 11. dicit
teneat sufficere beneficium non residentiale, ut fini-
fir manu[m], limitat tamen, modo sit sufficiens ad
viuetum, sed hanc limitationem ego improbari
part. 4. tract. 4. refol. 51. vbi ex facta Congregatione
sufficiat illum Episcopum ordinari. Ex part. 8. tractat.
Ref. 21.

R E S O L . L I I

An et Episcopus possit ordinare ratione beneficij
ciat, ut sit simplex?
Et an, si beneficium non requirat residentiam, nec in
illo Beneficiarii residet, nec in illius Diœcesi po-
sit illum Episcopum ordinari. Ex part. 8. tractat.
Ref. 21.

§. Nest

De Sacramento Ordinis. Ref. LIII. &c. 293

Sup. hoc in
R. p. 1.
§. 1. & in alio
§. eius nos.
prius.

Negatim responderet Genuensis in praxi cap. 48. num. 3. vbi sic ait: Neapoli non ordinantur sine dimissoriis exteris ratione beneficij simplicis, non requirentis residentiam, in ea obtentum quamus Joannes Andreas Dominicus, & Franchus in cap. c. nullus, de tempore ordinis in 6. dicant id fieri posse: cui obseruantia ad stipulatum Concilium Tridentinum cap. 11. s. 23. de reformat. dum concedit Episcopo, quod possit ordinare non subditum suum familiarem triennalem, sine dimissoriis, dummodo illi statim Ecclesiasticum beneficium conferat; si enim beneficium solum sufficeret, fructus requiretur seruitum: nisi dicas, quod ex Concilio potest prius ordinari, & postea ei conferri beneficium. Quidquid sit, talis est obseruantia Cutiae, & ratiabilis. Ita Genuensis.

2. Sed communiter Doctores contrarium sentiunt, ita Marius Antoninus variar. ref. lib. 1. ref. 1. 12. cap. 28. *Garcia de beneficio*. tom. 1. part. 2. cap. 4. num. 9. vbi sic ait: Tertiò ampliatur, etiam beneficium non requiret residentiam, nec in illo residet, nec in illius Diocesis, & sic non eximatur à iurisdictione primi Episcopi; cum textus simpliciter loquatur de beneficio. Vide etiam *Squillantem de priuilegiis Clericorum* cap. 4. n. 37. *Auerum de Sacramentis Ordinationis* quest. 3. s. 6. *Piaecium in praxi* part. 1. cap. 1. art. 3. num. 3. *Vallascum* tom. 1. allegat. 4. num. 30. & *Machadum de perfecto Confessori* tom. 2. lib. 4. part. 1. tract. 3. document. 4. num. 2. vbi sic aferit: [Dudan si balta, que el beneficio sea simple. Algunos Doctores sienten, que no, juzgando, que el texto citado pide, que el beneficio aya de ser de tal condicion, que requiera actual assistencia en aquel Obispado. Si bien mas comun, y recibida opinion es la contraria, porque segun principio de Derecho: Lex generaliter prolatam, etiam generaliter debet intelligi. Y el texto referido habla generalmente de qualquiera beneficio, y assi no se deve restringir.

RESOL. LIII.

An Episcopus possit aliquem ordinare, cui paulo ante beneficium confert? Ex p. 8. tr. 2. Resolut. 22.

Sup. hoc in
Ref. seq. 5.
Sed in favo-
rit, & in ref.
1. post seq. &
in alio §.
Eius anno.
Sed cum illis
etiam DD.

S. I. Pro responsione huius dubij apponam hic verba Matchini de sacra. Ordin. tract. 1. part. 5. cap. 8. num. 9. vbi sic ait: Ampliatur, ut procedat etiam in eo qui nullum habet in tali Diocesi beneficium; sed tamen Episcopus illius Diocesis, optans illum ordinare, beneficium, hac intentione illi confert, ut illum valide posset initiate. Nam textus solum requirit, ut quis legitimè beneficium obtineat, nec distinguat, quare ratione quis illud obtinet: ergo nec nos distinguere debemus. Sic Vigilinus vbi supra. Cui tamen sententia duo obstat videtur. Primum, quia haec beneficij collatio videtur esse in fraude legis, scilicet, ad exigendum illum Clericū, cui beneficium confertur, à iurisdictione sui Episcopi: at frons, & dolus nemini debent patrocinari. Secundò, si illud fieri licet posset, fructu Tractatum cap. 23. de reform. cap. 9. definiisset, Episcopum tunc solum posse aliquem alterius Diocesis ad Ordines promouere, cum per triennium fuerit cum eo commoratus, dummodo illi statim beneficium conferat. Nam iuxta prædictam sententiam, non requiretur triennalis cum dicto Episcopo commoratio. Et idem haec sententiam quæ verior videatur, sequitur Franchus d. cap. c. nullus, glossa cap. eos qui, de tempore ordinis, vel figuramentum. Quaranta vbi supra. Riccius ref. 262. Barbosa d. alleg. 4. n. 57. Si quis tamen priorem sententiam tueri vellit, ad Tom. II.

primum respondere posset, fraudem legi non facere, qui utrum iure suo, quod lege ipsa institutum. Ad secundum differre à causa triennalis familiaris, quod in illo collatio beneficij debet necessariò procedere ordinationem, in hoc vero potest sequi, ut satis colligitur ex verbis Concilij d. cap. 9. ibi, Beneficium statim re ipsa illi conferat: quæ dicat statim post ordinationem. Ita Marchinus.

2. Verum communiter Doctores assertunt, beneficium non debet esse collatum in fraudem, ab hoc, ut extrahatur ex aliena Diocesi. Vide Mollesium in summa tom. 1. tract. 2. cap. 2. num. 7. *Piaecium in praxi*, part. 1. cap. 1. art. 2. num. 3. Vnde Machadus de perfecto Confessori, tom. 2. lib. 4. part. 1. tract. 3. document. 4. num. 4. sic ait: [La tercera question es, si para este efecto apto echa el beneficio adquirido, in fraude. Y aunque Campanil lo duda. Pero la mas probable es, que no: y como tal la defiende Barbosa en el lugar citado; fundado en que como dice en principio de derecho: *Fraus, & dolus nemini debent patrocinari.*] Ita Machadus.

RESOL. LIV.

An ad fugiendam iurisdictionem Episcopi domicilij, possit quis ordinari alibi titulo beneficij?

Et an Episcopus possit ordinare illum, qui in sua Diocesis nullum habebat beneficium, si hac sola intentione illi confert?

Et an predictus Episcopus in tali causa possit dispensare in intersticio cum illo prouidendo, & in illegitimitate ad Ordines; sicut potest Episcopus domicilij?

Exp. 1. 1. t. 4. & Mis. 4. Ref. 1.

S. I. **C**ausa est nimis practicabilis, & ad illum negatiuè responderet Barbosa de posteriori Episcopi part. 2. alleg. 4. n. 45. & alii. Probatur haec opinio, quia *fraus* & *dolus* nemini debent patrocinari, si que filios, si de fortis, cap. dictum 30. q. 1. cap. intellectimus, de indicio, cap. sua 12. de Clericis, non resid. cap. sedes, cap. ex tenore, de script. cap. 2. de dolo, c. 2. de cognatu, spiritu, cap. 1. de coll. doceat, cap. eius, de ejus, Oldrad. conf. 257. num. 41. prope fin. vers. 7. *autem* infra in super. Craudet. conf. 1764. n. 6. Baldus conf. 76. factum tale est in fin. lib. 1. Menoch. de arbitrio, lib. 2. cap. 182. n. 60. & conf. 121. n. 5. & conf. 136. n. 8. & conf. 198. n. 13. Conuar. lib. 1. c. 18. n. 5. Tiraq. deretraçt. lignag. §. 1. gloss. 9. n. 67. Cardinal, Tuscan prædic. concil. tom. 4. lit. f. concl. 474. per 10 tam. Cardof. in praxi indic. & adiutor. v. do- liss. n. 3. & alii.

2. Sed ego de hoc casu ex Hispania anno claspato per litteras interrogatus, quidquid alibi dixerim probabilitatem affirmatiuè respondi, nullo Authorum testimonio freuis, nunc autem inuenio hanc sententiam cum aliena tamen formidine docere sapientissimum Patrem Bardi in selectis lib. 3. q. 3. n. 7. vbi sic ait: Quæres num possit quis ordinari titulo beneficij existens in aliena Diocesi, si id fiat in fraude ad fugiendum iurisdictionem Episcopi domicilij, quod tunc evenire, quando quis fundaret beneficium hac intentione, ut posset ab alio Episcopo promoueri, vel presumptuè, ita existimat, v.g. si de proximo tempore ante ordinationem fundaret beneficium, & maximè tenuissimum, ut duorum, aut trium autetur in aliena Diocesi, vel id ex aliis coniecturis colligeretur.

3. Respondent communiter Doctores, etiam illi qui sunt in secunda sententia, in fraudem fieri non posse.

Sed, ut verum fatetur, ratio ista apud me vim non facit, quia iure suo viens, nequam fraudem

B b 3 dem

dem committere videtur, ut habemus ex regulis iuris §. & colligitur ex l. quod, & ex l. flavia §. plane ff. de lib. hom. exhibito, nam bona aut mala intentio, quamvis faciat ad fugendum, vel patrandum peccatum, nequit tamen irritare actum externum si aliunde actus ille in iure sustinetur, quia intentio est actus occultus & internus, & ideo si actus externus non est contra iustitiam, quamvis operans intentio nem malam habeat, non potest vi talis intentionis, de matrimonio celebrando lib. 3. disp. 18. n. 9. proinde si lex Canonica statuit Episcopum illius loci in quo est beneficium in ordine ad hunc effectum promovendi, esse legitimum, & proprium, & cum unicuique liberum sit instituere beneficia Ecclesiastica, in quacumque Dioecesi, non video cur intentio illa occulta fugiendi iurisdictionem Episcopi domicilij, possit tollere iurisdictionem ab Episcopo beneficij ea intentione fundata, & illicitam reddere promotionem factam ab Episcopo beneficij, etiamsi beneficium sit nooiter institutum, aut collatum in illum finem, & quamvis intentio illa instituendi beneficium ob supradictum finem, possit esse mala ob aliquam adiunctam circumstantiam, non erit tamen mala ex hoc praesiso capite, quod ab alio Episcopo & non a proprio ordines recipiantur, nam in c. illo cum nullus non ponitur talis limitatio, sed solum requiritur ut quis beneficium canonice obtineat, ad hoc ut possit ordinari ab Episcopo loci in quo est beneficium, & ideo hanc sententiam libenter recipere, sed quia non habeo adhuc Argumentum pro illa, idcirco proximò suspendo iudicium, usque dum melius aliorum placito dicta sententia confinetur. Hucusque Bardi.

4. Sed in favorem sententiae amicissimi Viri addaca casum similem, An possit Episcopus ordinare illum, qui in sua Dioecesi nullum habet beneficium, si hac sola intentione illi confert.

Et littera glossa in cap. eos, ad tempor. ord. verbo signum, Francus in c. cum nullus, Riccius ref. 262. Barbol. de offic. & potest. Epis. allegat. 4. num. 47. Quaranta verbo Ordo, & alij, quos adducit & sequitur Machadus tom. 2. lib. 4. part. 1. tract. 3. docum. 4. n. 4. negatiue respondeant, eo quod haec beneficij collatio esset in fraude legis, nempe ad eximendum ordinandum à iurisdictione sui Episcopi, at frus & dolus nemini debent patrocinari. Ergo.

5. Hoc tamen non obstante affirmativam sententiam tenet Leander de Sacram. tom. 2. tract. 6. disp. 8. quest. 19. & Martinus de San Joseph in monit. Confess. com. 1. lib. 1. tract. 4. de ordine num. 10. ubi sic ait, [Quando el Obispado de un beneficio a Clerigo de otro Obispado, solamente con fin de ordenarle, puede hazerlo assi, porque esta no es fraude puya ya tiene beneficio en su Obispado, y no pide mas el Derecho, ita Vgolinius de officio Episcopi cap. 26. §. 3. & verbo generaliter prolati referuntur ad omnia, l. quidam ff. de tritico, vino, gloss final. C. de hered. de lat. Huculque Martinus.

6. Igitur ius solum requirit quod quis beneficium legitimè optimè obtineat, ut ratione illius ad ordines promovere possit: Nec distinguiri quo fine, aut ratione quis illud obtineat: ergo nec nos distinguere debemus. Nec quid obstat fundamentum contrarium: dicendum enim nullo modo fraudem legis facere, qui vitur iure suo, quod lege ipsa nititur; Sed haec omnia procedunt in casu nostro à Patre Bardi appositio. Ergo.

7. Sed si aliquis hic inquirat, An supradictus Episcopus in tali cau possit dispensare in Interstitiis cum ipso prouidendo; Negatiue responder Marius Antoninus l. 1. var. refol. 112. cap. 28. cum non possit iudicare de necessitate, vel utilitate Ecclesie

non suæ, & cirat Nauarrum, sed male, 8. Mihi vero magis placet opinio affirmativa, quan ex Garzia, & Barbosa tenet Bardi vbi supra, quibus ego addo Leandrum loco citato n. 20. & Martinus de San Joseph n. 7. vbi sic ait, Para adquirit domicilio de beneficio basta tener le simple, porque el cap. nullus de temporibus ordinandi n. 8. absolutamente pide beneficio sin distinguir que sea simple y de residencia, y sin distincion se ha de entender de qualquiera beneficio, & de pretio ff. de publicis in rebus cap. solita de maiorie. & obed. & l. 1. & l. 1. proposito de lega. prafast.

9. Y qualquiera de estos beneficios de derecho al Obispo donde caen para que pueda dispensar en los intersticios al tal beneficiario, argum. legi si et res. 10. & ibi duobus, & ibi glos. verbo dominium communis. Ita Martinus.

10. Nec obstat argumentum in contrarium adductum à Mario Antonino, nam ad illud respondet Bardi negando non posse fieri iudicium ab Episcopo isto de necessitate, aut utilitate alterius Ecclesie quamvis non suæ, quia vel loquitor de iudicio privato ex eo præcisè quod nequea sentire ex, que pertinent ad alienam Ecclesiam, vel de iudicio saepco: si de primo, hoc est metu per accidens, & non non posset dispensare, non ex defectu patenti, sed ex defectu causa ignorante sufficiens iudicio præsumendum, si de secundo, quamvis Ecclesia nulla sit sua, nihilominus per accidens ratione pronovis, qui iam est effectus subditus, potest Episcopus iudicium legitimum ferti: inde est posse etiam dispensare in illegitimitate ad minores ordines, sicut potest Episcopus domicilij.

RESOL. LV.

An Episcopus, ut aliquem in suo iusto ordine, possit illi beneficium conferre immediate ante ordinacionem, & illum statim posse ordinare?

Et quid, si beneficium sit temne trium, vel quatuor rerum?

Et quid est sentiendum, si beneficio temne adiungit patrimonium? Ex part. 10. art. 11. & Mise. 1. Regla.

§. 1. DE hoc Casu sepius interrogatur si omnibus Ordinandi, vel Episcopi inter se diffidere possint, hoc non rarius efficeret solent; & ad quemque ex Franco, Quaranta, Riccio, & Barbola negatiue respondet Marchinus de Sacram. Ordin. tract. part. 5. cap. 8. num. 9. Et ratio est: Primum, quia hec beneficij collatio videatur esse in fraude legis, scilicet & ratione ad eximendum illum Clericum, cui Beneficium confertur, à iurisdict. actione sui Episcopi: at frus & dolus nemini debent patrocinari. Secundum, si illud faciliter posset, fructu Tridentinum ff. 23. de Reformatione, cap. 9. definiat, Episcopum tunc solum possit aliquem alterius Dioecesis ad Ordines promovere, cum per triennium fuerit cum eo commoratus, dummodo statim Beneficium illi conferat: Nam iuste predicitas sententias, non requiretur triennialis cum dicto Episcopo commoratio.

2. Sed ego in facti contingencia affirmativa sententiae adhaesi, quam tuetur Leandrus de Sacram. tom. 2. tract. 6. disp. 8. quest. 19. quia ius solum requirit, quod quis Beneficium legitimè obtineat, ut ratione illius ad ordines promoveri possit: diligenter distinguiri quo fine, aut ratione illud obtineat: ergo nec nos distinguere debemus. Nec obstat fundamentum contrarium: dicendum enim, nullo modo fraudem legis facere, qui vitur iure suo, quod lege ipsa nititur. Martinius

INTON
Opera
Tom. 1.
E III

Sup. hac
quest. in
Rel. præteri-
ta, & in Rel.
seq. & in a-
liis earum
annotatione-
num.

Sup. hoc in-
fra in Ref.
95.

De Sacram. Ordinis. Ref. LVI. &c. 295

Martinus de San Joseph in mon. Confess. tom. 1. lib. 1. tract. 4. de Ordine, num. 10. vbi sic ait. [Q quando el Obispo da un Beneficio à Clerigo, de otro Obispado, solamente con fin de ordinarle, puede hacerlo así: porque esta no es fraude, pues ya tiene Beneficio en su Obispado, y no puole mas el Derecho Ita. Vgolinius de offe. Episcop. cap. 26. §. 3. & verba generaliter prolatae referuntur ad omnia, leg. Quidam, ff. de Tritico, vino, Gloss. fin. Cod. de Harelib. delatatio. Ita ille. Vnde ad argumenta contraria patet responso, fraudem legi non facere, qui viatur iure suo, quod lege ipsa nititur. Ad secundum, differre à casu triennalis familiaris, quod in casu nostro collatio Beneficii debet necessariò præcedere Ordinationem; in illo vero potest sequi, ut satis colligitur ex verbis Concilij, dicto cap. 9. ibi, beneficium statim re ipsa illi conferat; quasi dicat, statim post Ordinationem.

3. Nota contrà Molfesium, Sotum, Vgolinum, Riccium, Quarantam, & alios, supradictam sententiam procedere etiam si Beneficium sit tenuer, v. g. trium, vel quartuor Aurorum, ut optimè notat Garcias de Benef. part. 2. cap. 4. n. 8. Campanili in diversis. Iiris Canonici, rub. 8. cap. 5. n. 19. Henriquez in Summ. lib. 10. cap. 22. §. 1. & litt. C. Barboza de Officio Episcopi, alleg. 4. n. 44. Ratio est; quia vbi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus. Sed cap. cum nullus, de tempore ordin. in 6. non explicat valorem, & qualitatem Beneficij, sed simpliciter dicit, quem posse ordinari ratione Beneficij ab Episcopo, in cuius Diocesis constisit Beneficium. Quare, si tenui Beneficio adiungetur Patrimonium, itavit constatum ex virtute sufficeret ad sustentationem, sicut prærequisit Tridentinum siff. 21. de Reform. cap. 2. tunc posset ab Episcopo Beneficii ordinari. Quam moderationem admittunt etiam Vgolinius & Stephanus Quaranta; & hoc modo conciliantur opiniones. Vide Trull. de Sacram. lib. 6. cap. vñic. dub. 7. num. 16.

RESOL. LVI.

An qui habet plura beneficia in diversis Diocesisibus, possit ab omnibus illis Episcopis ordinari? Et an hoc etiam præter Episcopum originis, vel domicilij, à quibus etiam poterit ordinari? Ex part. 8. tr. 2. Ref. 23.

Sup. hoc sicut in Ref. 27. post me-
diū, à versi-
Tertii Bipi-
scopos,
Sup. hoc in
Ref. 28. pre-
terit, & in
aliis eius
prima an-
no, que est
aposta ad
lin. 2. texus
recitata Ref.

§. 1. Respondeo affirmatiuè cum Acugna in Decretum Gratiani, part. 1. dist. 71. num. 7. & Garcia de Beneficiis, tom. 1. part. 2. cap. 4. num. 2. vbi sic ait. Consequitur etiam quis ex beneficio, quod possit ad Ordines promoueri ab Episcopo in cuius Diocesi est beneficium, seu ab alio, de eius licentia, licet alias ei nullo modo subditus sit, cap. cum nullus, de tempore ordinacione. In 6. Vnde si in diversis Diocesisibus habet beneficia, poterit à pluribus Episcopis, ratione beneficii ordinari, præter Episcopum originis, vel domicilij, à quo etiam poterit ordinari. Ita ille; cui etiam adde Prepositum in 3. part. de Sacram. Ordin. quest. unica, dub. 14. num. 137.

RESOL. LVII.

An sola actualis possesto beneficij, ita ut non solus titu-
lue, & collatio sufficiat, vi quis ab Episcopo possit
ordinari? Ex part. 8. n. 2. Ref. 24.

§. 1. Respondeo García de beneficiis, tom. 1. part. 2.
cap. 4. num. 17. sufficere actualem possesto-

nem, quamvis hæc sit ex iniusto titulo, sed colorato, nec sufficere titulum, & collationem; hoc secundum non placet, quia qui titulum, & collationem haberet, vere habet beneficium, nam textus non dicit posse quemquam ordinari ab Episcopo beneficij: sed ab Episcopo domicilij, nec quod addit Garcia, possessionem scilicet actualem dare jurisdictionem Episcopo in beneficiarium, non vero titulum, nihil impedit: quia potest ordinandi non presupponit subiectio-
nem potestat dominativa, vt cernitur in eo, qui ab Episcopo originis ordinatur, & tamen alibi domicilium habet, à quo prouenit subiectio domi-
nativa potestat. Et hæc omnia docet etiam Acugna in Decretum Gratiani, part. 1. dist. 71. n. 7. Vide etiam Squillante de privileg. Cleric. cap. 4. n. 248.

2. Nec deferas etiam recognoscere Riccius part. 2. decif. 188. n. 3. vbi latè probat, solam collationem tituli beneficij abque eius possessionis ingressu sufficere, vt quis possit ab Episcopo loci, vbi situm est beneficium, Ordines recipere.

RESOL. LVIII.

An Episcopus possit ordinare aliquem, qui in sua Diocesi haberet pensionem? Ex part. 8. tract. 2. Ref. 26.

§. 2. Posset quis affirmatiuè respondere, quia pen-
sio in fauorabilibus includitur sub nomine
beneficij. Sed communiter in nostro casu negant Doctores; & ita tenet Acugna in Decretum Gratiani; part. 1. dist. 71. num. 9. Marchinus de Sacram. Ordin. tradit. 1. part. 5. cap. 8. num. 10. & alij. Et ratio est, quia pensio propria non est beneficium, vt tradit Selua de beneficiis, 1. part. quæst. 3. num. 11. Cacialupus de pensionibus, quæst. 12. & ultima, Gigas codem titulo, quæst. 20. Duaren. de beneficiis, lib. 2. cap. 4. & lib. 6. cap. 4. Palcotus de notis, & spuriis, cap. 5. 8. num. 4. Rodoanus de simonia 2. part. cap. 14. num. 10. Couatruuas præd. cap. 36. num. 10. Navarr. confi. 11. num. 8. de confit. & confi. 8. num. 9. de iure patronat. & confi. 66. num. 30. de simonia, Hojeda de incompatibilitate beneficiorum in prefatione, num. 30. & 2. part. quæst. 7. Azeuedo l. 1. tit. 1. recop. num. 5. Quintanad. Ecclesiast. benefic. lib. 1. cap. 3. num. 13. Flaminius de resignat. lib. 1. quæst. 10. num. 69. & lib. 2. quæst. 15. numer. 11. & lib. 11. quæst. 4. numer. 31. Suarez de censur. disputat. 15. sect. 1. num. 7. Gonzales ad regiam, mens. gloss. 5. §. statim à prin-
cipio.

RESOL. LIX.

An Episcopus possit triennalem familiarem non sibi subditum ad Ordines promouere? Ex part. 8. tract. 2. Ref. 27.

§. 1. Atis supra dictum est, quomodo Episcopus possit ratione originis, domicilij, & beneficij Ordines conferre: superest modò ad materia complementum aliqua dubia proponere, circa au-
toritatem Episcoporum ordinandi suos triennales familiares, de qua loquens Concilium Tridentinum siff. 23. cap. 9. de reformat. vbi præcipitur, ne Episcopus familiarem suum in subditum ordinet, nisi per triennum fuerit cum ipso commoratum, & beneficium illi sine fraude statim conferat.

Sup. hoc in
tom. 5. tr. 3.
26. §. Verum
ad medium
versi. Terci
titius,

RESOL. LX.

An hoc priuilegiam extendatur ad Episcopos Titulares? Ex part. 8, tr. 2, Ref. 28.

Sup. hoc supra in Ref. 28. §. vtr. & intom. 5. 15. 3. Ref. 26. cursum in §. Verum.

§. 1. **R**espondeo negatiū, vt paterex Concilio Tridentino s̄eff. 14. cap. 2. de Reformatione, vbi statutari. Nullus Episcopus titularis, etiam si residet in loco exempto, aut nullius Diocesis, aut in Monasterio, aut ibi moram traxerit, vigore cuiuscumque priuilegij de promouendo quoconque ad se venientes pro tempore concessi, subditum alterius Episcopi, etiam prætextu familiaritatis absque sui Prælati expresso consensu ad Ordines maiores, vel minores, vel primam Tonsuram promouere audeat, alias ab exercitio Pontificalium per annum ipso iure suspensus sit.

RESOL. LXI.

Ai ut Episcopus ordinet suum familiarem triennalem, sufficiat ultimum annum esse incepturn? Ex part. 8, tr. 2, Ref. 29.

§. 1. **R**espondeo negatiū cum Joanne Præposito in 3. part. de sacrament. Ordinis, quæst. unica, dub. 14. num. 142. Et idē Marcellinus de sacram. Ordin. tral. 1. part. 5. cap. 9. num. 2. ait, quod Concilium intelligi debet de familiariti in feritate, per triennū continuatū completum, nec sufficeret tertium annum fuisse cæptum. Ratio est, quia, licet annus ceptus, & dies inchoata in fauorabilibus pro completa habeatur, ut supra dictum est, secus tamen est in odiosis; at odiosum est Episcopis, quibus talis familiaris ratione domicili, vel loci originis est de iure subditus, à propria eximiū iurisdictione: & idē, cum simus in odiosis, annus ceptus debet esse completus.

RESOL. LXII.

An seruitium triennale sufficiat esse incepturn ante assumptionem ad Episcopatum? Ex part. 8, tract. 2, Ref. 30.

§. 1. **A**firmatiū respondeo cum Mollesio in summa, tom. 1. tral. 2. cap. 2. num. 8. vbi ait requiri seruitium triennale esse continuum, sive ceptum sit, antequam esset Episcopus, & compleatum sit, dum erat Episcopus; nam hoc parum refert. Et ita etiam docet Marcellus Vulpe in praxi fori Ecclesiast. cap. 7. n. 19. & pro hac sententia Garcia de beneficiis, tom. 1. part. 2. cap. 5. n. 83. adducit declaracionem sacra Congregationis, vbi sic ait. Triennium in terminis d. cap. 9. sufficit, quod incipiat, antequam fuisse Episcopus, ut sacra Congregatio censuit super d. cap. 9. his verbis: Ex identitate rationis sufficit, quod triennium incepitur antequam fuisse Episcopus. Ita Garcia; cui etiam adde Præpositum in 3. part. de sacram. Ordinis, quæst. unica, dub. 14. num. 142. Et ratio est, quia vbi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus, & lex absolutè loquens, absolute est intelligenda. Sed Concilium non distinguere de seruitio ante, vel post Episcopatum esse actionem: ergo absolute intelligendum est.

RESOL. LXIII.

An familiaris Episcopi per triennum in regione remota possit ab illo ordinari? Ex part. 8, tr. 2, Ref. 31.

§. 1. **R**espondeo negatiū, etiam si expensis Episcopi vixerit; nam ablens non dicunt proprie familiatis, neque Episcopus potest clausus mores persecutari. Et ita tener Sanchez in opere, tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 20. num. 21. Cenedo in quæst. Casus, quæst. 18. num. 30. Mollesius in summa, tom. 1. part. 1. cap. 1. num. 8. Suarez de censur. disp. 31. s. 15. num. 14. alij, Vnde Piasicus in praxi, part. 1. cap. 1. s. 1. num. 14. sic ait: Dicitur autem familiaris qui semper assistit Episcopo, & qui est ipsius continuus tenet mensalis domesticus, cap. 3. inde verb signif. & Gen. ibid. nor. vlt. non vero qui in longinquō moratur, etiam si ibi sumptibus Episcopi vivat. Mollesius in reg. cap. 2. num. 5. Lopez ad Dial. in præl. cit. trim. cap. 26. ver. tertius casu. Ratione inquit dant idem, quia videlicet in longinquō degener Episcoporum mores cognoscere non potest, ob quem maxime reprobant videtur hanc facultatem Conc. cit. in duas Episcopis, Lopez, & Quarant, loco cit. in Pascius.

2. Igitur inhærendo verbis Concil. ibi similare, innuit hoc tantum procedere in illis familiaribus, qui cum Episcopo commorantur, id est, qui sunt præsentes, & assistunt obsequiis Episcopi. Alioquin si absentes sint in regione remota, etiam si illius sumptibus vivant, quasi procuratores, vel quod modolibet mercenarii, videtur eos per hoc non acquirere domicilium, vel facultatem promovendi. Qyoniam in tam longa absentia, non recte potest Episcopus nosse ilius mores; quandoquidem hoc triennium à Concilio præfixum posset ad hoc principaliter suffragari, quod mores, & vita ab Episcopo cognoscantur, argument. cap. 3. quis incepit 17. quæst. 1.

RESOL. LXIV.

An Episcopus possit ordinare suum familiarium suum tamen illum in cunctis, sed extra dominum? Ex part. 8, tr. 2, Ref. 32.

§. 1. **R**espondeo affirmatiū cum Sanchez in opere, tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 10. num. 23. Nam in terminis Concilii dicendum est, familiaris est qui in obsequio Episcopi intra, vel extra dominum eius Episcopi expensis alitur. Pro hac parte est Panormitan, cap. in litteris, de testibus, num. 8, vbi dicit, quod familiaris, est latior vox, quam dominus, & cap. 1. vbi hoc dicit: Existentes in seruitio aliquicui dicuntur familiares, & Mandosius regula 32. Concharius, cap. 10. vbi inquit, Familiares sunt qui aliquicui servit, & deputant ab illius alimentis pendentes. Nec oblitus cap. finale, de verb. signific. in 6. quia quod illum casum intelligit illud, per tuos Clericos, scimus in hoc casu. Item, quia triennium illud datur à Tridentino, ut Episcopus norit mores familiarium: ut optimè cognoscet, quando continet in suo seruitio officia, licet in alia domo habiter. Item pro hac sententia est Salzedo cisanus in nobilitate primo, circa hunc salutem, vbi tantum requirit assistantiam, & quod talis familiaris non sit ablens. Idem tenet quidam Doctor Salmantinus in annotationibus, quas publicè legi circa Tridentinum: & etiam tener Henriquez, l. 14.

De Sacramento Ordinis. Ref.LXV.&c. 297

de irregul. cap. 17. num. 3. & lib. 10. de ordine, cap. 12.
num. 1. in omnibus, lib. D.

RESOL. LXV.

An Episcopus possit ordinare famulum sui familiaris triennali?

Et supponitur istum famulum in seruissim familiari Episcopi per triennium? Ex part. 8. tr. 2. Ref. 34.

Sup. hoc in
Ref. seq. à
lib. 6. & in
fra. in Refol.
p. 5. vlt. cur-
fand me-
gion.

§. 1. Affirmatio olim respondit Sanchez, &
postea inuenio hanc sententiam tribus vi-
tis doctis placuisse, & ideo illam, me citato, tenent
Marchinus de Sacr. pratt. 1. p. 5. c. 9. n. 8. Barbofa de
potestate Episcop. p. 2. alleg. 5. n. 7. & Averfa de sacram. Ordin.
9. 3. scilicet 6. Igitur sub verbis Concilij intelligent
tur quoque famuli, & familiares corundem familiarium,
qui inserviunt Episcopo, cuius impensis
aluntur. Et hanc sententiam tenet etiam nouissime
Escobar in Theol. mor. tr. 7. exam. 8. c. 4. n. 7. suppono
istum famulū inservisse familiari Episcopi per trien-
nium; nam non debet habere maius priuilegium,
quam familiaris ipse, cui deseruit.

RESOL. LXVI.

An famulus familiaris Episcopi, qui tamen eius expen-
sas alit, possit ab illo ordinari, & gaudeat priuile-
gio Concilij Tridentini sess. 23. cap. 9. de reformatione?

Et cur sim deducitur familiares familiarium Cardina-
lium frui priuilegio familiarium Cardinalis?

Et notatur, quod si Episcopus conferat beneficium in ea
Diocesi, potest statim suum familiarem ordinare,
non expectato triennio, sicut si daret beneficium cui-
que extraneo, possit illum statim ordinare, quod etiam
procedit in famulo familiaris Episcopi? Ex part. 4.
tr. 4. & Misc. Ref. 145.

Sup. hoc in
ad præteri-
ta. & infra in
Ref. 71. §. vlt.
confidit ad
medium.

Sup. hoc in
Ref. seq.

Sup. hoc su-
pa. in Ref.
§. & in aliis
fius anno
& in fine §.
1. Ref. hanc
sequens.

§. 1. Hic casus est curiosus, & practicabilis, quem
tamen apud paucos auctores inuenies, pro
quo suppone ex dicto Concilio Trident. posse Episcopum
ordinare familiarem suum non subditum, si
per triennium secum fuerit commoratus, benefi-
cium quacunque fraude cessante illi conferat; hoc
supposito ad questionem propositam affirmatio
respondit Sanchez in opus. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 20.
num. 24. vbi sic ait. Familiares, vel familiares familiarium
Episcopi, qui expensis Episcopi aluntur, dicuntur
familiares Episcopi, & fruuntur priuilegio dicti
cap. 9. Tridenti, pro hac sententia est Mandosius
reg. 3. Cancell. quæst. 16. vbi dicit, familiares familiarium
Cardinalium frui priuilegio familiarium Cat-
inalis, & adducit etiam Salicetum, Oldradum, &
Henriquez.

2. Notandum est etiam hic obiter contra Pe-
trum de Ledesma in summa 10. 2. de sacrament. Ordin.
c. 5. post. 9. conclus. quod si Episcopus conferat beneficium
in ea diocesi, potest statim suum ordinare
familiarem, non expectato triennio, quia tunc non
ordinat prætextus familiaritatis, sed quia ratione
beneficij fortuitus domicilium in ea diocesi, sicut si
daret beneficium cuicunque extraneo, posset illum
statim ordinare, quia acquirit ibi domicilium, iuxta
cap. 3. de temp. ordin. in 6. Ita Sanchez vbi sapientia num.
25. consultus cum Henriquez, quorum doctrinam
ego altero etiam procedere, ut patet in famulo fa-
miliaris Episcopi.

RESOL. LXVII.

An Episcopus, si confert beneficium familiari in sua
Diocesi, possit illud ordinare, non expectato triennio?
Ex part. 8. tr. 2. Ref. 37.

§. 1. Negatiu[m] responderet Ledesma in sum. tom. 1.
de sacr. Ordin. c. 5. post. 9. concl. sed nomina-
tim contra illum, contrarium sententiam tenet Auer-
fa de sacr. Ordin. quæst. scilicet 6. siquidem absque omni
titulo familiaritatis potest Episcopus ordinare
quemcumque habentem beneficium in sua Diocesi
ex hac soli subiectione beneficij, ut dictum est. Et ita
etiam hanc sententiam contra Ledesm. tenet Sanchez
in opus. tom. 2. lib. 7. c. 1. dub. 20. n. 25. vbi sic ait. Secun-
dò nota circa eundem casum, quod si Episcopus con-
ferat beneficium in ea Diocesi, potest statim ipsum
ordinare familiarem, non expectato triennio. Ratio,
quia tunc non ordinat prætextus familiaritatis, sed
quia ratione beneficij fortuitus domicilium in ea
Diocesi. Sicut si daret beneficium cuicunque extra-
neo, posset illum statim ordinare: quia acquirit ibi
domicilium iuxta c. 3. de temp. ordin. in 6. sic Doctor
Henriquez à me consulit. Ita Sanchez.

3. Sed hic se offert curiosa dubitatio; quia
Concilium, ut visum est determinat, posse Episco-
pum ordinare suum familiarem triennalem, modò
ei conferat beneficium; si Episcopus confert benefi-
cium alicui, constat, quod ratione illius beneficii sit
ei subditus, & sic intu tu illius potest eum ordinare,
ut patet superius in verb. dimissoria, §. 1. ergo nihil
prodicit ei familiaritas triennalis cum absque ea pos-
sit eum ordinare ratione beneficii sibi collati?

4. Respondeatur primò, quod quando Episcopus
vellet ordinare suum familiarem triennalem abso-
lute, & simpliciter, id est, quia non habet animum
residendi in posterum in loco Episcopi domini sui:
tunc Episcopus non potest eum ordinare ratione so-
lius familiaritatis triennalis: sed tenetur ei conferre
beneficium propter adimplitionem sacr. Concil.
Trid. sess. 21. cap. 22. de reformat. & Bullam Pij V. in
accepto Ordine sine titulo, postea cogatur cum de-
core Ordinis mendicare, ad evitandas penas cap.
Episcopi, cap. tuis, de prob.

4. Respondeatur secundò, si vero Episcopus con-
ferret alicui suo familiari beneficium aliquod, vel
Curatum, vel Canonicatum, vel simplex sufficiens
ad viatum, excedens fortassis summan ducatorum
quadraginta, vel quinquaginta certò, & permane-
rit cum eo spatio vinis mensis, & habet animum il-
lic residendi in futurum, potest eum ordinare ratio-
ne beneficii collati, quia si hoc licet vnicuique, etiam
suo familiari, qui saltu ei seruit per mensem,
propterea verb. dimissoria, §. quinque, & tunc non est
opus familiaritatis triennali, Nauarr. consil. 2. de tem-
por. ord. & consil. 26. & quod hoc verum sit, perpende
verba sacri Concilij, ut bene notat Nauarr. consil. 11.
loci citato, num. 2. quod Episcopus non potest nec
primam Tonsuram conferre suo familiari triennali,
nisi prius conferat ei beneficium; sed clarum est,
tam per sacrum Concilium, quam per Bullam Pij V.
quod beneficium non est necessarium Clerico, nisi
quando vult ascendere ad sacrum Ordinem.

5. Respondeatur tertio, si confert ei aliquod be-
neficium simplex parui momenti, etiam vigintiquin-
que ducatorum, vel beneficium temporarium ut puta
seruit quædam Ecclesiæ, vel quædam Missas cele-
brandas, non excedentes prædictam summam: tunc
non potest eum ordinare ratione illius beneficii, tam
quia debet sufficiens, pro ut dictum est in verb. dimis-
soria.

Sup. hoc in
Ref. præteri-
ta. §. vlt. in
principio.

Sup. hoc in
Ref. præteri-
ta. §. vlt. ad
medium, &
in aliis eius
vlt. not.

sorie, de patrimonio; tum quia Rebuss. in tit. de Clericis & qui, & à quo creent. n. 21. quia beneficium temporum parui momenti, non parit domicilium, ut idem ait loco citato, & idem in declar. nou. pron. n. 21. de prestim. Et hæc omnia docet Zerola in praxi p. 2. verb. Ordo, q. 5. Sed nos omnia mihi placent, licet videatur approbare Cenedo in qq. Can. q. 18. num. 31.

RESOL. LXVIII.

An Episcopus debet statim conferre beneficium suo triennali familiari, ut possit illud ordinare? Et quid intelligitur per verbum statim, an intelligatur, cum primum vacauerit? Ex part. 8. tr. 2. Rel. fol. 33.

§. 1. **A**D hoc dubium sic responderet Matchinus de sacrum. Ordin. tract. 1. part. 5. cap. 9. num. 1. & seqq. Tertiò, intelligi deberet haec facultas cum ostere conferendi statim ordinatio congraum beneficium. Sed quid intelligatur per verbum statim, non leuis est disensio: siquidem Gabriel Vasquez 3. part. tom. 3. diff. 243. num. 49 verbum statim, interpretatur quamprimum; id est, quamprimum beneficium aliquod vacauerit, tenet Episcopum illud illi conferre; & interim commensalem habere, ne mendicare cogatur. Sed haec expositio est nimis ampla, & voluntaria: nam facta Congregatio declarauit, fuisse contra hanc Tridentini formam, quandam beneficij collationem triennali familiari factam intra annum, etiam in mense vndecimo à die ordinacionis: sic testantur Flaminius Partius de resignat. beneficiorum, lib. 4. quæf. 2. num. 92. Nicolaus Garcia de beneficiis, part. 2. cap. 5. num. 85. Similiter aliam factam post sex menses, fuisse contra eandem formam Tridentini, fuit resolutum in Curia Archiepiscopali Neapolitana, teste Riccio decif. 30. Molfesio in summa. tract. 2. cap. 2. num. 9. 8 idem fuisse resolutum à sacra Congregatione, referunt Zerola in praxi Episcopali, part. 1. §. Dimissoria, & part. 2. verb. Ordo, vers. quinto dubitatur. Flaminius vbi supra Rota Romana dicens. part. 1. decif. 731. eadem Rota decif. 222. Recentiores apud Farinac. qui testantur eiusmodi Episcopum incidisse in penas ordinantis non luos. Quare verbum statim, non excedere decem dies, tradunt Alexander, Romanus, Cacheranus, Riccius, quos referunt, & sequitur Molfesius vbi supra. Hucusque Matchinus.

2. Non deseram tamen adnotare sententiam sapientissimi Vasquez, negariam docere etiam post illum Gaspar. Hurtadum de sacram. Ordinis, diff. 17. vbi sic ait: Conceditur tamen in Tridentino. sess. 23. cap. 9. Episcopo, ut possit ordinare familiare suum, quamus non subditum, qui cum ipso facerit per triennium commoratus, cum onere concedendi illi beneficium quamprimum vacet, quod intelligitur, quamus nullum habeat patrimonium, & quamus nullius Ecclesiæ vrgeat necessitas Clericorum.

3. Et Iohannes Praepositus in 3. part. de sacram. Ordinis, quæf. unica, dub. 14. num. 142. adiurit id quod dicitur in Concilio Tridentino de beneficio statim conferendo, intelligi, cum primum vacauerit. Et hanc sententiam tenet etiam Tannerus tom. 4. diff. 7. quæf. 3. dub. 2. num. 38. sic assertens: Potest Episcopus ordinarius, non autem titularis, suum per triennium commensalem, aut famulum, quamus non subditum, initiare Tonsura, vel etiam sacrif. si quæ primum ei vacans beneficium parat conferre.

4. Sed ego puto non esse recedendum ab affirmativa sententia, quam nominatum contra Vasquez

tenet etiam Averla de sacr. Ordin. q. 3. sed. 6. maxime stâte declaratione Cardinalium emanata die 22. Maij 1586. vt refert Parisius, & Garcia vbi supra.

RESOL. LXIX.

An Episcopus possit suo familiari triennali dimissio concedere? Ex part. 8. tr. 2. Rel. 36.

§. 1. **R**espondeo affirmatiōe cum Praepositū in 3. part. de sacramento Ordinis, quæf. volta. 14. dub. 14. num. 142. Alzedo in praxi Episcop. part. 2. cap. 9. num. 39. Morchino de sacramento Ordinis, rel. 1. part. 5. cap. 9. num. 10. & aliis assertoribus facultatem ordinandi familiare triennalem, collato statim beneficio extendit etiam ad concessionem dimissiorum, quibus ab alieno Episcopo possit Ordinem cipere.

RESOL. LXX.

An Episcopus possit dispensare in interstitiis, quando ordinat familiarem suum? Ex part. 3. tr. 2. Rel. 189. alias 190.

§. 1. **N**egatiuam sententiam tenent Villalobos in Summa tom. 1. tract. 1. 1. difficult. 9. num. 10. Ledesma in summa. tom. 1. de sacram. Ordinis, cap. 3. art. clu. 5. qui citat Nauarrum lib. 1. cons. 13. de tempore, quia id, quod concedit in tali calu Concilium Tridentinum Episcopis, est privilegium. Ergo non est intelligendum de illis rebus, de quibus non loquuntur. 2. Sed ego contrariam sententiam teno: cum Io. de la Cruz in direct. conf. part. 2. de sacram. Ordinis, dub. 43. concil. 2. vbi sic ait. Episcopus potest ordinare familiare suum alienæ diccessus, si per teatrum sit commoratus, & ei der beneficium; ita in Concilio Tridentino. sess. 23. cap. 9. Imd. & cum illo potest in interstitiis dispensare in casibus dicti Concilii cap. 11. & 13. Ita Congregatio Cardinalium. Hoc iudicavit Doctor. Et hanc opinionem probabilem putat esse etiam ipsam Ledesma vbi supra, sic asserta. [En lo que toca a los intersticios, no me parece muy improbable, que el Obispo a quien tiene le pueda dispensar.] Vnde Episcopi possunt tunc opinionem affirmatiuam in proxim deducere. Et ratio est, quia eo ipso quod Concilium dat Episcopis potestate concurrentibus illis conditionibus familiares suos ordinandi, & consequenter concedit illis necessaria ad talem ordinationem faciendam, ut dispensatio in interstitiis.

RESOL. LXXI.

An Episcopus possit cum suo familiari triennali dispensare in interstitiis? Et quid etiam super illegitimitate ad minores Ordines? Ex part. 8. tr. 2. Rel. 35.

§. 1. **A**ffirmatiue respodet Zambellus in Report. Amor. verb. ordo, num. 16. & Molfesius in summa tom. 1. tract. 2. cap. 2. num. 9. vbi adducit declarationem factæ Congregationis Concilij sub die 22. Maij. 1594. & de dicta declaratione teneret etiam Io. de la Cruz, quem ego adduxi in part. 3. tract. 4. cap. fol. 190. adhædere huius sententia.

2. Sed postea inueni aliam declarationem. Congregationis contrariam; vnde huic polliciori Novum standum

standum esse puto, quam adducit Garcia de *beneficiis*, tom. 1. part. 2. cap. 5. num. 86. vbi sic ait. Non tamen potest Episcopus dispensare cum suo familiari triennali, alias non subdito super illegitimitate, etiam ad minores Ordines, Nauarros *conf.* 13. de temporibus *ordinationis*. & Genuen. *dil. cap. 81. n. 3.* Man. Rodriguez, & P. Ledesma *sap.* nec super interstitiis, Nauar. *conf. 12.* eod. tit. & Genuen. ibi Mandos. & Ledesma pro Ecclesiæ sue utilitate, ut in sequenti declaratione S. Congregationis Congregatio censuit, & declarata, quod licet Episcopus possit ordinare familiarem suum triennalem, sibi alias non subiectum, & dare illi dimissorias ad ordinandum à quo cumque, dispensare tamen non potest super interstitiis, de quibus *cap. 13.* & *14.* nisi pro Ecclesiæ sue utilitate. Hucusque Garcia ex sacra Congregatione.

3. Et hanc sententiam docet etiam Cenedo, in *gg. Canon. quest. 38. num. 31.* Sanchez in *opus. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 27. nn. 3.* Zypaus in *Annal. sur. Pont. lib. 1. tit. de Ordin. num. 7.* Squillante de *privileg. Clerici. cap. 4. num. 244.* Marchinus de *sacram. Ordinis. tract. 1. part. 5. cap. 10. num. 11.* Marcellus Vulpes in *praxi fisci Eccl. cap. 7. num. 18.*

4. Non deferam tamen adnotare nouissimè affirmatiuam sententiam docere Escobar in *Theo. moral. tract. 7. ex am. 8. cap. 4. n. 75.* vbi sic ait. Ex vi Concilij Tridentini *eff. 23. cap. 9.* potest Episcopus non tantum ordinare suum familiarium alienæ Diocesis, qui per triennium cum ipso fuerit commoratus, quando ei beneficium confert; sed etiam idem potest quoad famulum familiaris, qui eius expensis alitur; uti Sanchez affirmit. Adiicio posse etiam cum eis in interstitiis dispensare. Ita ille. Sed quia Garcia adducit declarationem Cardinalium, quam ego suppono, ut dixi, est posteriorem: id est huic adhærendum esse puto; cum prior remanerit derogata per posteriorem, ex his, que nota Garcia de *benefic.* tom. 1. part. 3. cap. 4. num. 13. & Saravia de *ad iuncta. quest. 18. num. 20.* licet etiam aferunt dicendum esse de Rota decisionibus: nam si contrariae reperiantur, posterioribus standum est.

RESOL. LXXII.

An qui sit Italice non autem Latinè legere, possit ab Episcopo iniciari prima Tonsura, & quid, si nescirebatur? Ex part. 5. tr. 14. & Misc. 2. Ref. 27.

5.1. Q uoad primum negatiuè videtur respondendam, quia Paludanus in *4. dis. 24. q. 3.* num. 8. docet requiri legere Psalmos, & Rebus *tract. de pacifica possessione. num. 2. 14.* dicit illiteratum, qui modicas literas scit legere in vulgari.

2. At his non obstantibus puto contrarium sententiam tenendam esse, quia Concil. Trid. *eff. 23. cap. 12. de reform.* dicit. Non initietur prima Tonsura, qui nescit legere, & cum negativa illa non inclusa, in verbo, nescit, totam affirmatiuam destruar, & contrarium eius ponat iuxta glossam singularem in e. cum dilectus, de consuet. si aliquis scit legere saltem Italice, v. g. non potest dici nescire legere, seu nullo modo scire legere, quæ sunt æquipollentia. Et haec omnia docet Sanchez in *opus. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 46. num. 11.* cui ego addo Azorium *tom. 4. lib. 6. cap. 6. num. 2.* & Barbosam de potest. *Episcopi part. 2. alleg. 11. num. 5. in fine.*

3. Quoad secundum vero sufficere, quod characteres formate sciat, quamvis scribere perfectè nesciar, docet Sellius in *selct. Canon. cap. 5. n. 6.* vbi testatur ita declarasse sacram Congregationem

Episcoporum & Regularium sub die 13. Octobr. 1593.

RESOL. LXXIII.

An mutus, surdus, & cœcus possint ordinari?
Et quid, de surdaastro, qui difficulter audiit?
Et quid est dicendum de illis, qui impeditioris sunt lingua, aut blasphemus, ut Moses, aut balbi, ut Demosthenes, nisi forte notabilem difficultatem loquendi haberent?
Et quid est sentendum de carente visu oculi sinistri, qui dicitur oculus Canonis? Ex part. 5. tract. 6. Ref. 22.

§. 1. Dico primò quod surdus, & qui nullo modo dandis potest, iure Canonico irregularis est, & idem nec promouendus est, & promotus deinceps debet. Altera vero tantum ante surdus, item surdaster, difficulter audiens, non est irregularis, ex Maiol. lib. 1. de irregular. cap. 25. num. 1. & Alphonso Viualdo *tract. de irreg. n. 156.* Iacob. de Graff. lib. 4. cap. 27. n. 51. dummodo utramque habeat aures.

2. Dico secundò, quod qui mutus est, & lingua caret, quique lingue visum perdidit, aut non potest se explicare, irregularis est, ne promoueri possit, & propter impossibilitatem perdit Ordinis executionem; ex S. Th. 5. part. quest. 82. art. 10. ad 3. Sot. 4. dis. 13. art. fin. ad 3. Tab. ver. corpore vivi. num. 2. §. Primo, in fine, & Maiol. lib. 1. de irreg. cap. 26. Alphonso Viualdo. *tract. de irreg. n. 162.* & Iacob. de Graff. lib. 4. cap. 27. num. 50. & Henriquez lib. 14. c. 8. §. 2. Qui vero impeditioris sunt lingua, aut blasphemus, ut Moses, & balbi, ut Demosthenes, qui calculis sub lingua politis R. litteram postea didicit, non sunt irregulares. Maiol. num. 3. Iacob. de Graff. lib. 4. cap. 27. num. 50. nisi forte notabilem difficultatem in loquendo haberent, & haec omnia docet etiam Sayrus de *censuris. lib. 6. cap. 8. num. 17.* & 21. & Hugolinus de *irregularitatibus. cap. 46. num. 3.* & 4.

3. Dico tertio, quod qui caret uno oculo, est irregularis. Ita Sylvestris *sap. quest. 6.* P. Henriquez *num. 2.* & probatur ex cap. si Euangelica, 50. dis. at vero si habeat vtrumque oculum integrum, quamvis caret visu extri, non est irregularis. Sed quid si caret visu sinistro, qui dicitur oculus Canonis? Respondeatur, si ita videat dextro, ut sine indecora conversatione facie ad populum possit legere Canonem, ad quod etiam iuvabit Misericordia adaptatio, non est irregularis, alias erit, & ita docet Aula de cens. part. 7. dis. 3. dub. 1.

RESOL. LXXIV.

Ex quadam buina Regni ciuitate, relata hac quæstio mibi fuit: Posset haec quidam Religiosus surdaastro ad sacros Ordines promouerii? Ex part. 2. tr. 17. & Misc. 3. Ref. 20.

§. 1. P aulus Comitol. in suis resp. mor. lib. 6. 935. negatiuè responderet, & multis rationibus conatur haec suam confirmare sententiam, sed principia hoc argumento. Gelasius Papa ad Clericorum munera eos promoueri vetat, qui sunt vitiat corpori. Verum surdaastro est vitiatus corpore. Ergo ad munera Clericorum promoueri non potest. Minor ad hunc modum probatur. Is est vitiatus corpore, qui corporis vitio aliquo laborat. Verum surdaastro corporis vitio laborat, estenim surdastritas vitium auditus.

Sup. hoc
doctrina Ref.
sol. præterite
ad lin. 41
eius §. 1.

ius, seu autium, & quilibet surdaster auditu est vi-

tatus. Ergo est corpore vitatus.

2. At ipse DD. volumina volvens contrariam sententiam communiorum inueni, quam sequuntur hi omnes, *Sayris de censuris lib. 6. cap. 8. num. 17. 30-*
nacina de censuris, disp. 7. quaff. 2. punct. 1. num. 7. &
ex ipsa Comitoli familia, Reginaldus tom. 2. lib. 30.
trat. 2. cap. 5. fed. 2. num. 50. cum Maiolo de irregul.
lib. 1. cap. 26. num. 1. & Iacobus de Graffis dec. an-
lib. 4. cap. 27. num. 51. qui afferunt, surdaster, cum
quis est, seu cum vel difficile audit, vel altera aure
tantum surdus est, nullo iure prohibetur ad sacros
Ordines promovere.

3. Ad argumentum vero Comitoli potest quis respondere, non omne vitium corporis adducere irregularitatem, sed tantum illud, quod adducit nimirum deformitatem apparentem, quam non habet surdaster, & qui altera autem surdus est. Salua semper, &c.

RESOL. LXXV.

Verum Religiosus, qui parum intelligit linguam lati-
nam fit ad sacros Ordines, & preferim ad Sacerdoti-
tum admittenda?

Idem est dicendum de Cantoribus, Canonicis, & Pre-
bendatis Ecclesiæ Cathedralis?

Et notatur, quod examen de scientia, & doctrina Re-
gularium ad recipiendos Ordines debet fieri ab Episcopo?

Sed aduerterit, quod Episcopi hac in resuam exone-
rant conscientiam cum conscientia Prelatorum ipsorum
commendatis literis plenam, atque omnimo-
dum fidem adhibendo? Ex part. 2. tr. 16. & Milc. 2.
Resol. 29. alias 31.

*Sup. hoc in §. 1. V*identur respondendum negatiæ ex Con-

Ref. seq. &
in Refol. 1.
post seq. §. 2.

Sacram. disp. 8. quaff. unica, punct. 5. v. 16. & Riccius
in praxi, tom. 1. refol. 269. v. 3. vbi etiam ad suscipien-
dos ordines minores requiritur, ut ordinantis in-
telligat linguam Latinam, & ideo talis Religiosus
ex defectu scientie videtur irregularis, ut communi-
niter docent DD. quidquid in contrarium afferat
Henriquez lib. 10. cap. 16. num. 2. & in glossa littera
Q. & lib. 14. ap. 8. num. 11. & in glossa litt. B, quem
potest sequitur Garsias de beneficiis, tom. 2. part. 7.
cap. 7. num. 19. putantes defectum scientie prohibe-
re susceptionem ordinum, sed non facete irregulari-
tatem.

2. At his minimè obstantibus, non defunt do-
ctissimi viri, qui afferunt posse Episcopos sine ullo
scrupulo ordinare Regularem ordine Presbyteratus,
qui bene legit, & cantat, quamvis sit minus litteratus,
si enim in aliorum societate, & pro officiis re-
ligionis videtur idoneus minister. Et ita docet Portel
in dubiis Regul. ver. Ordines sacri, num. 6. & Hen-
riquez lib. 10. cap. 16. num. 2. & Villalobos in summa,
tom. 1. trat. 21. dub. 34. num. 5. vbi sic afferit. [Quan-
to a los Religiosos es cosa muy cierta, qua no han
menester tanta scientia para ordenarse, como los
Clerigos seglares, que por vivir en comunidad se
suple mucha, y en haciendo el defecto se lo repre-
henden. Y ansi digo, que para que se ordene un
Religioso basta, que entienda lo que son los Sacra-
mentos, y en especial el del altar, su forma, su mate-
ria, y quien es su ministro, y que sepa bien leer, y
pronunciarel Latin, aunque sepa muy poco del, en
especial sabiendo cantar. Y ansi no tienen que es-
crupular en esto los Señores Obispos, y no obsta
contra esto el Concilio Tridentino, porque vemos

en vlo entre los hombres doctos, y de buena con-
sciencia lo que queda dicho, y aun respecto de los
seglares no se pide comunmente, que los que se
ordenan de Misa, sean balañtes para enfiar al
pueblo. Y ansi pues esta recibido entre hombres
tan doctos, y graues desta forma, y el negocio de
derecho positivo, muy bastante es para quitar el
escrupulo, mayormente, que el Concilio no habla
con palabras muy apretadas: lo mismo se podria
dizer de los Cantores, Canonigos, Racioneros de la
Iglesias Cathedrales, siendo hombres virtuosos, por
que corre en ellos la misma razon, y lo veo en præ-
ctica.] Hac Villalobos, quæ quidem sunt multas i
Dominis Examinatoribus adnotanda, quia valde
practicabiliæ.

3. Sed non reticeam contrariam sententiam in
terminis docuisse Petrum Leedesmam in fam. tom. 1.
trat. de sacram. Ordinis, cap. 7. concil. fol. mibi 42. v-
bi iit air. [No me patece, que es licito, que el Obis-
po ordene de ordenes mayores el Religioso, que les
bien, y canta, aunque no sepa tanto lo que toca al
Latin, y en lo que toca a los demás. Esto digo con
algunos modernos Theologos, que enfin ve-
dad. Porque el Concilio Tridentino pose grande
rigor en lo que toca a la scientia, y sabere particu-
larmente en lo que toca el entender Latin, y ansi
no me patece licito. Tambien porque teniendo
tan corta scientia, y tan limitado fisco, no
puede en ninguna manera ministrer bien y deuota-
mente en sus ordenes, luego no es licito ordenar el
tal religioso, no es bien, que sepa menos, que los
demas, antes es razon, que sepa mas, pues debe minis-
trar mejor en sus proprios ordenes, que los demás.
Ita ille.

4. Sed prima sententia est satis probabilis, cu-
ta in præ. Notandum est tamen, quod examen de
scientia & doctrina Regularium deber fieri ab Episcopo,
ut contra aliquos recentiores nota Vizquiza
in 3. part. tom. 5. disp. 246. cap. 6. num. 5. & alij. & pa-
tit ex Concilio Tridentino seq. 3. de regi. cap. 1.
sed obseruar Miranda in man. Prælat. tom. 1. cap. 19. De
dict. 1. quod deuoti, atque prudentes Episcopi hac in præ-
re suam exonerant conscientiam cum conscientia
Prelatorum, iporum commendatis litteris 16. & 17. & 18.
nam atque omnimodo fidem adhibendo. Unde
et Villalobos in sum. tom. 1. trat. 1. dub. 14. vbi sic afferit.
[Los Obispos tienen derecho para examinar val-
los Religiosos, que han de ordenar, como consta en
el Concilio Tridentino. Mas bien podian pillar los
Obispos con el examen de los Prelados, con el exa-
mén de los Prelados, teniendo dello el buen concepto
quanto a esto, que como los cometen a un Examina-
dor, tambien los pueden cometer a un Prelado.] Et
ita etiam docet Portel, in addit. ad dubia Regul.
ver. Ordines sacri, n. 1.

RESOL. LXXVI.

An Regulares non bene linguam Latinam calles-
sent possunt ab Episcopis ordinari? Ex part. 3. trat. 1.
Refol. 86.

§. 1. *V*identur respondendum negatiæ, nam Con-

cil. Trid. seq. 23. de reform. cap. 11. genera-

ter requirit in ordinandis scientiam salem lingue

Latina.

2. Sed ego alibi cum Villalobos contrarium

docui, & nunc iterum doceo cum Tambruno

de iure Abbat. tom. 2. disp. 1. quaff. 21. num. 5. Hieronymo

Rodríguez in compen. 99. Regul. refol. 106. num. 22. & Leonio X.

& Peirino in priu. Minim. 1. seqq. 2. & 6. Leonio X.

§. 13. n. 25. quia in Regularibus non requiritur tanta litterarum peritia, quanta in Clericis secularibus. Nam Religio, regulariter loquendo, non ordinantur ad curam animatum habendam sicut Clerici. Vnde pater responsio ad authoritatem Concilij. Adde, ut obseruat Peyrinus, quod Concilium id relinquere Episcoporum arbitrio, ait enim; Minores Ordines iis saltu, qui lingua Latinam interpellant per temporum interstitia, nisi aliud Episcopo magis expedire videretur, conferantur: arbitrium enim illud Episcopi non solum est super interstitia, ita ut non seruatis, si Ecclesie utilitas postulet, possit Ordines conferre; sed etiam super Grammaticam, ita ut non scipienti Grammaticam, si alsoquin bona indolis sit, & dolicis, vel possit optimè inferire ministerio, ad quod ordinatur, sine Grammatica possit Ordines quoque conferte. Neque enim ex verbis Concilij colligi potest ratio, quare arbitrio Episcopi relinquatur portus dispensatio super interstitia, quam super Grammaticam, cum verbum, conferantur, sub quo stant illa duo post arbitrium, collocetur. Ita Peyrinus ubi supra, qui citat Menochium lib. 2. de arbitrio cap. 425. num. 58. que omnia sum valde notanda à Dominis examinatoribus Episcoporum.

R E S O L . L X X V I I .

De irregularitate ex ignorantia.

Et an regulares non multum literati sint ordinandi? Et an sufficiat, quod constet Dominis Episcopis per literas testimoniales suorum Praelatorum Religiosos ordinandos esse examinatos, & sufficienter litteris instructos ad suscipiendos Ordines? Ex p. 4. tract. 2. Resol. 74.

§. 1. C_{on}statum est quod ex ignorantia oritur irregularitas: unde constat in can. illiteratos, diff. 3. & in cap. cum in cunctis de elect. & ex cap. ult. de temp. ordin. in 6. illiteratos non posse ordinari, & consequenter semel ordinatus quanvis bona fide, non posse Ordines exercere; qua autem scientia ad quemlibet Ordinem perquiratur, tradit Concilium Tridentinum s_ess. 23. cap. 4. 13. & 14. de refor.

2. Sed difficultas est circa Regulares. Dico igitur cum Hieronymo Rodriguez, in compend. quæst. regul. resol. 52. n. 22. quod cum Religiosis non multum literatis possunt Episcopi dispensare ut ad Ordines sacros promoueantur, quia in illis non requiritur tanta scientia, quanta in Clericis secularibus, eo quod ad curam animatum non ordinantur, & ex contnuo coniunctu, & communicatione cum doctissimis Religione semper manet spes diffendi, idque colligitur ex cap. nullus de temp. ordin. in 6. vbi illiteratos tonsurari prohibetur, nisi Religionem intrerit. Vnde sufficit quod constet praeditis Domini Episcopis per literas testimoniales suorum Praelatorum Religiosos ordinandos esse examinatos, & sufficientes literis instructos ad suscipiendos Ordines, nec hoc est contra Concil. Trid. in decreto examine ordinandorum, nec contra aliud decretum de sufficiencia ordinandorum in Presbyteros ad docendum populum; & cur magis credere debet Episcopus seculari examinatori, quam Praelato Regulari testificandi de scientia & sufficientia ordinandi. Ita Rodriguez, & ego ipse alibi in part. 2. tract. 16. resol. 29. vbi citantur Villalobos, Henriquez & Portell, & hanc sententiam, me citato, tenet etiam nouissimum Peyrinus tract. 2. de Relig. Prael. quæst. 3. cap. 7. num. 20. vbi citat plures alios Doctores assertentes, quod licet Episcopis initiare etiam sacerdotio Regulari, qui bene legit & can-

tat, quanvis minus sic literatus. Vide etiam Alognum Barolam in aphorism. lit. R. ver. Regulares ad Ordines, hanc etiam opinionem tenentem. Et ideo illam sine ullo metu & scrupulo possunt domini Episcopi in praxim deducere.

R E S O L . L X X V I I I .

An privilegium quorundam Abbatum conferendi Ordines minores daret adhuc, non obstante Concilio Tridentino s_ess. 25. c. 10. de Reformatione? Et noscitur supradictos Abbates posse his subditis secularibus dare literas dimissorias ad Ordines, neque hoc privilegium derogare Concilium Tridentinum. Ex par. 4. tra. 4. & Misc. Resol. 147.

§. 1. N_{on} legati responderet Henriquez lib. 14. cap. 18. num. 2. & in glossa lit. P. qui hoc claram videtur determinate Concil. Trident. vbi supra. Et ita hanc sententiam docet etiam Gauantus in encbr. Epist. ver. Abbas. num. 3. vbi sic ait. Abbas non potest conferre Ordines minores, neque primam tonsuram non sibi subditis ex Concil. Trident. Ita illi, & nouissimum Mauritius Alzedo in praxi Epis. scop. part. 2. cap. 5. num. 78.

Vt enim nouissimum Thom. Sanchez in opus. 10. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 18. num. 20. affirmativa sententiam putat probabilem, & ideo docet priuilegium concessum Abbatibus non renocare Concilium Tridentinum, quia hoc priuilegium est concessum à VII. Synodo generali cap. 14. & habetur in cap. quoniam, diffinit. 69. at revocatione decretorum Concilii sufficiens non censetur, nisi in specie fiat eorum derogatio his verbis, non obstante aliqua legge, vel constitutione etiam in Concilio Generali statuta, vt colligitur ex cap. ex parte, & cap. ultim. de capitulo monach. cap. eam te, ac etat. & qualitate cap. nonnulli, de script. Alexander conf. 187. lib. 1. Iacobinus tract. de Conciliis, lib. 3. art. 18. & per hoc dicit Nautarius in s_mm. cap. 27. num. 265. priuilegium concessum Religiosis in Clem. andam, de sepol. quia est Concilij generalis, quod seculi. si sine iusta causa repellant ab Episcopo, consentantur approbati, non derogari per Concilium Tridentinum. s_ess. 23. capit. 15. decernens non posse Regulares audire confessiones, nisi sint approbati ab Episcopo, quia Tridentinum ibi dicit, non obstantibus quibuscumque priuilegiis, & non dicit expresse, non obstante decreto Concilij generalis. Cum ergo in nostro casu Tridentinum vbi supra tantum dicat, non obstante quocumque priuilegio, nec dicat, non obstante decreto Concilij generalis, non censetur revocatione tale priuilegium Abbaribus concessum in VII. Synodo generali. Item, quia priuilegium hoc Abbatibus concessum, est interiorum in corpore iuris, cap. cum contingat, de etat. & qualitat. capit. Abbatibus, de priuileg. in 6. at in generali priuilegiorum revocatione, qualis est, que sit in dicto loco Tridentini, non comprehenditur priuilegium interiorum in corpore iuris. Ergo non censetur revocatione hoc priuilegium, & ita ego hoc tempore vidi titulu de prima tonsura Abbatis Benedictini, qui ordinavit lecularem plenè sibi subditam cum Notarii testimonio, quod sic solet facere. Hac omnia Sanchez, satis quidem probabilitet, si non oblatet declaratio Cardinalium in contrarium quam adducit Quarata in ver. ordo. Sed Lectio circa presentem questionem non definat vide re Gratianum in discepto forens. 102. cap. 112 per tom.

Sup. hoc in
Ref. seq.
ibid in §. Ve-
rum & leg-
etiam Rel-
eius not.

Tom. II.

Cc &

Quod hoc
inf. in Res.
§3. lege eius
doctrinam
quamvis ibi
etiam tenet Tambutinus de iure Abbat. tom. 2. diff. 2.
gloss. 7. num. 1.

& Flores de Mena in qq. var. lib. 2. q. 14. per totam.
5. Nota etiam quod Sanchez ubi supra dub. 21.
num. 6. contra enriquez, Rodriguez, & alios docet
supradictos Abbes posse suis subditis secularibus
date litteras dimissorias ad Ordines, neque hoc pri-
uilegium derogare Concilium Tridentinum, & ita
etiam tenet Tambutinus de iure Abbat. tom. 2. diff. 2.
gloss. 7. num. 1.

RESOL. LXXIX.

Quidam Abbas Benedictinus contulit Ordines minores
quibusdam non sibi subditu, qui posse alios Ordines
suscepunt, & in illis ministraverunt: quaritur quid
in hac re statendum?
Et an dicti Ordines sint saltē iterandi sub condi-
tione?
Et queritur, an predicti Abbes possint conferre Or-
dines tam secularibus, quam Regularibus, qui spe-
ciales litteras dimissorias a suis Superioribus habue-
runt?
Et an se aliquis subditu secularis ordinaretur a supra-
dictis Abbatis, valeat quidem ordinatio, & sit
tantum illicita, non autem invalida?
Et adiudicatur, quod priuilegium clausum in corpore
iuris in generali derogatione nunquam censetur compre-
hendendi. Ex p. 5. tr. 13. & Misc. 1. Res. 93.

§. 1. Crea præsentem questionem satis quidem
Carduan more meo breuiter, & resolutoriè
videndum est priuilegio, an potuerit dictus Abbas con-
ferre dictos Ordines. Secundò, an saltē sint iteran-
di sub conditione.

Quod hoc
in tom. 5. tr.
3. lego do-
cet in Res.
27. & signa-
ter sup. hoc
vide hic Res.
præteritam,
& concluder-
et, & defini-
tiu. In duas
bus Res. seq.

minime conferre potuisse supradictos Ordines, do-
cere plures Doctores, alientes Concilium Tridentinum
sess. 23. cap. 10. reuocare priuilegium Abbatis
concessendi Ordines minores, nisi ordi-
nandi sint Regulares eorum subditi. Ita docet in
specie contra Abbes Benedictinos Ioannes de la
Cruz de statu Relig. cap. 8. lib. 2. dub. 1. Cœlestinus in
compend. Theolog. moral. træct. 8. cap. 4. gloss. 2. Emanuel
Sa verb. Ordo. num. 16. Portel. in dub. regular. verb.
Abbas. num. 2. vbi sic ait; Abbas Benedictinus con-
fert Ordines minores suis subditis, cap. quoniam,
diffinit. 69. & Iulius II. Bulle 25. & hoc non reuo-
catur in Concilio Tridentino pro suis subditis, sed
pro aliis. Sic ille. Hanc etiam sententiam docet Barbola
de poefœ Episcop. part. 2. allegat. 3. n. 11. & in
Collectan. Doct. tom. 3. in 6. Decretal. lib. 5. tit. 7. cap. 1.
num. 5. Miranda in Manual. Pralat. tom. 1. gloss. 3. 8.
art. 9. conclus. 2. Rubeus in aphorism. Episcop. verb.
Abbas. num. 13. Puteanus in 3. part. D. Thom. gloss.
onic. de sacram. Ordin. dub. 7. conclus. 2. Zapeus in iure
Pontificio. tit. de maiorit. & obedient. num. 4. Antonius
de Marinis quot. resol. cap. 1. num. 34. Gratianus in dis-
ceptat. tom. 4. cap. 79. 1. num. 7. Campanili in diuers. iur.
can. nbr. 6. cap. 2. ante num. 7. Henriquez lib. 14. cap.
18. n. 2. Emanuel Rodriguez in questionum regular.
tom. 1. q. 18. art. 1. Fuscus de visit. lib. 2. cap. 15. n. 93.
Hieronymus Rodriguez in compend. qq. regul. resol. 1.
num. 22. Nouarius opuscul. de iure novo Pontifici. conclus.
103. num. 6. Riccius in præx. tom. 4. resol. 25. 7. Homo-
bonus in consol. tom. 1. part. 5. resol. 194. Germonius de
sacra immun. lib. 3. cap. 9. num. 37. Megalius in prompt.
verb. Abbas. num. 17. Gafpar Hurradus de Sacrament.
træct. de Ordine. difficult. 18. Filliucius tom. 1. træct. 9.
cap. 5. num. 96. Bartholomæus Ledesma de sacramenti.
Ordinis. dub. 11. Ioannes Baptista de Fabris de sacra-
veneri Ordin. in communi. cap. 7. gloss. 2. Naldus in sum-
ma. verb. Abbas. num. 3. Laurentius de Peyrinis de

Pralat. regul. tom. 2. gloss. 3. cap. 7. num. 23. Lublinius
fur. verb. Abbas. num. 3. Piascius in præx. Episcop.
part. 1. cap. 1. art. 1. num. 7. Alzedus de presl. Episcop.
part. 1. art. 6. num. 78. Cataneus in summ. verb. Alva.
§. 2. Vera in ffccal. Paroch. tom. 2. cap. 14. §. 2. num. 51.
Chamerota de sacram. tract. 11. cap. 1. abd. 2. Valerus
in 3. part. tom. 4. diff. 243. cap. 5. num. 53. Reguidus
zone. 2. lib. 50. træct. 1. cap. 5. num. 25. Acugna in Dic-
tum Gratiani part. 1. diff. 95. cap. 1. num. 6. Graffini
decis. part. 1. lib. 3. cap. 5. num. 142. Tannerus tom. 4.
diff. 7. 9. 3. dub. 2. n. 27. Martinus in Theolog. n. 4.
sacram. Ordin. q. 4. concil. 1. Binsfeld. in emerit. pars. 1.
cap. 16. §. 9. Funesis specul. moral. part. 2. cap. 10. 1. 11.
norius in compend. iur. can. lib. 1. tit. 11. n. 6. Villanus
in Decret. lib. 1. tit. 11. §. 3. n. 6. & Literatus in 3. part.
cap. 46. n. 4. Hi omnes afferunt ita posse Abbatis
ordinare nisi suos subditos regulares, & aliqui ipsi
addunt, magis explicando, neque alienos etiam com-
petentia Episcoporum, & ita in specie docet Seraphim. In 4.
nus part. 1. decif. 985. afferens ita sensisse Rotan &
Sellius in select. an. cap. 19. n. 8. testatur ita declarata
sacram Cardinalium Congregationem Episcoporum &
Regularium in vna Eugubina die; Nonnulli huius
1593. & in vna Compleni. die 27. Junij 1631.

3. Verū his non obstantibus continentur sc̄. 5. 1.
tentiam mordicus tenet Sanchez in prefal. tom. 10. in 1.
lib. 7. dub. 19. num. 20. & ratio est, qui dictum prius. posse
legium est insertum in corpore iuriis, ut patet. anotata
quoniam. diff. 69. & in cap. Abbes. de priuilegiis in & cap.
& cap. cum contingat, de estate & qualib. etat. Sed ipso
privilegium claufum in corpore iuriis in generali de-
rogatione, nunquam censetur comprehendendi, sed opus
est, vt de illo efficiatur expresa mentio, vt ego ip-
se ad satietatem cum 19. Doctoribus sati probant
in 3. part. træct. 2. resol. 1. quibus nunc addo Bellum mem.
Pontium de matrim. lib. 8. cap. 19. num. 16. Cultum mem.
Palaum tom. 1. træct. 3. diff. 4. purp. 21. 8. 4. num. 5.
Suaez de legib. lib. 8. c. 3. 8. n. 1. Salas diff. 17. f. 2. 14. num.
n. 7. 3. Portel. in dub. reg. verb. Priuileg. 5. 6. 6. 7. 7. 7.
Ergo in illa generali renocatione Concl. Tridentinum,
non obstantibus quibuscumque priuilegiis, &
dicendum est, non comprehendendi priuilegium, de quo
loquimur tanquam insertum in corpore iuriis. Deinde
de dictum priuilegium Abbatis fuit concessum in
Synodo VII. cap. 14. Sed decreta Concl. genera-
lis non censentur derogari nisi in specie sua con-
derogatio, vt ego ipse cursum tenui in 1. part. 1.
resol. 2. & latè probat cum 20. Doctoribus Hiero-
nimus Cenedo in ques. can. q. 1. num. 27. ergo in reno-
catione generali, de qua loquimur, non comprehen-
duntur dictum priuilegium, cum ibi non apponatur
specialis derogatio Concl. i. quo emanavit.

4. Sed aliqui afferunt non obstante dicta de-
rogatione Concilij Tridentini posse habere Abbes ha-
bentes ius deferendi baculum, & mitram, & po-
quam munus benedictionis suscepunt, Ordines
minores secularibus non suis subditis confer-
dammodo ipsius Episcopi confensus accedit, &
à dicto Episcopo quisque litteras dimissorias im-
petrari. Et ita declarata faciat Congregationem
testatur Quaranta, Bonacina, Capucinus, & Aetius, fin.
quo citat, & sequitur Tambutinus de iure Abbat. tom.
2. diff. 2. gloss. 7. num. 2. quibus ego addo Mol.
selius in sum. tom. 1. træct. 1. cap. 2. num. 18. Zonatus
in direct. Theol. part. 1. defac. Ordin. cap. 3. Alumin de
poefœ. Abbat. cap. 22. num. 18. Zetolan in præx.
Episcop. part. 1. verb. Abba. Kellisonium in 3. tom.
gloss. 3. art. 2. Venetum in exam. Episcop. lib. 3. cap.
12. Layman lib. 5. vñ. 9. cap. 9. num. 1. & 2. Leri-
nam Romæ impressum anno 1634. in quodam non
gular. cap. 18. num. 1. Gauantum Romæ impressum

anno 1631. in Enchirid. Episcop. verb. Abbas. n. 34. Tiberium in instru. Ordin. cap. 7. quæst. 48. Vgolinum de potestate Episcopi. cap. 26. §. 19. Grilenzoniūm 142. n. 52. Mercerum de Sacram. in 3. part. D. Thom. 9. §. 8. art. 1. Zecchium de Republ. Eccl. cap. 25. n. 4. Mosconium de maiestate militan. Ecclesia. lib. 1. cap. 9. Fornarium de Sacram. Ordin. cap. 5. §. 2. & nouissime Joannem præpositum Societatis Iesu in 3. part. D. Thom. quæst. vñscade Sacram. Ordin. dub. 13. n. 127. & quia codex rarus est, ponam ut extenūm eius verba, sic enim ait: Circa decretum Concilij notandum primò non prohibet prædictos Abbates conferre Tonsum, & minores Ordines secularibus sibi subditis, si accedat consensus Episcopi, cum quo etiam eiusdem Episcopi subditos possint Tonsum, & minoribus Ordinibus initiatæ, vt respondit Congregatio Cardinalium: requiritur vero vt vniuersitate, secularium habeat pro se dimissorias, & non tantum in genere, vt eadem Congregatio. Deinde non prohiberi quomodo possint primam Tonsum, & minores Ordines conferre alii Regularibus, qui speciales literas dimissorias à suis Superioribus habuerunt, vt eadem Congregatio. Itaque Abbas, vel alios, qui priuam Tonsum & minores Ordines potest conferre cum dimissoriis specialibus eius, qui potest dare, potest ordinare sibi non subditum, tam regularem, quam seculari, ubi notandum præter huiusmodi dimissorias opus esse consensu Episcopi loci, in quo Ordines sunt sufficiendi, vt Congregatio. Itaque licet respectu Regularium sibi subditorum non habeat opus contentum Episcopi loci, vt si eius Monasterio sit subditum Episcopo, tamen ius consensus est necessarius, vt alij ordinentur ex Congregationis decreto, quod videtur intelligendum, quando non confert Ordines in loco exemplo, quia vt in eo conferat, non videatur requiri consensus Episcopi, vt instructis sufficientibus dimissoriis conferre possit, cum in tali casu possit alienus Episcopus. Ordines conferre perente Superiore, & qui habent priuilegium, vt a quois Episcopo possint ordinari, possint in loco exempto ordinari a quolibet Episcopo, non requisito consensu Episcopi loci; & si petas vtrum, vt aliquis possit recipere minores Ordines ab Abbatte, sufficiat habere dimissorias, quibus sit potestas recipiendi minores Ordines a quilibet? Respondeo sufficere, quia per particulam illam generalē datur illi facultas recipiendi a quois valente Ordines minores conferre. Et hac omnia ad verbum docet Præpositus vbi supra, ex mente sacra Congregationis. Cui etiam adde Layman in questione canon. cap. 17. n. 219. Vnde apparet pro vtraque opinione adesse declaraciones Cardinalium sacra Congregationis. Itaque in hoc casu aliquis posset dicere id, quod in simili dixit sapiensissimus Petrus Hurtado de Mendoza Societatis Iesu in 2.2. D. Thomae de fide, spe, & charitate, vol. 1. dis. 8.4. scđt. 2. §. 25. vbi agens de quadam quæstione, pro qua hinc inde asserabantur declaraciones Cardinalium inter se pugnantes, vt in casu nostro, Respondit, inquam, Hurtadus, utramque sententiam probabilem esse & vtramque probatam Eminentissimis Cardinalibus, alteram quidem nonnullis, aliis alteram: etenim, vt ait Ouid.

Sapienter Deo fert Deus alter operem.

Ita Hurtadus.

5. Vel posset aliquis respondere (Pupulatorum enim illorum Patrum factum) Concilium venerari oportet? declaraciones supradictas inter se minimè pugnare, quia declaraciones pro prima sententia adductæ intelligenda sunt, si Abbates conferre vellent Ordines ea autoritate, quia antea poterant, nem-

Tom. II.

pe non solum suis Religiosis, sed etiam secularibus sibi tamquam Ordinario subditis absque consensu Episcopi loci, secus autem si Abbates hodie conferrent Ordines minores cum conditionibus apotitis in declarationibus Cardinalium pro secunda sententia relatis. Vnde appetat declaraciones supradictas non esse sibi contrarias, & ita esse intelligendas patet ex Præposito, Marcello, Vulpes in prædicta indicati, cap. 6. n. 8. & 10. Kelisonio, Layman, & aliis Doctribus vbi supra, citatis, qui postquam ex sacra Congregatione docuerint Concilium Tridentinum reuocare præiugium Abbatibus conferendi Ordines minores subditis etiam secularibus, postea subdunt. Ex eadem sacra Congregatione supradictos Abbates non obstante dicto Concilio posse conferre minores Ordines quibuscumque tam Regularibus, quam secularibus etiam non sibi subditis, si tamen ordinandi habeant dimissorias a proprio Episcopo, vel Prælatō, per quas signillatim, & in particuliari hanc licentiam præbeat, & consensum etiam Episcopi in illius loci, in quo sunt Ordines ministeriatur.

6. Vnde ex his pater etiam responso ad auctoritatem Rota, quam supra affer Seraphinus, ad

Sup. hoc in
Resolutio-
nibus nor-
pietatis.

quam etiam Tiberius de Israel. ordin. cap. 7. quæst. 48. cum Tamburino de iure Abbatum, tom. 2. d. diff. 2. quæst. 7. num. 4. responder loquitur Dominus Rota, quando Abbates vellet conferre Ordines minores sine consensu Episcopi Diocesanis, & ratio huius posterioris sententiae in favorem Abbatum est, quia Concilium Tridentinum, licet afferat non licere Abbatibus ordinare nisi suos subditos Regulares, non sequitur ex hoc, quod non possint ordinare alienos cum licentia suorum Episcoporum, vt patet ex cap. vlt de temp. ordinat. in 6. Nam textus ibi, vt patet, & obseruat glossa, loquitur etiam de Abbatibus, quod confirmatur, nam ante Concilium Abbatibus non licet ex cap. Abbes de priuileg. in 6. ordinare nisi suos subditos Regulares, & etiam (quod hodie non possunt per Concilium Tridentinum) subditos laicos, in quibus quasi Episcopalem iurisdictionem habebant, & tamen hoc non obstante ordinabant subditos alienos de licentia suorum Prælatorum, vt docet glossa in cap. quoniam. disputatione. 69. verb. Mo- nastrum, & ibi Turrcemara num. 9. & Lapis alleg. 1. 3. cum aliis communiter, ergo, &c. Et hec sunt placita Doctorum circa præsentem questionem. Quid ego sentiam, non proferam, sed eius finalem, & claram resolutionem ad oraculum sacra Congregationis remitto, ita vt in posterum amplius locus non sit Doctorum opinionibus adhucere.

7. Quo ad secundum dubium, an dicti ordines sint saltem reiterandi sub conditione ob probabilitatem sententiae aientis priuilegium supradictorum Abbatum esse, revocatum per Concilium Tridentinum, respondent aliqui negatiue. Et ita docet infra Theologus Societatis Iesu Jacobus Granatus de Sacram. in 3. part. D. Thomae controver. 9. tractat. 1. disput. 6. num. 2. vbi sic ait. Si sit opinio probabilis Ordinem vere sive suscepimus, & si etiam probabilis opposita sententia possit tunc sine dubio iterari Ordinem sub conditione, vt in generali diximus de omnibus Sacramentis tract. 1. de Sacram. in gener. disputatione. 4. Utrum autem teneatur quis illum Ordinem iterare, ibidem breviter explicuimus; si enim Ordo sit sacerdotalis, aut Episcopalis, teneatur sine dubio iterare, quia aliqui exponunt periculum non conferandi, non absoluendi penitentes, non ordinandi, cum probabile sit illum non habere potestatem Ordinis ad id requisitam, cum autem id cedat in maximum detinendum fidelium, teneatur ordinatus vitare huiusmodi incommodum, reci-

Sup. hoc ad
literam, su-
pra in Ref.
19. §. 1. pte-
totum, &c.

C. 1. pte-
totum.

Tractatus Quintus

304

piendo prædictum Ordinem, secundum certam do-
ctrinam, & non iuxta opiniones, in quibus potest
esse deceptio. Quod verò attinet ad reliquos Ordini-
nes inferiores non obligarem cum, qui iuxta op-
pinione probabilem eos receperit, ut illos iteraret,
etiam sub conditione. Moreor ad ita sentendum,
quia isti Ordines non sunt ita necessarij, ut per sacer-
dotalem potestatem suppleri non possint munera,
propter que instituta sunt, & præterea non habent
annexum aliquem actum ab solutè necessarium ad
salutem fidelium, aut defectu cuius proueniat Ec-
clesia notablem damnum. Cum ergo aliunde homo
sit ordinatus iuxta probabilem opinionem, ac pro-
inde prudenter sibi posset persuadere Ordinem fuisse
validum, non est cur ad illius iterationem obliga-
tur. Hæc omnia Granadus, qui in terminis, ut dici solet,
terminantibus, casum nostrum determinat. Adde
quod multi asserunt, non obstante reuocatione su-
pradieti priuilegij per Concilium Tridentinum, si
aliquis subditus fæcularis ordinaretur a supradictis
Abbatibus, valeret quidem ordinatio, esset enim tan-
tum illicita, non autem inualida, & conferre ordinis
characterem, non autem usum Ordinis. Et ita
ex declaratione Cardinalium docet Gauantus in En-
cyclico, Episcop. verb. Abbas, n. 3. Sanchez in opus.
tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 19. n. 17. Tamburinus de iure
Abbat. tom. 2. dist. 2. qu. 8. num. 1. Mollesius in summa,
tom. 1. tractat. 2. ca. 2. m. 18. in fine. Præpositus in 3. part.
quaest. vniue. de Ordine, dub. 13. n. 124. Marcellus Vulpe
in prædicta iudiciale, ca. 6. n. 10. Rodriguez in questionum
regul. tom. 1. quaest. 18. art. 1. Ludouicus de San Iuan en
statu de Sacerdotes, q. 3. regul. art. 1. concl. 2. vbi sic
ait: [Si el dicho Abad ordenare de hecho personas
estrañas, quedaran ordenadas, y recebiran character;
porque escriuiendo el Papa Urbano à Hugo Obispo
de Leon de Francia, le dice: Clerici ab Episcopo al-
terius Parochia ordinati, à proprio in suis Ordinibus
recipi possunt. De aqui se siguen dos puntos. El
primero, que los dichos Clerigos reciben character.
El segundo, que aun que los estranos reciben el
character, no reciben la execution de las Ordenes;
pues que dice Urbano, quod à proprio Episcopo re-
cipi possunt in suis Ordinibus, las cuales p/ábras
presuponen, que los assi ordenados quedan suspen-
tos de la ejecucion de las Ordenes; pues lo mismo es
en nuestro caso.] Ita ille. Licit hanc sententiam non
approbet Laurentius de Peyrinis de Pratal. Regul.
tom. 2. qu. 3. cap. 7. n. 23. vbi docet, quod si per Concilium
Tridentinum Abbatibus fuit reuocatum priuilegium, ipsi non solum illicitè, sed etiam inualide or-
dinarent, & ordinari omnino ordinari denud deben-
tent. Sed negatiuam sententiam docet Sanchez vbi
supra, obseruans priuilegium concessum Abbatibus
conferendi Ordines minores esse absolutum, alias
dicendum esset, quod si conferrent hos Ordines mi-
nores extra suum Monasterium, subditis tamen, non
teneret Ordo, cum priuilegium continet etiam quod
ad tantum in suo Monasterio, quod tamen dicere
videtur absurdum. At verò quod iurisdictionem
requirat ad bene, & licet Ordines conferendo
dictum priuilegium est limitatum, scilicet in suo
monasterio, & subditis. Ita Sanchez, cuius doctri-
na clare confirmatur ad Archidiacono in cap. Abbates, de priuilegiis in 6. vbi docet Abbatem conferentem
Ordines minores extra suum Monasterium Regula-
ribus alterius monasterij, etiam non in uitatum con-
ferre, hoc non obstante, characterem Ordinum: &
Franchus ibidem num. 2. ex Ioanne Andrea docet
etiam, quod si dicti Abbates alios ordinant Clericos
aliter, quam sibi permititur in dicti capitulo quod reique,
hoc non obstante characterem imprimitur. Et tan-

dem non desinam hic apponere verba Petri de An-
charano in diel. cap. Abbates, n. 3. vbi sic ait. Adiu-
tamen, quod licet Abbates non debeat conferre
Ordines alii, quā per sonis hic expressi, tamē si
conferant, imprimunt characterem. Ita ille, qui citat
etiam Ioannem Andream, & Boëtium, quibus addi-
glossam in cap. Abbates, de priuilegiis in 6. vbi, 109.
ram, in fine. Vnde apparet priuilegium hoc conferto
di Ordines minores Abbatibus concessum, nullus ab-
solutum, sed quoad iurisdictionem ad licite exca-
dun fuisse limitatum, in suis nempe Monasteriis, &
in subditos. Vnde si Abbates extra Monasterium, &
alienos ordinarent, illicite quidem, sed valide Ordini-
nes conferrent. Et ideo hanc nostram sententiam
clarè determinauit sacra Congregatio his verbis:
Quidam laicus annis elapsis primam Tonsuram cap-
cepit, & Ordines minores ab Abbate Caffinensi, quis
in temporalibus & spiritualibus Superiori, certas
illum habere potestatem; sed cum sit contra dispu-
tationem huius capituli, dubitatur an iste indiget dis-
pensatione, vel necesse habeat cupiens esse Clericus
ordinari iterum ad dictos Ordines tanquam mulier
ei collatos. Congregatio Concilij sic respondit:
digerit dispensatione, sed non est necesse ut iterum or-
dinetur. Et hanc declarationem affert Martilla lib. 2.
t. 1. 11. cap. 10. lit. L & Gallemart. in declar. Concilij
sciss. 23. cap. 10. n. 1. & de illa mentionem facit Pra-
positus, & Doctores proximè citati. Vnde coruunt
ea, que docuit Suarez de Relig. tom. 4. lib. 1. cap. 39.
num. 8. contra quem præter Doctores citatos abbe
Felinum in cap. eam id est, ad rescriptum num. 8. docuerunt
Abbates non posse ordinare alienos subditos ex de-
fectu iurisdictionis, non autem ex defectu qualis
habitus potestatis, & id quod illis subditis
iurisdictione, concurrevit utraque potestis requiri ad
collationem Ordinum. Quæ quidem opinio Felini
multum valet pro opinione superiori adducta, alle-
rente posse dictos Abbates ordinare subditos alienos
cum licentia proprii Episcopi.

8. Nota tamen, quod post hæc scripta inventi
Lapam iustisconsultum Decretum in alijs in
terminis, ut dici solet terminantibus, opinionem
hanc docere, assertando, quosdam laicos non sub-
ditos ordinatos ab Abbatे Benediktino, charac-
tem Ordinum minorum recepisse, & validè nulli
ordinatos, licet illicitè, quod etiam docuit Iohannes
Præpositus in cap. quoniā, dist. 2. 69. num. 5. Et
tandem omnia supradicta confirmant ex doctrina
quam nouissimè affert Bonacina in addit. ad tom. 1.
diss. 3. post tractat. de electione Sancti Petri
Papæ, quia collatio minorum Ordinum non est actus
iurisdictionis præcisè, sed est functio fæcundioris
officij, cap. cum contingat de aitate, & qualitate, hæ-
de, quod in Concilio Tridentino, & in iuriis an-
tiquioribus non irritatur collatio Ordinum aliae
facta, nec vuntur verbo, non posse, sed verbo, ne-
llect, quæ loquendi forma prohibet collationem Or-
dinum, sed non irritat aliter factam. Hæc omnis Bo-
nacina. Vnde stante dicta declaratione Cardinalium,
& Doctorum opinione, puto hanc sententiam pro-
babiliissimam esse, & tutam in prædicta declaratio non esset vera, & contraria à
sacra Congregatione in posterum determinabitur
eius decreto standum esse existimo.

R E S O L . LXXX.

An Abbates Infulati possint conferre Ordines minores
laici sibi non subditis, si licentia Episcopi exigitur;
Idem est dicendum de Regularibus alterius cuiusvis.

De Sacram. Ordinis. Ref. LXXXI.

305

que Religionis, Ordinis, vel Instituti, etiam si habeant litteras dimissorias suorum Praetitorum Regularium.

Et an aliqui Abbates hodie possint suis subditis conferre Ordines aliquos maiores? Ex part. 7. tr. 11. & Misc. 2. Ref. 4.

S. 1. DE hac quæstione olim in Sicilia magna alteratio fuit inter viros doctos, & ego latius de illa differui in p. 5. tr. 13. ref. 93. & pro utraque parte validas rationes, & numerum Doctorum adduxi, nolui tamen sententiam meam profere, sed resolutionem dicti dubij ad Oraculum Purpuratorum Patrum remisi; sed iam ab ipsiis questioni finis impositus est: nam factò verbo cum Sanctissimo D. N. Vrbano VIII. feliciter nunc regnante, Sacra Congregatio Concilij Tridentini patrem negatuum novissimè determinauit, vnde in Postulum de hac non erit locus disputationi, & quia dictam declaracionem ad me misit amicissimus, & nunquam satis laudatos Dominus meus, Franc. Paulucius dictæ Congregationis Secretarius mercifissimus, ideo per exten- tum hic illam in gratiam curiosorum apponam.

2. Die 23. Novembri 1641. Sacra Congregatio Eminentissimorum Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum, utraque parte infirmante, ore, & scriptis, ac rationibus hinc inde deductis, matrice examinatis inhaerendo decisioni Rota Romana sub die 27. Aprilis 1592. coram bon. mem. Cardin. Seraph. de ord. fel. rec. Clementis VIII. facte, nec non declarationibus eiusdem. S. Congregationis dictæ decisioni conformibus sublequitur, censuit improba opinione contraria, Abbates Regulares Benedictos eiusdem Congregationis Cafinensis, seu alterius Congregationis, vel Ordinis, aut instituti, habentes etiam iura Episcopalia, seu quasi Episcopalia, vñsumque Mitra, Baculi, & benedicendi, ac facultatem primam Tonsuram, & minores Ordines conferendi, non posse dictam primam Tonsuram, nec alios Ordines minores nisi suis subditis Regularibus conferre; non autem Regularibus alterius Congregationis, Ordinis, vel instituti, etiam habent litteras dimissorias suorum Regularium, & consensum Ordinatariorum, intra quorum Diocesum fines, ipsi Regulares ordinandi exsultunt; & multo minus personis facultibus, etiam habentibus litteras dimissorias a suis Ordinariis.

3. Ac propterea inhibuit Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Praetatis inferioribus, tam secularibus, quam regularibus, vt in futurum concedere non audeant supradictas litteras dimissorias huiusmodi Abbatis directas, nec ab ipsis recipi. Quod si fecerit, tam concedentes, quam ordinantes, at collatione Ordinum suspensi remaneant, præter alias penas arbitrio eiusdem Congregationis referuantur.

4. Quan declarationem Sanctissimum D.N. die 17 Januarii 1642. ad se relatum approbavit, & iniurabiliter obseruari iussit; vnde ex his corrunt ea, quæ nouissimè docuit amicissimus P. Leone de conf. ref. 6. num. 18. & seq. qui, ut reor hanc declaracionem videre non potuit.

5. Sed an aliqui Abbates hodie possint suis subditis conferre Ordines maiores, magna est inter Doctores alteratio. Affirmant aliqui, quos citat, & sequitur Caramuel in Reg. D. Bened. cap. 62. n. 1626. vbi sic air: Afferunt communiter Theologi, neminem præter Episcopos posse conferre Ordines sacros, illos, inquam, quos maiores dicimus; contrarium tamen probabilius est legitima praxi confirmante: Nam Abbatii Cistercijs, & quatuor primis Coabbatis conceditur ab Innocentio VIII. anno 1589. vt

Tom. II.

Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines conferant; ille nimis quibuscumque totius Ordinis, si suorum Monasteriorum Religiosis. Hoc priuilegium est in praxi, & hodie supersunt qui ad maiores Ordines ab his Abbatibus fuerunt promoti. Cumque Coabbatis conceditur, Monasteriorum suorum Religiosos posse ad illos Ordines promouere, nomine Monasteriorum suorum omnes filiationes veniunt intelligenda; sunt enim Coabbatum Monasteria quibus præsunt autoritate extraordinaria. Citant hoc priuilegium Victoria tellis ocularius, Nauar. conf. 13. lib. 15. de priuilegiis Rodrig. de Regal. tom. 1. q. 18. art. 2. & 4. & Philibert. Marchini. Nouariensis tr. 1. de Sac. Ord. par. 2. cap. 13. n. 9. Vinaldus, & Chamerota hoc à Tridentina Synodo revocatum afferunt, sed notante citato Philiberto non approbant; imo eos hoc improbabiliter afferere conit ex praxi, quæ etiam hodie perennat. Ita Caramuel, cuius sententiam amplexus est etiam Joannes Baptista Tiberius in Institut. Ordin. cap. 6. q. 37. Sed negatuum sententiam mordaciter tenet Candidus tom. 4. quis. 4. art. 3. dub. 20. bic citat Coninch, Layman, Ningum, & Fornarium, afferentes Abbates Cistercienses sui Ordinis Monachis Subdiaconatum conferre non posse: ergo sententiam meam non promam, sed resolutionem dubij ad Sacram Congregationem remitto.

RESOL. LXXXI.

An Abbates non benedicti possint conferre primam Tonsuram, & Ordines minores sibi non subditis?

Et an possint supradictos Ordines conferre Novitiis?

Ex p. 11. tr. 2. & Misc. 2. Ref. 30.

S. 1. **A**ffirmatiue respondet Bruno part. 2. tr. 1. statu 7. cap. 3. propos. 3. vbi sic statuit: Abbates non benedicti possunt similiter, ac benedicti suis subditis Regularibus, & secularibus, ac aliis etiam secularibus, & Regularibus non subditis primam Tonsuram, & quatuor Minores conferre.

2. In dupli genere sunt Abbates non benedicti, alij enim sunt Abbates non benedicti, quibus benedictionem Episcopus recusavit, alij autem quibus non recusavit, nec benedicendi sunt: quoad primum genus Abbatum propostio probatur ex cap. 1. de Suppl. neglig. Praetatorum, in quo habetur, si Episcopus ter cum humilitate, & deuotione, sicut conuenit requisitus, Abbatem benedicere renuerit, liceat Abbat proprios Monachos benedicere, & alia que ad Officium pertinent exercere; Sed ad illorum officium spectat primam Tonsuram, & quatuor minores Ordines conferre: ergo illa omnia (licet recusata benedictione) possunt exercere: neq. potest dubitari, quin Papa hoc priuilegium possit concedere, quoniam hæc benedictione non imprimis characterem, neque est ex Christi institutione, vt necessaria reputetur ad hanc concessionem: sicut ergo Papa potest simplici Sacerdoti absque prævia benedictione committere potestatem conferendi Confirmationem, sic & facultatem illos Ordines conferendi, sicut de facto illam commisit, ac sicut tenent citati Hostiensis, & Armilla Aurea, qui adducent dictos Abbates non posse conferre illos Ordines in Monasteriis non alienis exemptis, quod ego crediderim, si Episcopus illorum superior non contentiat: si autem non contentierit, vel illos vocauerit, posse tunc tempore Ordines predicatorum conferre, cum ut supra probatum est, possit Episcopus subditis huiusmodi Ordines ministrare, nullique propterea fiat iniuria.

3. Quid autem aliud genus Abbatum non be-

Sup. hoc in
Ref. praeterita, &c.

Sup. conten-
to in hoc, &
duobus §§.
legg. ad literam inf. in
Ref. 8. in §.
In dupli-
generi, &
duobus §§.
legg.

C. c. 3. n. 21

nedictorum neque benedicendorum, ut sunt Abbaties triennales, non repertus quidquam super hoc illico à iure communi concessum, sed tantum ex privilegiis extra illud ius vagantibus, & probat propositio quod illos ex concessione Eugenij IV. 1437 facta Cisterciensi familia in Hispania, in qua vult ut Abbate Triennale, licet eis munus benedictionis non impendatur, omnibus & singulis honoribus, præminentius, priuilegiis, prærogatiis, iuribus, & insignibus Abbatialibus fungi possint. Et quamvis de hoc priuilegio vptote terminis nimis generalibus concessio dubitari posset, nihilominus Iulius II. priuileg. 9. n. 7. omnem prorsus sustulit dubitationem, concedendo dictis Abbatibus Ordinis Cisterciensis illam potestatem his verbis: Nec non Noutios, & alios quoqueunque dicti Monasterij subditos, prout poterant prefati perpetuo Abbates Clericalli charactere insigniendi; vbi Suarez proximè citatus n. 2. 5. per clericalem characterem intelligit quatuor Minoris ultra Tonsuram, & ita praxis habet etiam apud fratres Congregationis Fulienorum eiusdem Ordinis Cisterciensium, quam etiam facultatem concessit idem Iulius Congregationi Mileuitana referente Compendio priuilegiorum illius Congregationis priuileg. 13. fol. 10. & Eugenius IV. Congregationi Sanctae Iustinae, ut habeatur in Compendio priuileg. Moris Oliveti priuileg. 50. & 51. & à Leone X. Camaldulensis eamdem etiam facultatem factam notat Martellinus à Sancto Benedicto in Compendio priuilegiorum Fulien. verb. Abbas n. 2. & denique Clemens VIII. priuilegia Camaldulensem confirmando declarauit, & de novo concessit eorumdem Abbatibus, etiam non benedictis, & Prioribus similiter, quod possint Ordines Minoris conferte suis subditis Regularibus, sub Data die 3. Augusti 1594. sic Archan. Roman. de priuileg. verb. Abbas.

4. Et denique id etiam declaravit Sacra Congre-gatio Tridentini referente Barbosa in Collectan.verb. Ordo, die 16. Februario 1610. affirmatque de iure id posse, licet non sint benedicti, sed tantum trien-niales; sic etiam tenet Tamburinus de iure Abbat. qu. 5. & idem resolutum fuisse 1619. refert. Archang. Ro-man. de priuilegiis verb. Ordines. Et quamvis ferè ha-omnes concessiones non loquantur nisi de subditis, attamen à Doctoribus extenduntur ad non subditos cum circumstantiis in precedentibus appositis; ra-tio est, quoniam si Prelati huiusmodi priuilegiis, prærogatiis, &c. sicut benedicti gaudent, & bene-dicti hoc iure potantur, fine dubio hic etiam illo gaudebant. Ita Brunus.

Quia hic est
Res. antec-
dens, & in
aliis eius
prime not.
5. Sed hanc sententiam ego in part. 7. tract. 11.
refol. 42. reprobaui ex Decisione Sacra Congrega-
tionis facta verbo cum Sandifino, vnde corrue-
ta que afferit Machadus tom. 2. lib. 5. part. 3. tract. 1.
docum. 2. num. 2. & alij. Et ita præter Doctores à in-
citariorum tenet Galfrus Palatus tom. 4. tract. 23. punct. 14.
n. 4. Dico itaque, Tridentinum sess. 23. cap. 10 de re-
format. hanc restrinxisse potestem, ne Abbatess, &
alij exempti existentes intra fines aliquius Dicecessis,
& idem etiam si extrâ existentes, quibusque alias
à iure competebat. Ordines minores conferre; ne,
inquam, primânam Tonfusat, Ordineisque Minores
conferant aliis, quam Regularibus sibi subditi.

Sup. hoc in-
fia in Refol.
84. §. Quia
& in Ref. 85.
§. Secundo,
quod Abba-
tes, & in to-
m. 11. 2. do-
ctrina Ref.
27. §. vlt.
6. Sed difficultas est, an Regularibus Novitiis
sibi subditis possint Ordines conferre? Affirmare vi-
detur Layman lib. 5. sum. trah. 9. cap. 9. num. 2. eo
quod iure antiquo in cap. Abbates de priuilegiis. in 6.
predicit Abbas concessa fuerit huc facultas,
ibi: Nec eis licitum sit aliis, quam Monasteriorum
suum Conuersis, & qui ad illa conuolauerint, sci-
licet ut ibi conuertantur, & fiant Monachi (ut in-

quit Gloss.) & in quos Ecclesiasticam, & quasi Episcopalem iurisdictionem obtinent, primam claram conferre consurant. Quia tamen facultas per Tridentinum non videretur retinenda, cum solum colligerent facultatem ordinandi secularies, & regulares non subditos: at Nouitij sub nomine Regulari principiū in decreto favorabili veniunt, & aliunde subduntur Ordinanti. Ergo.

7. Cæterum verius censeo, nequam posse predicatos Abbates Nouitii Regularibus Ordines conferre: quia Nouitius, esto Regularis concubus sit, vt prius legi Regularium gaudeat, non tamen Abbatii subducitur pleno iure, sed solum quoniam ad probationem Religionis fuerit necessaria, ut bene notauit Sanchez lib. 6. summ. cap. 10. iudicet probationem autem Religionis necessaria non est subducere pro Ordinibus sufficiendi, vt de frumentis stat: Ergo Regularis Nouitius quoad Ordinum inscriptionem Abbatii subditus non est. At Tridentinum solum concedi Abbatis, vt Regularibus lib. 2 subditis Ordines conferant. Non igitur possunt Nouitii conferre. Atque ita traditum ex quatenus Constitutione Pij V. Navarr. cap. 27. num. 15. Roderiquez tom. 3. q. 99. regular. quæf. 2. 3. art. 1. in for. M. Rand. M. Ranaldi. tom. 1. ques. 28. art. 2. 3. 4. in for. Henriquez lib. 10. cap. 1. 3. art. 2. in common. usq. Lopus in cap. cum nullus numer. de tempore. usq. in 6. & ibi Ancharen. num. 2. & alij.

R E S O L . LXXXII.

*An Abbates benedicti possim conferre Diaconatum?
Subdiaconatum suis subdiaconi?
Et quid ergo non sacerdotio?
Et an ubi Concilium Tridentinum non est receptione,
nulla sit super hoc difficultas?
Et an Abbates communicantes possint illa facultate
vii? Ex part. 11. cit. 2. & Misc. 2. Rel. 40.*

S. I. **A**d hoc dubium sic responderet Bruni *par-* *Sup*
A2, *trad.* 7. *capit.* 3. *propof.* 5. *Vident* *lati-* *pa* *is* *in* *ca-*
probabile, quod Abbates *benedictini*, qui participa-*re*
in omnibus priuilegiis cum Abbatore Cisterciensi, *et* *in*
quatuor Abbatibus principalibus eiusdem ordinis
possint conferre Subdiaconatus & Diaconatus Or-*di*
nes iis, quibus possunt Tonsuram & Minora
conferre.

2. Quod Abbas Cisterciens, & quoniam primi
Abbas illius Ordinis sint hoc proutiglio decoratis
ostendit vsus, & concessio Innocentii VIII. Ba-
qui incipit, *Expositus tua denotionis*, in qua hie ver-
ba ad dictos Abbates directa habentur, At Monte
chi dicti Ordinis per suscipiens Diaconatus, &
Subdiaconatus Ordinibus, extra Claustrum hinc, ut
de discutere cogantur, & successoribus suis, vi quo
buscunque dicti Ordinis Monachis, aliis vero qui
tuor Abbatibus prefatis, eorum successoribus, & ad
fuerunt Monasteriorum predicatorum Religiosis, pre-
quos ad idoneos repereritis, Subdiaconatus & Dia-
conatus Ordines huiusmodi, alias tunc confundre libe-
re, & licet possitis: auctoritate Apostolica, & ex
certa scientia tenore praesentium de speciali domo
gratia indulgessemus: Quibus constat hanc facultu-
tem expresse illis impaturi.

3. Obiecties, Tridentinum *s. 13.*, cap. 10. ad
Abbatibus solū dat facultatem conferendi Ton-
ram, & quatuor Minores; & cap. 12. vlt vt Epil-
copus examiner Regulares p̄fletarios ad facios
Ordines inscipiendo, ab probando si digni sunt,
cum clausula reuocatoria priuilegiorum Regu-
lariam.

De Sacram. Ordinis. Ref. LXXXIII &c. 307

rium. Respondetur, quod in locis, in quibus Tridentinum non est receptum nulla est super hoc difficultas, ut de Gallia affirmat Tamburinus r.2. de iure Abbat. disput. 2. quæst. 5. vbi approbat vñm illius priuilegij in dictis Abbatibus ex eo, quod illorum Abbatis in Gallia sunt sita, licet existimat hoc priuilegium per Tridentinum esse reuocatum. Vbi vero Tridentinum viger, dubium oritur si clausula illius Concilij reuocet hoc priuilegium: Probauius autem in primo tractatu, hanc clausulam non sufficere, quod etiam in hac speciali materia cenfet Nauar. Concil. 13. de priuilegiis, cum afferit, illam clausulam non esse ita expressam, quin illius coniectare dissoluvi possint. Ac proinde cum sit dubium de reuocatione illius priuilegij, ita priuilegium in suo labore, ut alibi diximus, & probauius dicto tractatu. Denique post Tridentinum illud priuilegium fuit confirmatum, ut inferius dicetur, quod videtur omne dubium proflus tollere; ac propteress afferendum posse dictos Abbates illo vti, non solom erga Regulares, & seculares subditos; sed etiam erga non subditos, sicut de Minoribus Ordinibus superioris ostendimus; cum sit in virtutis par ratio.

4. Quibus sic stantibus insuper probatur propo-
prio, quoniam, ut alibi probauius, priuilegia
communicantium cum illo Ordine confirmata sunt,
ergo sunt in suo firme robore; ergo Abbates com-
municantes possunt illa facultate vti; Ac sic tenet
Ioannes de la Cruz de Statu Relig. cap. 8. dab. 1 con-
clus. 1. sub finem; & alij, qui (vt videbimus infra)
sustinent in reliquis predictæ Bullæ, Expositi, par-
ticipare; eur enim potius in uno, quam in alio par-
ticipent? Non potest assignari ratio sufficiens. Imo
cum si eadem ratio in his, ac in illis, debent in omni-
bus priuilegiis participare, & non ab huius con-
municatione excludi. Ne dicas hoc priuilegium con-
cessum fuisse ob specialem notam. Abbatum, aut
Abbatiarum huiusmodi, que non reperitur in cæ-
teris; nam respondetur illam notam eisdem reperti-
ri, ut videre est in motu, quo Innocentius ad illud
concedendum impulsus fuit, quod constat partim ex
verbis priuilegij superioris insertis, partim ex iis, qua
in principio Bullæ, in qua emanavit, continetur, quæ
talia sunt, Expositi tua denotionis sinceritas, & Religio-
nis promerent honestas, ut tam te, &c. Et quāvis hæc
nota in illis nō inveniatur, valerer pro eisdem Ab-
batibus; cum æquè principiter in hoc priuilegio, si-
cut in aliis communicent. Verum cum vñs illius
facultatis nō vigeat in proximè dictis Abbatibus, nō
audeo hoc priuilegium illis absolute concedere; licet
non habeam pro contraria sententia rationem, quia ei
assentiri cogor, quo circa meum iudicium doctiorum
iudicio submittit. Hec omnia Brunus.

5. Sed Pater Brunus multum faceret si sustineret
priuilegia Cisterciensibus concessa, nam vt obseruat
Castrus Palau tom. 4. tract. 27. punct. 14. numero 10.
quidquid sit de potestate ac Cisterciensibus concessa
sit; illud est certum, ea modo vti non posse, vt bene
notarunt Nauar. lib. 3. consil. 14. de Regular. edit. 2.
Vñquez disputation. 243. capit. 4. numero. 24. Layman
tract. 9. capit. 7. numero 4. Cenfetur namque vñs, &
consuetudine abrogata: idque indicauit Tridenti-
num nullam illius potestatis mentionem faciens, &
solum permittens prædictis Abbatibus, alias potes-
tatem habentibus, tonsuram, & ordines Minores
conferre, non omnibus, sed solum Regularibus sibi
subditis. Verum licet daremus priuilegia Cisterciensibus
ad huc durare, vt aliqui afferunt, negandum est
aliis Abbatibus communicari.

RESOL. LXXXIII.

An Abbates possint Clericis secularibus sibi subditis li-
teras dimissorias concedere?

Et quid, si huiusmodi Prælatus esset Ordinarius priua-
tine ad Episcopum, & habeat ius visitandi, & Syno-
nodum congregandi? Ex part. 3. tr. 2. Ref. 95.

§. 1. **N** Egariuè responderet Tamburinus de iure Abbat. tom. 2. dispu. 2. q. 26. n. 1. Mirandam ma-
nuali Prælat. tom. 1. quæst. 39. art. 5. & Azor. tom. 2.
l. 3. c. 49. q. 3; ex auctoritate Concilij Trident. sess. 23.
cap. 10. de reform.

2. His tamen non obstantibus, contrariam sen-
tentiam tenet doctus Villalobos in sum. tom. 1. tra. 11.
diffic. 9. num. 4. vbi sic ait. [Advertase que los Præla-
dos que tienen iurisdiccion casii Episcopal, como es
el de Merida, y otros semejantes, pueden dar a sus
subditos, aunque sean seglares, dimissorias para or-
denarse. La razan es, porque como a estos, ningun
Obispo las puede dar, porque no son sus subditos,
es fuerza dezir se las han de dar sus Priors, como
dan licencia para confesarse y aprueban los Con-
fessores, y asi el Concilio Tridentino, no habla con
estos, como su echo de ver de su tenor.] Ita ille,
quem nouissime sequitur adducens alias rationes
Hieronymus Rodriguez in compen. 99. Reg. resolut. 1.
num. 26. vide etiam Ledesma in sum. tom. 1. de sa-
cram. Panis. cap. 9. post 2. com. 1.

3. Nota etiam, quod Tamburinus, & alij Docto-
res primæ sententie illari etiam limitant, nisi huius-
modi Prælatus esset ordinarius priuatiè ad Episco-
pū, ac haberet ius visitandi, & Synodū congregandi,
contra quē nō intrare dispositionem Concilij Tri-
deltini defendit Gratian. in discept. forens. tom. 2. c. 112.
quē refert Capitulo in diuersi. iur. can. rub. 9. c. 8. n. 4.
& Barbola de offic. Epif. p. 2. alleg. 7. n. 8.

RESOL. LXXXIV.

An priuilegium concessum Regularibus, vt possint ini-
tiari sacris Ordinibus extra tempora, extendatur
etiam ad Nonitiis?

Et cur sum doceatur posse Superiorē concedere dimissorias
supradictis Nonitiis, & ordinari ab Abbatibus, qui
possunt subditos professos ordinare?

Et affirmitur ex declaratione Clem. VIII. facta Moni-
chis Fulienisibus, quod Noniti ligantur reservatione
casuum?

Et diff. ultas est, an priuilegium concessum Societati
Iesu, vt possint ordinari extra tempora, &c. exen-
datur ad alias religiones per communicationem pri-
uilegiorum?

Et an quando quis ordinatur virtute dicti priuilegij,
vel alienum in tribus diebus festini, possit ordinari
in festis duplicitibus? Ex part. 11. tr. 4. & Misc. 4.
Ref. 6.

§. 1. **D**E hoc casu Panormi interrogatus Pater Io-
seph de Augustino inclitus Societatis Iesu
Theologus negatiue respondit, sed tunc ego in
sententiam affirmatiuam inclinao, nulla autoritate
Doctorum fratrum, nunc autem intentio hanc senten-
tiam docere Patrem Thomam Hurtado v. 47. l. 2. rr. 12.
cap. 1. ref. 13. num. 1854.

2. Quia, ait ille, nomine subditorum in fuora
libibus sunt Nouiti, qui priuilegii professorum
gaudent, ad quod probandum, me citato, alios etiam
adducit.

C. 4 adducit.

Sup.hocquo-
ad caus re-
seruatos in
tom. 7. tr. 1.
Ref. 107. per
totam, & in
alii §§. eius
annet.

adducit; Deinde assert ex declaratione Clementis VIII. facta Monachis Fulensisibus, Nouitij ligantur reseruatione casuum, ut teneat præteribi citatos Salas 1. 2. disp. 14. coll. 5. in fine, Peregrinus in additionibus ad conf. Theatinorum part. 1. qu. 8. & satis probabile dicit Marchinus ubi supr. part. 6. cap. 4. n. 12. ergo multò melius gaudibunt priuilegiis ordinandi te tribus diebus festiis; quare sicut est tutum in praxi, quod Nouitii potest superior concedere dimissorias; ita est tutum in praxi, quod titulo beneficij, si quod habent, possit concedere, quod ordinentur tribus diebus festiis; sic enim cogentur mendicare, quæ fuit ratio motiva Pij V. vnde tati- finè, & sapientissimè P. Suarez t. 4. de relig. tr. 8. l. 2. c. 29. n. 12. de Abbaribus, qui possunt subditos profes- sos minoribus iniciare, quod possint etiam Nouitios. Ut latè ibi probat, nec est inconveniens, quod Nouitius si mutet voluntatem ad sacerdotium redeat cum charactere Ordinum Minorum, quia ipsam Nouitius voluit ordinari. Quare minus graui fundamen- to Marchinus p. 2. c. 20. n. 13. dixit opinionem Suarez videtur minus tutam, & rationabiliter.

5. Difficultas tamen existit an dictum priuilegiū concessum Societati extendatur ad alias Religiones per communicationem priuilegiorum, & negatiuè aliqui respondent, & id fortiter Pater Ioseph de Augustino ad casum propositum negatiuè respondit.

6. Sed ego non recedo à sententia, quam alibi docui, nempe hoc priuilegium hodie extendit ad alias Religiones, & praesertim ad nostram, quæ ex Balla particulari gaudet omnibus Priuilegiis Societati Iesu concessis.

7. Et idem hanc sententiam firmiter docet Ioannes de Soria in Epilogo summarum p. 2. tr. 1. seq. 1. disp. 9. §. circa interstitia, Hurrad. ubi supr. n. 184. qui addit, quod tali priuilegio sine scrupulo possunt se confirmare Domini Episcopi.

8. Nec obstat clausula apposita in priuilegio Gregorij XIII. in qua se fundant Auctores Societatis Vasquez, & alii; nam ad illam responderet Magister Donatus in praxi Regularium t. 1. r. 7. q. 8. fol. 80. & postea n. 17. sic ait, ac proinde per priuilegia dictæ Societati concessa; catcri Regulares ad ordines pos- sunt promoueri absque interituis, & extra tempora, & sine examine de canto. & hoc ob amplissimam confirmationem, & extensionem, & innovationem Priuilegiorum factam per subsequentes, & antecedentes Romanos Pontifices, quibus charitatibus plau- cuit gratias, & priuilegia Societatis praefatae ad alios regulares extendere, illisque non solum in genere, sed etiam in specie, & nominativi, & de novo sine aliqua limitatione concedere.

9. Quapropter isthac prohibitio in fine constitutionis Gregor. XIII. apposita non potest impeditre, quominus generalis, & absoluta communicatio Priuilegiorum Societatis Iesu, vel aliarum Religio- rum facta alteri Religioni, has etiam gratias comprehendat.

10. Tum quia Generalis communicatio cum qualitate, & clausula, quorum tenores, &c. omnia complectitur, quia hæc clausula, ut diximus in tract. de clausulis clau. 21. habet vim specialis, & indi- duæ derogationis, & expressiois cum omnibus suis qualitatibus, & tollit derogatorias derogatoriariam, quod est derogare omnibus iuriibus, & constitutio- nibus derogantibus, & derogaturis priuilegio, in quo est apposita, & derogat omni clausulae resisten- ti: ergo.

11. Tum etiam ex quo Romani Pontifices in ampla, & absoluta priuilegiorum communicatione, ex- cipient unum, scilicet quatenus Sac. Conc. Trid. De-

cretis, nec non Regularibus dicti ordinis institu- tis non aduersentur, censentur omnia alia condicione, quia exceptio firmat Regulari in contrarium, ut supra diximus.

12. Tum item, quia in huiusmodi priuilegiis cum communicazione, veniunt priuilegia Cutiesca- sum, & Cruciferorum, quibus in specie Gregor. XIV. anno Domini 1591. fuerunt concessa prædictæ Societatis priuilegia, ut patet ex Balla quo- incipit. Illius, qui pro Gregor. & refert Hieronymus à Sorbo in addit. ad Comp. Azend. verb. communio-

13. Quibus adde, quod à concessione generali qualificata non est recedendum, nisi bi altera con- stat de voluntate concedenti; cum praecise hinc beneficio Princeps sine praeditio aliquatenus quod beneficium de iure late interpretandem sit. Hec omnia Donatus ubi supr.

14. Qui etiam q. s. probat, quod non s'inter- tria licentia Patris Generalis, vel Provincialis, ad hoc ut ceteri subditi Mendicantes actualiter gaudent, aut ut vi possint priuilegia Societatis Iesu. Quia Gou- gorius XIV. absoluted, & independenter concessit Cisterciensibus priuilegia omnium Ordinum, & Cruci- feris, in specie omnia priuilegia Societatis, su' absque villa limitatione, & restituente, quod etiam nobis fecit Clevens VIII. anno 1541. diplo- vi. Ban. VIII. concessit Religioni Scholaram facio- sine restitutione, & deducta omni dependencia, ut est videre in sua confit. 15. in 4. tom. Lxxv. Ch. non indigentes Praefatam facultatem pro Priuile- giorum via; ybi enim lex non limitat, nec dilin- guit, nec nos limitare, aut dilinguere debemos, & ita pro hac sententia Donatus plures Doctores, me etiam citato, adducit.

15. Claudiam itaque hanc resolutionem con- verbis Martini de San Ioseph in mon. confit. 1. 1. 1. tr. 5. de ordin. num. 13. scilicet [Algunos Amigos] afirman, que despues del Concilio Tridentino no se pueden los Religiosos ordenar se fueran de los con- pos en que por Derecho pueden los Obispis cele- brar ordenes generales. Vasquez tom. 3. cap. 1. fol. 246. cap. 5. num. 50. Suarez de legibus lib. 8. cap. 17. num. 8. Hurradus dif. 23. & alij. Porque dicean que el Concilio Tridentino abrogó los priuilegios que ania en contrario: y que el que despues con- cedio Gregorio XIII. a los Padres de la Compa- nia, es incomunicable a las demas Religiosos por auerlo assi ordenado el mismo pontifice. Pera mi es cosa cierta que oy pueden todos los Religiosos, que tienen Communicacion de los priuilegios de las demas Religiosas, ser ordenados en qual-quier tiempo de todas ordenes en tres dias de Do- mingo, ó de fiesta continuos, ó interpolados. La razon es, porque lo concedio alio Clemente VIII. a los Padres de la Congregacion de S. Juan Es- tibeta de Portugal en priuilegio dado a 23. de No- viembre de 1596. y por communicacion gene- ral de este priuilegio las demas Religiosas, que tienen autoridad Apostolica de mas de d. miifimo priuilegio concedieron Alexand. VI. y Eugen. IV. a los Monjes Gerónimos, y Bentos. Vil- lalob. tractat. 11. diff. 13. num. 6. donde de la razon, porque no estan renocados estos priuilegios por el Concilio Tridentino, y cito a Fr. Manuel Rodi- guez, y el priuilegio de Gregorio XIII. conci- dido a los de la Compania, se communica a mu- stra Religion de los Menores, y a otras muchas que tiene Communicacion posteriores al de Gre- gorio XIII. que hizo incomunicable.] Hac ita Martinus.

16. Cui adde Magistrom Hinojosa Dominica-

num in Directorio dec. reg. verb. confirmatio fol. 128.
vbi sic ait, Indubie habendum est, non omnia Pris-
tagia ordinum Mendicantium fuisse reuocata per
Concilium Tridentinum, etiam in decretis, in quibus
statuitur contrarium ipsis priuilegiis: Itaque
non omnia Decreta Concilij, etiam ea, qua sunt
contraria nostris priuilegiis, seruanda sunt cum de-
rogatione ipsorum, sed solum illa cum reuocatione
priuilegiorum intelligentur obseruanda, in quibus
statuitur aliquid contrarium priuilegiis obleruan-
dum, non obstantibus priuilegiis.

15. Probatur, quia licet prima lex, & constitutio tollatur per secundam legem contrariam, licet non fiat mentio de prima: lex vero priuata, hoc est scriptum, vel priuilegium, non tollitur per sequentem legem, vel constitutionem, nisi fiat mentio de ea, vnde secundum Hostiensem, nec ius commune sufficit collere priuilegium, nisi faciat de eo mentio, etiam si tale priuilegium non sit concessum cum clausula quod non reuocetur, nisi fiat mentio de eo de verbo ad verbum, sed simpliciter, cum ergo in multis Concil. Trident. capitulis quamplura decernant abesse reuocatione priuilegiorum, quavis contraria quidem ipsis priuilegiis, nihil per huiusmodi amissione roboris nostra priuilegia, sicut omnino amiserem per decreta, que praescribunt aliquid obseruari, non obstantibus priuilegiis; ac inter priuilegia ab huiusmodi decretis illata, illud unum est, quod possunt Mendicantes extra tempora ad Ordines promoueri. Ita Hinoysa.

Sup. hoc in
fina in Ref.
15. Neque,
proprie
tate, &
ref. 98. &
sed his, ad
medium, &
vers. Sed lege
cam per ro-
tam, & alia
Ref. eius pri-
me anno.

16. Sed an quando quis ordinatur in tribus diebus festiis, possit ordinari in festis duplicitibus. Prima opinio negat. Secunda opinio affirmat, quam preter Doctores à malibz citatos tenet etiam Angelus Pässentius in recoll. q. mor. verb. ord. n. 34 & Iohannes de Soria in Epilog. sum. p. 2. tr. 1. sect. 1. diff. 9. §. circa tem-
pora, afferentes, quod quando ordines permittantur conserui diebus festis, intelliguntur quilibet festa duplicita in Ecclesia, etiam si non in Populo: Tertia opinio distinguit de festo dupliciti ordinario, & de dupliciti maiori; In primo casu negat posse ordines conferri, concedit tamen in secundo casu.

17. Et ita tener Pater Thomas Hurtadus vbi supra ver. tom. 2. tr. 12. cap. 1. ref. 33. num. 18. 2. qui etiam addit posse dictos Ordines ministrari in diebus festiis, que Urbanus VIII. in sua Bulla abstulit ab operum scruilium cestatione; Omnes istae duas opiniones sunt probabiles, sed primam existime probabilem, communioram, & ab Episcopis sequedam.

RESOL. LXXXV.

Refelluntur plures opiniones circa Regulares in ordine ad susceptionem Ordinum? Ex part. 11. tract. 2. & Msc. 2. Ref. 17.

Sup. hoc in §. 1. I Den Pater Bruno, vbi supra de priuileg. Regu-
lar. part. 2. tr. 7. cap. 1. propos. 2. affirmit, quod
Prælati Regulares possint concedere suis subditis Regularibus literas dimissorias ad Ordines ab Episco-
po loci, & etiam à quolibet alio suscipiendos, abs-
que dimissoriis Episcopi illius loci.

2. Nec obstat decretum Sacre Congregationis sub Clemente VIII. die 15. Martij 1596. de ipsius mandato editum, etatum à Miranda in Man. tom. 1. quest. 38. artic. 2. quod praescribit quasdam conditio-
nes apponendas in dictis dimissoriis, quoniam non est certum quod mandante Clem. emanauerit, quod satis manifeste probatur ex eo, quod idem Clemens Bulla, que incipit, *Ratio pastoralis*, sub data 2. De-

cembriis 1595. ex certa scientia Mendicantium pri-
uilegia confirmauit. Qui autem fieri potest, vt tam
cito mentem Pontifex mutari? Certè hoc non est
credibile. Sed estò, quod illud decretum emanasset,
non valeret tamen aduersus illud priuilegium authē-
ticum, cum, vt alibi probauimus, de cœta Cardina-
lium non præualeant Bullis. Secundò, quia idem Cle-
mens die 2. Augusti eiusdem anni, Congregationi
Sancti Benedicti Vallisoleti concessit, vt cum litt-
eris dimissoriis suorum Prælatorum possent à qui-
buscumque locorum Ordinatiis ad omnes etiam
Præbyteratus ordines promoueri abesse Diœcesa-
ni licentia, seu commendatitius litteris, vt habetur in
Compend. priuileg. Fulensem, verbo, Ordines §. 3. de
quo supra, denique ab illo tempore Regularium
Mendicantium priuilegia fuerunt confirmata plurimis
Pontificum Bullis, & præcipue per Paulum V.
die 11. Octobris 1612. in qua declarat manere in
suo robore omnia priuilegia quomodolibet à pre-
decessoribus, etiam per viam communicationis con-
cessa. Quod similiter fecit Urbanus VIII. Bulla alias
adducta, que incipit, *In plenitudinem.*

3. Deinde cap. 2. affirmit Secundò. Quod Regula-
res ab Episcopo ordinante, examen de capacitate
pari non tenentur, sed sufficiunt examen Prælatorum
Regularium, & hoc ex concessione Alexandri IV.
bis verbo; Ut licet vobis ordinandi Frates eiusdem
Ordinis, quibuscumque malversationis Catholicis Pon-
tificibus communionem, & gratiam praedicta Seals
habentibus præsentare, ipsius Pontificibus pra-
sentatores à vobis Frates sine aliqua examinatione
per eisdem Pontifices faciendam, & absque omni
promotione, & obligatione ipsorum ordinandorum
Fratum ad Ordines promouere, vobis, & ordinari
vestro auctoritate praesentium indulgemus.

4. Nec obstat Concilium Tridentinum cap. 12.
session. 23. in qua habetur; Regulares quoque nec
sine diligentia Episcopi examine ordinantur, priuile-
giis quibuscumque quod hoc penitus exclusis. Res-
pondet primo, Tridentino posterius esse priuile-
giom Societati Iesu, acciām alii Regularibus Men-
dicantibus concessum, cum clausula dicti Tridentini
reuuocatoria. Secundò, responderet, hoc priuile-
gium esse eidem Tridentino conforme, cap. 8. eius-
dem sessionis, in quo prohibetur titularibus Episco-
pis ne ordinant quempiam nisi priu habitus litteris
testimonialibus proprii Ordinarii, rationemque redit,
quia plerunque fit, vt minus idonei, & ignari or-
dinantur sine sui Ordinarii licentia, quibus supponit
examen debere fieri per proprium Ordinarium,
ac proinde proprium superiore, qui illorum ordi-
narius est, & ex consequenti illud sufficere, nec re-
quiri aliud ab Episcopo faciendum: Quo circa
Pius V. declarauit, Regulares non subiecti decretis il-
lius capituli de solis Episcopis, vt ordinariis intelle-
ctis, bis verbis, illud Caput non habere locum in
Regularibus omnino declarauimus. Quid clarius?

5. Affirmit Tertiò, posse Regulares suscipere Or-
dinates ante atatem à Tridentino præscriptam, & hoc
ex priuilegio Innocentij VIII. relato in *Compend.*
*priuileg. Mend. verb. Ordines, &c. in Compend. Chri-
stopb. a cap. font. verb. dispensatio* §. 14. his verbis,
Innoc VIII. dispensauit cum toto Ordine Fratrum
Minorum, quod postquam Fratres 23. annum atti-
gerint (dum tamen sufficiens sint) possint pro-
moueri ad Sacerdotium, & Missas celebrare, &c.
non obstante iure, ceterisque in contrarium fa-
cientibus; inò idemmet Innocentius, vt refertur
eodem verb. §. 15. concessit postea, quod Generales,
& Provinciales possint dispensare cum Fratribus
suis in 22. anno completo quoad sacerdotium sus-
cipiendum,

Sup. hoc fu-
stra in Ref.
75. §. vlt. in
principio, &
in tom. 3. tr.
3. Ref. 4. in
fine, ver.
ne tunc ex-
aminandos
est, & in
Ref. nor.
præterita,
§. Congre-
gatio, in fi-
ne, ver. ex-
aminentur
quod do-
ctrinam.

Quod hoc
lege infra
doctrinam
Ref. 91. & si-
gnanter sup.
hoc in to. 7.
tr. 1. Ref. 12. &
§. 1. prope fi-
nem à verbi
Sed an stan-
te, & in alio
§. eius ana-
not.

Tractatus Quintus

310

cipendum, nec dum taxat in completo 22. anno, sed etiam inchoato. Ex priuilegio Conuentui Domus Carthusie sancte Trinitatis propè Ditionem Lingtonensis anno. 1391. die vero 19. Aprilis à Ioanne XXII. concessio, cuius originalis afferatur in dicta domo, & habetur in *Compendia Priuileg. dicti Ordinis fol. 13.* his verbis. Ut omnes monachi, & clerici rediti dictæ domus vestra, qui nunc sunt, & erunt pro tempore, 22. eorum ætatis annum attingentes, possint ad præbiteratus ordinem promoueri, in ipso que licet ministrare defectu dictæ ætatis, ac statutis, & constitutionibus ipsius ordinis, & aliis in contrarium non obtinendis quibuscumque; voluntque idem Pontifex huiusmodi gratiam in suo robore perpetuo remanere. Atque hoc priuilegium expresse concessum est Fratribus Minimis per Iulium II. cum reuocatione iuri communis, Bulla, qui incipit, *Dudum ad sacrum Ordinem Minorum* hi veribus; At quod Fratres Ordinis Minorum huiusmodi in 22. sua ætatis anno tunc & pro tempore constituti ad Præbiteratus ordinem, alias tamen rite se promoueri facere libere possent. Ex quibus manifeste patet Fratres Minores, qui etiam (in hoc ultimo priuilegio communicant) & consequenter alios, habere facultatem dispensandam super ætate constituta à iure ad Ordines Presbyteratus, Subdiaconatus, & Diaconi suscipiendo. Confirmatur, quoniam ante Tridentinum Prælati poterant cum suis subditis dispensare, & facere ut affluerent Subdiaconatum in 18. Diaconatum in 20. Presbyteratum in 22. completo, ac eriam in 22. inchoato. Ergo etiam nunc illa facultate vti possum, cum illud priuilegium sit validum etiam post Tridentinum, ubi illud receptum est. Ac sic tenet Emmanuel Sa verb. Rei. g. num. 56. Christoph. a cap. font. proxime citatus. Ac eidem sententie, ut adiutus Portel. v. verb. *Priuileg. confessio num. 64.* subscrivere debent Roder. Henriquez Sorbis, & alij, qui ut alibi notauimus existimant priuilegia Regularium expressæ à Tridentino reuocata, valere in foro conscientie.

6. Alterit quartus, Quod possunt Regulares in una, & eadem die sive temporibus à iure statutis, sive extra illa Sacros Ordines maiores à quo cumque Episcopo recipere. Et priuilegio Alexandri: ut habetur in *Compendia Priuileg. Mendic. verb. Ordinis. §. 24.* s. vlt. & supra in Refol. præterita à §. difficultas, & signanter pro priuilegio contento in Refol. 3. huius annot.

Sup. doctrina contenta in hoc §. legge infra §. 1. Ref. 28. & vide etiam eam per totam, & signanter in prædicto §. 1. ante medium. à vlt. Item Enge nius. & supra vide §. vlt. Ref. 18. Signanter in fine.

7. Afferit quintus, quod Regulares à quolibet Episcopo in propria, & aliena Diœcesi, & in suis propriis dominibus Ordines recipere possunt sine licencia Episcopi Diœcesani, ac etiam ipso contradicente, & sine obligatione aliqua ordinando impo nenda. Quod probatur ex declaratione Pij V. in Bulla, *Et si mendicantium*, in qua sic habetur. Ita quod fratres huiusmodi, præfatos etiam sacros Ordines à quolibet Antistite gratiam, &c. Ordinarij loci licentia minima requirata in locis, seu dominibus fratrum huiusmodi, aut alibi recipere possint. Quid clariss. Nec obstat huic veritati Bulla Leonis X. in Concil. Lateran. edita, quæ hoc Episcopis alienæ Diœcesis prohibet; quoniam ut superius diximus, hæc Bulla reuocata est, ac eam etiam reuocat proxime dictus Pius, ut tener cum multis alijs Ioannes de la Cruz de Stain Relig. lib. 2. capitulo 3. dubitat. s. &

hæc omnia docet Chassaign vbi supra.
8. Sed ego illa minime admisi in variis locis meorum operum, & praxis Romana Curie est in contrarium, & consuetudo omnium Episcoporum, stante Concilio Tridentino, & Decretis S. Congregationis. Vide Marchinum de Sacram. Ordinatur. part. 5. cap. 2. num. 9. & 18. firmante Peuhelius Regulare adducta à Patre Bruno fuisse, & esse recognata per Concilium Tridentinum, nec confitit de renouatione & confirmatione; & Pius V. Gregor. XIII. Sixtus V. & Clem. VIII. peculiari confirmatione aduersus male promotos præcipuum obscurans Tridentinum quoad ætatem & alia non obstantibus quibuscumque ordinationibus, & constitutionibus Apostolicis, quibus verbis reuocant omnia prælegia Tridentino obseruentur.

9. Nota etiam hic obiter, d' cum Patres priuilegium loco citato cap. 3. propos. 1. c. m. seq. docet, hinc quod Abbates Benedictini possunt tonsuram & quatuor Minores suis Monachis conferre.

10. Secundus, Quod Abbates Regulari prædicti facultate potuunt in subditos novitios, & lectorum, in quos iurisdictione quasi Episcopali habent, & in alios Regulares & Sæculares, ibi non subditos, dummodo Prælatorum coram eisdem auctoritate.

11. Tertius, Quod Abbates non benedicti post sup. hanc similitudine ac benedicti suis subditos Regularibus & Sæcularibus ac alijs etiam Sæcularibus & Regalibus non subditis, tonsuram, & quoniam Minores conferre.

12. In dupli genere sunt Abbates, non benedicti; alij enim sunt Abbates non benedicti, quibus benedictionem Episcopos reculauit, alij autem quibus non reculauit, nec benedicti sunt. Quod dicitur primum genus Abbatum, proposito probatur ex cap. 1. de sp. neglig. Prælat. in quo sic habetur. si Episcopus tecum humiliabit, & denotione, si conuenient requisitus. Abbatem benedic, & licet Abbati proprios Monachos benedic, & gen alia, quæ ad officium pertinent exercere; sed ad illorum Officium (specie primam tonsuram, & quantum Minores Ordines conferte; ergo illa omnia (licet reculata benedictione) possunt exerceri. Ne potest dubitari, quin Papa hoc priuilegium possit concedere; quoniam hæc benedictione non impedit charakterem, neque est ex Christi institutione, ut necessaria reputetur ad hanc concessionem; ha ergo Papa potest simplici Sacerdoti, ab ipso benedictione, committere potestem confidendi confirmationem, sic & facultatem illos Ordines conferendi, sicut de facto illam commisit. Ac sic tenet citati Hostien. & Arnill. Autem; qui addunt dictos Abbates non posse conferte illos Ordines in Monasteriis non alienis exceptis, quod ego credidemus. Episcopos illorum superior non confitentur, si autem confiterit, vel illos vocauerit, posse una tempore Ordines prædictos confere; cum, ut supra probatum est, possit Episcopus subditis huiusmodi Ordines ministrare, nullique pretercepta habuit.

13. Quod autem aliud genus Abbatum non benedictorum, neque benedictorum, ut sunt Abbates triennales, non repetitur quidquam super hoc illis à iure communis concessum; sed tantum ex priuilegiis extra illud ius vagabondis. Et probatur proposito quod illos ex cœlestione Eugenii Quarti 1437. facta Cisterciensi familia in Hispania, in qua sunt, ut Abbates triennales, licet ex misericordia benedictionis non impedatur, omnibus, & singulis honoribus, præminentius, priuilegiis, paterrogatis, iuribus, & insignibus Abbatialibus fungi possint. Et quamvis de hoc priuilegio, ut post terminis

ANTR
Opere Et
Tom. I. v. I
E III

De Sacramento Ordinis Ref LXXXVI. 311

nimiris generalibus concessio, dubitati posset; nihi-
lominus Iulius II. priu. 19. num. 7. omnem prorsus
sustulit dubitationem, concedendo dictis Abbatibus
Ordinis Cisterciensium illam potestatem *his ver-
bis*; Nec non Nouitios, & alios quoscunque dicti
Monasteriorum subditos, prout, poterant praefati perpe-
tuo Abbates clericali charactere insigniendi. Vbi
Suar. proximè citatus num. 25. per Clericalem char-
acterem intelligit quatuor minores ultra tonsuram, &
ita Praxis habet etiam apud Fratres Congregat. Fu-
liens. eiusdem Ordinis Cisterciensis, quam etiam fa-
cultatem concessit idem Iulius Congregatione Me-
leuitana referente Compendio priuilegiorum illius
Congregationis, priu. 13. fol. 10. Et Eugenius IV.
Congregatione S. Iustinae, vt habetur in Compend.
priu. Montis Oleti priu. 50. & 51. & a Leone X.
Camaldulensis eadem etiam facultatem factam
notat Marcell. à S. Bened. in Compend. priu. Fulien.
verb. Abb. num. 2. Et denique Clemens VIII. pri-
uilegia Camaldulensis confirmando declarauit, &
de novo concessit eorumdem Abbatis, etiam non
benedictis, & Prioribus similiiter quod possint Ordines
Minores conferre suis subditis Regularibus.
Sub data die 3. Augusti 1594. Sic Archam. Roman.
de priuileg. verb. Abbas.

14. Et denique id etiam declarauit Sacra Con-
greg. Tridentini, referente Baibosa in Collectan. verb.
Ordo. die 16. Febr. 1610 affirmataque de iure id posse,
licet non sibi benedicti, sed tantum triennales.
Sic etiam tenet Tambarin. de iure Abb. quest. 3. Et
idem resolutum fuisse 1619. refer. Archam. Rom. de
priu. lib. verb. Ordines. Et quamvis fecit haec omnes
concessiones non loquuntur, nisi de subditis, atta-
men a Doctoribus extunduntur ad non subditos
cum circumstantiis in praecedentibus appositis; Ra-
tio est, quoniam si Prelati huiusmodi priuilegiis,
prærogatiis, &c. sicut benedicti gaudent, & bene-
dicti hoc iure portantur, sine dubio hi etiam illo
gaudebunt.

15. Quare, Quod videtur satis probabile, quod
Abbatis benedicti, qui participat in omnibus pri-
uilegiis cum Abate Cisterciensi, & quatuor Abba-
tibus principalibus eiusdem Ordinis, possunt conser-
te. Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines, iis, qui-
bus possunt Tonsuram, & Minores conferre.
16. Quod Abbas Cisterciensis, & quatuor pri-
mam Abbates illius Ordinis sint hoc priuilegio deco-
rati, ostendit vobis, & concessio Innoc. VIII. Bulla,
qua incipit, Expositus tuæ devotionis &c. in qua haec
verba ad dictos Abbates directa habentur: At ne
Monachii dicti Ordinis pro suspiciendis Diaconatus,
& Subdiaconatus Ordinibus extra Claustrum hinc
inde discurretere cogantur, ubi, & successoribus tuis,
vt quibuscumque dicti Ordinis Monachis, aliis ve-
ro quatuor Abbatibus praefatis, ac eorum successo-
ribus, vt futurum Monasteriorum praedictorum Reli-
giofis, quos ad idoneos repertis, Subdiaconatus,
& Diaconatus Ordines huiusmodi, alias ritè
conferre liberè, & licite possitis, auctoritate Apost.
& ex certa scientia tenore præsentium de speciali
dono gratia indulgemus. Quibus constat hanc fa-
cilitatem expresse illis impari.

17. Obiectes. Trident. fest. 23. cap. 10. dictis Ab-
batibus solum dat facultatem conferendi Tonsuram,
& Quatuor Minores, & cap. 12. vult ut Episcopus
examinet Regulares presentatos ad sacros Ordines
suscipiens ad probandum si digni sunt, cum clau-
stra reuocatoria priuilegium. Regularium. Respondetur,
quod in locis, in quibus Trident. non est receptum
nulla est super hoc difficultas, vt de Gallia affirmat
Tambur. tom. 2. de iure Abb. diff. 2. quest. 5. vbi ap-

probat usum illius priuilegij in dictis Abbatibus, ex
eo quod illorum Abbatarum in Gallia sunt sitae, licer
existimant hoc priuilegium per Tridentinum esse
reuocatum. Vbi vero Tridentinum viget, dubium
oritur si clausula illius Concilij reuocet hoc priuile-
gium; Probaimus autem in 1. tract. hanc clausula
lam non sufficere, quod etiam in hac speciali mate-
ria censer Nauart. cons. 3. de priu. cùm assertit: Il-
lam clausulam non esse ita expressam, quin illius
coniecta dissolui possint; ac proinde, cùm sit du-
bium de reuocatione illius priuilegij, stat priuile-
gium in suo labore, vt alibi diximus, & probauimus
dicto tract. Denique post Trident. illud priuilegium
fuit confirmatum, vt inferius dicetur, quod videtur
omne dubium prorsus tollere, ac propterea asserten-
dum posse dictos Abbates illo vti, non solum erga
Regulares, & seculares subditos; sed etiam erga non
subditos, sicut de Minoribus Ordinibus superiorius
ostendimus cùm sit in virisque par ratio.

18. Quibus sic stantibus, infuper probatur pro-
positio; quoniam vt alibi probauimus, priuilegia
communicantur cum illo ordinis confirmata sunt;
ergo sunt in suo labore; ergo Abbates com-
municantes possunt illa facultate vti. Ac sic tenet
Ioannes de la Cruz de Statu Relig. cap 8. dub. 1. con-
clus. 1. sub finem; & alij. qui, vt videbimus infra, su-
stinent in reliquis predicta Bullæ Expositi, partici-
pare: Cur enim potius in uno, quam in alio partici-
penit? Non potest assurgi ratio sufficiens. Inde cùm
sit eadem ratio in his, ac in illis, debent in omnibus
priuilegiis participare, & non ab huic communica-
tione excludi. Nec dicas hoc priuilegium conces-
sum fuisse ob speciale notam Abbatum, aut Ab-
batiarum huiusmodi, que non reperitur in exercitio;
Nam respondetur illam notam in eisdem reperiri,
vt videtur est in motu, quo Innocentius ad illud
concedendum impulsus fuit, quod confit partim
ex verbis priuilegij superioris infertis, partim ex iis,
qua in principio Bullæ in qua emanauit, continen-
tur, talia sunt. Expositus tuae devotionis sinceritas,
& Religionis promeretur honestas, vt tam te, &c.
Et quamvis haec nota in illis non insenitetur, vale-
ret pro eisdem Abbatis, cum æquè principaliter
in hoc priuilegio, sicut in aliis communicent: ve-
rum cùm vobis illius facultatis non vigeat in proxi-
mè dictis Abbatis, non audeo hoc priuilegium
illis absolute concedere, licet non habeant pro
contraria sententia rationem, qua ei assentiri cogar;
quo circa meum iudicium doctiorum iudicio submit-
to. Hæc omnia P. Bruno vbi supra.

Sed adversus supradicta extat Decretum Sacrae
Congregationis Concilij auditus Regularibus, quod
ego appolu per extensum in part. 7. tract. 11. ref. 42. Quæ hic est
supra Ref. 50.

RESOL. LXXXVI.

An. Regulares possunt ordinari ab Episcopis extra tem-
pora, & iure statuta? Ex p. 3. tract. 2. Refol. 31.

§. 1. A Liqui respondent negatiuè, quia Gregor.
XIII. qui concessit hoc priuilegium Patri-
bus Societatis Iesu, vetat exprelse, vt alia Religio-
nes possint in tali priuilegio participare, etiam si ha-
beant participationem priuilegiorum dictæ Soci-
etatis. Et ita docet Perinus in priuileg. Minimor. tom. 1.
confit. 12. Sixit IV. §. 11. num. 39. Suarez de legibus,
lib. 8. cap. 17. num. 8. Miranda in manuali Praefat. tom. 1.
q. 3. art. 4. Valsquez in 3. part. 10. 3. disp. 2. 46. c. 5. n. 50.
a. Sed

Pro omni
contento id
h. Ref. su-
pra in Ref.
84. late à §.
Difficultas.
& in Ref. 85.
§. Affir-
quarto, & in
fra in dubius
Ref. seqq. &
in Ref. 94. §.
v. & in 18.
7. tr. 1. Ref.
239. §. 1.

Tractatus Quintus

312

2. Sed contraria sententiam probabilem esse existimo, & tutam in praxi sicut aliqui Episcopi cū nostris obseruarunt, & ideo illam docet Portel, qui etiam testatur de praxi *in dubiis Regul. ver. Ordines Sacram.* n. 4. *Villalobos in summo. to. i. tr. ii. difficult. 12. n. 8. & diffic. 13. n. 6. Io. de la Cruz de statu Relig. lib. 2. cap. 8. dub. 1. Homobonus de exam. Eccles. to. i. tr. 2. c. 1. quæst. 3. Moneta de commut. vlt. volunt. cap. 10. num. 188. Barbolæ de pose. Episcopi, part. 2. alleg. 17. n. 7. Emanuel Rodriguez in q. Regul. to. 3. quæst. 23. art. 5. & tom. 1. quæst. 5. art. 17. & hoc non solum per priuilegium supradictum, concessum Societati, non obstante illa prohibitione: quia alij Pontifices successores Gregorij concesserunt priuilegia Societatis, nostra Religioni, & aliis, sine vlla limitatione, vt tenent Doctores citati, sed etiam per priuilegium Clement. VIII. concessum die 23. Nouemb. 1596. Patribus Congregationis S. Ioannis Euangelistæ in Portugallia; quod testatur videlicet Portel in compendio illius Religionis, & per priuilegia Alexandri VI. Eugenij IV. concessa Religionibus D. Hieronymi, & Benedicti, & reuocata minime esse tener à Concilio Tridentino, & probat ex Rodriguez Vallalobos loco citato; & ideo, vt dixi, possunt Episcopi sine vlo scrupulo ordinare Regulares extra tempora. Vide etiâ Layman in *Theol. moral. lib. 5. tr. 10. cap. 8. num. 2.**

Sup hoc in
Ref. 1. not.
præsentia à
prædicto §.
& signa-
tæ à §. clau-
dam, & in-
fra. in Ref.
sequ. & in
aliis §§. &
versiculos
prima not.

RESOL. LXXXVII.

*An Ordines Regularium habentes priuilegium, vt pos-
sint ordinare Regulares extra tempora, possint eo vlt.,
vbi Concilium Tridentinum receptum est?*
*Et an vero pertineat ad Episcopum, vel ad Superiores
Regularium dispensare in interstitiis? Ex part. 5.
tr. 13. & Misc. 1. Ref. 57.*

Sup. hoc su-
pra in Ref.
§. 84. §. Clau-
dam, & in
fine Ref. 86.
& infra ex
Ref. 54. lege
§. vlt. & Ref.
& §§. eius
not. & in to.
7. tr. 1. ex la-
ra doctrina
Ref. 255. §.
vlt. ante me-
dium, & vers.
quale est
priuilegiu.

§. 1. Negatiam sententiam docet doctrus & ami-
cissimus P. Magister Lezzana in sum. quæst. 8.
Regul. cap. 14. num. 19. vbi sicut. Regulares non
possunt modo post Concil. Trident. extra tempora
ordinari. Ratio est, quia licet de hoc varia fuerint
priuilegia Religionibus concessa, vt patet compend.
priuileg. ver. Ordines Sacri. Concilium tamen Tridentinum
seff. 23. cap. 8. id prohibet fieri, & consonant
constitutiones Pij II. & Sixti V. & praxis Ecclesiæ,
maxime, quia ipsum Concilium seff. 25. cap. 22. pre-
cipit omnia & singula in suis decretis contenta ob-
seruari a Regularibus, non obstantibus quibuscumque
que priuilegii, &c. Sic ille. In Tridentino autem
sic decernitur. Hec omnia, & singula in superiori-
bus decretis contenta obseruari sancta Synodus pre-
cipit in omnibus Cœnobiosis, ac Monasteriis, Col-
legiis, ac Domibus quotcumque Monachorum,
ac Regularium, &c. non obstantibus corum omni-
um, ac singulorum priuilegiis sub quibuscumque
formulis verborum conceptis, &c.

2. Verum probabilis est, quod vti possint suo
priuilegio, & quod generalis illa derogatio sit ap-
plicanda locis Concilij, in quibus derogatur priuile-
giis Religiosorum, non vero se extendat ad omnia
decreta, quia etiam sine derogatione priuilegiorum
sunt edita, hoc sensu sancta Synodus vult omnia supradicta decreta seruari etiam cum derogatione priuilegiorum, quando ei in aliquo decreto est appo-
sta, quasi illa generalis derogatio sit apposita ad ma-
iorem inculcationem particularium, non vero res-
piciat ea decretorum, in quibus non fuit derogatum pri-
uilegium. Et ita docet Ioan. Præpositus in 3. part. quæst.
vnic. de sacram. Ordinis, dub. 15. num. 156. & ideo in
compend. nostrorum priuileg. verb. Dispensatio. §. 11. sic

habetur. Cum licentia & dispensatione admitti R. P.
Generalis possunt Nostræ succipere Ordines etiam
etros, & etiâ Presbyteratus extra temporâ à iure statu-
tribus tamen dictis Dominicis, vel alii felius etiâ
continuis à quo cumque Anisitis, non obstan-
Concil. Trid. decreto, Gregor XIII. Societas, 1571,
quod incipit, *Piam, & utile, &c. sub die 12. Septem-
tembr. 1582. Pontificatus sui anno 11. quibusque in-
ferrat Emanuel Rodriguez in sua collectione privile-
giarum Bulla 25. sub Greg. XIII. & in Bullario Romano
etiam refertur, tom. 2. Bulla 77. fol. 460. que iniicit
Piam, & utile, &c. Et licet in hoc priuilegio alia
clausula prohibitiua communicationis, & partici-
pationis, nobis non obstat, vt obseruat Peregr. in folio,
qui ut possimus dicto priuilegio, scilicet per
ex priuilegio Greg. XIV. apud dictam compilationem
in introductione §. 7. & ita docent etiam Dolomiti,
quo ego adduxi in 3. part. tract. 2. ref. 3. & dicen-
tato nouissime hanc sententiam docet Celestinus in
compend. Theolog. moral. tr. 8. cap. 4. quæst. 4. quæst. 4.
in contrarium afferat Lezzana vbi supra, vnde plures
res ex Nostris vigore supradictorum priuilegiis con-
ficiunt a multis Episcopis ad Ordines extra tempora
admissi, & in casu contingenti ultra priuile-
resolutionem, ne deferas videre supradictum regi-
3. part. 3. tract. 4.*

An vero pertinet ad Superiores Regularium dif-
fensare in interstitiis, diximus in 3. part. 1. ref. 2. &
32. & in 4. p. tract. 4. ref. 209. Nunc vbi adduc reca-
pro sententia affirmativa Sanchez in opus. tom. 1. lib. 1.
7. cap. 1. dub. 54. num. 8. & Celestini in compend.
Theolog. moral. tract. 8. cap. 4. quæst. 4. & pro negotiis
sententia Lezzanam vbi supra num. 15.

RESOL. LXXXVIII.

*An Regulares possint dispensare cum suis subdi-
nitionibus, & ordinantur extra tempora?*
*Et an priuilegia Regularium quod facultatum fidei
piendi duplicum ordinem sacram eadem, & ab
Episcopo in aliena Diœcesi ab eis licentia propri-
tate renovata à Concilio Tridentino?*
*Et an quando alicui priuilegium concedatur, ut in
tempora in tribus Dominicis vel diebus festis inven-
tur, quin additum fuerit Duplicitibus, vel Simili-
duplicibus, intelligi debent de seipsis diebus, qui à
clero, & populo sub obligatione præcepti celebantur?*
*Et an priuilegia Regularium renovata a Concilio Trid.
intelligantur ei, ut renovata in foro concientie, ita
vt Regulares vbi illi non possint? Ex patr. art. 8.
& Misc. 3. Ref. 28.*

§. 1. A Libi contra Vasquez, & alios, excom-
municatione priuilegij Societatis, affir-
marium sententiam probabilitatem docuimus non
sime tamquam probabilem etiam admittit P. Callus
Palau, non ex meo principio, sed ex alia ratione. &
ideo apponam hic eius verba, que nimis grata Re-
gularibus, & plausibilia erunt: sic ratiæ alienti 10.
tr. 27. diff. vnic. punct. 13. v. 13. [Satis probable suffi-
ciens, quod tradit Rodriguez, libi contrarius, un. 3. p.
99. Regul. quæst. 23. art. 5. Villalobos tract. 11. de ordi-
ne, diffic. 12. in fine, & diffic. 13. num. 6. nempe, Pa-
latos Religionum vti possit facultatibus in hac parte pro-
ante Tridentinum concessi; nequaquam per Tride-
tinum esse derogatas. Etenim, Alexander VI. concil.
fit, quid prior Generalis Ordinis S. Hieronymi, & Se-
p. singuli Prioriis eiusdem Ordinis praesentes, & funi-
polent eligere quemcumque Episcopum Catholi-
cum, communionem Sedis Apostolicæ habentem;

De Sacram. Ordinis Ref LXXXVIII, &c. 313

qui personas singulorum Monasteriorū huiusmodi ad id idoneas, ad omnes etiā sacros & Presbyteratus Ordines, etiam extra tempora à Iure statuta, tribus diebus Dominicis, siue festiū duplicitibus successiū pte nouere possit. Diocesanorum licentia super hoc requirita. Sic refertur in Compend. Mendicant. tit. Ordines Sacri, §. fin. Item, Eugenius IV. concessit, ut singuli Monachi presentes, & futuri S. Benedicti ad id idonei, quos Prior sui Monasterij ad hoc elegerit, siue nominauerit, sennel duntaxat anno quolibet, omnes etiam factos Ordines, vna, & eadem die, etiam extra tempora à lute statuta, à quibusvis Catholicis Antistitibus gratiam, & communionem Sedis Apostolicae habentibus (euilvis super hoc licentia minime requisita) suscipere, dicti q; Antistites eisdem Monachis Ordines huiusmodi conferre possint. Sic habetur in dicto Compendio Mendicantium, tit. Ordines Sacri §. 8. quibus priuilegiis fruuntur Religiones Mendicantes, & aliae, que in priuilegiis Religionum communicant. Hæc ergo priuilegia, quoad facultatem concedendi extra tempora, & dispensandi in interstitiis, affirmat Rodríg. & Villalob. *supra*, non esse à Concilio derogata; bene tamen quoad facultatem suscipiédi duplice Ordinem sacram eodem die, & ad Episcopō in aliena Diocesi absque licentia proprii. Etenim de hac facultate suscipiédi duplice Ordinem sacram, eodem die, inquit Concil. Trid. *sess. 23.* c. 13. de reform. in fine. [Duo Sacri Ordines eodem die, etiam Regularibus, non cōferantur priuilegiis, ac in multis quibusvis concessis nō obstantibus] de facultate autē se promouendi ab alieno Episcopo, inquit Tridentinum cap. 8. [Quod si quis ab alio, quam à Episcopo promoueri perat, nullatenus id ei, etiam cuiuslibet generalis, aut specialis rescripti, vel priuilegij prætextu, etiam statutis temporibus permittatur.] Et *sess. de reform. c. 5.* ait: [Nulli Episcopo licet cuiuslibet priuilegij prætextu, pontificalia in alterius Diocessi exercere, nisi de Ordinarij expressa licentia,] & in personas eidem Ordinarii subiectas, seu habentes à suo Ordinario dimissorias, ut benè explicitu Rodríg. *tom. 3. gg. Reg. 9. 24. art. 2.* Cùm ergo de facultate Religiosis facta concedendi extra tempora, dispensandique in interstitiis, nulla adst̄ à Cōcilii derogatio, dicendum est in suo robore persilere.

2. Neque verū est, per clasulam illam generalē derogatoriam appositam *sess. 25. c. 22. de Reg. de* rogata esse omnia priuilegia Regularibus concessa, aduersa Trid. statutis; nā illa derogatio, ut pote odio, nā ad omnia contenta, & di posita in Trid. sed ad contenta, & di posita in illa Trid. sessione extendi debet: neque est vilū fundamentum, ratione cuius debeat extendi ad omnia in Trid. contenta. Nam, si Trid. vellet omnia priuilegia Regularibus aduersa Trid. Decretis derogare, in ultimo Decret. *sess. 25. de reform.* prædictam derogatiōnem constitueret: quod tamē nō præstat. Ignorū nulla alia priuilegia, quā aduersa Decretis illis *sess. 25.* illa clasula derogantur; ac proinde priuilegiū concedendi extra tépora, & dispensandi in interstitiis ab Alex. & Eugen. concessum, firmum persistit. Neque ex eo, quod Greg. XIII. & Xystus V. confirmaverint Religionum priuilegia, que Trid. aduersa non erant, interfur, derogatis aduersa; sed solum interfur noluisse ea confirmare, & locum opinionibus relinquer, an essent reuocata. Minus obstat Motus proprius Xysti V. qui, ut superius dictum est, fertur contra male promotos, quia tales censori non debent promoti ex Sedis Apostolicae priuilegiis. Item, ille Motus reuocatus est, & ad terminos iuris communis redactus. Neque denique obstat prohibitiō facta à Gregorio XIII. ne alij Religiosi aliorum ordinum communicationem in dicto priu-

Tom. II.

legio suscipiendo Ordines extra tempora, & non réservatis interstitiis, communicari: nam hæc prohibitiō solum interfur, non possit priuilegio vii Religiosos aliorum Ordinum via communicationis; non tamen impedit, quin eo vii possint, si aliunde est illis concessum, vii concessum est ab Alex. VI. & Eugen. IV. Neque praedicta prohibitiō tollit, quin alij Pontifices successores tam communicationem facere possint, vt fecit Greg. XIV. sicuti probat Rodríg. *tom. 1. gg. Reg. 5. art. 17.* Addit. esto, per Trid. reuocata essent priuilegia Alex. VI. & Eugenij IV. at Clement. VIII. speciali concessione innovata esse censentur & teste Rodríg. *dict. tom. 3. gg. Reg. 9. 25. art. 5. fine.* & Villalob. *tr. 11. de Ordin. diff. 12. in fine.* & diff. 13. n. 6. & ap. probat Barbol. in Remiss. Cone. *sess. 23. c. 8.* Affirmantque Rodríg. & Villalob. non solum in tribus Dominicis, sed etiam in tribus diebus festiū duplicitibus, vel semiduplicibus promoueri Religiosum posse per concessionem Alex. VI. & declarationem Clement. VIII. Quid ergo probabiliter sustineri posse: tametsi verius censeam, quoties alij priuilegium absolutū conceditur, vt extra tépora in tribus Dominicis, vel diebus festiū ordinetur, quin additū fuerit, duplicitib; vel semiduplicl. intelligi debere de festiū diebus, qui à Clero, & populo sub obligatione precepti celebrantur: quia, ut dixi, dies hi secundum communem hominum acceptiōnem festiū videntur, non illi, quos Clerus officia dupliciti, vel semiduplici honorant. Et hæc omnia docet Palauz. *supra*, quæ quidem secundum eius mentem dicta esse volo, & idē illa alia iudicanda relinquo.

3. Qui etiam sciant, hanc sententiā, præter citatos Doctores, docere P. Leand à Murcia in Reg. S. Franc. c. 6. q. 19. n. 1. vbi sic ait: [Quando el Papa confirmado los priuilegios dize: *Dummodo non sine contra Concil. Trid. no es su mente reuocar todos los priuilegios contrarios al Concilio Trid. en qualquier manera, sino solamente aquellos, que de tal manera le son contrarios, que en proprios terminos, y exprestamente se reuocados del, como de hecho los reuoca en particulares lugares, porque si en proprio terminos, y reclamamente no fueren reuocados del Trid. aunque por otro camino se le opongan, no estan reuocados, y por la misma razon son confirmados del Papa, aunque en la confirmation ponga la dicha clausula. Esta exclusion es de Manuel Rodríg. en el tom. 1. q. 8. art. 6. el qual dice, que así fue respondido de los Doctores de la Universidad de Salamanca, consultados en este caso; y pone este exemplo Rodríg. ordenarles extra tépora, es contra el Trid. en la *sess. 23.* en el c. 8. però con todo esto, porque el Cōcilio no reuoca los priuilegios, que los Regulares tienen en contrario, los dichos priuilegios quedā enteros, y en su fuerza, y vigor, aunque contrarios al Concilio, porque allí en quanto a esto no estan derogados, però porque el mismo Tridentino, en la misma *sess. en el cap. 12.* expresamente derogat los priuilegios de los Regulares, por los cuales podian recibir Ordenes factos antes de la edad, que allí señale el Concilio, por esta causa estos priuilegios allí derogados, en quanto a la anticipaciō de la edad, nō son licitos a los Regulares; así se han de entender los demás priuilegios contrarios el Concilio Tridentino; y la dicha clausula: *Dummodo non sine contra Cōcilio.* se ha de explicar, an diendole, & nō snt ab ipso reuocata, secus si sine reuocata. Ita ille, qui postea diligenter enumerat omnia priuilegia à Tridentino Regularibus reuocata; & postea inquit, an dicta priuilegia reuocata à Cōcilio, intelligentur reuocata etiam in foro conscientiæ, ita ut Regulares vi illi non possint: & cum Rodríguez, Henriquez, Sorbo, & alii, negatiū sententiam probabiliter pu-*

Sup. his
seqq. priuilegiis infra
in §. vlt. Rel.
94. & in ali-
quibus Rel.
cūs not. &
suprā Rel.
84. §. Clau-
dam.

Sup. hoc in-
fra in Rel.
98. §. Sed
his ad me-
dium. à vlt.
Rogabis. sed
lege camp. per
rotam, & §.
cūs prime
not. & suprā
in Rel. 84. §.
Sedan.

Sup. hoc in-
tom. 7. tr. 1.
Rel. 126. &
lege §. eius
prime an-
not. & si p. 2.
ceretian fe-
cundus.

Tractatus Quintus

314

rat: sed contrarium communiter docent Doctores. Vide Portel. in dub. Regular. verb. Prinilegiū cessa-
tio per non vñum, n. 64. & alios. Nota tamen, quod
post hæc scripta inueni Peyrinum de Pralato, g. 3. c. 7.
num. 11. docere, dictum priuilegium concessum à
Gregorio XIII. Societati Iesv., fuisse postea deroga-
tum a Sixto V. vnde hodie neque Pates Societatis
possunt ut dicto priuilegio sed de ipsis, & de om-
nibus aliis Regularibus contrarium docet, me cita-
to. Grauauitius in addit. Man. Epifcop. verb. Ordo in ge-
nere, num. 8. Et ego scio in societate dictum priuile-
gium hodi ex parte in viridi obseruantia, & in nostra
intentione hodie illo uti possunt alij regulares.

R E S O L . LXXXIX.

An dispensatio interstitionum pertineat ad Episcopum, etiam respectu Religiosorum?
Et adiungitur, quod iuxta Bullam Greg. XIII. genera-
les Societatis Iesu possunt & ab illis delegati, dispen-
sare cum suis subditis in interstitione.
Et notatur suscipientes Ordines non seruatis interstitione
nullam incurere censuram, vel irregularitatem. Ex
p. 3. tr. 2. Ref. 32.

Sup contento in hoc §. 1. & seq. inf. Riccius, Barbosam, & Quarantam, idem etiam do-
cet Ledesma in sum. tom. 1. de sacram. Ordin. cap. 8.
concl. 11. in fine.

2. Sed non desunt Doctores contraria sententiam docentes ex Bulla Gregor. XIII. concessa
Societati Iesu. Et ita docet Villalobos in sum. tom.
1. tr. 11. diff. 12. n. 8. & Iohannes de la Cruz in direct.
conscient. p. 2. de sacram. Ord. dub. 5. concl. 2. vbi sic ait:
Iuxta Bullam Gregor. XIII. pro Societate Generales
Ordinum, & ab ipsis delegati possunt cum suis sub-
diis dispensare in interstitione. Et hanc sententiam
etiam probabilem voca Ledesma vbi supra.

3. Notandum est etiam hæc contra Henriquez lib.
6. c. 10. n. 3. in gloss. lit. Q. suscipientes Ordines non ser-
uatis interstitione, nullam incurere censuram, vel ir-
regularitatem, quia nulla talis censura in iure inuen-
itur expressa: & ita docent Riccius in collect. decision.
p. 2. collect. 176. Zerola in praxi p. 2. verb. Ordo. n. 8. Vil-
lalobos in sum. tom. 1. tr. 11. diff. 12. n. 2. & alij.

R E S O L . X C.

*An pro Episcopis in dispensatione interstitionum cum Regularibus sufficiat sola attestatio Superiorum?
Et an Regulares possint ordinari non seruatis temporum interstitione?*

Et an ex priuilegio Clem. VIII. concesso Patribus Congregationis S. Ioannis Evangelista in Portugallia, pos-
sint Regulares ordinari extra tempora, & per quem-
cunque Episcopum tribus Dominicis, vel Fefis con-
tinuis, vel interpolatis, non seruatis interstitione a Con-
cilium Tridentino designatis? Ex p. 3. tr. 2. Ref. 112.

Sup contento in hoc, &
seq. §. in Ref. præterita, §.
1. & 2. & inf. in Ref. 92. §.
Nota etiam, pertotum, &
pro parte sup-
pra in Ref.
§. 5. vlt. &
in Ref. 88.

§. 1. Afirmatiuē respondeo, & sic declarauit sa-
cra Cardinalium Congregatio sub his ver-
bis: Non posse dispensare super interstitione Regula-
rium ordinandorum, sed id pertinet ad Episcopum
ordinantem, qui tamen quoad causam dispensatio-
nis iudicium suum formate debet ex attestatione Super-
iorum Regulatum, & hanc declarationem Cardinalium inuenies apud Peyrinum in priuile. Minim.
tom. 1. confitit. 2. Sixti IV. §. 11. n. 35.

2. Non desinam tamen hæc adnotare, quod Villalobos in sum. tom. 1. tract. 11. diff. 12. num. 8. te-
ius quoddam priuilegium eó concessum Societati Iesu, cuius
etiam meminit Emanuel Rodriguez in qq. Regul.
tom. 2. q. 13. art. 5. nempe ut possint Religiosi promou-
eri ad sacros Ordines, etiam Presbyteratus, ab que
ulla functione in ipsis Ordinibus, aut observatione
interstitionum. Quo priuilegio fui possum alii Reli-
giones communicantes, non obstat prohibitions
communicationis huic gratia expresse facta a Ge-
gor. XIII. in dicta constitut. vii probat Emanuel Ro-
drig. art. 6. circa fin. quem sequitur nouissimum His-
torium Rodriguez. incomp. qq. Regul. ref. 106. n. 20. & hoc
Villalobos vbi supra, sentiat debere in hoc Religio-
sus se conformare consuetudin propter confor-
mationis Pontificum contra male promotorum, quod omnia,
& consilium videtur, lictum tamen & tutum ei-
us Hieronymus Rodriguez. vbi supra, vii dicto priuile-
gio, quod nō est retrocatum, sed potius confirmatum,
ut latè probat Emanuel Rodriguez. loco citato.

3. Adde quod Laurentius Portel in dub. Regular. verb. Ordines sacri, num. 4. testatur se videlicet Com. s. 1.
pendio Religionis Patrum Congregationis S. Ioannis
Evangelista in Portugallia priuilegium Clem.
VIII. concessum dictis Patribus die 21. Novem-
bris 1596. ut possint ordinari extra tempora, & per
quemcumque Episcopum tribus Dominicis, vel se-
fuis continuis, vel interpolatis, non seruatis intersti-
tione a Concilio Tridentino designatis, que si per
locum citato, est amplissima, & magna concilio pro
hac materia, & ideo illam mente teneant Regali-
res, & Domini Episcopi.

R E S O L . X C I.

*An constitutio Py II. circa susceptionem Ordinum at-
te tempus, vel sine dimissoriis, & licen-
tias comprehendat Regulares? Ex part. 8. stat. 7. &
Misc. Ref. 59.*

§. 1. N on incurre Regulares in penitentia Quia in
Bullæ, putat nouissimè Santoru in con. fin. leg.
ad confit. Minor. cap. 2. flat. 57. concl. 1. vbi sic a Pro-
babili est sententia, quod in Extraga. Pij II. Monachis
claudant Regulares, contra quod fenerunt Mistris, & ve-
nit art. 6. concl. 2. vniq. Barbosa de pot. Episcop. eligit. simi-
num. 14. Rodriguez. tom. 3. q. 24. art. 8. Rodriguez alter & ref.
ref. 106. n. 10. Marchinus tract. 1. par. 3. num. 5. Quan-
tum verb. Ordo pag. 376. §. quibus sic specialist, qui
citat Mandosium, dicitque esse rem inhibitam,
Portel verb. Ordines sacri, v. 13. Ratio est quia in cano-
fit mentio de Regularibus, & in odiis nomine Cle-
rici non veniunt Monachi, vel Regulares, ut latè
idem Mjicana in oppositum adducit.

2. Nec eorum responsio perniciens, quod etiam
Regulares sunt Clerici, & materia Ordinum est com-
munis; quia si hoc valerer, in multis comprehendendo
rentur Regulares, in quibus ex alio principio non
comprehenduntur. Nec etiam valerent aliorum respon-
sio, quod Sixtus V. confirmingo Bullam Pij II. Iallen
expressè ad Regulares extendit; quia, ut dictum est,
fuit reuocata in omnibus, & redacta ad terminos in-
ris, & Bulla Pij II. in quibus non fit mentio de Re-
gularibus, & ita cessavit extensio, sicut & censuram
vnde Clem. VIII. illam reuocans ait, supradictas literas
ad terminos factorum Canonum, ac constitutio-
nis reu. mem. Pij Pap. II. & ad dispositionem decen-
tum S. Concilij Trident. restringimus, & reducimus.
Nec non censura, & penas in iudicem Sixti literis
contra quoscumque, &c. moderamus, & abolemus.
Hacque

Hucusque P. Santorus: sed stante praxi S. Poenitentiarie non recederem ab affirmativa sententia, quam etiam communiter tenent Doctores.

RESOL. XCII.

Quia causa sit sufficiens, ut Episcopus possit dispensare in interstitiis ordinum Presbyteratus?

Et notatur, quod recipiens Ordines non seruatis temporum interstitiis absque dispensatione, non iuridit in suspensionem, neque in irregularitatem, neque Episcopis illum ordinans?

Et obseruantur facultatem remittendi interstitia concessam Episcopo ex causis transire in capitulum seu eius Vicarium Sede Vacante, quando tamen ex Decretis Concilij potest concedere licentiam ordinandi?

Et docetur solos Generales Societatis Iesu, & ab ipsis deputatos posse ex Bulla Greg. XIII. dispensare cum suis subditis Regularibus in interstitiis?

Et an ceteri Superiores Regulares possint quemadmodum Episcopi seff. 25. Trid. cap. 11. & 13. dispensare super temporum interstitiis cum suis subditis? Ex part. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 209.

qn. 25. & Laurentius de Franchis *de controveneriis inter Episcopos, & Regulares*, ponunt declarationem sacre Congregationis tenoris sequentis: An Superiorum Regularium possint quemadmodum Episcopi, vt *ref. 209. seff. 25. Trid. c. 11. & 13.* dispensare super temporum interstitiis cum subditis suis? Sacra Congregatio censuit, Superiorum Regularium non posse dispensare super interstitiis Regularium ordinandorum, sed id pertinere ad Episcopum ordinantem, qui tamen quod causam dispensandi iudicium suum formare debet ex attestatione superiorum Regularium.

4. Et tandem nota, quod recipiens Ordines non seruatis temporum interstitiis absque disputacione non iuridit in suspensionem, neque in irregularitatem. Ita Laurentius *vbi supra*, *quest. 32. fol. 84.* Campanili in divers. ins. Canon. rubr. 6. cap. 3. num. 13. & alij; quos citat, & sequitur Babosa loco citato cap. 13. num. 12. neque Episcopum illum ordinantem, Babosa num. 11.

Sup. hoc in
Ref. nor. p. q.
terita, & in
alii eius
prima not.

Sup. conten-
to in hoc §.
Supra in ref.
89. §. vii. &
in tom. i. tr.
5. Ref. 45.

RESOL. XCIII.

Quae causa requiratur ad dispensandum in interstitiis pro Sacerdotio assumendo? Ex part. 6. tr. 8. & Misc. 5. Ref. 23.

§. 1. Respondeo, utilitas vel necessitas Ecclesiae; sed ego adnotaui aliqua quoad hoc in part. 4. tr. 4. refel. 109. nunc vero non deseram apponere verba Ioannis Baptista Tiberij Societatis Iesu, quia Codex non amplius inuenitur, sic igitur afferit in instrucl. pro Ordinandis, cap. 8. quæst. 3. vbi sic ait. Quamvis Sorbo ex S. Antonino 3. part. 1. 14. cap. 16. §. 18. necessitatem Ecclesiae dicat esse, cum non sunt alij, qui ordinentur, & Ecclesia indiget Ordinatis: Utilitatem, cum, est si sunt alij, Ecclesia tamen indiget. Hie tamen videatur nimius rigor; & S. Antoninus loquitur de causa sufficiente ad cogendos clericos ad Ordines sumendos: Minor autem sufficit ad dispensandum. Quare hoc iudicium arbitrio Episcopi remitterendum est. Neque enim requiritur necessitas extraordinaria, aut publica, vt etiam notauit Babosa 2. p. allegat. 8 n. 5. Sed etiam eminent doctrina, vel morum probitas, & ordinandi merita sufficere videantur, spectat enim ad Ecclesiae utilitatem, & necessitatem, vt eorum ratio habeatur, quibus ipsa eget, vt ait Vasquez citandus.

2. Immo valde probabile existimo particulam, ac, qua habetur in cap. 14. sumendum esse disiunctivè, non copulatiue; cum enim in aliis dispensationibus etiam maiori momenti, sèpè sufficiat Ecclesiae utilitas; immo, & ipsius dispensatio, non appetere cur hic non sufficiat. Aut certè verbum, necessitas, latè sumendum propter magnam importat utilitatem: & ita videatur velle Vasquez 3. part. dispa. 246. num. 50. & Filiius tr. 9. mom. 3. versic. 5. Et putari posse Episcopum absque scrupulo dispensare cum eo, qui causa studiorum, vt in his magis proficiat, postea distulit Sacrorum Ordinum fulceptionem, quia Ecclesia summoperè vires & necessarii sunt docti Ministri. Et hæc omnia dicta volo secundum mentem Tiberij.

Q. x. hic est
Ref. antec-
dens, & in
Ref. leg. à
§. 2.

RESOL. XCIV.

An ad dispensandum in interstitiis à Diaconatu ad Presbyteratum sit necessaria utilitas, & necessitas Ecclesiae copulatiue?

Et apponuntur quinque causæ, vt ex qualibet earum possit

D d 2

Sup. conten-
to in hoc §.
lat in tom.
3. n. 5. Ref.
sol. 16.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Sup. contem-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

possit Episcopus cum predicitis dispensare.
Et an ad minores Ordines, & Tonfuram merè arbitriū
Episcopi sufficiat ad dispensandum?
Et docetur p̄ se Episcopum eodem die primam Tonfuram,
minores Ordines, & Subdiaconatum conferre.
Et notauerit Episcopum non posse dispensare ab interstitiis
familiarem suum alias non sibi subditum.
Et aduerterit posse Regulares omnes ex privilegio obi-
que extra tempora à iure statuta ab Episcopis
ordinari, & quibusvis Ordines initiari? Ex part. io.
tr. ii. & Misc. 1. Ref. 10.

Svp. hoc in §. 1.
diibus pre-
cedentibus
Ref.

Causa est practicabilis. Suppono quod cau-
sa dispensandi in interstitiis due referun-
tur à Tridentino, s̄eff. 23. cap. 11. 13. & 14. de reform.
nempe necessitas & utilitas particularium Ecclesi-
arum. Per Ecclesie utilitatem intelligit, quando pau-
ci sunt Ministri Ecclesiastici idonei: & tunc utile
est Ecclesia aliquos ordinare ad Ecclesie ministe-
riū, & maiorem etiam ornatum, ac splendorem.
Per necessitatem intellexit, quando deficerent Mini-
stri, nec possent suppleri per iam ordinatis Ecclesie
onera, tam in Missarum celebratione, quam in aliis
Ecclesiasticis ministeriis; sed iudicare quānam sit
Ecclesie utilitas, aut necessitas, Episcopi arbitrio re-
linquitur.

2. Hoc supposito, ad questionem propositam
affirmatiū responderet Castrus Palauus tom. 4. tral. 27.
panct. 13. num. 7. Marchinus de sacram. ordin. tral. 2.
part. 2. cap. 3. num. 2. vbi sic ait: Debet Episcopus maio-
rem causam utilitatis, aut necessitatis expostulare
in eo cum quo dispensaret in interstitiis à minoribus
ad Subdiaconatum, vel à Diaconatu ad Presbytera-
tum, quam à Subdiconatu ad Diaconatum, quod
etiam Concilium ponderasse videtur: nam vbi cap.
ii. in aſcensu à minoribus ad Subdiaconatum me-
minit Ecclesie utilitatis, aut necessitatis disiunctiue,
postea cap. 13 agens de promouendo à Subdicona-
tu ad Diaconatum, dispensationem ab huiusmodi
interstitiis soli Episcopi arbitrio relinquit. Sed cap.
14. agens de promouendo à Diaconatu ad Presbytera-
tum, utramque causam copulatiue his verbis exe-
git. Ad Presbyteratus ordinem non affumatur, nisi qui
ad minus per annum integrum in Diaconatus ministran-
terint, nisi ob Ecclesie utilitatem, ac necessitatem alius
Episcopo videatur. Vbi vides, Concilium in Presbytera-
tum vsum esse particula copulante: at in aſcensu à
minoribus ad Subdiaconatum, vsum fuisse particula
aut, que significat disiunctionem, ut multo maio-
rem in Presbyteratu fucipiendo, quam in aliis Ord-
inibus dispensationis causam exigendam deuoraret.
Ita Marchinus, Bonacina etiam de sacram. diff. 8. 9. 15.
panct. 6. num. 2. grauiorem causam putat requiri in
dispensatione interstitiiorum inter Diaconatum, &
Sacerdotium, quam inter ceteros Ordines: nam
Tridentinum in dispensationibus interstitiiorum in-
ter minores Ordines requirit solum arbitrium Epi-
scopi; in dispensationibus vero interstitiiorum inter
minores, & maiores Ordines exigit necessitatem, aut
Ecclesie utilitatem, ac tandem in dispensatione in-
ter Diaconatum, & Presbyteratum postulat Ecclesie
utilitatem, & necessitatem. Unde colligit Bonacina
non sufficere utilitatem, requiri etiam necessi-
tatem propter particulam, Et, coniuncti-
um.

3. Sed Dicastillus de sacram. tom. 1. tral. 6.
diff. 1. dub. 23. num. 351. docet, quantum attrinet ad
minores Ordines, & Tonfuram merè arbitrium
Episcopi sufficere, dummodo non sit causa, que
rationabiliter cogat ad negandum: nimisrum docet,
Principium Ecclesiasticum etiam in his rebus

posse gratia prosequi, & fauores accedentes, & po-
stulantes, alioquin non indigños. Ideoque merito
Concilium hoc permisit arbitrio Episcopi, maxi-
mē quando ordinandi sunt aliunde vententes ex
alii oppidis, seu locis eiusdem Diocesis: nec enim
oportet illos cogere pro vnoquoque gradu ex pa-
tuor minoribus ire, & redire: aque ad somnum
hac solum causa (si causa requiritur) sufficiens
est. Quod vero attrinet ad minores Ordines, nihil
placeat maiori consideratione opus esse ab facien-
dam eam gratiam non expectando interstitia suffi-
cit tamen, etiam inter Diaconatum, & Presbytera-
tum, sola utilitas, etiam non sit necessitas: illa
enim particula coniunctiua, Et, non solum copu-
latim, sed distributim potest sumpta ut suffici
tias, & sufficiat necessitas, ut alteruta possunda
sit: quidquid in contrario sentiant aliqui, nesci-
ab quidem Bonacina. Haec omnia Dicastillus

4. Verum Auerfa de sacram. Ordinis, q̄est. 9. & alij communiter, assertant, quod Con-
cilium requirit coniunctiua utilitatem, & necessi-
tatem; idē non audeo ab ista sententia dicere.
Non putant tamen aliqui sententiam Patris Da-
castilli improbabilem. Et idē Trullench de Sacra-
mentis lib. 6. capite unico, dub. 9. numer. 1. sic ait:
Bonacina, & Barbosa obseruant in dispensatione
interstitiiorum inter Diaconatum, & Sacerdo-
tium poterit Concilium non solum utilitatem Ec-
clesie, sed etiam necessitatem: nam docet particu-
lam, Et, esse copularium; et si alij teatato-
res oppositum non improbaribiles sentiant, nempe
sufficere etiam, tum vel utilitatem, vel necessi-
tatem Ecclesie, prout expedire iudicauerit Episcopus.
Ita ille.

5. Et quia easus dies accidit, nota primo
cum Leandro de sacram. tom. 2. tral. 6. diff. 11.
q̄est. 21. quod prima causa, ut Episcopos dispensent
in interstitiis est necessitas, & utilitas Ecclesiastica. Per
necessitatem Ecclesie intelligit Concilium quā-
do deficiunt omnino ministri; ita ut per ordinatos
onera Ecclesie tam in Missarum celebratione, quam
in Ecclesiasticis ministeriis suppleri nequant. Per
utilitatem vero, quando pauci sunt ministri idonei.
Secunda causa dispensandi in interstitiis, est eis
prosulta ordinandi, cum grauitate, & integritate
coniuncta. Tertia est arctatio recipiendi Diacon-
atum, & Presbyteratum, ratione Beneficii recepti,
vel recipiendi, ex Tridentino s̄eff. 7. cap. 10. de Re-
formatione. Quarta est, magna virtus ordinandi,
aut excellentes in litteris prof. clus. Quinta deinde
que causa dispensandi ab interstitiis ab aliquo,
est studium in aliqua vniuersitate; ut scilicet, me-
dia Missarum celibratione, se possit in studiis laten-
tare.

6. Nota secundū, quod Dicastillus obiſſa
n. 332. docet etiam, quod ego in part. 9. satis firm-
e, posse scilicet Episcopum eadem die primam
Tonfuram, minores Ordines, & Subdiaconatum
confesse: & testatur se s̄e prius ab Episcopis hoc
etiam vidisse.

7. Nota tertio, quod Marchinus de sacram. Ordinis, tral. 1. part. 7. cap. 4. num. 3. nominat contra
me, & Ioann. de la Cruz Dominicānum, teneat,
Episcopos non posse dispensare ab interstitiis fami-
liarem suum, alias non sibi subditum. Sed me citato, pa-
nostram sententiam contra Marchinum tenet Pater
Auerfa de sacram. Ordinis, q̄est. 3. s̄eff. 9. Relinquit
tamen.

8. Nota quartū, me s̄e prius docuisse, posse Re-
gulares omnes ex privilegio vbiique extra tempore
à iure statuta ab Episcopis ordinari. Et ita nouis reu-
latis.

De Sacramento Ordinis Ref.XCII.&c. 317

§. Supra in Refol. 84. §.
Difficul-
tatem, & in
Ref. 85. §.
Affirmitur,
to, & in Ref.
86. 87. & 88.
& pro om-
nibus priu-
legiis con-
tentibus hoc
leges. Ne-
que per to-
tam. Ref. 84. §.
Gaudium, &
ex Ref. 90. §.
v. & in to-
91. 92. ex Ref.
sol. 259. §. i.

simè me citato mordicus docet, & firmat Leandrus de sacram. tom. 2. tral. 6. dispt. 11. q. 23. Primo, ait ille, quia hoc priuilegium fuit olim concessum Mendi-
cantibus, & postea à Clemente VIII. abfque limi-
tatione confirmatum. Secundo, quia idem priuile-
gium concesserunt Alexander V I. & Eugenius IV.
Monachis S. Hieronymi, & S. Benedicti. Tertiò, quia
simile priuilegium concessit Clemens VII. Con-
gregationi S. Ioannis Evangelista in Portugallia.
Quarto denique, quia idem priuilegium concessit
Societati Iesu Gregorij XIII. die 21. Septembris
1582. qui licet prohibuerit illud communicari alii
Ordinibus, communicant tamen multi: nam alij
Summi Pontifices sucesores Gregorij XIII. priu-
legia Societatis Iesu & multis Ordinibus absolute
concesserunt. Et nouissime nobis discalecati, ipso-
rum priuilegia, nec non & Monachorum S. Hiero-
nymi, & S. Benedicti, & aliorum Ordinum, & Con-
gregationum, à S. D. N. Urbano VIII. absolutè, &
pari morte concessa, communicata furent anno
Domini 1634. die 28. Martij. Possumus ergo nos,
& omnes alij Regulares, virtute priuilegiorum,
a quoquaque Episcopo per extra tempora, quibus-
uis Ordinibus initiari. Hucusque Leandrus, cui ad-
de, me etiam citato, Patrem Auerlam ubi supra, de
Sacramenti Ordinis, queſt. 3. c. 7. q. 8. Qui vero aliquem,
ubi afferit hanc opinionem esse turam in praxi, &
testatur se vidisse illa practicata in pluribus Dice-
cebibus, & in Romana ipsa viba.

RESOL. XCV.

An Episcopus beneficij possit dispensare in intersticiis?
Et quid de illegitimitate ad minores Ordines? Ex p. 8.
tt. 2. Ref. 25.

Sup. hoc sup.
pra. in Ref.
145. Sed si.

Negativè responderet Marius Antoninus var.
refol. lib. 1. refol. 112. cas. 2. c. 8. cum non possit
iudicare de necessitate, vel utilitate Ecclesia non
suæ: & ita etiam docet Nauarrus lib. 1. de temp. ordin.
conf. 26.

2. Sed affirmatiuè respondeo cum Garcia de be-
neſic. tom. 1. part. 2. cap. 4. num. 14. vbi sic ait: Amplia-
tur, ut non solum possit eum ordinare Episcopus be-
neſicij, sed etiam cum eo diſpensare in interſticiis, &
etiam in illegitimitate ad minores Ordines: nam,
cum ratione beneſicij sit subditus illius, quod Ordines,
est etiam subditus quod omnia conceperint
Ordines, & illis annexa, ad 1. 2. ff. de iuris dicti omn. ind.
Ita ille, & post illum Squillante de priu. Cler. cap. 4.
num. 24.4. Acugna in Decreto Gratiani, part. 1. dispt.
17. num. 7. & Machadus de perfec. Confess. tom. 2. lib. 4.
part. 1. tral. 3. docum. 4. n. 5. vbi sic ait: [La quarta
difſcultad es, si el Obispo donde alguno tiene beneſicio
Ecclesiatico, no solo le pueda ordenar, sino tam-
bién darle reuerendas, diſpensar con el en los inter-
ſticos, e ilegitimidad, &c. Garcia, y otros defienden
que si; fundanse en que si por razón del beneſicio,
se le fugera, quanto a las Ordines, también ha de
quedar lugero a todas las cofas concernientes a las
Ordenes: puede segun principio de derechos; Confeſſo
aliquo, omne id concedi videbitur, sine quo illud exiſtere
non poterit. No obstante, que Nauarro, y otros son de
contrario parecer, porque el Obispo, donde elta el
beneſicio, no puede hazer juyzio en la dispencion
de los interſticos, &c. de la necesidad, o utilidad
de Iglesia, que no es suya.] Ita ille: sed opinio Na-
uarii mihi non placet.

Tom. II.

RESOL. XCVI.

An ex aliqua iusta cauſa posſit Episcopus conferre ma-
iores Ordines die Dominica?

Et ſupponitur, quod maiores Ordines non niſi in Sab-
bathio Quatuor Temporum anni, aut in Sabbatho
Sancto, aut in Sabbatho ante Dominicam Paſſionis
dari poſſunt.

Et notatur, quod miiores Ordines Episcopus conſerve
potest tribus, aut etiam pluribus in qualibet Domini-
ca, aut festivo die, dummodo non videatur facere
Ordinationem generalem.

Et conſuetudo recepta Episcoporum concedit, ut Feria
ſexta vespere ante Sabbathum, in quo Sabbatho iure
poſſum omnes Ordines conſerri, liceat dare Ordines
miiores.

Etiamque aduertitur primam Tonſuram quoquis anni
tempore, quoquis die, hora, & loco dari poſſe?

Et an miiores Ordines ſimul cum Subdiaconatu eodem
die, eidemque conſerri poſſent? Ex part. 2. tral. 16.
& Miſc. 2. Refol. 18. alijs 30.

§. 1. **S**upponendum eſt ex communi doctrina,
ſicut Vasquez in 3. parti. tom. 5. diſp. 24. c. 5;
n. 25. Bonacina de Sacram. diſp. 8. queſt. unica, pural. 6.
num. 1. & alijs, quod maiores ordines, non niſi in
Sabbathio quatuor temporum anni, aut in Sabbatho
Sancto, aut in Sabbatho ante Dominicam Paſſionis
dari poſſunt. Hoc ſupponito, responderet affirmatiuè
ad calum propositum Villalobos in ſum. tom. 1. tr. 11.
dub. 13. vbi ſic ait. [Hafe de aduertit, que tambien
ſe pueden hazer los ordenes el Domingo ſiguiente
por la mañana, con tal que el, que ordena, y el que
ſe ha de ordenar continuen el ayuno del Sabado an-
tes, porque entones la mañana del Domingo, ſe
trae al Sabado por la continuacion del ayuno, como
dice en texto. Mas esto no lo ha de hazer el Obispo
ſin neceſſidad, laqual ſeria ſi el Sabado no las pudo
hazer, por hallarſe enfermo, que entones podra,
diferir las para el otro dia.] Ita ille ex Henriquez
quod ipſe minimè citat lib. 10. c. 12. n. 12. vbi ita afferit.
Poteſt Episcopus maiores Ordines Dominica ſe-
quenti poſt Sabbathum praedictum conſerre, ſi cauſa
ſubſtit, dummodo ieunium Sabbati continuet uſque
ad Dominicam, quod continuari dicitur poſt Miſ-
ſan Sabbathi, niſi ſumperteri abſolutionem.

2. Notandum eſt etiam circa praſentem mate-
riam de temporibus ordinandorum, quod miiores
Ordines Episcopus conſerve potest tribus, aut etiam
pluribus in qualibet Domini-ca, aut festivo die, dum-
modo non videatur facere ordinationem generalem,
& conſuetudo Episcoporum recepta concedit, ut feria
ſexta vespere ante Sabbathum, in quo Sabbatho
iure poſſunt omnes Ordines conſerri, liceat dare
Ordines miiores. Ita Reginaldus tom. 2. lib. 30. tr. 1.
c. 5. n. 26. Henr. vbi ſupra. Villalobos n. 4. & Vasquez,
qui notat primam Tonſuram quoquis anni tempore,
quoquis die, quoquis hora, & loco dari poſſe, & contra
Nauarrum, & alios non eſſe iure veritum, eodem die
quatuor miiores Ordines, & unum ſacrum recipere,
& aliquando testatur ſe vidiffe miiores Ordines ſi-
mul cum Subdiaconatu, in codem die eidem conſer-
re. Ita ille vbi ſup. n. 47. & 48. quidquid in contrarium
aſſerat Reginaldus loco citato, n. 28. & alij.

Sup. hoc ibi-
fra in Ref.
99. §. 1. & 2.

Sup. hoc ibi-
dem §. 2. ad
mediū vers.
La prima-
Sup. hos mi-
nores Ordines ſimul cū
Subdiacona-
tu in Ref.
seq. & alijs
eius priu-
not.

RESOL. XCVII.

An ſecluſa conſuetudine, ſi ad eſt alicubi, poſſit Epis-
copo-

Dd 3 p. 8

pus eadem die conferre minores Ordines simul cum Subdiaconatu eidem ordinando?
Et in dicto casu, an Episcopus debet prius interficia dispensare? Ex part. 9. tract. 6. & Misc. 1. Res. 57. alias 58.

Supradicte responsum quatuordecim Doctorum. Ref. praecedentis, & soprav. Ref. 54. breuiter in §. notaf. 5. & in Ref. 57. alias 58. In Ref. 59. §. Nota hic, & in to. 5. ut. 3. Ref. 45. cuius in fin. §. 1. fidele. Layman lib. 5. tract. 9. cap. 8. num. 7. vbi sic ait: [Non est permisum, ut simul eidem Ordines minores, & Subdiaconatus conferatur, ut satis colligitur ex cap. 2. de eo qui furtinè Ordines receperit, & Tridentino cap. 33. cap. 11. & 13. Et accedit Ecclesiarum consuetudo vim legis habens, Ita illle, & alij communiqueret. Vnde ante factum semper Episcopis hanc sententiam consulendam esse arbitror.

2. Sed quia contrarium sententiam affirmatiuam satis probabilem existimo; ideo sentio post factum nisi, & in ref. 56. §. vlt. 2. in fine §. 1. post medium, à vest. Et quā satis probabilem existimo; ideo sentio post factum non esse dannandum Episcopum, si illam in praxi sequutus fuerit. Hanc affirmatiuam opinionem ante omnes solidè firmatus ingenitorum Phenix, Pater Gabriel Vasquez in 3. part. D. Thome, tom. 3. dispe. 24. 6. n. 47. & 48. & post illum Pater Gaspar Hurtado de Sacram Ordinis, dispe. 23. Pater Ioannes Praepositus in 3. part. D. Thome, quest. univ. de Sacra Ordinis, dub. 13. n. 151. Pater Caltrus Palau in 3. tr. 2.7. punct. 1. 3. n. 15. & Pater Baunyus in Theologia mor. tom. 1. r. 7. 9. 11. §. Quinto, omnes viri doctissimi ex Societate Iesu, quibus ex Religione Clericorum Regularium additum Patrem Molochum in sum. tom. 1. tract. 2. c. 14. n. 3. & Patem Leonem de c. recollect. 6. n. 3. 82. Vide etiam Villalobos in sum. tom. 1. tr. 11. dispe. 12. n. 7. cuius verba infraeius apponantur; & Marchinum de sacram. Ordinis, tr. 1. part. 7. cap. 1. num. 13. & 14.

3. Probatur hæc sententia ex responsionibus ad argumenta contraria: vnde ad primum adductum à Layman, Sanchez, & aliis, desumptum ex autoritate cap. 2. de eo qui furtinè, &c. Respondeo cum Vasq. & aliis, vbi suprà, in illo capitulo solùm putatu ut irregulatus, vel ut alij volunt, ut suspensus, qui acceptis minoribus Ordinibus, postea furtiu, & contra mandatum Episcopi Subdiaconatum in eodem die, aut ieiuniu suscepit; quod nos etiam fatemur. Sed non sequitur ex hoc, quod Episcopus, si velit, non possit in eodem die minores Ordines, & Subdiaconatum conferre: & in tali eausu ordinatus nec suspensio, nec irregulatatem incurrit; quia non suscipit minores Ordines, & Subdiaconatum ausu temerario, ut dicit Pontifex in textu: sed volente, & consentiente Episcopo. Quod etiam pater, ut obseruat Pater Leo, & Marchinus de sacra. Ordin. tract. 1. p. 7. cap. 1. n. 17. ex titulo, sub quo situatur dictus textus, videlicet, De eo qui furtinè & sic contra ordinantis voluntatem) Ordinem suscepit. Quod etiam notaui Glossa ibi, & Gauantus in Manual. Episcop. verb. Irregularitas, v. 42. & etiam docet Rebiffus in praxi beneficis de Clericis ad sacros Ordines male promotis, gloss. 1. num. 18. Caltr. Pal. tom. 6. dispe. 4. punct. 10. §. 1. num. 8. & Lessius in 3. part. D. Thome, cap. 6. de irregular. dub. 3. n. 50. Dicendum est itaque, textum adductum ex capit. 2. de eo qui furtinè, non facere pro sententia negativa, quia hæc duas propositiones non sunt contrariae; potest licet Episcopus eodem die conferre minores Ordines cum Subdiaconatu, & si quis furtiu, contra mentem Episcopi, in eodem die sumit Ordines minores, & Subdiaconatum, in suspensionem incurrit. Hæc, in quantum, duæ propositiones sunt ambo veræ, & stare simul possunt; & id est sine fun-

damento ex secunda deducitur contractum contraria: non enim valet hoc argumentum: Pontifex docet in e. 2. de eo &c. sumentem Ordines minores, Subdiaconatu in eodem die furtiu, & contramentem Episcopi, incurrire suspentionem. Ergo Episcopas in eodem die non potest conferre Ordines minores, & Subdiaconatum, & ita in tali eausu ordinatus incurrit suspensio. Neganda est enim haec consequentia, ut recte negant illam Vasq. & cal. Doctores superius citatis: nam primum determinavit quidam Canones, secundum vero minime: neque hoc ex illo recte infertur, & sequitur. Non est igitur vel lenda potestas sacris antistitibus, & poena ordinis ponenda sine texu claro, & rotundo.

4. Notandum est etiam hic, quod Sylvester, Ordo 2. q. 7. & alij adducunt ad fieri tam placita sententiam cap. Literas, & cap. Dilectus de tempore, in quod sed male: nam ut recte obseruat Vasquez, ut in folio primo est de duabus Ordinibus facitis, & praecipitur, ne in eodem die ab eodem recipiuntur. Ceterum nonne, Qui aliquo, §. 1. diff. & Qui in Ecclesiasticis, diff. 36. & Si qui Episcopi, i. q. 1. qui allegant etiam a Sylvestro, de hac te non loquuntur, sed ab alio malo genere Ordinationis.

5. Ad secundum argumentum adducunt Luyman, & desumptum ex Concil. Trident. ss. 2. cap. 13. & 11. Respondeo cum Hurtado de sacra Ordine, dispe. 23. quod in cap. 13. Concilium principes duos Ordines sacros in eodem die non esse conferendas: ergo neque Episcopos potest dare in eodem die Ordines minores, & Subdiaconatum. Nego consequentiam, ut negant Vasquez supra, respondens cap. Literas, & cap. Dilectus, de tempore, principes id quod Tridentinum supra præcipit, neque, datus Ordines sacros non esse dandos in eodem die.

6. Ad cap. verd. 11. Concilij, respondeo, quod ut legentibus patet, nihil in eo de hac re definitum loquitur enim ibi textus, ut obseruat Tortius censuris, lib. 5. dispe. 46. dub. 1. & Sours de censur. dispe. 31. sect. 1. num. 41. licet loquuntur ut Pontifex in cap. 2. de eo &c. nempe de suspensionibus, non autem de ordinante: vnde potius res sita in 12. 11. arbitrio Episcopi relinquitur, ut notar. Marchinus de sacra. Ordin. tract. 1. part. 7. cap. 1. n. 4. Quod Episcopos dispensando in interstitiis, potest, ut obseruat Caltrus Palau vbi supra, eodem die minores legi Ordines, & Subdiaconatum conferre, & ita facta multa fuisse in Hispania testatur. Vnde Villalobos in summa, tom. 11. dispe. 52. num. 7. ita afferit: [Tamen lege uteretur, que dispensando el Obispo los intersticios, podra dor los Ordenes minores con la Epistol. que el Concilio solo prohibe que se den los Ordines mayores iuntos.] Hæc ille,

7. Ad tertium argumentum, quod Layman, & alij adducunt, respondeo Vasquez, talen confundit, non non esse introductam, ut vim legis habeat: & ita testatur ipse se vidisse aliquos Episcopos, minores Ordines cum Subdiaconatu in eodem die ministriasset. Quod etiam, ut vobis est, testatur Caltrus Palau. Et id est Pater Ioannes Praepositus in 2. part. quest. univ. de sacra. Ordin. dub. 15. num. 151. he est. [Probabilis censeo, primam Tonitram posse conferri eodem die cum minoribus Ordinibus; ino & minores cum Subdiaconato; quia iura in confirmatione citari solita, & hac te non agunt; neque vila est consuetudo contraria vim legis obtinens, & obligans.] Ita ille, & sic remanent soluta argumenta Layman, & aliorum, adducta in confirmationem negativa sententia.

8. Pater igitur ex supradictis, sententiam affrentem, posse scilicet Episcopum in eodem die militare

ANTONI
OPERA
Tom. I. & II.
E III.

Mibi in Re-
solutioni-
bus, & §§.
amor pri-
me huius
Ref.

RESOL. XC VIII.

An Minores Ordines possint conferri diebus festiis duplibus, non tam seruat in populo ex precepto? Et quid de Ordinib[us] facis ex privilegio Papa, sumendis, ut conceditur in tribus diebus festiis? Sed difficultas est, quid sub nomine dicti festi intelligatur? Et supponitur minores Ordines posse dari qualibet Dominico, & quoniam die Feste. Ex part. 5. tract. 13. & Milc. 1. Ref. 97.

Sup. hoc le-
ge dicta.
9. not. seq.

S. 1. *C*asus est quotidianus, & satis practicabilis, cuius discussionem compotui ad instantiam Abbatis la Farina, virti quidem omni laude dignissimi, & literis praeclarum politioribus ornatissum, pro cuius decisione suppono cum Henricus lib. 10. cap. 12. n. 2. Reginaldo tom. 2. lib. 30. tr. Et. 1. cap. 5. num. 26. Ochagavia de Sacramento Ordinis, quest. 9. n. 8. Filliatio tom. 1. tract. 9. cap. 4. num. 83. Castaldo in praxi Car. lib. 2. sect. 15. cap. 3. num. 3. & Layman lib. 5. tract. 10. cap. 8. num. 1. Angelo verb. Ordo num. 7. Armilla eodem verbo, num. 6. Tabiena verb. Ordo, 2. qu. 3. Salzedo in pratica Diaz, cap. 26. §. Minores. Alzedo in praxi Episcop. part. 2. cap. 5. num. 21. Madio de Sacramento Ordinis, cap. 3. num. 4. Honorio in Decretal. lib. 1. tit. 11. n. 1. Campanili in diuersi. iur. Canon. rubr. 6. cap. 2. num. 1. Ioanne Suarez in Encyrid. castum conscientia, lib. 5. verb. Ordo, §. datur prima Tomura, & aliis, Ordines minores posse dari qualibet die Dominicis, & quoque die festo. Sed difficultas est, quid sub nomine dicti festi intelligatur. Nam aliqui tenent intelligi festum de precepto, & ita docet Naldus in summa, verb. Ordo, num. 15. Barbosa de potestate Episcopi, part. 2. allegat. 11. num. 22. & in collect. ad ius Canon. tom. 1. lib. 1. tit. 11. cap. 3. num. 5. Azorius part. 2. lib. 1. cap. 17. questio ultimo, male pro contraria sententia à Barbosa citatus; & a fortiori hanc sententiam docet etiam Villalobos in summa, tom. 1. tr. Et. 11. difficult. 13. num. 4. Viguerius in inst. cap. 16. §. 6. ver. 6. Rosella verb. Ordo, 2. n. 4. Diuus Antoninus 3. part. tit. 4. cap. 16. §. 16. Sylvestris verb. Ordo, 2. quest. 2. Bartholomeus à Ledesima de Sacramento Ordinis, anb. 15. Paludanus in 4. dis. fidelit. 2. quest. 22. num. 15. Zinard. in Director. part. 1. de Sacramento Ordinis, cap. 3. assertentes Ordines minores dati posse in diebus Dominicis, & alii festis principalibus, quod etiam docet Vega in speculo, part. 1. cap. 14. §. 9. num. 56. Et, ut verum fata, Doctores supra citati, assertentes Ordines conferri posse dominico, aut alio die festivo, videntur docere hunc diem debere esse festuum de precepto, sicut sunt dies Dominicis. Confirmatur haec sententia ex Concilio Tridentino, fess. 24. cap. 1. de reformatione matrimonij, vbi dum dicit denunciations matrimonij faciendas esse in diebus festiis; Concilium Provinciale Mediolanense, & Basilius Pontius de matrimonia, lib. 5. cap. 30. n. 7. cum aliis assertant, dies festi intelligendis esse de his, qui Ecclesia precepto seruantur. Ratio huius sententiae erit, quia ille dicitur vulgariter dies festus, quem populus, & Clerus pro feriato ab operibus seruilibus habent; & summus Pontifex accepit diem festum, quando concedit aliquem ordinari posse, ut passim & communiter ac-

cipi soler, loquitur enim ut communiter loqui homines consuecent.

2. Sed his non obstantibus contrariam sententiam aliqui tenent, nempe dictos dies festiios tam in Ordinibus minoribus, quam in maioribus ex privilegio sumendis sufficere, ut sint de festo duplicit, licet non seruetur Ecclesia preceptum, neque in illis abstinatur ab operibus seruilibus. Et quia haec opinio eti satis plausibilis omnibus ordinandis, & etiam, ut reor, Dominis Episcopis, ponam hic per extensum verba doctorum, qui illam docent. Ioannes Propstius Societas Iesu in 3. part. D. Thorne, quest. un. de Sacramento Ordinis, anb. 15. num. 15 o. sic ait. Quod autem in cap. de eo, de tempor. ordinari, dicitur, minores Ordines dandos esse diebus festis, non tantum videtur intelligendum de festo, quod seruat in populo, sed etiam de eo quod seruat in choro. Ita ille. Cui addet ex Societate eadem Stephanus Fagundez pr. 1. cap. 1. num. 15. vbi haec assert. Rogabis an cum summus Pontifex concedit priuilegium alicui ut possit extra tempus à iure statutum tribus diebus festiis ad tres sacros Ordines Subdiaconatus, Diaconatus, & Sacerdotij promoveri, nomine dicti festi intelligatur festus dies, & feriatus, in quo populus laboribus, & operibus seruilibus cessat: an sufficiat quod sit dies duplex, licet non sit feriatus? bipartita est sententia de hac re. Prima docet necesse esse hos dies esse à laboribus, & operibus seruilibus feriatos, & non sufficere quod sint duplices, & festi in ordine ad Officia divina. Secunda tamen sententia prior, & probabilior docet sufficere, quod sint dies duplices, & festi in ordine ad Officia divina; licet non sint à laboribus feriati. Hac Fagundez qui pro haec sententia citat Rodriguez in quest. regul. tom. 3. quest. 25. art. 5. quibus etiam ego addo Homobonus de Bonis in responsione casu conscientia, volumine 2. part. 5. responsione 207. & tandem hanc sententiam docet Pontificale Romanum obseruat Gauamus in encyclopediis Episcoporum, verb. Ordines minores, num. 15. & Tannerus tom. 4. disput. 7. quest. 3. dub. 2. num. 44. assertentes ex dicto Pontificale minores Ordines posse dari singulis Dominicis, & festiis diebus duplicitibus, quod nouissime notat etiam Franciscus Hallier de sacris Ordinibus, part. 2. sect. 7. cap. 1. art. 1. num. 2. Vnde nescio quare quidam Episcopi Theologus cum ipso olim de hac opinione in praxi seruanda nimium scrupulis agitatetur: est enim haec opinio satis probabilis, & ideo me consulente, ne timeant Episcopi illam in praxi deducere.

Sup. hoc sus-
pita in Ref.
84. & Sed an-
& in Ref. 88.
§. Neque
prope finem
a vers. Affir-
mantque.

RESOL. XCIX.

An Episcopus posset conferre Ordines minores quatuor, vel quinque personis in diebus Dominicis, vel diebus festiis?

Sed difficultas est, an sit necessarium esse dies festiis de precepto?

Et docetur, quod in rigore iuris non videtur vetitum quacunque die, etiam feriali minores ordines conservere?

Et an seculata confuetudine ex causa insta minores ordines, & simul Subdiaconatum eodem die Episcopus conferre posse?

*Et notatur suscipientes minores Ordines ante suscep-
tum Sacramentum Confirmationis, nec ipsos, nec
Episcopum peccare mortaliter? Ex part. 10. tract. 11.
& Mise. 1. Ref. 66.*

S. 1. *N*egatiam sententiam nominatim contra me tener nouissimum Martinus de San Joseph

Dd 4

Tractatus Quintus

320

in Monit. Confess. tom. 1. lib. 1. tract. 5. de Ordine, num. 2. vbi sic ait: [Los quattro menores Ordenes se puedan en qualquiera dia de Domingo, y ne qualquiera dia festivo à vna, ó dos personas. Así lo dice el pontifical Romano, que lo tomó del cap. De eo: de temporib. ordinat. Gaspar Hurtadus vbi proximè; però no podran ordenar por este capitulo los Obisplos en dichos dias, sino à vno, ó à lo mas dos; porque expresamente lo señalan el Pontifical, y el cap. De eo citat. Vazquez dis. 246. cap. 5. Hurtadus dis. 23. in princi. Y es de admirar, que diciéndolo tan claro el Derecho, afirman algunos Autores, que pueden ordenar mas que dos, no parezca, que haze Ordenes generales.] Sic Diana 2. par. tract. 16. resol. 28. Siluest. verb. Ordo 2. num. 6. Reginaldus lib. 50. n. 26. 96. §. 2.

Quia hic est supra Ref.

96. §. 2.

Y no disen bien, pues en claris non est locus conie-

cturalis. Hucusque Martinus; cui addit etiam nomi-

natum contra me Leandrus de Sacram. tom. 2. tract. 6.

dis. 11. quaf. 5. qui tamen magis liberalis, quam

Martinus, extendit ordinacionem ad tres.

2. Sed ego non discedo à sententia, quam docui,

& puto, in hoc nō tam scrupulos ab Episcopis pro-

cedendum: nam illa verba Textus cap. 3. de temporib.

ordin. non sunt apposita taxatiū, sed exemplificatiū

uē, & idē aſſerit Caſtrus Palauſ. tom. 4. tract. 27.

panel. 13. n. 2. Bassus in Florib. verb. Ordo 4. num...

cum aliis, Ordenes Menores priuatim posse confer-

ri, modo non fiat tot Ordinarii, vi generalis Oc-

dinatio videatur. Vnde doctissimus, & amicissimus

Pater Quintanadueñas in instruct. Ordin. Hispan. part. 3. §. 4. num. 10. sic ait. [La primera Tonlura se

puede dar qualquier dia, y así se vía. Las Ordenes

Menores, fuera de las Temporas, se pueden dar to-

dos los Domingos y fiestas, cap. De eo de temp. ord.

Pontificale, Angelus Ordo 4. num. 10. Tabiena Ordo

qui notat, & præteritis

minoribus Ordinibus ibidem in

§. 1.

Sup. hac pri-

ma Tonlura in Ref. not.

præteritis §.

vlt. post me-

dium, ver.

vit, post me-

dium, ver.

qui notat, &

præteritis

minoribus

Ordinibus

ibidem in

§. 1.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

cam à prin-

cipio, & §§.

cius secun-

de not.

Sup. hac dif-

fic. in Ref.

præteritis §.

1. autē me-

dium, ver.

Sed diffi-

cas. & vide

De Sacramento Ordinis. Ref. CI. &c. 321

cato veniali: & idem tunc ego consuli potuisse confirmare Ordinandum: nam eo ipso, quod habeat Litteras Dimissoriales à suo Episcopo, vt posset ordinari, hoc ipso poterat etiam ab eo Episcopo confirmari: etenim qui concedit finem, concedit consequenter quae sunt necessaria ad finem. Et ita, me citato, docet Leandrus de Sacram. tom. 1. tract. 3. disp. 2. quæst. 10. & me etiam citato, Caspensis in Curs. Theolog. tom. 2. tract. 27. disp. 2. sect. 3. num. 11. Dicastillus, vbi *språ*, dub. 11. num. 130. & Palau, tom. 4. tract. 20. punct. 10. num. 7. & Auerla de Sacram. Confirmation. quæst. 72. sect. 5.

4. Addit. quod Leandrus, vbi *språ* quæst. 8. me citato, docet Episcopum confirmantem alienum Subditum in sua Dicecesi, non peccare; & consequenter, neque incurrit in censuram aliquam; quia credendum est, hoc esse ratum, & gratum; proptio Episcoporum quod sufficit in presenti: nam cum iurisdictio non sit de necessitate huius Sacramenti, facilius presumi potest ratihabito, quām in Sacramento Pœnitentia, vbi requiriatur iurisdictio de praefenti, sicut contrarium assertor Dicastillus, loco citato.

5. Nota tamen hic obiter, Episcopum non Confirmatum posse valide alios confirmare. Ita Dicastillus, n. 126. neque hoc faciendo, peccare mortaliter contra nonnullos; sed tantum venialiter. Ita Leandrus vbi *språ* quæst. 6.

RESOL. CI.

An qui suscipit Ordinem Diaconatum ante Confirmationem, queritur an peccauerit mortaliter?

Et an non solum suscipiens Ordinem Confirmationem peccet mortaliter, sed etiam incurrit irregularitatem?

Et docetur Episcopum non peccare mortaliter ordinando non confirmatum, aut etiam antequam ipse confirmatus sit, Confirmationem, aut Ordines conferendo? Ex part. 2. tr. 16. & Milc. 2. Ref. 4.

Etum præceptum indicetur. Nota vero, quod Tole-tus & Maiolus vbi *språ*, purant non solum suscipientem Ordinem ante Confirmationem peccare mortaliter, sed etiam incurrit irregularitatem. Sed hæc opinio meritè reicitur à Suar. in 3. part. tom. 4. disp. 42. sect. 3. n. 14. Nauar. in sum. cap. 22. num. 9. Henriquez lib. 14. cap. 6. num. 3. Soto in disp. 24. quæst. 1. art. 4. Auila vbi *språ*, & aliis.

RESOL. CII.

An in suppeditata etate Ordinandorum enumerandus sit dies Bissextilis vel omittendus?

Idem est in ordine ad professionem pro anno probationis Nouitiatum? Ex part. 10. tract. 11. & Milc. 1. Ref. 6. 7.

§. 1. **D**iem Bissextilum, in etate Ordinandorum, & proficendorum suppeditanda semper includendam esse, puto. Dux Primus, quia in Ordinationibus accipiens est annus Ecclesiasticus secundum variationem temporum: at titu Ecclesiastico dies bissextilis computatur: ergo. Secundus, eadem ratio est de uno anno bissextili, ac de ceteris: sed tot annis Bissextilis iam præteriti connumerandi sunt; secus patere possunt varietatem non modicam: ergo etiam includi debet dies præfens bissextilis. Tertius, in iure utraque, dies bissextilis pro unica habetur, leg. *Cum bissextrus, ff. de verb signif. & cap. Quæfinit, cod. tit. ergo necessariò computandæ, ne necessaria ad perfectam etatem dies defideatur. Quartus, in complendo anno probationis dies bissextilis est necessariò includendus; secus Professio effet nullus ob non seruatam Tridentini formam, sect. 25. cap. 13. de Regularibus ut sustinet Iacobus de Graffis, tom. 1. conf. lib. 3. conf. 6. num. 2. de Regularibus Rodriguez, tom. 3. de Regul. quæst. 15. art. 4. & 5. Molina tom. 2. de Iustitia, tract. 2. disp. 573. §. Atque, vi à minori etate. Lessius, lib. 2. de Iust. cap. 41. dub. 7. num. 59. Sanchez de Mairi, tom. 1. lib. 2. disp. 24. num. 22. & tom. 2. Operis Moral. lib. 5. cap. 3. num. 31. & clariss. cap. 4. num. 4. Miranda in manuali Prest. tom. 1. quæst. 12. art. 3. Bartol. de Vecchis tract. de admittendis ad Religionis Status Nonniis disp. 11. dub. 4. n. 5. & alij.*

2. His non obstantibus, contraria sententiam docent aliqui, asserendo diem bissextilum non esse necessariò computandum, tam in Ordinationibus quam in suppeditando anno Nouitiatum integro. Quare, si Nouitiatus compleat annum probationis die 24. Februario, etiam occurrente tunc mense bissextili, poterit eadem die Professionem emittere; nec necessariè erit expectare sequentem diem, nempe vigesimum quintum bissextilum. Probatur haec opinio: Annus à iure determinatus constat ex diebus 365. qui est annus ordinarius, quem per se leges intendunt; quod si eo anno contingat superadihi his 365. diebus diem aliam bissextilum, tanquam de rebus per accidentem, laborandum minime videtur. Et ita præter Doctores, quos citat, sequitur Barbosa de Pote, Episc. part. 2. allegat. 101. num. 13. hanc sententiam tenet nouissime Martinus de San Joseph, in monita Confess. tom. 1. lib. 1. tract. 6. de ordine, num. 22. vbi sic ait: *Para la edad de los ordenes legitima se hade incluir en ella el dia del año bisiesto, como lo tiene Sanchez, lib. 2. de mairi disp. 24. num. 22. hablada da la Profession, y lo mismo es para la edad de los Ordenes, y se prueba, porque el dia del bisiesto es el acompañamiento de los cuatro años precedentes, que, faltava para el circulo entero del Sol por el Zodiaco, y porque el dia 28. y 29. de Febrero se computan por uno, cap. Quod sicut de verb signif. & 3. §. Minor.*

Sop. his No^o
uitis in ro.
7. tr. 1. Ref.
138. §. viii

2. Verior tamen est opposita sententia, quam hoc nostro anno communiter sequuntur. Ita Sotus

in 4. disp. quæst. 2. n. 8. Victoria de Sacram. Ordinis,

quæst. 232. Candelabrum aureum de confir. num. 41.

Auila de censuris, part. 7. disp. 9. sect. 1. dub. 3. Suar.

tom. 3. in 3. part. disp. 38. sect. 1. Valent. tom. 4. disp. 5.

quæst. 2. punct. 3. Nauart. in manu. cap. 22. num. 8. Mol-

fel. in sum. tom. 1. tract. 2. cap. 1. num. 7. Azor. part. 2.

lib. 3. cap. 48. quæst. 1. & Coninch. de Sacram. disp. 20.

dub. 10. num. 103. & quæst. 72. art. 8. num. 90. vbi affir-

mit. Addunt aliqui effe peccatum mortale, sive ipsore

Ordines ante Confirmationem, sed melius Negat

Nauartus, qui docet etiam Episcopum non peccare

mortaliter ordinando non confirmatum, aut etiam

antequam ipse confirmatus sit, Confirmationem,

aut Ordines conferendo.

3. Ad argumentum Bonacinae & aliorum ref-

pondetur, quod in verbis Conc. Trid. nihil præci-

pitur initiandis, sed præscribitur Episcopis quid fa-

cere debeant: quamvis nec hic stricta aliqua obliga-

tio imponatur, quia nullum est verbum, quo stri-

rem, ff. de minoribus, & leg. Cum bissexto ff. de verb.
signif. pero tengo por muy probable la opinion con-
traria de Silueiro verb. etas num. 5, de Panormitano
in cap. Quaren. de Offic. deleg. que dice, que en las
cosas odiosas no se ha de computar el dia del año bis-
epto, sino solamente se ha de contar el año de 365.
dias, cayga bisesto, ó no cayga: y parece que esto
se determina en la ley cum hares, §. Stichus, ff. stat.
lib. ita ille: cui addet etiam doctum, & eruditum Iu-
risconsultum Didacum de Narbona in Annal. Iuris-
con. n. 25. quaf. 55. num. 6. qui citat pro se Henriquez,
& Riccio, & Augnami: unde ego cum Leand.
de Sacram. tom. 2. tral. i. disp. 6. qna. 20. utramque
sententiam probabilem esse puto.

RESOL. CIII.

*An in aetate requisita ad Ordines suscipiendo detur
parvitas materia?*
Et notatur, quod si esset quis in principio sequentis dici,
v.g. hodie impletur etas 24. annorum post dimidiam
noctem, potest ordinari Sacerdos?
Et cursum inferitur, quod licet requiriatur septennum
completum ad sponsalia, si tamen sunt in ultima
die septenij, sat est, si ille sit incepitus? Ex part. 5.
tr. 5. Ref. 17.

Sup. hoc in §. 1. Negatiuam sententiam docet Basilius Pon-
tius de matrimon. lib. 7. cap. 65. num. 1. vbi
sic ait. Non enim hic locum habet illa regula, Quod
parvum distat, nihil distare videtur, sicut neque in
aliis, in quibus ius tempus praeferunt exigit, vt in
aetate ad Ordines, si enim vel vnu dies, aut hora de-
sideretur, virtut factum. Ita ille, cui etiam addet Hen-
riquez lib. 7. cap. 20. num. 2. in gl. lit. O. vbi dicit non
debere deesse diem.

2. Nec obstat, quod parvum pro nihil reputa-
tur, quia id est verum, quando non inde pendet tota
impletio praecipi, v.g. breuissimum spatium est di-
midietas salutationis Angelicæ, & tamen si nocte
Iouis, postquam immediate sonuit duodecima noctis
hora, aliquis carnes comederet, peccaret mortaliter,
& tamen non peccaret, si ante talern horam, etiam si
solùm est post dimidietatem temporis salutationis
Angelicæ, manducaret.

3. Nota tamen quod si esset in principio sequen-
tis diei, v.g. hodie impletur etas 24. annorum, post
dimidiam noctem potest ordinari Sacerdos. Ratio,
quia, vt docet Nauarus codem consil. 6. in favorabili-
bus dies cœptus habetur pro completo. I. qua etate,
ff. de testament. Faciunt pro hac sententia Madosius
de aetate minori, cap. 40. num. 11. Panormit. cap. attesta-
tiones, de respons. impub. vbi dicunt, quod licet requi-
ratur septennum completum ad sponsalia, si tamen
sunt in ultima die septenij, sat est si ille sit incep-
tus. Pater hoc etiam, quia ille reuera iam dicitur atti-
gille 25. annum, & ita docet Sanchez in opuscul. tom.
2. lib. 7. cap. 1. dub. 33. num. 6. & 7. Vide etiam Naldum
in summa verb. etas, num. 3.

RESOL. CIV.

Quidam Religiosus inchoauit annum vigesimum ter-
tium hora vigesima tertia diei, sed mane in eodem
die recepit Ordinem Diaconatus, queritur, an pec-
cauerit, & in superiorem inciderit tangam ordinis
ante legitimam etam em?

Et notatur, quod stando in rigore sententia, quod an-
num debeat esse incepitus, sufficit tamen ad singulos
Ordines, vel per unum medium diem annum inchoa-

rum fuisse? Ex part. 1. tract. 1. 6. & Msc. 2. Ref. 17.
alias 29.

§. 1. Suppono ex Tridentino, & communis DD.
sententia, cum Filliatio tom. 1. tral. 9. cap. 4.
num. 84. Miranda in man. Prel. part. 1. quaf. 39. art. 1.
ad licite suscipiendo Ordines requiri aetatem legi-
timam; nam ad primam tonsuram, & minores Ordines
requiruntur saltem septem anni completi, ad
Subdiaconatum viginti duo inchoati, ad Diaconi-
atum viginti tres inchoati, & ad Presbyteratum vi-
ginti quinque, vnde si aliquis iniuraret Ordines
facris ante dictam aetatem, in suspcionem insi-
ceret, laram in Bulla Pij II.

2. His suppositis affirmatum ad casum propo-
tum responder Villalobos in sua. tom. 1. tral. 11. dol.
11. num. 2. vbi sic afferit. [Estos años basta que
comienzados. Mas no bastaría si le faltara uno o
dos días para cumplir la edad, según la más proble-
ble opinion (aunque a algunos parece lo contrario)
porque de derecho de verdad el tal no era en el
incepto, y así no habetur pro completo. Mas
llega a la verdad el decir, que si a cero le faltase me-
dio dia, se podría ordenar. Mas lo contrario impo-
por mas cierto, porque este aunque esté medio dia
no mas, antes de entrar en el año, aun no esté en el
año, lo qual es necesario.] Ita ille, & auctor illius
Nauarus tom. 1. de tempore ordinand. vñ. 3.

3. Hec sententia est probabilis, sed non minus
probabilis contraria existit, quod estiam con-
dit ipsi Villalobos, ut suprà apparet, & ille in tec-
minis docet ita Ledesma in sua. tom. 1. tral. de sacra.
Ord. cap. 7. fol. mibi 430. ita afferens. [Si uno hubiere
la fe de cumplir la edad el mismo dia de los ordenes
a la tarde, o de noche si se ordenasse a la mañana, o vñ
cosa así semejante no parece à mi, que humana
eçrupsulo, de otra fuerza no lo tengo por legi-
ro, y acertado.] Sic Ledesma. Es his appetat dictum
Religiosum non incurritse suspencionem illam, de
qua suprà, faluo semper meliori indicio.

4. Notandum est tamen, quod stando in rigo-
ra sententia, quod annum debeat esse iam incep-
tus, sufficit ramen ad singulos Ordines, vel per unum me-
dium diem, annum necessarium à Concilio Tridentino,
suprà, inchoatum fuere. Et ita docet Concl. de
Sacram. disp. 20. dub. 10. num. 101. & Bonacina
etiam de Sacram. dist. 8. quaf. 29. pnd. 1. num. 1.

RESOL. CV.

An qui vespere ingreditur annum afferat per ell.
quo Ordine suscipiendo, possit mane præcedere illam
sumere? Et notatur ad recipiendum v.g. Subdiaconatum sus-
cre viginti duos annos non per unum integrum ann.
nece per unam horam, sed sufficere, scilicet inclusis per
annum, vel dimidium quadrantem horas?
Et docetur Episcopum posse diffidere, si definitione
ordinando duo, vel tres dies ad aetatem debitam ad
suscipiendo Ordines? Ex part. 9. tr. 9. & Msc. 4.
Ref. 51. alias 50.

§. 1. Sententiam affirmariam, quam docuit Primus
Srius Professor S. Theol. in Acad. Salmantica
Petrus de Ledesma Dominicanus, ego olim prosta-
bilenter esse dixi. Sed nonnulli Pater Paschalique
qui caute vt omnes alij debere aliorum opinione
censurare, nominationem contra me putant in gg. Cap. 1.
cent. 2. quaf. 122. num. 5. hanc sententiam omnipro-
babilitate catere. Verum, me citato, probabilem effi-
putat Trullench. de Sacram. lib. 6. cap. 39. dub. 10.
num. 4.

ANTON
OPERA
Tom. I. & II.
E III.

num. 4. Et ita hanc sententiam , præter Doctores adductos , tunc me citato Marchinus de Sacram. Ordinis , tract. 1. part. 5. cap. 2. num. 7. & etiam me citato Leandrus de Sacram. tom. 2. tract. 6. diff. 5. qnaest. 8. quia in casu de quo loquimur , vespere diei trahitur ad manu , cum ex utroque , vna dies fiat , unde mortali continuatione , qui sic ordinatur , dicitur ordinari in anno vigesimo secundo , tertio , aut quinto constitutus. Videat modò Pater Pasqualigus , si sententia tantorum virorum sit improbabilis , quare illam adduxit in Praœc. de Iesuio doc. 443. num. 13. ad confirmandam quandam opinionem quam ibi docet ? quasi robur mea sententia , sive lenitentia adiudicet ; ergo tunc illam probabilem existimat ; non debebat igitur posse improbabilem vocare ; verum ipse sciat Leandrum assertere , qui hanc sententiam improbabilem esse afficeret , improbabiliter loqui. Indò ipse putat hanc sententiam debebare dici probabilem : sed ego , vt verum fatear , puto contra Pasqualigum esse tantum probabilem ; at contraria existimo probabilem.

2. Notariam hinc obiter , dictum Patrem Leandrum docere qnaest. 7. ad recipiendum v.g. Subdiacatum sufficeret viginti duos annos inchoatos , non per unum integrum diem , vt vult Coninch. & alij , nec per vnam horam , vt ego volui cura Pontios sed sufficeret si sint inchoati per unum vel dimidium quadrantem horæ ; quia ait Leandrus , qui per dimidium quadrantem horæ , viginti duos , tres , aut quinque annos attigit , verè constitutus est in anno 22. 23. & 25. à Tridentino præscripto. Ergo , &c.

3. Et tandem non deseram his admirare Michælem Zanardum Dominicananum in direct. Theol. part. 1. de Sacram. matrim. cap. 40. §. 14. docere Episcopos posse dispensare si deficiant ordinando duo , vel tres dies ad extatim debitam ad suscipiendo Ordines , quia moraliter parva distantia , pro non distantiabitur , quia quod patrum distat , nil distare videtur. Ita Zanardus , sed tu cogita , licet supradicta opinio Zanardi fatis confirmit probabilitatem nostræ sententie , contra Pasqualigum.

R E S O L . C V I .

An se aliqua ordinatione Officialis Episcopi protestetur Episcopum nolle ordinare irregulares , v.g. carmentes patrimonio , &c. tales , hoc non obstante , ordinantur ?

Et quid est faciendum , quando ita casus acciderit in praxi ?

Et notatur , quod non debent Episcopi accedentes ad Ordines prohiberi sub pena excommunicationis latæ sententie , ne accedant cum impedimento occulto censura , irregularitatibus , &c. quin potius debent illos absoluere & dispensare in casibus , quibus possint eos dispensare. Et absoluere : Ex part. 5. tr. 13. & Misc. 1. Ref. 66.

§. 1. **A**d hanc questionem respondet Ioannes de Lugo de Sacram. diff. 8. sect. 7. num. 119: vbi sic ait. Infero secundò quid dicendum sit de protestatione , quia aliqui Episcoporum Officialis solent ante Ordinum collationem publicè protestari Episcopum non habere intentionem ordinandi eos , qui cum aliquo legitimo impedimento ad Ordines accedunt , v.g. irregulares aut carmentes patrimonio & beneficio , vel legitimis literis dimisloris , &c. Nam si reuera Episcopus habet talam intentionem , præcudubio qui illis impedimentis fuerint ligati , non recipient verum Ordinem. Aliqui tamen existimant protestationem illam fieri solum ad terendum ; Episc.

copum autem habere absolutum animum ordinandum , qui accedit , quicumque ille sit. Ego quidem vsum talis protestationis nullo modo probo , tum quia in ritibus Ecclesiasticis fundamentum non habet , nam licet in Pontificalibus antiquis & modernis apponatur formula , qua ordinandi monentur ex parte Episcopi ne vlius accedat irregularis absque etate , vel facultate legitima , &c. in nullo tamè Pontificali legitur & inuenitur talis protestatio de defectu intentionis , quare Officialis Episcopi , dum illam protestationem addunt , id de suo addunt , & non iuxta formulam in Pontificali constitutam ; tum etiam , quia licet existente gravissima causa possit aliquando Episcopus habere intentionem sub conditione vt fateatur Vasquez diff. cap. 7. num. 86. de ministerio absolutionis. Si , v.g. aliquis simulans se alium petat ordinari , cum multum referat hunc non ordinari. Ceterum eiusmodi voluntas conditionata universalis cum omnibus haberi non potest absque gravissimis inconvenientiis , propter dubia quae inde oriuntur circa valorē Ordinis. Potest enim contingere in primis quod aliquis tale impedimentum habeat , illudque vel ignoret , vel eius acta non recordetur. Potest item suboriri dubium , an reuera habuerit aliquid ex iis impedimentis ; denique dato quod illud habuerit , & cognoverit , dubitabit meritio de intentione Episcopi , an fuerit conditionata , vt verba priora sonabant , an absoluta , prout debet esse. Non debet autem res adeo gravis his dubiis exponi. Vnde si casus accederet , ego Sacerdoti eo modo ordinari cum tali impedimentoo consulerem , vt si comodiè potest , audeat eumdem Episcopum , cuiusque intentionem explore , qualis fuerit. Quod si hoc fieri non possit , recipiat iterum sub conditione Ordinem ; ne maneat in illo dubio , cum periculo invaliditatis aliorum Sacramentorum , quæ ex Sacerdotio dependent. Huc vñque Lugo.

2. Sed quando casus acciderit , nullum in eo ponit scrupulum Ioan. Praepositus in 3. part. D. Thom. qnaest. 6. de Sacram. Ord. dnb. 17. num. 171. sic enim assierit. Adueretur Episcopum solere interdicere sub pena anathematis ne quis se ingerat suscepionei Ordinis nisi sit ad hoc canonicè examinatus ; admisus , approbatus , descriptus , & nominatus , quæ excommunicatio comprehendit etiam extraneos alias Episcopos non subiectos , qui in hoc actu subiiciuntur , quod potest aliquo modo confirmari ex cap. præterea de officio delegari , citato. Quod si Episcopus dicat non intendit , vel nolo ordinare excommunicatos irregulares , &c. intelligitur si aliquem talern esse cognolcat ; vnde propter huiusmodi clausulam non debet aliquis se existimare non ordinatum , si forte erat excommunicatus , &c. ignorans tamen , vel occultus , qui non obstante tali protestatione Episcopus vere intendit Ordines conferre examinatis , admisis , nominatis , de quorum defectu nullam habet notitiam. Ita Praepositus , cui ego libenter adhuc.

3. Notandum est etiam hinc , quod non deberent Episcopi accedentes ad Ordines prohibere sub excommunicatione latæ sententie , ne accedant cum impedimento occulto censura , irregularitatibus , &c. quin potius deberent ad cautelam in generali illis absoluere , & dispensare , vt si quis deinde fuerit recordatus se habuisset aliquam censuram irregularitatem , &c. noui teneretur di his absolutionem quaerere , si poterat Episcopus in dictis casibus absoluere , & dispensare. Ita Filiuccius tom. 1. tract. 9. cap. 5. num. 99. Henriquez lib. 10. cap. 10. num. 1. & 2. & post illos Peytinus in priuili. Minimorum tom. 1. confit. July II. §. 18. num. 41. & 42.

RESOL.

RESOL. CVII.

An census redimibilis sufficiat ad patrimonium Clerici?

Et an sufficiat patrimonium ab alio donatum sub conditione, ut cesseret statim, ac ordinando de sustentatione prouisum sit?

Et notatur, quod hoc passim admittendum non est?

Et aduerterit aliquem non posse promoueri ad sacros Ordines ad titulum beneficij, si titulus sit de sustentatione?

Et an quis possit Subdiaconatum, vel Diaconatum recipere ad titulum beneficij presentis, licet fructibus illius non statim poteretur, sed solum post receptionem Presbyteratum illius frui inciperet?

Et an aliquis possit promoueri ad Ordines ad titulum coadiutoria?

Et quid maxime, si coadiutoria habeat de presenti congruam sustentationem?

Et aduerterit, quod imperato beneficio, sed prohibita possessione a iudice seculari non posse aliquem sumere sacros Ordines? Ex part. 9. tract. 8. & Misc. 3. Refol. 2.

S. I. Negatiuam sententiam tenet Vgolinius de potest, Epis. cap. 26. §. 10. num. 2. & §. 12. num. 3. cum Bonacina de Sacram. disp. 8. quest. vniuersitatis. punct. 5. num. 32. Quia vendor potest illum redimere, quo casu res sit mobilis, quae non sufficit ad patrimonium.

2. Sed optimè Ioannes Baptista Tiberius in Institut. ordin. cap. 9. quest. 68. Garcia de benef. tom. 1. part. 2. cap. 5. num. 95. Parisius de Ref. lib. 2. quest. 6. num. 15. Azotius tom. 2. lib. 3. cap. 14. quest. 7. Castrus Palauus tom. 4. tract. 27. disp. vniuersitatis. punct. 11. num. 9. assertur, censum redimibilem sufficiere ad patrimonium: quia annui census inter immobilia computantur, Clementina, Exini. §. Cumque annui redditus de verbis significat. Neque oblat, quod redimi, & extinguiri possit, qui obligandus est ab Episcopo talis ordinatus ad conuentum pretium in alia bona fructifera: & hoc casu posset etiam aliis cum ipso fundari, vt Nauar. de usuris, num. 87. Lessius lib. 2. cap. 22. num. 77. Itaque in tali casu, si redemptio fiat, deponatur pecunia ex Iudicis decreto apud idoneas personas, ut iterum census constituantur: si enim hoc est sufficiens pro constitutione vniuersitatis, & maioratus perpetuus, vt tradit Molina de Hispan. primogen. lib. 1. cap. 10. num. 6. cur non sufficiet pro titulo ad Ordines requisito? illa enim cautione periculum extinctionis vitatur. Et licet illo tempore, dum pecunia deposita est, nec se offert occasio constituendi, non possit ordinatus ex ea alimenta suscipere; non obinde censendas est insufficiens titulus esse census constitutus: quia illud tempus, moraliter loquendo, breve esse voleret, ac proinde in considerationem non venit, ideoque reputatur census perpetuus, ac si redemptio non contigisset. Et ita nouissime hanc sententiam, preter Doctores citatos, tenet Pater Garcia in Summ. mor. tract. 1. difficult. 1. dub. 5. punct. 5. num. 33. Machadus tom. 2. lib. 4. part. 1. tract. 7. docum. 7. num. 6. & Marchinus de Sacram. Ordin. tract. 2. part. 6. capit. 7. difficult. 2.

3. Sed hic incidenter querendum est, an sufficiat patrimonium ab alio donatum sub conditione, ut cesseret statim, ac ordinando de sustentatione prouisum sit? & an sit passim admittendum? Dico primò, de rigore esse admittendum: quia patrimonium, etiam absolute datum, renuntiari potest de Episcopi licentia, obstante aliunde decenti sustentatione: sed

Episcopus admittendo talem conditionem, dat licentiam: ergo. In acta tamen, quo renuntiatur, debet Episcopus intervenire, ut iudicet, an aliunde sit prouisum sufficenter. Dico secundò: licet patrimonium ab alio donata rei ci non possint ex Sacra Congregationis responsu, reuera tamen frequenter fontiniascum enim ad minus donator spes forte, vi collatus alimenta non petat, id est, ne illum offendat, nil audet exigere, unde cogitur, si non mendicare, falso indecorē vivere, vestire, laicis inferire, &c. & idcō esti talia patrimonia, cum omni sufficiant, non sint rei cienda; non tam frequentem putarim admittenda; maximè quia, cum Episcopio nomen ad titulum patrimonij tenet ordinatus, nemo conqueri potest, si patrimonio ab Episcopo requisito carens non admittatur. Et huc omnia docet Tiberius in Institut. Ordin. cap. 9. quest. 7.

4. Notandum est tamen hic obiter comm. Suprum de cen. lib. 10. cap. 14. num. 19. Campanil. in. uer. Inr. Rubr. 8. cap. 4. num. 10. aliquem non posse promoueri ad sacros Ordines ad titulum beneficij, si titulus sit de futuro: sententia enim supradicta est contra Concilium Tridentinum, quod praecorrigit titulum de praesenti iam pacifice possit, ut Pacificè possidere, cap. 2. sect. 2. de reform. Episcoporum sufficit titulus de futuro. Ita Garcia de benef. port. cap. 5. num. 130. qui tamen notat, siue S. Sacra Congregatione resolutum, quod poterit quia Subdiaconatum, vel Diaconatum recipere ad titulum beneficij praetensis, licet fructibus illius non statim poteretur, sed solum post receptionem Presbyteratum illius inciperet. Sed haec dictio videatur difficult. Marchinus de Sacram. Ordin. tract. 2. part. 6. cap. 6. difficult. 1. 10. nam ex se fieret, promotum ad Subdiaconatum, vel Diaconatum, si non habeat, unde vnde, cogi interim mendicare: quod, vt a clericali honeste alienum, Sacri Canones abhorrent. Vide et hi caute legendus est Gonzalez de Regal. Cancell. Clif., §. 9. num. 8. qui absolutè docet, aliquem posse promoueri ad titulum coadiutoria: nam expoundit est de coadiutoria perpetua habente de practici congruam ad victum sustentationem. Vide Mon. tam de optione Canon. c. 4. 9. 8. num. 169.

5. Hinc etiam contra Rodriguez, in Summa, 2. cap. 15. num. 11. dicendum est, quod imperato beneficio, sed prohibita possessione a iudice seculari, non posse aliquem sacros Ordines tenere: nam Concilium ante ordinationem, pacificam beneficij possessionem prærequisit. Vide Marchinum, abib. p. 2. diff. ult. 4.

RESOL. CVIII.

An Episcopus in Regno Sicilia possit ordinare Subdiaconum, qui pro matrimonio tantum vocis vnde annuales habet, & multa alia circa parvimoniam? Et notatur, quod si aliquis Subdiaconem initiat Diaconatum, aut Sacerdotio offendens testimonium parvimonij renuntiari, vel alienari, & faciens renuntiationem factam, non incurrit pena statuta contra eos, qui abesse patrimonio ordinantur?

Et docetur Graduatum in iure Canonico, anti in Sacra Theologia sine titulo, aut patrimonio posse ordinari?

Sed an vero contra hoc obstat declaratio Cardinalium? Ex part. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 5.

§. 1. De hoc casu olim per litteras interrogatas fui ab Innocentio de Maximis Episcopo Catanensi, & affirmatiuè respondi, licet nullius Doctoris autoritate stetit, quia licet hodie in Sicilia

patrimonium pto Subdiacono ordinando communiter determinatur confitare ex vncis duodecim annualibus , vt patet ex Synodo Panormitana part. 2. c. 6. n. 19. tamen si in modico deficit , non obstat quin Episcopus in tali casu possit Clericum ordinare , quia de modico non est curandum , vt habetur in l. scilicet , §. fin. cum l. q. ff. de dole , & in l. inrebus . §. possunt ff. commodat , modica enim non nocent , vt patet ex cap. si proponente , vbi glossa , de rescript.

2. Verum postea prædictam sententiam ex eodem principio intueni docere Thomas Sanchez in opus. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 35. num. 8. & quia causas frequenter potest accidere , ponam eius verba ; sic itaque asserit . Secundò nota quod si modicum deficit , ad honestam sustentationem patrum facit , quia de modico non est curandum , cap. re vera , de conser- erat , diff. 2. l. scilicet ff. de integr. respit . Secus si sit notabilis , qualis erunt quinque respectu vigintiquinque . Ita Sanchez , qui citat Nauarum , ergo cum quinque respectu vigintiquinque est defectus notabilis , summa duorum ducatorum & tarenorum non erit notabilis defectus respectu 30. ducatorum .

3. Notandum est tamen hic obiter circa materiam patrimonij , quod si aliquis Subdiaconus initiatum diaconatu , vel sacerdotio , ostendens testimonium patrimonij renunciari , vel alienari , & tacens renunciationem factam , non incurrit peccatas statutas contra eos , qui absque patrimonio ordinantur , quia talis verò haber patrimonium , cum renunciatio , vel alienatio facta sit nulla & invalida , licet peccauerit in ea facienda . Ita Sanchez ubi supra dub. 40. iuncto dub. 38. & de hoc casu his dictibus in facti contingentes consultus fui , & ut supra respondi .

4. Notar etiam Henriquez lib. 13. cap. 47. num. 2. & lib. 10. cap. 17. & alios , quodvis magis miror , Gonzales in rep. Cancell. 8. gloff 4. num. 36. & nouissimè Mauricium Alzedo in præx. Episcop. part. 2. cap. 5. n. 6. docere , gradutum in iure Canonico , in sacra Theologia sine titulo , aut patrimonio posse ordinari , quia tali non defutur est unde viuat , & sic adimpletur mens Concilij ; sed hanc sententiam non approbat Sanchez dub. 35. num. 10. & alij . Ego verò si non obstat declaratio Cardinalium quam afferit Emmanuel Sà correctus ver. Ord. numero 27. hanc opinionem libenter consulerem in Collegialibus ex aliquo Collegio maiori Salmanticensi , aut Complutensi . nam in dictis Collegiis , quia ego voce equos Troianos doctorum hominum , recepto gradu certum est citè gradutum habiturum pli quam congrua sustentationem , & ita tenet in specie Corduba in summa qua- sione 36.

RESOL. CIX.

An in patrimonio necessario ad sumendos Ordines sa- cros detur parvitas materiae ? Ex part. 5. tractat. 5. Ref. 20.

Sup. hoc ad litteram in §. Verum Re- sol. præteri- te , Sed legge etiam eius §. 1. R espondeo affirmatiue cum Sanch. in opus. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 36. num. 8. vbi sic ait . Nota quod si modicum deficit ad honestam susten- tationem , parum facit , quia de modico non est cu- randum , cap. re vera , de conser- erat . l. scilicet ff. de in- integr. respit . secus si sit notabilis defectus , qualis erunt quinque respectu vigintiquinque . Ita ille , & ante il- lum Nauarr. de temp. ord. conf. 17.

Tom. II.

RESOL. CX.

An Clericus possit alienare patrimonium absque licen- tia Episcopi , si aliunde acquisuit beneficium , vel alia bona sufficiencia pro vita ?

Et an , si abque Episcopilicentia patrimonium vendas , permutes , obliges , aut aliquo modo alienes , amequam habeas unde vivere possis , nulla sit talis alienatio ? Et adhucritus bona patrimonialia , ad quorum titulum ordinatus es , non ob indefiri bona Ecclesiastica , tametsi privilegio fori bonorum Ecclesiasticorum gau- deant . Ex part. 9. tr. 8. & Misc. 3. Ref. 23.

§. 1. D ifcordant in hoc Doctores . Prima opinio negat . Et ita docet Hugolinus de potest . Episcop. cap. 26. §. 13. num. 4. Gauanus in Enchir. Episcop. verb. Ordines maiores , num. 13. Praepositus in 3. part. q. 2. nica de Sacram. Ordin. lib. 18. n. 178. Ti- berius in Instruc. ordinand. c. 9. q. 74. Cenedus in qq. Canon. lib. 19. n. 9. vbi sic ait : [Sciendum tamen est pro intellectu dielli c. 2. ff. 21. minime irritam cen- seri præfatum patrimonij alienationem , absque li- centia Ordinarij factam , si ipse alienans tempore alienationis habeat congruam sustentationem , quia tunc temporis , secundum dispositionem Concilij , licentia Ordinarij poterit bona , ad cuius titulum ordinatus fuit , alienare : quia in hoc casu cessat ra- tio finalis Concilij , ibi : Ne cogantur mendicare , & sic debet cessare illius dispositio , l. Adigere . §. Quam- sis ff. de inr. patron. c. Cum cessante , de appellat . Quam interpretationem confirmant verba Concilij , ibis Donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint adepti , vel aliunde habeant , unde vivere possint .] Ita adiicit Flaminius de resignat. lib. 2. q. 2. ff. 6. n. 16. & 36. Gras- sius lib. 2. cap. 97. n. 65. vers. Quod intellige . Ceullus in præt. q. 52. n. 8. & q. 56. n. 30. & sic cum constitutius regulæ in Sacro Concilio Tridentino quod bona , ad cuius titulum Clericus ordinatur , non possint alienari sine licentia Episcopi , & postea sequatur limitatio , donec sufficiens beneficium Ec- clesiasticum sint adepti ; sequitur , quod in hoc casu non requiritur prædicta licentia , in dñ ab ipso Con- cilio permittitur , cum exceptio debeat esse de re- gula , ex l. Cum Prætor. de indic. alias enim tam re- gula tradita in Concilio , quam eiùs exceptio , idem disposeret , quod esset absurdum . Ita Cenedus . Qui- bus addit Castrum Palaun. 10. 4. tr. 27. pan. 11. n. 11.

2. Sed secunda opinio affirmit : & ita sentunt Garcia de benef. tom. 1. part. 2. cap. 5. num. 186 & seq. Ludouicus de San Iuan de Sacram. q. 2. art. 10. dñff. 1. 2. Gratianus in dñff. 1. 2. cap. 119. n. 14. Mollesius in Summa , tom. 1. tr. 2. cap. 18. num. 31. Azorius tom. 2. lib. 3. cap. 4. q. 3. Parisius de re- signat. benef. lib. 2. q. 6. n. 16. & alij . Et ratio est : quia di- tio illa , donec apposita in Concilio , est restrictiva temporis , habetque naturam suspensuam , donec aliud emergat ; id est , dato beneficio , vel alia heredi- tate , ex qua promotus decenter vivere possit , non pro- hibetur patrimonij alienatio absque alia Episcopi licentia : & idem hanc non esse necessariam in casu congrua sustentationis aliunde acquisita . Itaque , sicut fundus dotalis , durante matrimonio , alienari non potest , quoniam data est dos ad onera matrimo- nij sustentanda ; ita nec patrimonium alienari po- test , donec habeat Clericus , unde commodè viuat .

3. Quid ego sentiam , dicam breuiter . Secunda opi- nio est latius probabilis : mihi verò probabilior prima appetit : & idem , præter Doctores citatos , illam te- net nouissimè doctus Pater Hieronymus Garcia in Sum. morali . tr. 1. diff. 1. dub. 5. pan. 5. n. 38. [Quia ait ille] el patrimonio erigido en titulo para ordenarse ,

Sup. hoc in tom. 5. tr. 3. lege doctrinam Ref. 5. signanter cursum ad medium.

es conumerado entre los bienes Ecclesiasticos y go-
ca de sus priuilegios; ni puede el Principe secular co-
sa sobre él; luego este patrimonio sin licencia del
Obispo es inagenable. Lo segundo, porque si el or-
denando por solo que tiene que comer sin el patri-
monio, pudiese por su mera liberalidad, y gusto, des-
hacerse del sin licencia del Obispo, superfluo fuera
decir el Concilio, que no pueda enagenarlo *absque Episcopi licentia*, y que esto no se entienda, quādo no
tiene de otra parte con que sustentarse el ordenan-
do, sino aun teniendolo. *Pater*: porque sino lo tuvi-
se, como podria dar licencia el Obispo, pues era for-
zoso, que si la dava, quedar ei obligado à darle à com-
erzy pretender esto el Concilio, ni es creible, ni lle-
va camino luego habla del caso, quando y a el orde-
nando tiene que comer por otra parte que aun en tal
caso le ha de pedir licencia para deshacerse del. Lo
ultimo se prueba *ab inconuenienti*. Demos, que vn Sub-
diacono le ordénd a título de patrimonio, y luego
obtuvó beneficio, ó le dieron hazienda equivalente
al patrimonio, con lo qual se deshizo del patrimo-
nio con que se ordenó, si luego despues le impeta-
sen el beneficio, ó por alguna censura se le quitesen, ó
se gastase lo subrogado en lugar de patrimonio, seria
fuerza repetir al que se llevó el patrimonio, que lo
buelua para poderse ordenar de Diacono: estos son
absurdos, e inconvenientes grandes: luego no se pue-
de resignar patrimonio, y *a fortiori* beneficio, à cuyo
título se ordenó, sin licencia del Obispo, como se
manda en el Concilio. *J Hac Garcia*. Dicendum est
igitur, alienationem patrimonij factam absque licen-
tia Episcopi, esse illicitam, etiam si promotus de nouo
habeat sufficiens beneficium, vel congrua susten-
tationem. Et quidem si ordinatus habens aliunde,
vnde vivat, posset absque Episcopi sui licentia patri-
monium, ad cuius titulum fuit sacris iniciatus, pro-
libito suo alienare: ergo Tridentinū inepit, & frustra-
torie apposuit illa verba, absque Episcopi licentia:
siquidem iuxta oppositam sententiam sensus esset,
tunc solū prærequisiti Episcopi facultatem ad aliena-
nandū d'ictum patrimonium, vbi qui non aliunde
haberet, vnde vivere: nam, si habeat, vnde aliunde
vivere congruenter possit, nolunt Doctores aduersa
sententia, necessariam esse hanc Episcopi licentiam.
Quare, si hæc propositio negativa est falsa, affirma-
tione erit vera. Quod si factam illationem coacti ad-
mittant, rufus rogo, ad quid Episcopi licentia eo
casu necessaria à Tridentino exigitur, cum illa Episcopii
datus non sit: quia, si illa ob quamlibet cau-
sam daret, teneretur ipse suis sumptibus promotum
sustentare? Duo ergo his versis Concilium præ-
requisiti videtur: vnum, quod in locum patrimonij,
sufficiens beneficium, vel congrua pensio pro decenti
victu subrogatur: alterū, quod Episcopus post diligē-
examen de tali sufficientia iudicet: qua existente, pro-
dicti patrimonij alienationes suū praeter consensem.

4. Sed hic oritur difficultas, an si absque Episcopi licentia patrimonium vendas, permutes, obliges, aut aliquo modo alienes, antequam habecas, unde viuere possis, nulla sit talis alienatio, ut colligitur ex Tridentino prohibente praedictam alienationem sub verbo, *nullatenus*, quod tollit potentiam alienandi, & reddit auctum nullum ex *Glossa in Clement. i. verbo, Nullatenus, de sequestrat. posset* & in Auth. Si qua mulier verbo, *Nullatenus, Cod. ad Senatus consult. Veleianum, & ex verbo. Non posset*, quod etiam inducit nullitatem, ut pote quod omnem potentiam ad auctum referat, teste Bart. l. *Cum lex. n. 6. & 7. ff. de fidei inscrib. Iason, l. Frater a fraue. n. 4. vers. Tertia difficultas, ff. de condit. indebiti, & pluribus aliis exornat Sanch. lib. 6. de marrim. disp. 38. num. 20.*

5. Verum his non obstantibus, licet hæc opatio sit probabilitas, & illam teneat Iohannes Prepositus in 3. part. quæst. unica de Sacram. Ord. dub. 18. n. 178. Sanch. sub ipsa p[ro]p[ter]a dis[putatio]n[is] 32.n.7. Aula de censu[re] part. 3. dis[putatio]n[is] 5. dub. 5. concl. 2. Molina dis[putatio]n[is] 22.8. Gacius par. 1. 5. n. 177. & alij: tamen contraria lentitia non videtur care probabilitate, quam tuetur Suarez de censu[re] dis[putatio]n[is] 31. s[ecundu]m. n. 3. & Petrus Ledefstra de Sacr. Ordin. c. 7. s[ecundu]m. 7 difficult. 1. Quia Concilium nullum hanc alienationem prohibuit, sed factam non irritauit: secuti fecit in alienatione beneficij, quem finis licentia Episcopi factam irritata esse decrevit. Nam ergo in alienatione patrimonij, & personis hoc Decreuum irritans non addiderit, & indicasse videtur, validam fore, si de facto sit. Sed hæc panis monachorum sunt, ut à communii sententia recedamus. Nam etiam Concilium in alienatione patrimonij, & personis non apposuerit exp[ress]è clausulam irritantem: posuit tamen illam virtualiter sub illo aduentu. Nullatenus, iuncto verbo, posſit, quod omnem potestiam tollit, & actu contra factum irritat, & annulat. Ergo, &c. Neque obstar verbū, nullatenus, quia non docent, non habere vim decreti irritantis, quando actus alias posuerit fieri ab eo, qui prohibetur. Sic Angelus. Excomm. 7. fine, Sylvestris Excomm. fine. Armilla, excomm. casu, 35. & alij apud Tineolum in leg. Si in quoque verbū, Reneratur, n[on]. Neque verbum, posſit: quia non possumus, quod licet non verbū, posſimus; & idēo non semper omnino habita est, ut possit. Et hoc potestatē irritat, ut Couart. in cap. Quamvis patrum. 2. part. de pastis, n. 1. o. Suratis, de lege cap. 1. n. 14. Salas de legib[us], 6. 6. 5. 8. n. 33. Bonacore de legib[us] dis[putatio]n[is] 1. quæst. 5. part. 7. 5. n. 5. num. 17. vñf. H[ab]it. illa. 6. Et tandem, bona patrimonialia, ad quorum titulum ordinatus es, non obinde fieri bona Ecclesiastica; tametsi priuilegio fori bonorum Ecclesiasticorum gaudientur alienari nō possent ex sola Episcopi licentia, vii permittitur in Trid. Sed necessaria est, ut solemnia iuri requisita alienatione bonorum Ecclesiasticorum, de quia in cap. Sine exceptione, 5. 2. 12. 9. 2. & cap. Nulli, 5. de rebus Ecclesiasticis alienandis. Gaudent autem priuilegio fori, non quia Ecclesiastica sunt; sed, quia sunt bona per se Ecclesiastica. Vide Grarianum disceptatorem, 1. 19. 2. 27. Menochium de recuperand. possessione, 1. n. 21. Cœl. commun. q. 5. 27. Cenedo practic. q. lib. 1. q. 1. n. 5.

R E S O L . C X I

An qui suscipit primam Tonsuram vel ministrum Ordinibus iniciatur, animo non ascendens ad dies Ordines, sed gaudendi priuilegio fori, & exemptione à tributis, peccet mortaliter: Ex part. II. 16. & Misc. 2 Ref. 20, alias 22.

2. At contraria sententia semper vila enim
probabilior, & illam ex neotericis amplexi sunt
Villalobos in sum. tract. 12. diffic. 14. n. 2. Sanchez de
mariam.

De Sacram. Ordinis. Ref. CXII. 327

marim. tom. 2. lib. 7. disp. 31. num. 16. & 17. Conich

de Sacr. tom. 2. disp. 20. num. 104. & 105. & alij.

3. Ad authoritatem Concilij Tridentini respondetur, solum ostendere, quid ipsa decentia, & illius status reverentia postuleat, & ideo nullis vtitur verbis praeceptiis, ad peccati mortalis obligacionem sufficientibus.

RESOL. CXII.

An suscipientes primam Tonsuram, & Ordines minores solum causa euadendi indicem saceralem, peccant mortaliter?

Et queritur obiter, an suscipientes Ordines minores sine confirmatione peccant mortaliter, vel Episcops illes ordinans? Et part. 10. tra. 16. & Mic. 6. Resol. 61.

§. 1. **A**ffirmatio nominatum contra me respondet P. M. Ghetius in suo *Theatro Animæ*, tom. 1. verb. *Clericus*, quest. 10. vbi sic ait: Peccat mortaliter, qui recipit Minores Ordines, vel primam Tonsuram cum intentione euandandi forum saceriale. Hoc expressa habemus ex Concil. Trid. *confessio* 23. c. 4. de reform. & sic docet Bañez 2. 2. q. 22. art. 1. Quidquid in contrarium dicat Diana tract. 16. *Miscell.* 2. refol. 22. qui respondent ad authoritatem Concilij, dicens ipsum solum attendere quid ipsa decentia, & illius status reverentia postulet, & ideo nullis vtitur verbis praeceptiis ad peccati mortalis obligacionem sufficientibus. Sed iste hallucinatur; sicut enim non confirmatus peccat mortaliter, si prima iniciatur Tonsura, si qui Tonsura iniciatur, vt euandi forum saceriale. Ita Ghetius.

2. Sed ego, his non obstantibus, iterum doceorem: Clericum non peccare mortaliter, si Minores Ordines suscipiant, habens propositum recedendi, & interim à iudicio sacerdoti immunitum esse; nam verba Concilij Tridentini, vt patet, rigorosum præceptum non indicant; & ad id quod assertit Ghetius, suscipientem Ordines Minores sine Confirmatione, vt vult Concilium, peccare mortaliter; ergo etiam peccabit mortaliter, si quis suscipiat Ordines ad fungendum forum Laicale. Respondeo negando antecedens, nam vt ego docui in 2. part. tract. 2. *Miscell.* refol. 4. Ordines suscipientes nondum confirmari, citra tamen contemptum, non peccant mortaliter, quia verba Concilij triplum non continent præceptum. Et ita pro hac sententia alibi adduxi Magistrum Serra Dominicanum, cui nunc addo Reverendiss. 100 & in 10. Candidum tom. 3. disp. 1. art. 8. dub. 20. Idem etiam docem Sotus, Victoria, Ledesma, Viualdi. Suarez, Coninch, Ochagavia, Granatus, Layman, Hurtado, Henriquez Rodriguez, Moute, Nanartus, Torreblanca, Marchinus, Molfesius, Reginaldus, quos omnes, me etiam citato, adducit, & sequitur Leandrus de Sacram. tom. 1. tract. 3. disp. 1. quest. 8. quibus ego addo, me citato Barbolani in Concilium Trident. *confessio* 23. cap. 4. num. 2. Et me citato Stephani de S. Gregorio de Sacram. lib. 2. cap. 18. num. 10. & me citato Trullenbach de Sacram. lib. 2. cap. 19. de *Confirmat.* n. 1. 3. Ragucium in *Lucerna Parochorum*, de Sacram. *Confirmat.* q. 25. Ioan. Franc. Suarez in *Enchir.* C. sum *Conscientia*, tract. de *Contradicib.* lib. 5. verb. *Confirmat.* Bizozerum de Sacram. part. 2. cap. 4. n. 2. Tiberium in *infruct. Ordinandor.* c. 8. q. 5. 8. Gefualdum in *Theol. mor.* tom. 1. tract. 3. c. 2. n. 8. Dicastillum de Sacram. tom. 1. tract. 3. disp. 19. dub. 10. n. 100. Eligium Basiliavum in floribus *Theolog. verb.* *Confirmat.* Sacram. n. 12. Petrum à Sancto Ioseph in *Theologia Sacramentalis*, c. 14. refol. 4. Zambellum in *repert. moral.*

verb. *confirmat.* p. 1. Lessuum in 2. part. D. Thomas q. 72. art. 8. dub. 12. num. 32. Possentium in *Summula de Sacram. Confirmat.* verb. *Susceptor.* n. 3. Martinum de San Joseph ubi intra, tract. 2. de *Confirmat.* n. 16. Præpositum in 3. part. quest. 72. art. 8. num. 49. Quintanaudianum in *Theolog. moral.* tom. 1. tract. 2. sing. 4. num. 3. & Joannem Viguers de Sacram. quest. 72. art. 8. num. 32. cum aliis. Quid respondebit Magister Ghetius ad tantam rubem testimoniū qui omnes asserunt, verba Concilij Tridentini non imponere præceptum, ita ut sumentes Ordines ante Confirmationem, peccant mortaliter, & hoc plures ex supradictis Doctoribus extendunt etiam ad Episcopum illos ordinantem, qui volunt neque ipsum in hoc casu peccare mortaliter.

3. Itaque ex his contra Ghetium affero, suscipientes primam Tonsuram, solum ad declinandum forum iudicis Laici, lethali culpar reos minimè esse, & ita præter Sanchez, & Coninch à me citatos hanc nostram sententiam tenent Naulurus, & Rodriguez, quos citat & sequitur Layman in *Theol. moral.* lib. 5. tract. 9. cap. 7. num. 2. Idem tenet Naldus in *Summa. verb.* Ordo, num. 15. Bonacina de Sacram. *Ordinis.* disp. 8. quest. 2. n. 1. punct. vlt. Ioan. Baptista de Fabris in *manu.* Ordin. de Sacram. *Ordinis.* cap. 4. quest. 7. Hurtadus de Sacram. *Ordinis.* diff. 22. Escobar in *Theolog. moral.* tract. 7. exam. 8. cap. 4. num. 73. Homobonus de Bonis in *Exam. Eccles.* part. 1. tract. 3. quest. 2. Villalobos in *Summa.* tom. 1. tract. 11. diff. 14. num. 2. & nouissime me citato Raphaël Aueria de Sacram. *Ord.* quest. 4. sil. 2. & me citato Martinus de San Joseph in *Mon. Confessio.* tom. 1. lib. 1. tract. 3. de Ord. num. 5. vbi sic ait: [El que se ordena de prima tonsura, y de los quatos menores Ordenes con sola intention de gozar del fuero Ecclesiastico, y buie del seglar, y de no pagar tributos, ni ir à la guerra, por mandado del Principe, ó de obtener algun Beneficio, iuzgan graves Autores, que pecan mortalmente, que iuzgan se va contra precepto del Concilio Tridentino *confessio* 23. c. 4. de reform. quando dize, que el que se ordenare de prima tonsura, si de illo probabilis coniectura, quod eligat hoc genus, vt Deo fideliter seruat, & non vt declinet iudicium saceriale. Iuzgo pro mucho mas probable, que estas palabras no inducen precepto, sino amonestacion, y que los arriba dichos nunca pecaran mortalmente, porque no van contra precepto alguno, y toman buen estado, aunque el fin no sea perfecto. Y es cosa dura condonar a peccado mortal pudiendo librars de, & sententia dura non est tenenda, neque admittenda, l. filio pater 89. ff. de l. 1. & sententia humanior est tenenda, pro barefe 20. §. si quid. & ibi Gloss. humanior, ff. de acquir. baref. Ita Martinus. Et tandem hanc sententiam docet Cadmus Palauis t. 4. tr. 27. punct. 8. n. 7. Et ratio est, quia ait ille, rationi consonum est, Ordinem suscipere sub intentione omnium, quæ Ordini annexa sunt: at Ordini annexa est exemptio à sacerdoti iudicio; ergo suscipere Ordinem sub hac intentione non est dissonum rationi. Neque huic intentioni obstat Concilium: quia in hac intentione nullam fraudem ordinandus committit: quippe vtitur iure sibi concessio, illam ergo excludit Concilium ab ordine suscipiendo, qui non, vt fidelem cultum Deo præstet, ordinatur; sed sacerdotalis iudicij fugienda fraude: fraus autem non est censenda committi, nisi graui aliqua causa apud sacerdotalis iudicium, incepit initiatur: tunc enim censetur ordinandus fraudevit in sacerdotali iudicio fugiendo.

4. Nota etiam, quod post haec scripta inueni Machadum de perfecto *Confessio.* tom. 2. lib. 4. part. II. tract. 1. docum. 2. num. 5. me citato nostram sententiam tan-

B. c. 2. quarta

quam probabilem docere. Et ideo me citato Leandrus de Sacram. tom. 2. tract. 6. diff. 7. q. 11. & me citato Garcius in Summa, tract. 5. diff. 1. dub. 14. n. 3. sententiam affirmatiam, quia ipsi cum Ghetio tenent vocant tantum probabilem. Poterat igitur Magister Ghetius nostram sententiam, si non probabilem, ut puto, saltem tanquam probabilem admittere, & non affectare tam petulante, me illam tenendo hallucinatum fuisse. O lepidum caput!

RESOL. CXIII.

An ordinatus Ordinibus sacris ante pubertatem, re-
neatur continere?
Et quid, si adeps in pubertatem votum castitatis in Or-
dine sacro contento non ratiscauit?
Et an predictum votum a Parentibus, vel tutoribus
ab ipso causa aliqua irritari posse?
Ex quibus deducitur votum solenne expressum in Re-
ligione approbata ante pubertatem emissum, nisi post
pubertatem ratisceretur, non obligare.
Imo hodie votum expressum solleme professionis non
valeret usque ad decimum sexum annum compleatum;
& ideo idem dicendum erit de initio ante decimum
sexum annum, nempe eum non teneri continere.
Et an sic validum votum, & invalidum matrimoniorum
contractum ab eo, qui Ordinem sacram accepit,
ignorans illi annexum esse votum castitatis?
Et quid est dicendum se quis suscipiat sacros Ordines,
cum intentione expressa non voulent castitatem, an
hoc non obstante teneat castitatem seruare? Ex
part. 10. ut. 16. & Misc. 6. Rcf. 8.4.

Sup. doctrina contenta in hoc &c seq. §. in to. 1. tr. 7. Ref. 7.4.
 §. Sed ad. & signanter §.
 Quarto se-
 cundo. &
 quamvis no
 plene sup.
 hoc lege ra
 men aliam
 Refol. ex §§.
 earum an
 notationum.

§. 1. Negatiuam sententiam tenet Sanchez de Matrim. tom. 2. lib. 7. diff. 30. n. 8. nisi adeps in pubertatem votum ratisceret. Et ratio est, quoniam votum solleme expressum in Religione proprobata, ante pubertatem emissum, nisi post pubertatem ratisceretur, non obligaret. Et cap. illud 20. q. 1. & cap. ad nostram, de regulari. Ergo nec votum solleme tacitum emissum in Sacri Ordinis susceptio ne. Dices, hoc votum solleme non tantum esse efficiacia: cum non sit per se, & ex natura eius solleme. Id fateor, at vere constituit in statu iure Ecclesiastico incompatibili cum matrimonio: & quamvis Pontifex possit dispensare, at summa cum difficultate dispensabit, & propter causam valde publicam, quae non est credendum velle Ecclesiam voti tanti momenti alligari puerum impuberem. Quamvis enim votis simplicibus ligari possit, & facilimmo negotio illi aetati consulitur: cum possint ostendere illa impuberem vota a parentibus vel tutoribus absque causa aliqua irritari. Imo hodie cum votum expressum solleme professionis non valeat usque ad decimum sexum annum compleatum, iuxta Trid. s. 2.5. de reg. c. 15. idem dicendum erit iuxta hanc sententiam de initio Ordinibus Sacris ante decimum sexum annum, nempe, cum non teneri continere. Quia ratio tradita ab hac sententia prolsus militat in hoc casu.

12. Sed hanc opinionem refellit Pontius de matrim. lib. 7. cap. 29. num. 15. & post illum Martinus de Sacram. tom. 5. diff. 75. s. 12. n. 23. Quia votum emissum cum sufficienti usu rationis, obligat quantum est ex se, & ex natura rei, nisi Ecclesia reddiderit hoc votum irritum. Usus autem rationis sufficiens ad voulendum, est idem qui sufficit ad peccandum mortaliter: & Ecclesia nusquam irritauit votum ordinati ante pubertatem, sicut irritauit professionem factam ante annum 16. aetatis. Quare talem obliga-

tum irimerito censem. Vnde patet responsio ad argumentum, quod adducit Sanchez: Ego vero vnu- que sententiam probabilem esse puto.

3. Verum, si aliquis hic obiter querat, An inva- lidum votum, & invalidum Matrimonium contri- sum ab eo, qui Ordinem Sacrum suscepit ignorans, & annexum esse votum Castitatis. Negatius respondet Vasq. & Caiet, quos citat, & sequitur Pontius loc. citato, n. 14. Sed ego puto esse validum Votum, & consequitur invalidum Matrimonium. Qui co- quod sciens, & volens Ordines Sacros suscepit, li- cer ignorauerit, votum annexi, emisit taceat. Quia qui vnum sciens, & prudens efficit, & vnu- præ, diff. 27. n. 11. & Candidus tom. 1. diff. 1. s. 1. art. 6. cum aliis, & Martinus de San. Ioseph.

4. Sed quid dicendum, si suscipiens Sacra Ordines cum intentione expressa, non voulend. Celi- ratem, generatur Castitatem seruare? Negat Vasquez in 3. part. tom. 3. diff. 2. 47. cap. 7. num. 99. & Baldis Pontius ubi supra, n. 14. Sed affirmatur sententia adhaeret cum Sanchez, & Candido Pater Landa de Sacram. tom. 2. tr. 1. q. 9. diff. 27. 95. vel ex sua constitutione Ecclesiae, vel etiam ex vota, to quod id sit annexum ex constitutione Ecclesie Ordini Stephani Sacro independenter ab Ordinantis voluntate. Ex hinc idem ad hanc duo posteriores dubia content nobis. Secundum, cum etiam P. Martinus de San. Ioseph, in his. 1. fess. tom. 1. lib. 1. tr. 1. 21. de Marini num. 4.

RESOL. CXIV.

An sacer Ordo suscepimus per vim, & non in prima
characterem.
Et deducitur quod si Ordinatus per vim, & manu-
misus, Ordinem sine voluntate recipendi Sacra-
tum, sed solum simulacrum, sic quidem Ordinem non sus-
cipit, quia invalidus ordinatur.
 Item, cum quidam Ordinatus Subdiaconus bishipus ab Episcopo declaratoria, non esse Ordinatum per vim,
 & merito, sed postea petens dispensationem a Sua-
 mo Pontifice, ut ad alios Ordines sacros promovi-
 posset, dubitatur fuit ei quibusdam in daturam
 iste talis debet saltem sub conditione, sicut Ordini
 Subdiaconi?

Item queritur, an ordinatus per vim, & merito te-
ntur ad votum continentia?
Et an predictus possit licite contrahere matrimonium?
Et an etiam teneatur ad recitationem Officium Domini?
Et docetur, quod quocumque metu initiatu, quam-
nus graui, si postea ratiscerit verbo, aut facto, sed
utens Ordine accepit sine illa conditione, non ordi-
natur in posterum sibi integrum resiliere, sed conti-
nentia, & obligationi Officium Diuini subiacet, scilicet
ceteri spouse ordinatis; & hoc autem indulgendum
est, si sciens & prudens exerceat; scilicet vero si po-
errorem, quo quis ad Ordini obseruantem expi-
mat se esse adstritum.

Et inseritur, quod professio debet fieri aeterna, & o-
lene, & quod professio tacita inducitur facienda
propria opera professorum. Ex part. 10. ut. 13. &
Misc. 3. Ref. 18.

§. 1. Si vis est absolute quia vi detinet, nega-
 tive est respondentum, si autem vis est condi-
 tionalis, puta ut evadat cruciatu, mortem, &c. En-
 tunc Ordinem characterem imprimere dicendum
 erit. Et ratio discriminis est, eo quod in coactione, non
 quam conditionali Doctores appellante, adeo ut. 3. no-

luntas saltem indirecta ex capite Merito 15.9.1. quae
in absoluta coactione deficit. Et ita hanc sententiam sustinet Syluester, verb. Ordo I V. n. 1. Secundo, Barbola de Potestate Episcop. part. 2. allegat. 2. v. 5. &
6. Comitulus, lib. 1. q. 5.5. n. 1. qui testatur de communi sententia Theologorum, & Canonistarum.

2. Sed aduersus superius dicta infurgit Antonius Cabreros, de Mein. lib. 2. cap. 16. num. 8. vbi absolute ad questionem propositam negatiue responderet, & probat hanc sententiam pluribus argumentis. Primum, vbi de substantia actus est libertas voluntatis, tunc actus annullatur ipso iure, l. Si mulier. §. 5. dos. ff. hoc tit. cap. Cum locum de spons. coactio enim repugnat arbitrij libertati in substantia voluntatis, ita voluit Baldus in Rub. extr. hoc tit. illudque dicitur libero arbitrio fieri, quod nullo cogente imperio, & nulla necessitate fit leg. Si quis maior. Cod. de transact. Ergo cum metus removet voluntatem ab actu, sequitur aperte tam vi absoluta, quam conditionali ordinum adsumptionem non tenere. Secundo, vbi cunctum in aliquo actu requiritur voluntas qualificata, si adest illa, & non aduersus qualitas, non est legi satisfactum cap. Vbi periculum s. Ceterum, in vers. Voluntas, & libertas, elect. lib. 6. Sed in adsumptione Ordinum debet interuenire voluntas, & libertas, vt per se patet, ergo si adest sola voluntas, & non libertas, non est legi satisfactum: & de necessitate talis adsumptionis non subsisteret. Tertiò, votum metum factum est ipso iure nullum, cap. licet de voto. Sed in adsumptione Ordinum inest votum continentiae, vt in cap. 1. & 2. qui Cleric. vel. Voueri. cap. Ante triennium 3. dif. Ergo nullus fuit ipso iure Ordino adsumptus. Quartò, quotiescumque duo regulariter equiparantur à iure, ius disponenter vno habet locum in reliquo, leg. 1. de leg. 1. g. o. s. in leg. Si quis seruo. Cod. de farr. & in cap. Si postquam. §. fin. de elec. in 6. & in cap. 2. de confess. eod. lib. & in cap. 1. de Script. cum multis, Velasc. in Axion. Jur. tit. A, num. 180. adsumptio Ordinis, & Professio regulariter sunt à iure equiparata, cap. 1. in vers. Per susceptionem Sacri Ordinis, aut Professionem, de Voto in 6. Sed professio debet fieri à scienti, & voluntari, ita decidit Text. in cap. Constitutionem, in vers. Scienti ac voluntarius perseveret, & in cap. 1. & cap. Non solum, in vers. Si de sua voluntate procerferit, & de reg. lib. 6. Ergo sicut debet esse voluntarius profecti Religionem, eodem modo adsumptio Ordines. Quintò, habitus Religionis sponte susceptus deserit nequit, cap. 1. capite 2. 20. quæst. 3. ergo si per actionem suscepitur, deserto locum habere poterit. Sextò Ordo receptus non potest deferi, cap. Eos 20. quæst. 3. ergo si non sponte susceptus, relinqui valabit. Septimò, facit expressus Textus in cap. Praesens 20. quæst. 3. vbi Clericus inuitus non subiicit Ordinibus metu receptis, ibi: Clericum nomine Lambertum minime debere existimamus sub tali violentia fieri Monachum. Quod enim quis non eligit, nec operatur, profecto non diligit, quod autem non diligit, facile contemnit, nullum quippe bonum nisi voluntarium. Ergo distinctio responda est; & generaliter tam vi absoluta, quam conditionali Ordinum adsumptionem non tenere affirmandum extitit.

Oktauò probatur ex Textu in cap. 2. de regul. vbi si filius efficiatur Clericus post legitimos annos, & nec ipse, nec eius parentes intra annum reclamauerint, in Clericatu permanet, ibi: Si vero post legitimos annos per vim Clericus factus est, & nec ipse, nec parentes eius intra annum ad memoratas personas reclamauerint, in Clericatu permaneat. Ergo si intra annum reclamatio fiat, non permanebit in Clericatu, nec Ordo tenebit. Ultimò, nullus dubitat

Tom. 1.

metum cadentem in constantem virum facere inuitum, quando, aut mors ipsa, aut corporis cruciatus graui, aut viuensorum bonorum, aut partis eorum amissio interminatur, cap. 1. cap. Ad audiendum, & cap. Cum dilectus. hoc tit. leg. propter item ff. de excus. tur. aut subtractione magni lucri, vt docet Cypinus in leg. interposita Cod. de transact. Sanchez de Marin. lib. 4. dif. 5. a n. 27. Sayrus de Censuris, lib. 2. cap. 2. num. 32. Sed in vi conditionali adest metus iullus, vt omnes fatentur: ergo Ordo ille adsumptus non valebit: alioquin metus cadens in constantem virum nullum fortior efficiunt, contra expresa iura in leg. 1. & 2. cum seqq. ff. hoc tit. Rurlus, si metus confans & ius facit inuitum, nulla voluntas in vi conditionali adest: cum propter periculum minitatum consentiat: igitur nullo modo distinctio procedit. Et haec omnia docet Cabreros ubi supra. Sed ego nolo à communi sententia recedere, quam praeter Doctores citatos teneret etiam Marchinus de Sacram. Ordinis, træct. 2. part. 6. cap. 8. diff. ult. 9. n. 12. Dicastillus de Sacram. tom. 1. træct. 6. dif. 1. dub. 19. n. 424. Auerfa de Sacram. Ordinis, q. 4. scilicet 8.

3. Respondeo itaque ad calum propositum magis clare; quod si ordinatus per vim & metum recepit Ordinem sine voluntate suscipiendo Sacramentum, sed solum simulacrum, hic quidem Ordinem non suscipere, quia inualide ordinatur, & si individualiter obseruat Coninch, de Sacram. dif. 20. dub. 14. num. 143. & Marchinus ubi supra num. 1. Secus autem dicendum de eo, qui est inuitus tantum secundum quid, vt sunt hi, qui metu inducuntur, vt suppono esse in casu nostro ad suscipiendum ordinem, ita vt vere illud velint suscipere, & si id nollent, si abesse metus.

4. Hi enim Ordinem suscipiunt, quia hi habent absolutam intentionem suscipiendi Sacramentum, & tantum sunt inuiti secundum quid, vt bene notat id Coninch ubi supra, quæst. 64. art. 8. dub. 5. n. 99. cum aliis communiter. Et hoc dicere voluerunt DD. citati cum aliis communiter de coactione absolute, & conditionali ex his cum quidam Ordinatus Subdiaconus obtinui letab Episcopo declaratoriam fuisse ordinatum per vim, & metum, sed postea petens dispensationem à summo Pontifice, vt ad alios Ordines factos promoueri possit, dubitatum fuit à quibdam in Dataria, an iste talis debebat saltem sub conditione sumere Ordinem Subdiaconatus: & ego de hoc casu interrogatus respondi, quod si talis ordinatus per vim & metum habuit voluntatem non suscipiendi dictum Ordinem Subdiaconatum, quod vtique illum teneretur suscipere, quia tunc non fuit valide ordinatus. Si autem quando suscepit Subdiaconatum, voluit vero ordinari, licet si non adest metus, Ordinem quidem non suscipiet; & in hoc casu valide Subdiaconatum recipit, & characterem, & ideo non est denovo ordinandus, neque sub conditione, sed potest ad Diaconatum promoueri: Itaque secundum distinctionem à nobis positam, quod primam partem procedit opinio negativa Cabreros; quod secundam partem, opinio affirmativa Sylvestri, & aliorum:

5. Sed ex his oritur difficultas, an ordinatus per vim & metum teneatur ad votum continentiae: & pugnantes sententias me citato adducit Marchinus de Sacram. Ordinis, træct. 2. part. 6. cap. 8. difficult. 9. num. 12. qui negatiua sententia adhæret satis quidem probabiliter licet affirmativa sit etiam probabilis. Stantes autem in sententia negativa, cui nouis fine adhæret doctus Dicastillus ubi supra num. 4. 8. multa deducunt, & ideo ipse sic aferit: Infertur prima, posse predictum licet contrahere Matrimonium. Sup. hoc in Ref. seq. si gnantes ad lin. 4. & in tom. 1. tit. 7. ref. 74. §. viii. & leg. citia Ref. not. pri- mar. fulius Ref. Sup. hoc in Ref. seq. ad lin. 5.

E e 3. nium

nium, quia solum impedit posse votum, eiusque obligatio ad castitatem, qua tamen nulla est. Quam sententiam putat esse omnium Doctorum, quos pro nostra sententia refert, atque in termino id expressè concedunt Henriquez lib. 10. de sacra. Ordin. cap. 24. num. 3. Infertur secundò, non teneri prædictum ad recitandum Officium Canonicum; et enim onus adiunctum Ordini sponte assumptum. Ita Nauarri in summa Latina, cap. 22. num. 5. Vinaldus, & Sà apud Sanchez *supra*. Addit alter Sanchez cum Nauarro lib. 1. consiliorum, de iis qua vi. cons. 3. num. 4. in priori editione; in posteriori vero, cons. 5. num. 4. adhuc non teneri contineat ordinatum per metum, etiam si metus non sit cadens in constantem virum; dummodo talis sit, ut pte timore illo initiatus fuerit, quo secluso non fuisset initiandus; id quod multi non improbari sentiunt de Matrimonio simili metu initio, quod dicunt esse in foro conscientiae nullum; & probabile putat Sanchez lib. 4. dis. 17. num. 3. & 4. quamvis probabilis puer oppositum.

Sup. hoc inf.
in tr. 6. Ref.
141. § Nota-
dum est.

Quæ doctrina mihi placet, eamque sequuntur plurimi Auctores, quos refert idem Sanchez libro 7. disputat. illa 29. numer. 5. & 8. Et hec omnia docet Dicalillus loco citato, qui etiam postea subdit, quod quicunque metu initiatu, quantumvis graui, si postea ratificer viro, aut facto, semel vters Ordine accepto sine illa coactione, non erit iam in posterum sibi in integrum resilire; sed continentia subiacebit, sicut exteri sponte ordinati. Nam enim per illam liberam gratificationem, virualiter elegit in eo Ordine permanere, perinde acque professo tacita induxit faciendo propria opera proforum. cap. *Vidua*, de Regularibus. Ita Sanchez num. 9. cum Ostiensi, & aliis, quos refert. Hoc autem intelligendum est, si sciens, & prudens exercet: fucus vero, si per errorem, quo quis se ad Ordinis observationem existinet adstrictum; tunc enim non conferat ratificare, nunquam enim est ratificatio actus nullius, dum ignoratur actum fuisse nullum, iuxta doctrinam eiusdem Sanchez lib. 1. disputat. 16. num. 7. & in nostro casu docent Nauarri lib. 1. consiliorum, titulo, de iis qua vi, in priori editione, consil. 2. num. 8. & in posteriori. consil. 4. Vega in summa capite 57. casu 6.

RESOL. CXV.

An Ordo per vim, & metum suscepimus impedit, & dividat matrimonium?

Et an sic ordinatus teneatur ad seruandam castitatem, vel possit validè contrahere? Ex pa. 3. tr. 4. Ref. 192. alias 193.

S. 1. **N**egatiuam sententiam communiter docent tom. 2. lib. 7. dis. 29. Azotius tom. 1. lib. 13. cap. vlt. q. 8. & Rebellius part. 2. lib. 1. q. 5. Et indeo asserunt, sic ordinatum ad seruandam continentiam non teneri, & posse validè matrimonium contrahere, quia votum ex metu graui factum nullum est ipso iure, ex ea. per latam. cap. cùm dilectus, de iis qua vi, &c.

S. 2. Non reticcam tamen affirmatiuum sententiam novissimè docere Basilius Pontius de matrim. lib. 7. cap. 29. n. 3. vbi sic asserit: Ego, qui multitudinem Doctorum parum curio, cùm sciā multis sine ullo examine, allorum dictis adhædere, sed tantum fundamenta, atque rationes considero, longè probabilius iudico, si rationum attendamus merita, votum continentia valere in eo, qui ordinatur ex metu graui, & inhabilem esse ad matrimonium, esse dignum

*Sup. his dua-
bus difficult-
magis, latè
in Rel. pra-
terita, §. vlt.
à princip. led
lege cā per
rotam, & nō
pigebit, & in
tom. 1. tr. 7.
ref. 74. §. vlt.*

ramen, ut cum eo facilè dispenseatur. Ita ille, qd multas rationes solidè, & acute, ut tempore soler, adducit, & responder ad Canones pro contraria sententia adductos, quam quidem his non obstantibus probabilem etiam esse existimo, & illam cum Sanchez tenent nouissime Villalobos in summa, tom. 2. n. 1. cum duodecim Doctoribus, quos citat, & sequitur Barbosa in collect. tom. 1. lib. 3. it. 4. 6. 7. 8. 9. 10.

RESOL. CXVI.

An vir, consentiente uxore possit ad Sacerdotium promoueri, si ipsa Religionem non ingrediatur, etne iuuenis, dummodo voleat castitatem?

Et notatur semper esse necessariam professionem viri in Religione, sive sit senex, sive iuuenis, ut possit ad Episcopatum promoueri.

Et quid si ad Cardinalatum vir promouatur, ut p. tr. 4. & Mise. Ref. 129.

S. 1. **N**egatiuam sententiam docet Sotius, dicitur 37. q. 1. art. 2. post 2. conclus. Contra de eis sacrament. dis. 35. dub. 6. n. 32. & Sanchez de matrim. lib. 7. dis. 29. n. 6. vbi sic ait: Si viror. et leuit. non suspecta de incontinentia, sufficiunt votum continetiae ipsius in seculo; sicut si iuuenis, tunc tamen consideratur ingreditus ipsius in Religionem. Ita ille, & alijs penes ipsum, quod probatur in cap. Episcop. dis. 77. vbi sic habetur: Sane si conjugatus, unius, conseruent ordinari, etiam uxori voluntas ita requirenda est, ut sequestato manibus cubiculo Religione promissa postea quam patier confuerint, ordinantur. Probatur etiam ex periculo incontinentiae, quod vxor iuuenis manens in seculo, aut etiam viisque incurrit, cum vir iam ordinatus, ex antiqua cum ea consuetudine fuisse possit influesti, ut iterum coniuge reveretur, si in seculo permanentes haberent liberum ad se mutuò accedam.

S. 2. His tamen non obstantibus, contraria sententia tenet nouissime Gaspar Hortado tral. de matrim. dis. 11. difficult. 9. num. 29. vbi sic ait: Ut vir possit ad sacros Ordines promoueri, sufficit, ut contra Sanchez docent Nauarri, & Sà, ut uxore castitate in seculo voleant absoluatur à debito thori, & cohabitationis, quia in cap. coniugis, de conuers. coniugat. id tantum requiriatur: quod vnde in canone Episcopis, dis. 77. dicatur requiri pro missione Religiosis, non obstat, quia postquam quod id Canon est Concilij Agathensis, quod non fuit generale, nomine Religionis non incongrue intelligitur castitas, ut exponit glossa Ia. Hortado, & ante illum Basilium Pontius de matrim. lib. 7. cap. 25. num. 7. vbi sic aferit: Denique diximus reque antiquo iure, negue noviori requisitione suffit, ut uxores eorum qui ad alios sacros Ordines praeter Episcopatum promouebantur, Religionem profiterentur, sed tantum, ut continentiam in seculo voleant, sive in senili, sive in iuuenili ætate effici constituta. Ita ille, qui explanat omnes textus tangentes præsentem materiam, & hanc opinionem esse probabilem, facetur ipsiusmet Sanchez loco citata, num. 2. & ita ego etiam sentio stando in puncto iuri.

S. 3. Nota etiam, contra Sotium in 4. dis. 17. quiescit. 1. semper esse necessariam professionem viri. Ita tral. de matrim. dis. 11. difficult. 9. num. 29. vbi sic ait: Possit vir ad Episcopatum promoueri, & ita ita, ut continentiam esse docet Pontius vbi supra, num. 6. in cap. de conuers. coniugat. Vnde infertur viro eficere ratio-

De Sacram. Ordinis. Ref. CXVII.&c. 331

gioioso, vxore verula manente in seculo cum castitate voto, si vir ad Episcopatum promouendus esset, necessarium fore, ut vxor illa Religionem ingrediatur ut obseruat Ancharanus in d. cap. sene, in fine. Et tandem nota contra Maiolum lib. 1. de irregular. cap. 34. num. 2. quod vi possit maritus ad Cardinalatum promoueri, non desideratur semper vxoris ingressus ad Religionem; sed non amplius desiderari puto quam ad Ordines a viro assumentos. Ita Sanchez ubi sup. disp. 4.1. num. 4.

RESOL. CXVII.

An Clerici sacris Ordinibus iniciari peccent mortaliter, si non deferant habitum clericalem, & coronam in capite?
Et quid, si cum enfe, vel aliis similibus supradicti Clerici Sacris iniciati incendant? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 182. alias 183.

S. 1. Ad istam difficultatem respondeo cum Villalobos in summa, tom. 1. tract. 11. disp. 16. n. 5. vbi sic afferat [Dize Syluestro ver. Clericus, §. 2. que] el Clerigo peccat mortalmente si no trae habito clerical, y la corona abierta, mas Cayetano in sum. ver. Clerici peccata, dice, que en esto solo le ay auiendo temeridad, & contumacia, o menoscipio, cuya sentencia me parece muy probable, y se puede seguir, porque es mas manfa, quando truxesse algun señal, en que se echarse de ver que es clero, mas si no truxesse ningun señal de fuerte que no se echarse de ver que era clero, como si truxesse espada, y otras cosas semejantes, no se efigiaria de pecado mortal, si no es que fuese por breve tiempo, o por alguna iusta causa.] Ita ille, & ego; licet contrarium probabilitate aduersus Caetanum doceat etiam Ledesma in summa tom. 1. de Sacram. Ordinis, cap. 11. tract. 2. per totam.

RESOL. CXVIII.

An Diaconus, & Subdiaconus peccent mortaliter frequentanter Epistolam, & Euangelium in peccato mortali?
Et quid, si longo tempore tales actus exerceant in peccato mortali?
Et obiter notatur Diaconum ministrantem Eucharistiam in peccato mortali, non peccare mortaliter.
Idem est de Sacerdote? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 194. alias 195.

S. 1. Affirmatiuè responder Filliucius tom. 1. tract. 1. cap. 6. num. 87. & à fortiori docebunt etiam hanc sententiam Doctores, afferentes absoluè tales peccare mortaliter, ut inter neotericos docent nouissime Cabrera de Sacram. quæst. 64. art. 6. disp. 1. §. 6. num. 48. & Sylnius in 3. part. quæst. 64. art. 6. dis. 1. §. 6. num. 55. vbi sit, non esse mortale, exercere functiones minorum ordinum in peccato mortali, quia, ut supra dictum est, non est certum, imò oportunitate multum probabile, minoris ordines non esse vera Sacraenta, arque adeò illorum ministros non esse ad huiusmodi functiones consecratos, vel saltem est valde probabile, eos non esse consecratos per gratiam, ac characterem sacramentalem, ac proinde ex sanctitatis defectu in ministerio colligi non potest mortale peccatum. Secundò, licet Ordines minores sunt Sacraenta, eorum tamen officia non sunt perfecta in genere facti mystérii, & ex consequenti propter levitatem materia non erit culpa mortalis. Ceteras rationes vide apud dictum Cabreram.

2. Sed ego contraria sententia tanquam probabiliori adhereo, quam docent Villalobos in sum. tom. 1. tract. 4. difficult. 10. num. 7. Fernandez de He-

redia disp. de Sacram. in genere, part. 10. dub. 3. num. 4; Vasquez in 3. part. tom. 3. disp. 13. cap. 4. Sotus in 4. disp. 24. quæst. 1. Valencia 10.4. disp. 9. quæst. 1. punct. 4. ad 4. Coninch. de Sacram. quæst. 64. art. 6. dub. 1. n. 38. Suarez in 3. part. tom. 3. disp. 16. sed. 4. & alij. Et ratio est, quia talis actio non est dispensatio meritorum Christi, ut sunt Sacraenta, aut opus in se tam sanctum, ut adgit tam gravis obligatio exercendi illud in gratia.

3. Et ita hanc sententiam ego veram etiam existimo contra Filiucium ubi supra, licet longo tempore tales actus exerceantur cum peccato mortali, quia sibi vellet peccate venialiter, non efficit peccatum mortale; & hi actus sunt planè separati inter se, nec relinquent effectum post se, ratione cuius prior coalescat cum posteriori. Nec valet assertere, si prius talia facere in peccato mortali, includere implicitum contemptum, nam hoc non est verum, quia non est illa ratio, qua iudicetur in eo actu frequentato magis includi virtutalem contemptum, quam in frequentatione mendacij iocosi, aut negligenter in repellenda distractio inter orandum. Haec omnia Coninch. vnde, ut diximus, non est audiendus Filiiucius.

4. Notandum est etiam hic obiter contra Layman in Theol. mor. lib. 5. tract. 1. cap. 5. num. 8. & alios, Diaconum ministrantem Eucharistiam in peccato mortali non peccare mortaliter. Et ita docet inter alios Io. de la Cruz in direct. confitent. part. 1. de Sacram. in genere, quæst. 4. dub. 3. concil. 1. quod etiam de Sacerdotibus nos intratatu de celebrazione Missarum, satis probabiliter docuimus.

RESOL. CXIX.

An Acolybi, qui solemniter cereos ferunt in peccato mortali, peccent mortaliter?
Et cur sim doceatur hoc etiam locum habere in eo, qui capitulum, & collectam pronunciat in choro, qui id facit tanquam Presbyter?

Et an minores Ordines sunt vera Sacraenta? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 195. alias 196.

S. 1. Affirmatiuè responder Philippus Faber de Sacram. Ordinis, in 4. sent. disp. 24. quæst. 1. cap. 3. num. 80. qui citat Angelum, & Sylvestrum. Idem docet Nauar. in manusali, cap. 27. num. 163. & de Horis canonici, cap. 7. num. 41. qui etiam hoc docet locum habere in eo, qui capitulum, & collectam pronunciat in choro, qui id faciat tanquam presbyter.

2. Sed bonus, & doctus senex nimis scrupulosè loquitur. Ideo contraria sententiam veram esse existimo, quam docet Cabrera de Sacram. in 3. part. quæst. 64. art. 6. disp. 1. §. 6. num. 55. vbi sit, non esse mortale, exercere functiones minorum ordinum in peccato mortali, quia, ut supra dictum est, non est certum, imò oportunitate multum probabile, minoris ordines non esse vera Sacraenta, arque adeò illorum ministros non esse ad huiusmodi functiones consecratos, vel saltem est valde probabile, eos non esse consecratos per gratiam, ac characterem sacramentalem, ac proinde ex sanctitatis defectu in ministerio colligi non potest mortale peccatum. Secundò, licet Ordines minores sunt Sacraenta, eorum tamen officia non sunt perfecta in genere facti mystérii, & ex consequenti propter levitatem materia non erit culpa mortalis. Ceteras rationes vide apud dictum Cabreram.

Sup. hoc in tom. 3. tr. 1. Ref. 8. prope finem.

In Ref. 195. quia hic est soprain. 11.2. Ref. 195. & id multis aliis eius not.

Supra non talis sententia. Sed infra id Ref. que invenitur in 10.4. tr. 3. ref. 82. §. penult. magis latè ibi in tr. 1. Ref. 65. §. 2. à lin. 10. & 10. & in aliis eius not.

Ecce * RESOL.

RESOL. CXX.

An Concionatores predicantes, in peccato mortali peccant mortaliter, etiam si peccatum sit occultum?
Et quid, si publicum sit peccatum?
Idem quod dictum est de Concionatore dicendum est de Lectore Sacrae Theologiae, & Sacrae Scripturae? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 196. alias 197.

Quoad hoc §. 1. Afirmatiuam sententiam docent D. Thom. in tom. 7. tr. 4. Ref. 18. & cursim in a. Paludanus in 4. dist. 19. quest. 2. art. 2. num. 2. ad 4. cursum eius. Caetan. in 2. 2. quest. 187. art. 3. Nauar. in manuali, cap. 21. num. 141. Angelus verb. predictor, num. 7. & alij, afferentes esse peccatum mortale praedicare in peccato mortali, non solum publico, sed etiam occulto, non habita prius contritione.

2. Sed tu contrariam sententiam tene cum Soto in 4. dist. 2. quest. 5. art. 6. Suarez in 3. part. 10. 3. dist. 16.

Yell. 3. Valent. tom. 4. dist. 3. quest. 5. punct. 3. Cabra de Sacram. quest. 64. art. 6. d. p. 1. §. 7. num. 67. Dicendum est igitur, non esse peccatum mortale praedicare in peccato mortali occulto, sed tantum in peccato mortali publico; quia actus praedicandi ex sua natura, neque est consecratus, ut auctor sacramentorum, cum gratiam ex opere operato non conferat, ut conferre Sacramento; neque est consecratus ex aliqua institutione Ecclesie, neque ordinis deputatus iure diuino, vel posito humano, cum & Prophetae in lege veteri praedicantibus & in novo Testamento multi nondum facis Ordinibus initiatis praedicare soleant. Ergo, &c.

3. Idem quod dictum est de Concionatore etiam de Lectore sacre Theologie, & facta Scripta (& in hoc differt a Concionatore) si sit in peccato publico, dummodo absit scandalum, quicquid in contrarium assertor D. Thom. & Palud. obi. Syllvest. verb. correlio, quest. 16. Angelus verb. cor. num. 4. & verb. prædicare, num. 7. sed nostram sententiam docent Cabrita, & Suarez loco citant, & alijs.

TRACTATVS SEXTVS

De Sacramento Matrimonij.

RESOLVTIO PRIMA.

An maior usus rationis requiratur ad contrahenda sponsalia, quam ad peccatum mortale? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 127. alias 273.

Sup. hoc infra in Ref. 5. Sed hic.

S. I. **A**FFIRMATIVE responderet Bonacina de matr. quest. 1. punct. 4. n. 4. & alij penes ipsum; quia ad peccatum mortale sufficit consensus, & aduentitia mali presentis; ad sponsalia iverò requiritur cognitione futurorum.

2. Sed ego contrariam sententiam teno cum Basilio Pontio de matrim. lib. 4. cap. 1. vbi sic assertit. Ea deliberatio, siue ea libertas cum ea consideratione necessaria est ad contractum matrimonij, & ad sponsalia, quæ necessaria est ad peccatum mortale. Ita ille, & ante illum Sanchez tom. 1. lib. 1. dist. 16. num. 16. Et ratio est, quia si ea futurorum prouidentia, quam postulat Bonacina, & alij, desideraretur in contrahendis sponsalibus, incaute à iure prescriptum esset tempus septem annorum, ut incautus sponsalia, quod decernitur in 1. sponsalib. 2. ff. de sponsalib. & in c. literis, c. accessit, c. ad dissoluendum, de desp. impub. Deinde si ei vius rationis, qui in septennio communiter adest, sufficit obligandum pro voto sollemnis Ordinis sacri, & pro voto Religionis, quæ est obligatio status perpetui. Ergo maiori ratione sufficit ad contrahenda sponsalia. Vide Fernandez in exam. Theol. mor. part. 3. c. 17. §. 1. n. 6. Coninch de Sacram. dist. 21. dub. 5. num. 49. & alios.

RESOL. II.

An sit peccatum mortale contrahere sponsalia ante

septennium completum? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 127. 4. alias 275.

S. I. **D**iximus in superiori resolutione validum quando ante septennium expeditum contra hi sponsalia. Nunc videtur est au contrahere. licite. Affirmant Sylvius in 3. part. 9. 43. art. Rebello. lius part. 2. lib. 4. quest. 5. n. 4. Bonacina de matr. quest. 1. punct. 4. num. 6. Henriquez lib. 11. cap. 11. n. 11. & alij, & ratio defunctorum ex precepto potio in cap. 2. de desp. impuberum, vbi sic habetur. Districtus inhibemus, ne aliqui, quoniam verque, vel alter ad extarem Canonibus determinatae non peruererint, coniungantur, nisi forte aliqua regimissima causa necessitate interuenient, vixit pro bono pacis talis coniunctio collectorit.

2. Sed contrariam sententiam tenendum esse potio, & quod prius patet nullum esse peccatum, nam vt assertor Pontius de matrim. lib. 12. cap. 5. n. 2. si malitia supplet atatem, illa sponsalia valent, si non supplet, nihil agunt, neque iniuriam inferunt alicui sacramento; ergo nullo modo peccant. Et hoc ultimum probat etiam neque parents peccare, quia cum sponsalia non sunt Sacramentum, nec Sacramento, nec alicui alteri efficiunt iniuria, clam ex illis sponsalibus non oriatur obligatio, saltem respetu illius, qui doli capax non est, nec aliquid illicitum permititur. Ergo, &c. Et ita hanc sententiam docet Coninch de Sacram. dist. 21. dub. 5. tract. 1. num. 53. Villalobos in summa tom. 1. tract. 11. dist. 4. num. 7. Filiucci tom. 1. tract. 10. part. 1. cap. 2. n. 15. Sanchez tom. 1. lib. ... dist. 17. num. 4. Gutiierrez de matrim. cap. 2. num. 14. & nouissime Barboza in coll. tom. 2. lib. 4. tit. 2. cap. 2. num. 4. qui omnes respondent ad ca. 2. N. colai Pontificis de desp. impuberum. Sed mihi magis placet responsio nova, quam adducit Pontius vbi supra, qui intelligit textum de coniunctione, hoc est, habitatione in eadem domo. Vel dicendum est ante Clementem III. validum est matrimonio